LAUKSAIMNIECĪBAS BRUTO SEGUMU APRĒĶINI PAR 2020. GADU

Ozolnieki, 2021

“Lauksaimniecības bruto segumu aprēķini par 2020. gadu”
Izdevējs: SIA “Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs”
Sagatavots publicēšanai LLKC Apgādā

Atbildīgais par izdevumu: LLKC Ekonomikas nodaļa
Sastādītājs: **Kristaps Vītols**
Literārā redaktore: Dace Millere
Dizains: Sandra Ruicēna, Dzintars Melnis

Tirāža: 500 eks.
Ozolnieki, 2021

SVEICINĀTS, LASĪTĀJ!

MĀRTIŅŠ CIMERMANIS,
LLKC valdes priekšsēdētājs

Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centram (LLKC) šis ir jubilejas – 30. darba gads. Aizvien augam līdzi laikam, un tas redzams arī LLKC izdotajos bruto segumu aprēķinos.

Ar šo aprēķinu palīdzību ikviens laukos saimniekot gribētājs var gūt priekšstatu par efektīvāku saimniekošanu un pielietot iegūtos datus ikdienas darbā saimniecībā. Turklāt – ik gadu tiek piedāvāti bruto seguma aprēķini aizvien jauniem kultūraugiem. Šogad tas ir bioloģiski audzēts ripsis.

Arī jaunākās tendences lauksaimniecībā, kas saistās ar zemes aizvien minimālāku apstrādi, vērtētas LLKC veidotajā bruto segumu aprēķinā.

Ņemot vērā saimnieku aizvien pieaugošo interesi izmantot minimālo zemes apstrādi dažādām kultūrām, bruto segums ar minimālo augsnes apstrādi pirmo reizi izveidots zirņiem, lauka pupām, vasaras miežiem un vasaras kviešiem. Līdz šim bruto seguma aprēķins minimālās augsnes apstrādē tika rēķināts rapšiem, ziemas kviešiem, ziemas miežiem, rudziem un tritikālei.

Saimnieku izvēle par labu minimālai augsnes apstrādei un arī bioloģiskai saimniekošanai saistās ar Eiropas Savienības mērķiem nākotnē aizvien mazāk izmantot zemes aršanu un darboties videi draudzīgāk Eiropas Zaļā kursa ietvaros. Tādēļ arī LLKC eksperti turpmāk plāno paplašināt tieši bioloģisko bruto segumu skaitu.

Lai sokas darbi!

.

SATURS

IEVADS 5

1. BRUTO SEGUMA APRĒĶINĀŠANAS TEORĒTISKIE ASPEKTI 6
1.1. Bruto seguma veidošanas process un tajā izmantoto terminu skaidrojums 6
1.2. Bruto seguma aprēķins augkopībā 8
1.3. Bruto seguma aprēķins lopkopībā 10
1.4. Bruto segumu paskaidrojošās shēmas 11
1.5. Bruto seguma aprēķina paraugs 13

2. BRUTO SEGUMU SAGATAVOŠANĀ PIEAICINĀTIE EKSPERTI 14

3. EKSPERTU SAGATAVOTIE BRUTO SEGUMI 15
3.1. Augkopība 15
3.1.1. Augļi un ogas 15
Augļkopības nozares apskats 15
Ābeles 16
Ābeļu dārza ierīkošana 17
Avenes (rudens) 18
Avenes (vasaras) 19
Dzērvenes 20
Dzērveņu lauka iekārtošana 21
Ķirši 22
Ķiršu dārza iekārtošana 23
Krūmcidonijas 24
Krūmmellenes 25
Krūmmelleņu lauka iekārtošana 26
Sausserži 27
Sausseržu lauka ierīkošana 28
Smiltsērkšķi 29
Smiltsērkšķu dārza iekārtošana 30
Upenes 31
Zemenes (ekstensīvi) 32
Zemenes (intensīvi) 33
3.1.2. Dārzeņi, garšaugi un salāti 34
Dārzeņkopības nozares apskats 34
Baltie galviņkāposti 35
Burkāni 33
Dilles 37
Galda bietes 38
Gurķi 39
Kartupeļi 40
Ķimenes 41
Ķiploki (ziemas) 42
Rabarberi 43
Salāti siltumnīcās 44
Sīpoli 45
Sparģeļi 46
Sparģeļu lauka ierīkošana 47
Tomāti siltumnīcās 48
3.1.3. Graudaugi, eļļas augi, šķiedraugi, pākšaugi 49
Graudkopības nozares apskats 49
Auzas 50
Griķi 52
Kaņepes 54
Lauka pupas 55
Papuve 57
Rapši 59
Ripši 61
Rudzi 63
Tritikāle 65
Vasaras kvieši 67
Vasaras mieži 69
Ziemas kvieši 71
Ziemas mieži 73
Zirņi 75
3.1.4. Lopbarības kultūras 77
Ganību zāle 77
Kukurūza 79
Siens 80
Skābbarība 82
3.1.5. Nektāraugi 84
Facēlija 85
3.1.6. Tējas 86
Kumelītes 86
Piparmētra 87
3.1.7. Zālāji 88
Āboliņš 88
Timotiņš 90
3.2. Lopkopība 92
3.2.1. Aitkopība 92
Aitkopības nozares apskats 92
Aitu mātes 93
Audzējamās aitas 94
Jēri šķirnei 95
Nobarojamie jēri 96
Vaislas teķi 97
3.2.2. Biškopība 98
Biškopības nozares apskats 98
Bites 99
3.2.3. Cūkkopība 100
Cūkkopības nozares apskats 100
Nobarojamās cūkas 102
Sivēnmātes (intensīvi) 103
3.2.4. Gaļas lopkopība 104
Zīdītājgovju audzēšanas apskats 104
Nobarojamie jaunlopi (7-16 mēneši) 106
Vaislas buļļi 107
Vaislai audzējamās teles 108
Gaļas šķirnes zīdītājgovs 109
3.2.5. Kazkopība 110
Kazu audzēšanas nozares apskats 110
Kazas 112
3.2.6. Piena lopkopība 113
Piena lopkopības nozares apskats 113
Audzējamās teles (3-12 mēneši) 115
Audzējamās teles (13-24 mēneši) 116
Audzējamie teļi (0-2 mēneši) 117
Slaucamās govis (pašaudzēta tele) 118
Slaucamās govis (pirkta tele) 119
3.2.7. Truškopība 120
Truši 120
3.2.8. Vistkopība 121
Dējējvistas 121
3.2.9. Zirgkopība 122
Jaunzirgs 122
Pieaudzis, nodarbināts zirgs 123
3.3. Akvakultūra 124
Dīķa ierīkošana 124
Karpas 125

IEVADS

Bruto segums ir rādītājs, ko lauksaimnieki var izmantot savas saimniecības ekonomiskās efektivitātes un ražošanas izdevīguma aprēķināšanai. Bruto segumus var aprēķināt gan kultūraugiem, gan dzīvniekiem.

SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs" (LLKC) jau 27. gadu sagatavo bruto segumu piemērus, lai lauksaimniekiem būtu, pēc kā vadīties, aprēķinot savas saimniecības saimniekošanas rezultātus. Bruto segumi tiek sagatavoti, sadarbojoties ar nozares ekspertiem, lauku saimniecībām un nozares asociācijām.

Apkopoti augkopības un lopkopības nozares bruto segumu aprēķini lauksaimniecības uzņēmumos par 2020. gadu, kas atšķiras pēc ražošanas intensitātes pakāpes un ražošanas specifikas. Katrā bruto seguma aprēķinā ir izmantota konkrēta optimāla ražošanas tehnoloģija.

Augkopības nozarē bruto segumi sagatavoti sekojošās apakšnozarēs: graudaugu, eļļas augu, šķiedraugu un pākšaugu, dārzeņu, augļu un ogu, zālāju, lopbarības augu, nektāraugu un tēju audzēšana.

Lopkopības nozarē sagatavoti bruto segumi deviņās apakšnozarēs – aitkopība, biškopība, cūkkopība, gaļas liellopu audzēšana, kazkopība, piena lopkopība, truškopība, vistkopība un zirgkopība.

Bez augkopības un lopkopības bruto segumiem sagatavots bruto segums arī akvakultūrā – karpām, kā arī aprēķinātas dīķa ierīkošanas izmaksas.

Tāpat kā iepriekšējos gados, arī šogad bruto segumiem klāt pievienoti ekspertu ziņojumi par situāciju attiecīgajā nozarē 2020. gadā. Tie atklāj aktualitātes un tendences nozarē, kā arī palīdz izprast cēloņus cenu un daudzumu svārstībām gan saražotajai produkcijai, gan izejvielām un pakalpojumiem.

LLKC sastādītie bruto segumi pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet tos nevar uzskatīt par universāliem un kategoriskiem. Lai tos varētu izmantot konkrētas saimniecības vajadzībām, ir jāņem vērā tajā izmantotā ražošanas tehnoloģija un citi apstākļi.

LLKC izstrādātie bruto seguma aprēķini un nozares ekspertu ziņojumi pieejami LLKC mājaslapā: www.llkc.lv, sadaļā „Noderīgi". Lai atvieglotu bruto segumu sastādīšanu savām vajadzībām, izmantojiet LLKC izveidoto bruto segumu sagatavošanas interneta rīku (tiešsaistes adrese: http://laukutikls.lv/riki/gross_margins/).

Izstrādātie materiāli var būt noderīgi jauniem un esošiem lauku uzņēmējiem, kuriem precīzai plānošanai nepieciešami aprēķini no nozarē strādājošām saimniecībām, dažādu nozaru konsultantiem, lauksaimniecības skolu audzēkņiem, studentiem un pasniedzējiem, Zemkopības ministrijas un Lauku atbalsta dienesta speciālistiem, kā arī citiem interesentiem.

Materiāls ir sagatavots un publicēts, izmantojot LR Zemkopības ministrijas dotāciju līdzekļus.

Bruto segumu aprēķinus sagatavojusi LLKC Ekonomikas nodaļa.

Ja jums ir kādi ieteikumi vai komentāri, sazinieties ar LLKC ekonomikas konsultantu Kristapu Vītolu (e-pasts: Kristaps.Vitols@llkc.lv, tālr. 63050576).

I. BRUTO SEGUMA APRĒĶINĀŠANAS TEORĒTISKIE ASPEKTI

Bruto seguma aprēķins ir viena no svarīgākajām saimnieciskās darbības analīzes un prognozēšanas sastāvdaļām. Ar tā palīdzību lauksaimnieks var uzskatāmi redzēt ražošanas tehnoloģijas efektivitāti.

I.I. Bruto seguma veidošanas process un tajā izmantoto terminu skaidrojums

Bruto segums – starpība, ko iegūst, no bruto produkcijas novērtējuma atskaitot mainīgās izmaksas. Visas mainīgās izmaksas un ieņēmumi bruto segumu kalkulācijā ir iekļauti bez pievienotās vērtības nodokļa (PVN).

Bruto produkcija – gada laikā vai citā noteiktā periodā saražotā produkcija. Tajā ietilpst:

- produkcijas realizācijas ieņēmumi,
- saimniecībā patērētā pašražotā produkcija (novērtēta naudā),
- nepabeigtās ražošanas (novērtēta naudā) augkopības un lopkopības produkcijas krājumu gada beigu un gada sākuma vērtību starpība.

No bruto produkcijas vērtības atskaita iepirkto dzīvnieku vērtību.

Mainīgās izmaksas – izmaksas, kas ir tieši atkarīgas no ražošanas procesa un mainās atkarībā no ražošanas apjoma. Šīs izmaksas ir sadalāmas pa atsevišķām lauksaimnieciskās ražošanas nozarēm.

Augkopības mainīgās izmaksas sastāv no šādiem izmaksu posteņiem:

- sēklas materiāls,
- mēslojums,
- augu aizsardzības izmaksas,
- tehnikas pakalpojumu izmantošana,
- pārējās izmaksas, kuras var attiecināt uz konkrētu kultūraugu.

Lopkopības mainīgās izmaksas sastāv no šādiem posteņiem:

- lopbarība,
- medikamenti un veterinārie pakalpojumi,
- dzīvnieku pārraudzība,
- apsēklošana,
- pārējās izmaksas, kuras var attiecināt uz konkrētu dzīvnieku veidu.

Pastāvīgās izmaksas – relatīvi stabilas izmaksas, kas ir atkarīgas no saimniecības lieluma nevis no produkcijas ražošanas apjoma. Tajās ietilpst šādi izmaksu posteņi:

- ražošanas ēku un tehnikas remonts un uzturēšana,
- pastāvīgi strādājošo darba algas un sociālās apdrošināšanas maksājumi,
- saimniecības vadīšanas izmaksas, saimniecības apdrošināšana, nomas maksājumi, nodokļi un citas izmaksas,
- pamatlīdzekļu nolietojums (novērtēts naudā).

Tā kā degvielas un elektroenerģijas patēriņš ražošanas vajadzībām saimniecībās parasti ir zināms tikai par konkrētu laika periodu (visbiežāk – gadā vai sezonā) un to neuzskaita katrai nozarei vai kultūraugam atsevišķi, arī šīs mainīgās izmaksas pieskaita pie pastāvīgajām izmaksām. Ja kādā saimniecībā tiek veikta precīza šo resursu uzskaite, tad degvielas un elektroenerģijas patēriņu var iekļaut bruto segumā kā mainīgās izmaksas.

Saimniecības peļņa veidojas, no bruto seguma atskaitot pastāvīgās izmaksas. Saimniecības peļņa ir matemātiski aprēķināts lielums, jo tajā ietilpst arī vērtības, kas ir novērtētas naudas izteiksmē, bet kā reāla nauda nepastāv, piemēram, krājumu izmaiņas, pamatlīdzekļu nolietojums u. tml.

Bruto seguma veidošanās procesu skatīt 1. attēlā.

I. attēls
Bruto seguma veidošanās shēma

Avots: LLKC

Ilustrācijai izmantosim vienkāršotu bruto seguma aprēķina piemēru (EUR), kas ir veikts 25 ha lielai saimniecībai ar 10 govīm. Saimniecībā 9 ha platībā audzē miežus, no kuriem 1 ha izmanto lopbarības ieguvei, bet graudus no pārējiem 8 ha realizē. Saimniecībā audzē arī kartupeļus – 1 ha un zālājus – 15 ha platībā (skatīt 1. tabulu).

I. tabula
Saimniecības bruto seguma aprēķina piemērs

Postenis	Vērtība, EUR
Ieņēmumi no 10 govīm, t. sk.:	25 191
– no piena	24 650
– no kūtsmēsliem	541
Ieņēmumi no 8 ha miežu	6045
Ieņēmumi no 1 ha kartupeļu	3150
Bruto produkcija, kopā	**34 386**
Mainīgās izmaksas lopkopībā, t. sk.:	12 368
– 15 ha ganību zālei	3687
– 1 ha miežiem	560
– minerālbarībai	376
– pārējai lopbarībai	5327
– veterinārām izmaksām	498
– citām mainīgām izmaksām	1920
Mainīgās izmaksas augkopībā, t. sk.:	8075
– 8 ha miežiem	5600
– 1 ha kartupeļiem	2475
Mainīgās izmaksas, kopā	**20 443**
Saimniecības bruto segums	**13 943**

Avots: LLKC

Šajā piemērā saimniecības bruto produkcijas vērtība ir EUR 34 368, no kuriem EUR 25 191 ir ieņēmumi no 10 govīm, EUR 6045 – no miežiem un EUR 3150 – no kartupeļiem. Mieži 1 ha platībā tiek izmantoti lopbarībai, tāpēc to audzēšanas izmaksas ir uzskaitītas kā pašražotā lopbarība pie lopkopības mainīgajām izmaksām.

I.I. Bruto seguma aprēķins augkopībā

Izdevumā ir aprēķināts dažādu kultūraugu *Bruto segums 1*, *Bruto segums 2* un *Bruto segums 3*.

Bruto segums 1 ir noteikts, pieņemot, ka saimniecībā visus darbus veic pašu spēkiem un neizmanto pakalpojumus.

Bruto segums 2 parāda ražošanas variantu, kad saimniecībai būtu jāpērk visi tehnikas pakalpojumi. Izmantotās tehnikas pakalpojumu cenas ir iegūtas, aprēķinot vidējo tirgus cenu no pakalpojumu sniedzējiem Latvijas novados. Dažiem bruto segumiem (graudaugiem, lopbarības augiem u. c.) izstrādāts otrais bruto seguma veids, kurā iekļautas izmaksas, kas rodas, izmantojot saimniecībai piederošu tehniku. Izmaksu pozīcijas ir tehnikas nolietojums, darbaspēka izmaksas, degvielas izmaksas, remontu un apkopju izmaksas. Tehnikas nolietojums aprēķināts, pamatojoties uz vidējo tirgus cenu tehnikai, kas atbilst konkrētās jaudas prasībām un tehniskajiem parametriem. Dīzeļdegvielas patēriņš katrai operācijai piemērots, vadoties pēc eksperta ieteikumiem.

Bruto segums 3 ir noteikts, ņemot vērā augkopībā pieejamo Eiropas Savienības (ES) atbalstu. Augkopības bruto segumos ietvertā atbalsta apkopojumu skatīt 2. tabulā.

2. tabula
ES atbalsts kultūraugiem 2020. gadā

Atbalsta maksājumu veidi	Likmes, EUR/ha
Platību maksājumi	
Vienotais platības maksājums (VPM)	90,95
Zaļināšanas maksājums	51,48
Maksājums gados jaunajiem lauksaimniekiem	59,08
Brīvprātīgs saistītais atbalsts (BSA)	
par proteīnaugiem (SAP)	77,59
par sertificētas sēklas kartupeļiem (SSK)	465,38
par sertificētām stiebrzāļu un lopbarības augu sēklām (SSA)	80,25
par sertificētu labības sēklu (SLS)	74,74
par miežiem (SMI)	48,48
par vasaras rapsi (SVR)	52,63
par dārzeņiem (SDA)	537,94
par augļiem un ogām (SAU)	145,12
Pasākums "Bioloģiskā lauksaimniecība" (BLA)	
Ilggadīgie zālāji, aramzemē sētie zālāji, papuve	97,00
Laukaugi (t. sk. tehniskās kultūras), pārejas kultūras uz aramzemes, zālāji sertificētu sēklu ieguvei, nektāraugi	117,00
Dārzeņi, garšaugi, ārstniecības augi, izņemot kartupeļus	399,00
Augļu koki, ogulāji	485,00

Avots: LLKC, sagatavots pēc LAD datiem, 2021

Vienotais platības maksājums (VPM) tiek piešķirts par lauksaimniecībā izmantojamo zemi, kurā tiek audzēts kāds no atbalsttiesīgajiem lauksaimniecības kultūraugiem, kur uzturēšanā ir ievēroti labas lauksaimniecības un vides stāvokļa nosacījumi un kura ir lauksaimnieka īpašumā vai lietošanā uz 15.06.2019.

Zaļināšanas maksājumam lauksaimnieks piesakās automātiski – piesakoties uz VPM. Lauksaimniekiem zaļināšanas prasības ir jānodrošina uz visiem īpašumā vai tiesiskajā valdījumā (lietošanā) esošajiem atbalsttiesīgajiem hektāriem, t. sk. uz tiem, kas netiek pieteikti tiešajiem maksājumiem, ja vien saimniecībai nav piemērojams izņēmums. Zaļināšanas prasības neattiecina uz bioloģiski sertificētām saimniecībām vai bioloģiski sertificētām platībām.

Brīvprātīgā saistītā atbalsta (BSA) mērķis ir risināt noteiktas grūtības sektoros, kas ir nozīmīgi ekonomisku, sociālu vai vides apstākļu dēļ. Atbalstu var piešķirt tādā apjomā, lai nodrošinātu esošo ražošanas apjomu saglabāšanu.

Bioloģiskās lauksaimniecības aktivitātes paredzētas tiem lauksaimniekiem, kuriem jau ir pieredze bioloģiskās lauksaimniecības saimniekošanā. Lai saņemtu šo atbalstu, visai saimniecībai, t. i., visām saimniecības vienībām (t. sk. dzīvniekiem) ir jābūt bioloģiski sertificētām.

Intensīvās ražošanas rādītāji bruto segumos ir aprēķināti, ņemot vērā ražību, kuru var iegūt, izmantojot konkrētajā bruto segumā uzrādīto ražošanas tehnoloģiju. Audzēšanas tehnoloģijas ir atkarīgas arī no paredzamā produkcijas izmantošanas veida (piemēram, graudi pārtikai vai lopbarībai, burkāni pārdošanai buntītēs u. c.).

Bruto segumā ir parādīts izlietoto minerālmēslu fiziskais daudzums, kā arī doti nepieciešamo minerālmēslu apjomi tīrvielā. Aprēķinu tabulās minētā minerālmēslu lietošana ir tikai viens no iespējamiem mēslošanas variantiem. Graudaugiem un rapšiem nepieciešamais minerālmēslu daudzums ir noteikts, izmantojot datorprogrammu augu mēslošanas plānu sastādīšanai.

Saimniecībā minerālmēslojums ir jāizvēlas, pamatojoties uz augu barības vielu izneses normatīviem atbilstoši izvēlētajai tehnoloģijai un ražībai, ja augsnes nodrošinājums ar minerālvielām ir vidējs.

3. tabula
Darbīgās vielas apjoma aprēķina piemērs

Kompleksais mēslojums: NPK 5:20:30 (N – slāpeklis, P – fosfors, K – kālijs), fiziskais apjoms 150 kg.

Rādītāji	N	P_2O_5	K_2O
Tīrviela, %	5	20	30
Fiziskais apjoms, kg	150	150	150
Tīrviela, kg = kg x (tīrv.%) : 100	8	30	45

Avots: LLKC

Audzējot kultūraugus saskaņā ar bioloģiskās audzēšanas metodi, tehnoloģijas atšķiras no konvencionālajā saimniekošanā lietotajām tehnoloģijām. Bruto segumos, kuri sastādīti bioloģiski audzētiem augiem, mēslošanai tiek izmantoti kūtsmēsli. Tajos esošā NPK daudzums ir koriģēts, ņemot vērā tā izmantošanās procentu (izmantoti A. Kārkliņa un A. Ružas sastādītie "Lauku kultūraugu un mēslošanas normatīvi", LLU, 2013, tiešsaistes adrese: http://www.vmd.gov.lv/public/ck/files/ZM/lauksaimnieciba/Lauku%20kulturaugu%20mesl%20normativi.pdf). Kūtsmēsli bruto segumos iekļauti nevis tirgus cenā, bet vērtībā, kas tiek noteikta, pieņemot, ka iegūto kūtsmēslu vērtība ir vienāda ar tajos ietilpstošo augiem pieejamo barības elementu – N, P_2O_5 un K_2O – tirgus cenu. Līdzīgā veidā ir noteikta arī iegūto kūtsmēslu vērtība lopkopības bruto segumu aprēķinos.

Kaltēšanas izmaksu aprēķinā 2020. gadā, pamatojoties uz augkopības ekspertu sniegto informāciju, ir pieņemts, ka graudaugu ziemāju un vasarāju kultūrām un rapšu sēklām mitrumu bija nepieciešams samazināt līdzvērtīgi – par 2%.

Augkopības kultūraugu transporta izmaksas ir noteiktas atkarībā no vidējā transportēšanas attāluma un vidējā vienā reizē transportējamā produkcijas daudzuma. Atkarībā no kravas automašīnas kravnesības 2020. gadā tika apkopotas šādas transporta pakalpojumu cenas (bez PVN):

- 1,5–10 t – 0,76 EUR/km,
- virs 10 t – 0,89 EUR/km.

Aprēķinos izmantota mērvienība tonnkilometrs (tkm) – transporta mērvienība, kas raksturo vienas tonnas produkcijas pārvadājumu viena kilometra attālumā. To aprēķina, transporta pakalpojuma cenu par kilometru dalot ar pārvadājamās produkcijas daudzumu. Līdz ar to arī transporta pakalpojumu cenas par kilometru tiek koriģētas, aprēķinot transporta cenu par tonnkilometru.

1.3. Bruto seguma aprēķins lopkopībā

Atšķirībā no augkopības bruto segumiem lopkopības bruto seguma aprēķinu tabulās nav mašīnu un roku darba operāciju, bet ir izmaksas par algoto darbaspēku.

Slaucamajām govīm, sivēnmātēm, aitām, kazām, dējējvistām un bitēm bruto segums ir aprēķināts gadam; audzējamiem teļiem, audzējamām telītēm un nobarojamiem dzīvniekiem – audzēšanas periodam.

Lopbarībā izmantojamo kultūraugu (piemēram, graudu) cena ir vienāda ar to tirgus cenu, bet speciālo lopbarības kultūraugu cena ir vienāda ar to audzēšanas izmaksām.

Lopkopībā **Bruto segums 3** arī ir iegūts, pamatojoties uz **Bruto segumu 2,** un ņemot vērā lopkopībai 2020. gadā pieejamo valsts un ES atbalstu (4. tabulā).

4. tabula
ES un valsts atbalsts lopkopībai 2020. gadā

Atbalsta maksājumu veidi	likmes	mērvienība
Brīvprātīgs saistītais atbalsts (BSA)		
par slaucamām govīm (SSG)	228,57	EUR/dzīvn.
par kazām (SKZ)	44,95	EUR/dzīvn.
par liellopiem (SLM)	109,01	EUR/dzīvn.
par aitām (SAI)	29,54	EUR/dzīvn.
Valsts subsīdijas		
par vismaz otrās pakāpes krustojuma gaļas šķirnes govi un vaislas teli	23,72	EUR/dzīvn.
par vaislas bulli	284,60	EUR/dzīvn.
par pārraudzībā esošu, novērtētu jaunzirgu	160,00	EUR/dzīvn.
par bišu saimi	8,50	EUR/saime

Avots: LLKC, sagatavots pēc LAD datiem, 2021

Brīvprātīgā saistītā atbalsta (BSA) mērķis ir risināt noteiktas grūtības sektoros, kas ir nozīmīgi ekonomisku, sociālu vai vides apstākļu dēļ. Atbalstu var piešķirt tādā apjomā, lai nodrošinātu esošo ražošanas apjomu saglabāšanu.

1.4. Bruto segumu paskaidrojošās shēmas

Bruto segumu aprēķini ir viens no galvenajiem instrumentiem, kas saimniecības vadītājam palīdz analizēt saimniekošanas rezultātus. Bruto seguma aprēķins ir jāveic visiem kultūraugiem un dzīvnieku sugām, kas saimniecībā tiek audzētas pārdošanai. Tādā veidā tiek aprēķināts kopējais lauksaimniecības bruto segums, no kura atņemot saimniecības pastāvīgās izmaksas, pamatlīdzekļu nolietojumu u. c., tiek aprēķināta saimniecības peļņa vai zaudējumi (skatīt 2. attēlu).

2. attēls
Saimniecības peļņas veidošanās shēma

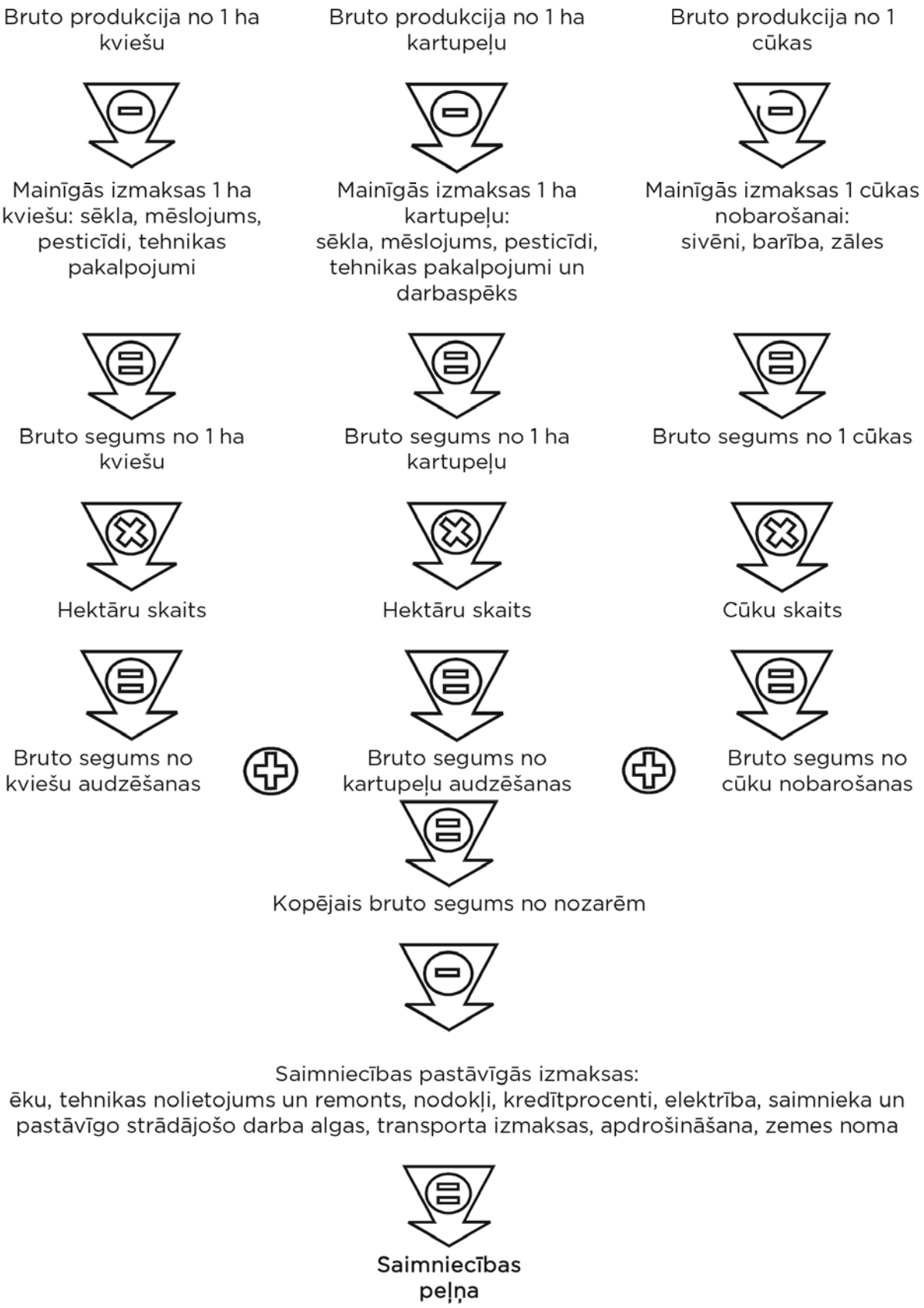

Avots: LLKC

Lopkopības bruto segumu ieņēmumu sadaļā, lai aprēķinātu precīzus ieņēmumus no teļu piedzimšanas uz vienu dzīvnieku vienību (dzimstības koeficients) un brāķētiem dzīvniekiem uz vienu dzīvnieku vienību (brāķēšanas koeficients), kā arī precīzus izdevumus dzīvnieku nomaiņai (atjaunošanai) uz vienu dzīvnieku vienību (ganāmpulka atjaunošanas koeficients), tiek izmantoti koeficienti. Tie aprēķināti, izmantojot ganāmpulka atražošanas shēmas.

Ja pieņem, ka ganāmpulkā gada laikā vidēji ir 100 govis, tad koeficienti tiek aprēķināti sekojoši:

- brāķēšanas koeficients = brāķēto govju skaits/vidējais govju skaits (33/100 = 0,33);
- dzimstības koeficients = dzimušo teļu skaits/vidējais govju skaits (90/100 = 0,9);
- ganāmpulka atjaunošanas koeficients = apsēkloto teļu atražošanai skaits/vidējais govju skaits (33/100 = 0,33). Šis koeficients ieņēmumu sadaļā ir ar mīnus zīmi, t. i., -0,33, jo, lai ganāmpulku atražotu, rodas izdevumi (skatīt 3. attēlu).

3. attēls
Govju ganampulka atražošanas shēma

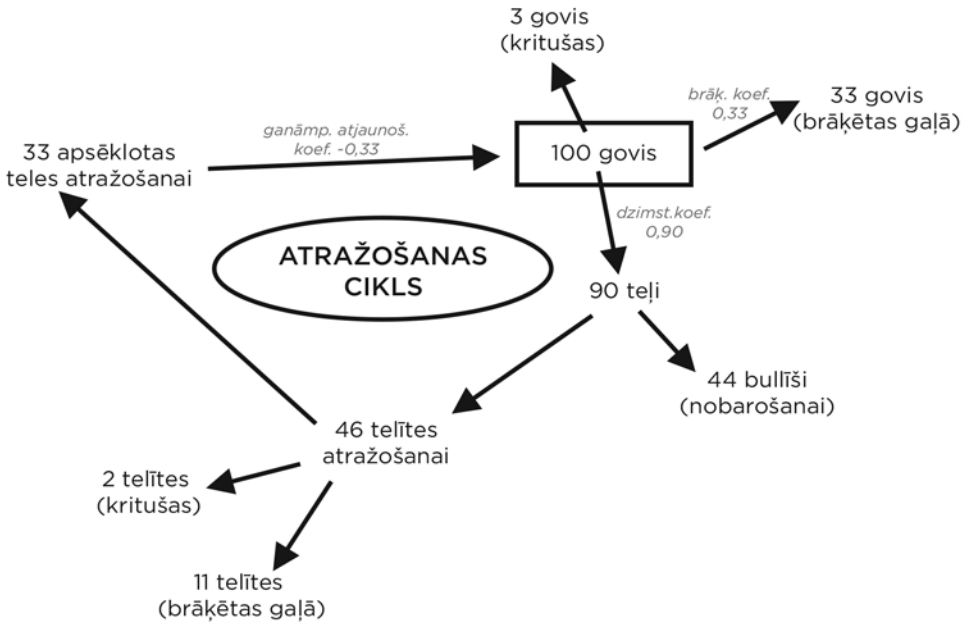

Avots: LLKC

Tieši tāds pats koeficientu aprēķināšanas princips ir arī pārējiem dzīvniekiem. 4. attēlā redzama cūku ganāmpulka atražošanas shēma.

4. attēls
Cūku ganāmpulka atražošanas shēma

Avots: LLKC

Ja pieņem, ka ganāmpulkā gada laikā vidēji ir 100 sivēnmātes, tad koeficienti tiek aprēķināti sekojoši:

- brāķēšanas koeficients = brāķēto sivēnmāšu skaits/vidējais sivēnmāšu skaits (33/100 = 0,33);
- dzimstības koeficients = dzimušo sivēnu skaits/vidējais sivēnmāšu skaits (1008/100 = 10,08);
- ganāmpulka atjaunošanas koeficients = apsēkloto remontcūku skaits/vidējais sivēnmāšu skaits (33/100 = 0,33). Šis koeficients ieņēmumu sadaļā ir ar mīnus zīmi, t. i., -0,33, jo, lai ganāmpulku atražotu, rodas izdevumi.

Bruto seguma aprēķina paraugs

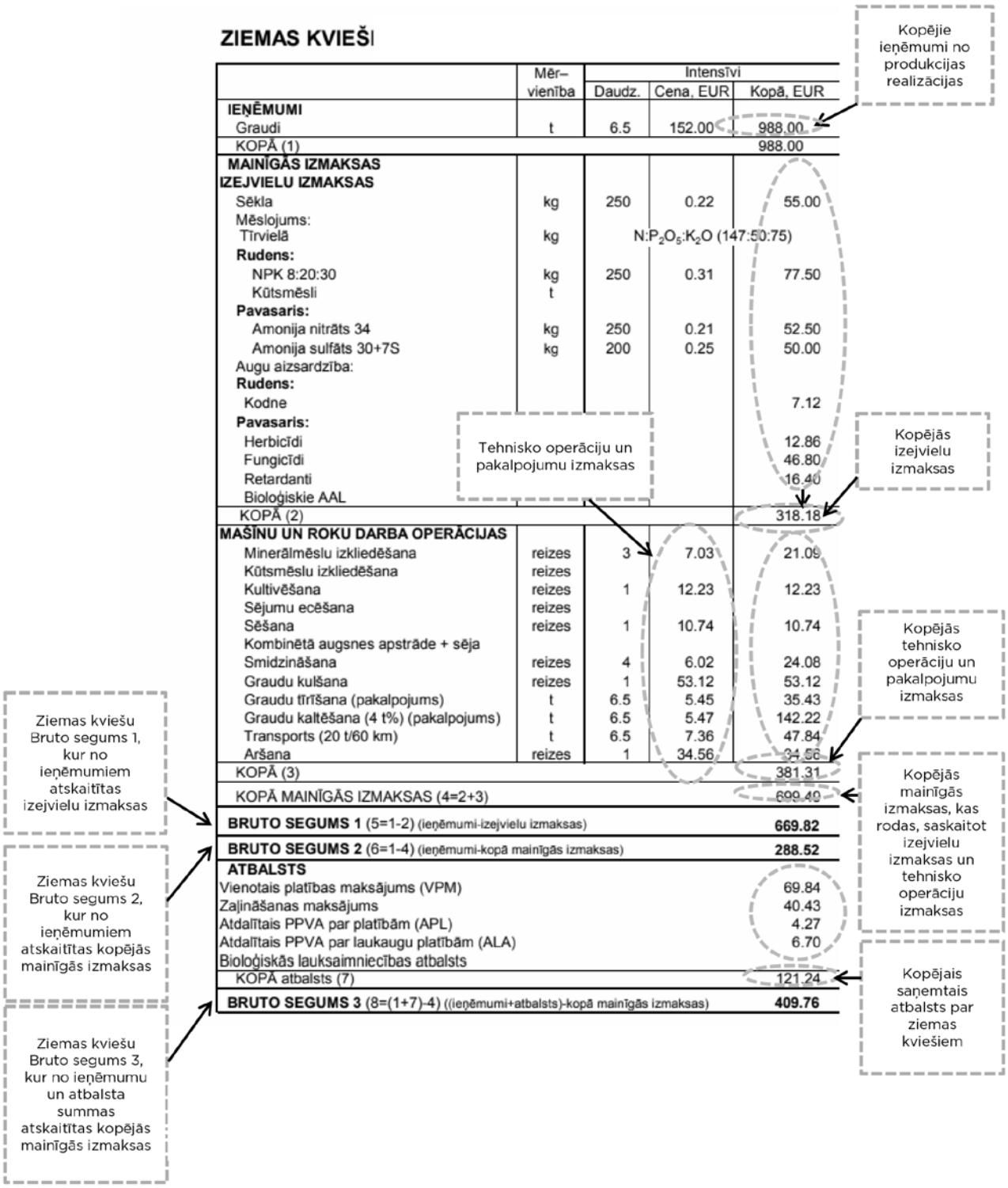

ZIEMAS KVIEŠI

	Mēr-vienība	Intensīvi: Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI				
Graudi	t	6.5	152.00	988.00
KOPĀ (1)				988.00
MAINĪGĀS IZMAKSAS				
IZEJVIELU IZMAKSAS				
Sēkla	kg	250	0.22	55.00
Mēslojums:				
Tīrvielā	kg		$N:P_2O_5:K_2O$ (147:50:75)	
Rudens:				
NPK 8:20:30	kg	250	0.31	77.50
Kūtsmēsli	t			
Pavasaris:				
Amonija nitrāts 34	kg	250	0.21	52.50
Amonija sulfāts 30+7S	kg	200	0.25	50.00
Augu aizsardzība:				
Rudens:				
Kodne				7.12
Pavasaris:				
Herbicīdi				12.86
Fungicīdi				46.80
Retardanti				16.40
Bioloģiskie AAL				
KOPĀ (2)				318.18
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS				
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	3	7.03	21.09
Kūtsmēslu izkliedēšana	reizes			
Kultivēšana	reizes	1	12.23	12.23
Sējumu ecēšana	reizes			
Sēšana	reizes	1	10.74	10.74
Kombinētā augsnes apstrāde + sēja				
Smidzināšana	reizes	4	6.02	24.08
Graudu kulšana	reizes	1	53.12	53.12
Graudu tīrīšana (pakalpojums)	t	6.5	5.45	35.43
Graudu kaltēšana (4 t%) (pakalpojums)	t	6.5	5.47	142.22
Transports (20 t/60 km)	t	6.5	7.36	47.84
Aršana	reizes	1	34.56	34.56
KOPĀ (3)				381.31
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				699.49
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**669.82**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**288.52**
ATBALSTS				
Vienotais platības maksājums (VPM)				69.84
Zaļināšanas maksājums				40.43
Atdalītais PPVA par platībām (APL)				4.27
Atdalītais PPVA par laukaugu platībām (ALA)				6.70
Bioloģiskās lauksaimniecības atbalsts				
KOPĀ atbalsts (7)				121.24
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**409.76**

2. BRUTO SEGUMU SAGATAVOŠANĀ PIEAICINĀTIE EKSPERTI

Eksperti		Bruto segumu veidi
LLKC	**Ārējie**	
Oskars Balodis, LLKC Augkopības nodaļas vadītājs (e-pasts: Oskars.Balodis@llkc.lv), **Andris Skudra,** LLKC Augkopības nodaļas vecākais speciālists (e-pasts: Andris.Skudra@llkc.lv)		Graudaugu, eļļas augu, lopbarības kultūraugu, zālāju sēklas, šķiedraugu, pākšaugu un papuves bruto segumi
Anita Brosova, LLKC Madonas konsultāciju biroja augkopības konsultante (e-pasts: Anita.Brosova@llkc.lv)		Graudaugu un dārzeņu bioloģiskie bruto segumi
Māris Narvils, LLKC Augkopības nodaļas vecākais speciālists dārzkopībā (e-pasts: Maris.Narvils@llkc.lv)	Latvijas Augļkopju asociācija; Jānis Lepsis – Pūres dārzkopības izmēģinājumu centra vadītājs; Latvijas Valsts augļkopības institūts; Andrejs Brūvelis – Smiltsērkšķu audzētāju apvienības vadītājs; Pauls Kantāns – z/s "Abullāči 2" īpašnieks; z/s "Gaidas"	Augļu un ogu bruto segumi
Māris Narvils, LLKC Augkopības nodaļas vecākais speciālists dārzkopībā (e-pasts: Maris.Narvils@llkc.lv)	Attiecīgo kultūraugu audzētāji	Dārzeņu un garšaugu bruto segumi
Ivars Geiba, LLKC Krāslavas konsultāciju biroja vadītājs (e-pasts: Ivars.Geiba@llkc.lv)		Kumelīšu un piparmētru bruto segumi
Dainis Arbidāns, LLKC Lopkopības nodaļas konsultants–eksperts veterinārmedicīnā (e-pasts: Dainis.Arbidans@llkc.lv)		Slaucamo govju un audzējamo teļu bruto segumi
Aija Luse, LLKC Ogres konsultāciju biroja vadītāja, lopkopības konsultante (e-pasts: Aija.Luse@llkc.lv)		Zirgu un jaunzirgu bruto segumi
Daiga Baltiņa, LLKC Lopkopības nodaļas konsultante lopkopībā (e-pasts: Daiga.Baltina@llkc.lv)		Nobarojamo gaļas jaunlopu, zīdītājgovju, vaislas teļu un vaislas buļļu bruto segumi
Laila Plīta, LLKC Lopkopības nodaļas konsultante lopkopībā (e-pasts: Laila.Plita@llkc.lv)	Dzintra Lezdiņa (truškopība), Zane Rostokina, z/s "Vilciņi" (putnkopība), Kristīne Piliena (kazkopība)	Vistu, trušu un kazu bruto segumi
Dainis Arbidāns, LLKC Lopkopības nodaļas konsultants–eksperts veterinārmedicīnā (e-pasts: Dainis.Arbidans@llkc.lv)		Sivēnmāšu un nobarojamo cūku bruto segumi
Ilmārs Gruduls, LLKC Lopkopības nodaļas konsultants piena kvalitātes jautājumos (e-pasts: Ilmars.Gruduls@llkc.lv)		Aitu māšu, nobarojamo jēru, jēru šķirnei, audzējamo aitu, vaislas teķu bruto segumi
Guntars Melnis, LLKC Daugavpils konsultāciju biroja vadītājs, biškopības konsultants (e-pasts: Guntars.Melnis@llkc.lv)		Bišu un facēlijas bruto segumi
Raivis Apsītis, LLKC Zivsaimniecības nodaļas eksperts (e-pasts: Raivis.Apsitis@llkc.lv)	Latvijas Zivju audzētāju asociācija; Latvijas Vēžu un zivju audzētāju asociācija	Karpu bruto segums, dīķa ierīkošanas izmaksu aprēķins

3. EKSPERTU SAGATAVOTIE BRUTO SEGUMI
3.I. AUGKOPĪBA
3.I.I. AUGĻI UN OGAS
AUGĻKOPĪBAS NOZARES APSKATS PAR 2020. GADU

Augļkopības nozarē 2020. gads tradicionāli tika iesākts ļoti ātri, šoreiz jau janvārī. Lauku atbalsta dienesta vadošie speciālisti informēja par uzlabotajiem elektroniskajiem rīkiem, kas ļauj augļkopjiem vēl ērtāk noformēt nepieciešamos dokumentus, pieteikties atbalsta maksājumiem.

Atbalsta pasākumi galvenajos virzienos tika saglabāti. Eiropas Savienības lauksaimniecības politikas veidotāji apstiprināja atbalstu lauksaimniecībai nākamajiem septiņiem gadiem, Latvijai iezīmējot palielinājumu par 24%. Papildus vēl tika piešķirti līdzekļi *Covid-19* seku mazināšanai.

Lai sekmīgi varētu notikt augļu un ogu izaudzēšana, svarīgi bija aizvadītā gada meteoroloģiskie apstākļi. Lai arī gada griezumā nokrišņi bija nedaudz mazāki par normu, tomēr aizvadītais gads bija mitrākais pēdējo trīs gadu laikā. Darbu kvalitāti daudzviet traucēja skarbāki vēja apstākļi. Toties saule spīdēja vidēji vairāk visā Latvijā, jo sevišķi centrālajos rajonos, kas sekmēja labāku augļu un ogu produkcijas kvalitāti. Ziemai bija raksturīgs ekstrēms siltums janvārī un februārī, kad vidējā gaisa temperatūra bija virs nulles. Visi nokrišņi praktiski bija lietus veidā. Tas nozīmēja, ka augļu dārzu kopšanas darbus varēja veikt praktiski visu ziemu. Pavasaris atnāca ar siltu martu, toties aprīlis un maijs bija krietni vēsi. Maijs beigās izrādījās aukstāks par oktobri. Kopējais nokrišņu daudzums bija nedaudz mazāks par normu, toties daudzviet pūta stipri vēji. Lai arī siltā ziema radīja bažas par iespējamo slimību un kaitēkļu invāziju pavasarī, tomēr pavasara aukstā otrā puse neļāva šīm prognozēm piepildīties. Vasara iesākās ar siltāko gada mēnesi jūniju, līdz ar to daudzviet bija negaisi un krusa, radot arī bojājumus. Tas radīja arī ļoti labvēlīgus apstākļus ābeļu kraupja plašai izplatībai, kad bez fungicīdu lietošanas nebija iespējams iztikt. Tam sekoja ļoti vēss jūlijs un augusts. Nokrišņi vasarā bija tuvu klimatiskajām normām. Lietainākais bija jūnijs, sausākie – pārējie vasaras mēneši. Rudens bija viens no labvēlīgākajiem novērojumu vēsturē, visi trīs rudens mēneši bija vieni no siltākajiem. Nokrišņi bija nedaudz zem normas, kas labi palīdzēja tikt galā ar ražas novākšanu.

Kopumā ābolu raža vērtējama kā laba, bet bija arī dārzi, kuri bija patukši ražošanas periodiskuma dēļ. Bumbieri, kā vienmēr, ir augļu koku kaprīzākā daļa, bet tajos nedaudzajos dārzos, kur ievāc ražu, arī nevarēja sūdzēties. Ķiršu un plūmju ražai nedaudz traucēja sliktāka apputeksnēšanās vēsā laika dēļ, kā arī jūnijā augļu puves bija sastopamas vairāk kā parasti biežo lietavu dēļ. Pateicoties lielākam nokrišņu daudzumam, pagājušajā gadā priecēja arī ogulāji. Vienīgi zemenes siltā jūnija dēļ ražoja straujāk kā parasti. Labas ražas bija upenēm, jāņogām, avenēm. Nesūdzējās arī krūmmelleņu un dzērveņu audzētāji. Smiltsērkšķu un krūmcidoniju audzētāji tāpat varēja priecāties par ražu. Lai aina izskatītos pavisam laba, pietrūka vien nedaudz, jo grūtības radīja strādnieku trūkums, kurus ierobežojumu dēļ nebija iespējams nodarbināt. Iztiekot ar vietējiem resursiem, pagarinājās novākšanas termiņi, kas nedaudz ietekmēja uzglabāšanās spēju, jo sevišķi noliktavās, kur nav iespēju mikroklimata modernai regulēšanai.

Augļkopības nozarē iestājusies zināma stabilitāte, kam lielā mērā ir jāpateicas tās ilggadējai vadītājai Mārai Rudzātei un profesionālam biroja darbam Renātes Kajakas personā. Samazinātā 5% PVN likme svaigajai augļkopības produkcijai turpināja stiprināt Latvijas augļkopju iespējas. Lai arī ierobežojumu radītai spriedzei nebija vienkārši pielāgoties, tomēr īsā laikā produktīvā sadarbība ar Dobeles dārzkopības institūta speciālistiem ļāva organizēt lauka dienas lielākajā daļā no augļkopības demonstrējumu programmā iesaistītajām saimniecībām. Tādēļ visos reģionos lauka dienu semināri, lai arī daļu pārceļot, tomēr notika. Šīs sistēmas ieguldījums joprojām ir ļoti vērā ņemams, mācoties ne tikai iesācējiem, bet rodot iespēju savas zināšanas papildināt arī augļkopības lietpratējiem.

Turpinājās augļkopības nozares sakārtošana, attīstoties augļkopības kooperatīviem. Sekmīgi savu darbību, apvienojot vienpadsmit saimniecības Kurzemē un Zemgalē, neskatoties uz ierobežojumiem, turpināja LKPS "Augļu nams", piedaloties programmā "Skolas auglis". Visi audzētāji ir saņēmuši zīmolu "Zaļā karotīte". Tā piedalās ZM un LAD projektā "Augšanas regulatoru lietošana ābelēm". LPKS "Zelta ābele" turpina modernizācijas darbu, divās saimniecībās tiks uzstādītas ābolu šķirošanas līnijas. Kooperatīvs apvieno vairāk nekā desmit Latvijas augļkopības saimniecības. Sekmīgi turpināja strādāt ogu audzētāju kooperatīvs "Bio Berries Latvia", kurā apvienojusies jau 21 upeņu audzētāju saimniecība. Tas 2020. gadā ieguva atzīta kooperatīva statusu, nodarbojas ar svaigu un saldētu bioloģiski audzētu upeņu ogu iepirkšanu un pārdošanu. Kooperatīvs "Baltijas ogu dārzi" turpināja paplašināties, jau apvienojot astoņus smiltsērkšķu audzētāju biedrus. Turpinot attīstīties, uzsākts darbs loģistikas centru veidošanā Mērsragā un Raganā. Durvis uz Eiropu tiek vērtas arvien plašāk. Kooperatīvs "Baltijas ogu kompānija" apvieno sešus krūmmelleņu audzētājus no dažādiem Latvijas reģioniem. Kooperatīvs aktīvi īsteno vairākus projektus gan par veselīgu produktu spektra paplašināšanu kopā ar citiem partneriem, gan elektroniskas datu pārvaldes sistēmas izveidi kooperatīva saimniecībām.

Vērā ņemamu ieguldījumu augļkopības nozares attīstībā deva izdevums "Profesionālā Dārzkopība". Aizvadītais gads kļuva par izaicinājumu gadu, jo visa pilnā sezona bija saistīta ar *Covid-19* radītajiem ierobežojumiem, ko nozare kopumā ļoti sekmīgi pārdzīvoja, nesamazinot ražošanu, spējot pilnvērtīgi strādāt, lai nodrošinātu Latvijas iedzīvotājus ar pašu ražoto augļkopības produkciju.

Augļkopības nozares sakārtošanās un spēka audzēšana turpinās, dodot pietiekami optimistisku pamatu skatam nākotnē.

MĀRIS NARVILS,
LLKC Augkopības nodaļas vecākais speciālists dārzkopībā

ĀBELES

Ražošanas ilgums – 17 g.	Mēr–vienība	Augļu dārzs uz maza auguma potcelma (4.–20.g.) Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI				
Āboli	t	18	450,00	8100,00
Āboli sulai	t	2	120,00	240,00
KOPĀ (1)				8340,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS				
IZEJVIELU IZMAKSAS				
Mēslojums:				
Tīrvielā	kg		$N:P_2O_5:K_2O$ (36:8:34)	
Kalcija nitrāts	kg	9	0,47	4,20
Amonija nitrāts	kg	60	0,22	12,90
Kalcija hlorīds	kg	18	0,60	10,80
Karbamīds	kg	30	0,26	7,65
Superfosfāts	kg	42	0,29	12,18
Kālija hlorīds	kg	56	0,30	16,74
Augu aizsardzība:				
Herbicīdi				11,18
Fungicīdi				170,00
Insekticīdi				46,20
Kastes (4 gadiem, ietilpība 20 kg)	gab.	185	4,00	740,00
Konteineri (335 kg)	gab.	60	45,00	2700,00
KOPĀ (2)				3959,23
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS				
Vainaga veidošana	h	200	5,39	1078,00
Minerālmēslu izkliedēšana (mehanizēti)	reizes	3	17,55	52,65
Smidzināšana (mēslojums, augu aizsardzības līdzekļi)	reizes	17	32,00	544,00
Zāles appļaušana rindstarpās	reizes	4	33,00	132,00
Zāles pļaušana apdobēs	h	16	5,39	86,24
Ražas vākšana	h	160	5,39	600,00
Transports (60 km)	tkm	1200	0,38	456,00
Šķirošana, fasēšana	h	120	5,39	646,80
KOPĀ (3)				3595,69
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				7554,92
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**4380,77**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**785,08**
ATBALSTS				
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par augļiem un ogām (SAU)				145,12
KOPĀ (7)				287,55
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**1072,63**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas, Latvijas Augļkopju asociācijas, Jāņa Lepša (Pūres dārzkopības izmēģinājumu stacija) un Latvijas Valsts Augļkopības institūta sniegtie dati.

Izstrādātais ābeļu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Bruto segums tiek veidots, balstoties uz pieņēmumu, ka no ha tiks iegūtas 22 tonnas ābolu, bet ņemts vērā, ka 10% no iegūtās ražas sabojāsies un nebūs derīga realizācijai.

Audzējot ābeles, augsnes apakškārtai jābūt irdenai, vidēji smagai – smilšmālam vai mālsmiltij.

Vainagu veido pavasarī un vasaras vidū, retinot un izgaismojot.

Taras daudzums un izmaksas var mainīties atkarībā no uzglabāšanas, transportēšanas un realizēšanas veida. Pēc salasīšanas plānots ābolus bērt konteineros.

Transportēšanas attālums plānots no produkcijas novākšanas vietas līdz uzglabāšanas vietai.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ieņēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme augļu audzēšanas laukstrādniekam 2020. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAOI.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība, cenas u. c.).

ĀBEĻU DĀRZA IERĪKOŠANAS UN KOPŠANAS IZMAKSAS LĪDZ RAŽAI

Materiāli un darbi	Mēr-vienība	Augsnes sagatavošanas gads			1. gads			2.–3. gads		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
MATERIĀLU IZMAKSAS										
Stādi	gab.				1666	4,20	6997,2			
Zālāja sēkla	kg				15	3,20	48			
Mēslojums:										
Tīrvielā	kg	N:P_2O_5:K_2O(0:120:120)			N:P_2O_5:K_2O(15:0:0)			N:P_2O_5:K_2O(29:0:0)		
Amonija nitrāts	kg				45	0,22	9,68	45	0,22	9,68
Karbamīds	kg							30	0,26	7,65
Superfosfāts	kg	630	0,29	182,7						
Kālija hlorīds	kg	200	0,30	59,80						
Zaļmēslojuma sēkla (mistrs)	kg	40	2,00	80,00						
Augu aizsardzība:										
Herbicīdi				34,40						11,18
Fungicīdi										52,52
Insekticīdi							23,10			23,10
Citas mainīgās izmaksas:										
Palīgmateriāli rindu iezīmēšanai (komplekts)	gab.				1	100,00	100,00			
Balstu sistēma										
stabi	gab.				264	6,80	1795,20			
bambusa mieti + 2 stiprinājumi	gab.				1666	1,00	1666,00			
enkuri	gab.				48	6,30	302,40			
saites	m				1110	0,05	54,95	555	0,05	27,47
stieple	m				4160	0,05	191,36			
spriegotāji	gab.				72	0,80	57,60			
spriegotājstangas	gab.				1	50,00	50,00			
Žogs										
siets (ruļļi 25 m; 1,80 m augsti)	gab.				16	35,00	560,00			
stabi + šķērsstabi	gab.				100	7,00	700,00			
stieple	m				1200	0,02	19,20			
Vārti	gab.				1	175,00	175,00			
Mulča (šķelda)	m^3				125	7,50	937,50			
KOPĀ (1)				356,90			13 687,19			131,60
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS										
Dziļirdināšana	reizes	1	38,50	38,50						
Aršana	reizes	1	52,02	52,02	1	52,02	52,02			
Šļūkšana	reizes				1	23,77	23,77			
Kultivēšana	reizes	1	32,03	32,03	1	32,03	32,03			
Zaļmēslojuma sēšana	reizes	1	28,51	28,51						
Šķīvošana	reizes	1	35,40	35,40						
Rindu vietu iezīmēšana	h				10	5,39	53,90			
Zemes urbšana (iekārtas noma, degviela, darbaspēks)	reizes				1	192,48	192,48			
Stādīšana	h				42	5,39	226,38			
Apdobju frēzēšana	reizes				1	50,00	50,00			
Balstu sistēmas stabu uzstādīšana	h				48	5,39	258,72			
Stieples un spriegotāju uzstādīšana	h				24	5,39	129,36			
Enkuru sistēmas izveide	h				24	5,39	129,36			
Bambusu sistēmas uzstādīšana	h				48	5,39	258,72			
Zemes urbšana žoga stabiem	reizes				1	135,00	135,00			
Žoga stabu uzstādīšana	h				16	5,39	86,24			
Stieples vilkšana	h				16	5,39	86,24			
Sieta uzstādīšana	h				64	5,39	344,96			
Apgriešana	h				8	5,39	43,12			
Laistīšana manuāli	reizes				3	252,00	756,00			
Vainaga veidošana	h							72	5,39	388,08
Minerālmēslu izkliedēšana (manuāli)	h				8	5,39	43,12	8	5,39	43,12
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	2	17,55	35,10						
Smidzināšana (mēslojums, augu aizsardzības līdzekļi)	reizes	1	19,68	19,68	1	32,00	32,00	6	32,00	192,00
Zāles pļaušana apdobēs (trimmeris)								16	5,39	86,24
Zāles sēja rindstarpās (60% no platības)	reizes				1	28,51	28,51			
Zāles appļaušana rindst. (max. 5x)	reizes				1	28,00	28,00	4	28,00	112,00
Mulčēšana	h				32	5,39	172,48			
KOPĀ (2)				241,24			3162,41			821,44
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (3) (1+2 =3)				598,14			16 849,60			953,04
BRUTO SEGUMS 1 (4=0-1) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**-356,90**			**-13 687,19**			**-131,60**
BRUTO SEGUMS 2 (5=0-3) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**-598,14**			**-16 849,60**			**-953,04**
ATBALSTS										
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48			51,48
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par augļiem un ogām (SAU)							145,12			145,12
KOPĀ (6)				**142,43**			**287,55**			**287,55**
BRUTO SEGUMS 3 (7=6-3 (atbalsts-kopā mainīgās izmaksas))				**-455,71**			**-16 562,05**			**-665,49**

	Dārza likvidēšana	**800**
1	Materiālu izmaksas kopā (1.-4.gads)	14 175,69
2	Darbaspēka izmaksas kopā (ieskaitot dārza likvidēšanu)	4225,09
3	**Izmaksas (darbs un materiāli) kopā (1.+2.)**	**18 400,78**

Izstrādātais ābeļu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Stādīšanas attālumi ir 4 x 1,5 m, 1666 stādi uz 1 ha. Stādiem ņemta vairumtirdzniecības cena, kas ir par 15% mazāka nekā mazumtirdzniecības cena.

Balstu sistēmu veido stabi (264 gab.), bambusa mieti (3 m gari, 1666 gab.), enkuri (48 gab.), stieple (2 kārtas – 4160 m), spriegotāji (72 gab.), saites 1110 m.

Taras daudzums un izmaksas var mainīties atkarībā no uzglabāšanas, transportēšanas un realizēšanas veida.

Žogs: tiek pieņemts, ka lauka lielums ir 100 x 100 m, nepieciešams 400 m žogs un 100 metāla stabi, vēlamais augstums vismaz 1,8 m, 1200 m stieple, vārti.

Žoga un bastu sistēmas izmaksas ir atkarīgas no lauka konfigurācijas un pielietotiem materiāliem.

Ir iespēja pretendēt uz atbalstu saimniecību modernizācijai, atgūstot līdz 40% no stādu, balstu sistēmu, žoga izmaksām, stādīšanas un stādījumu ierīkošanas izmaksām, ja pakalpojums ir pirkts.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ieņēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme augļu audzēšanas laukstrādniekam 2020. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAOI.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība, cenas u. c.).

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas, Latvijas Augļkopju asociācijas, Jāņa Lepša (Pūres dārzkopības izmēģinājumu stacija) un Latvijas Valsts Augļkopības institūta sniegtie dati.

AVENES (rudens)

	Mēr–vienība	1. gads (ierīkošana) Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	2. gads Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	3.–8. gads Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI										
Ogas svaigam patēriņam	t				0,9	2500,00	2250,00	3,2	2500,00	8000,00
Ogas pārstrādei	t							1,0	1200,00	1200,00
KOPĀ (1)							2250,00			9200,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS										
IZEJVIELU IZMAKSAS										
Stādi	gab.	5500	0,40	2200,00						
Zālāja sēkla rindstarpām	kg	25	3,20	80,00						
Mēslojums:										
Tīrvielā	kg	N:P_2O_5:K_2O (130:100:140)			N:P_2O_5:K_2O (130:80:112)			N:P_2O_5:K_2O (130:80:112)		
Amonija nitrāts	kg	280	0,22	61,60	300	0,22	66,00	300	0,22	66,00
NPK 7:20:28	kg	500	0,42	210,00	400	0,42	168,00	400	0,42	168,00
Augu aizsardzība:										
Herbicīdi				9,40						
Fungicīdi							148,50			148,50
Citas mainīgās izmaksas:										
Mulčas izmaksas (skaidas)	m^3	300	7,50	2250,00				50	7,50	375,00
Kastes (3 kg)	gab.							200	0,90	180,00
Kastes (vienreizlietojamās 0,5 kg)	gab.				1800	0,10	180,00	6400	0,10	640,00
KOPĀ (2)				4811,00			562,50			1577,50
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS										
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	2	17,55	35,10						
Minerālmēslu izkliedēšana manuāli – 2 reizes	h				30	5,39	161,70	30	5,39	161,70
Šļūkšana	reizes	1	23,77	23,77						
Kultivēšana	reizes	1	32,03	32,03						
Lauka marķēšana	h	15	5,39	80,85						
Stādīšana ar rokām	h	115	5,39	619,85						
Zālāju sēja rindstarpās	reizes	1	28,51	28,51						
Smidzināšana	reizes	1	19,68	19,68	1	19,68	19,68	1	19,68	19,68
Krūmu nopļaušana	h				8	5,39	43,12	8	5,39	43,12
Novākšana ar rokām	kg							4200	1,00	4200,00
Zālāja appļaušana	reizes	4	33,83	135,32	4	33,83	135,32	4	33,83	135,32
Transports (30 km)	tkm				27	0,76	20,52	126	0,76	95,76
Aršana	reizes	1	52,02	52,02						
Mulčēšana	h	92	5,39	494,08				46	5,39	247,04
KOPĀ (3)				1521,21			380,34			4902,62
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4)				6332,21			942,84			6480,12
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				-4811,00			1687,50			7622,50
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				-6332,21			1307,16			2719,88
ATBALSTS										
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48			51,48
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par augļiem un ogām (SAU)				145,12			145,12			145,12
KOPĀ (7)				287,55			287,55			287,55
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				-6044,66			1594,71			3007,43

Aveņu dārza likvidēšanas izmaksas	**600,00**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas un Latvijas Augļkopju asociācijas sniegtie dati.

Izstrādātais aveņu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Avenes ieteicams stādīt rudenī laikā no 20. septembra līdz 15. oktobrim, jo pavasarī stādi ātri saplaukst, slikti pieaug, kā arī trūkst mitruma.

Aveņu ražu var plānot arī lielāku, ja ir pietiekama kopšana un iespējams ierīkot tuneļus, pagarinot ogu novākšanas periodu.
Sadalījums starp ogām svaigam patēriņam un pārstrādei ir mainīgs atkarībā no šķirnes, laika apstākļiem (lietainā laikā samazinās ogu kvalitāte), novākšanas biežuma un mēslošanas intensitātes. Šajā tehnoloģijā ogas plānots novākt katru otro dienu.

Taras daudzums un izmaksas var mainīties atkarībā no uzglabāšanas, transportēšanas un realizēšanas veida.

Visbiežāk avenes nav vajadzīgs papildus laistīt (ierīkot pilienveida laistīšanas sistēmu), jo Latvijā vasaras ir pietiekoši mitras.

Mulčējuma papildināšanu veic ik gadu (50 m^3) vai pēc diviem gadiem, atjaunojot 100 m^3 mulčas. Ja ir pieejami salmi vai šķelda, mulčas izmaksas ir mazākas.

Mēslošana katrā konkrētā gadījumā ir jāveic atbilstoši augsnes analīzēm.

Rudenī noražojošos dzinumus nogriež vai nopļauj tūlīt pēc ražas novākšanas.

Transportēšanas attālums plānots no produkcijas novākšanas vietas līdz uzglabāšanas vietai.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ieņēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme augļu audzēšanas laukstrādniekam 2020. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAOI.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība, cenas u. c.).

AVENES (vasaras)

	Mēr–vienība	1. gads (ierīkošana) Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	2. gads Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	3.–10. gads Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI										
Ogas svaigam patēriņam	t							1,00	3000,00	3000,00
Ogas pārstrādei	t							0,60	1500,00	900,00
KOPĀ (1)										3900,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS										
IZEJVIELU IZMAKSAS										
Stādi	gab.	5500	0,40	2200,00						
Zālāja sēkla rindstarpām	kg	25	3,20	80,00						
Mēslojums:										
Tīrvielā	kg	N:P_2O_5:K_2O (130:100:140)			N:P_2O_5:K_2O (130:80:112)			N:P_2O_5:K_2O (130:80:112)		
Amonija nitrāts	kg	280	0,22	61,60	300	0,22	66,00	300	0,22	66,00
NPK 7:20:28	kg	500	0,33	165,00	400	0,33	132,00	400	0,33	132,00
Augu aizsardzība:										
Herbicīdi				56,40			91,20			91,20
Insekticīdi				5,05			5,05			5,05
Fungicīdi				25,56			25,56			25,56
Citas mainīgās izmaksas:										
Mulčas izmaksas (skaidas)	m^3	300	7,50	2250,00				50	7,50	375,00
Balstu sistēma	sk.				1	800,00	800,00			
Kastes (3 kg)	gab.							200	0,90	180,00
Kastes (vienreizlietojamās 0,5 kg)	gab.							2000	0,10	200,00
KOPĀ (2)				4843,61			1119,81			1074,81
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS										
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	2	17,55	35,10						
Minerālmēslu izkliedēšana manuāli – 2 reizes	h				30	5,39	161,70	30	5,39	161,70
Šļūkšana	reizes	1	23,77	23,77						
Kultivēšana	reizes	1	32,03	32,03						
Lauka marķēšana	h	15	5,39	80,85						
Stādīšana ar rokām	h	115	5,39	619,85						
Zālāju sēja rindstarpās	reizes	1	28,51	28,51						
Smidzināšana	reizes	4	19,68	78,72	4	19,68	78,72	4	19,68	78,72
Krūma veidošana	h				96	5,39	517,44	96	5,39	517,44
Balstu sistēmas uzstādīšana	reizes				1	50,00	50,00			
Novākšana ar rokām	kg							1600	1,00	1600,00
Zālāja appļaušana	reizes	4	33,83	135,32	4	33,83	135,32	4	33,83	135,32
Transports (30 km)	tkm							48	0,76	36,48
Aršana	reizes	1	52,02	52,02						
Mulčēšana	h	92	5,39	494,08				46	5,39	247,04
KOPĀ (3)				1580,25			943,18			2776,70
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4)				6423,86			2062,99			3851,51
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				-4843,61			-1119,81			2825,19
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				-6423,86			-2062,99			48,49
ATBALSTS										
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48			51,48
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par augļiem un ogām (SAU)				145,12			145,12			145,12
KOPĀ (7)				287,55			287,55			287,55
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				-6136,31			-1775,44			336,04

Aveņu dārza likvidēšanas izmaksas	**600,00**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas un Latvijas Augļkopju asociācijas sniegtie dati.

Izstrādātais aveņu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Avenes ieteicams stādīt rudenī laikā no 20. septembra līdz 15. oktobrim, jo pavasarī stādi ātri saplaukst, slikti pieaug, kā arī tiem trūkst mitruma.

Aveņu ražu var plānot arī lielāku, ja ir pietiekama kopšana un ja visu ražu var novākt.
Sadalījums starp ogām svaigam patēriņam un pārstrādei ir mainīgs atkarībā no šķirnes, laika apstākļiem (lietainā laikā samazinās ogu kvalitāte) un mēslošanas intensitātes. Raža tiek novākta ar 8–10 piegājieniem. Darbadienā 1 lasītājs nolasa vidēji 25 kg.

Taras daudzums un izmaksas var mainīties atkarībā no uzglabāšanas, transportēšanas un realizēšanas veida.

Visbiežāk avenes nav vajadzīgs papildus laistīt (ierīkot pilienveida laistīšanas sistēmu), jo Latvijā vasaras ir pietiekoši mitras.

Mulčējuma papildināšanu veic ik gadu (50 m^3) vai pēc diviem gadiem, atjaunojot 100 m^3 mulčas. Ja ir pieejami salmi vai šķelda, mulčas izmaksas ir mazākas.

Mēslošana katrā konkrētā gadījumā ir jāveic atbilstoši augsnes analīzēm.

Krūmu veido, atstājot 15 dzinumus uz stādījuma metru. Krūmi ir jāapgriež 2 reizes gadā pēc ražas novākšanas, izgriežot vecos noražojušos dzinumus, un pavasarī, veicot dzinumu retināšanu. Viens cilvēks dienā var sakopt 0,1–0,15 ha stādījumu.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ieņēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme augļu audzēšanas laukstrādniekam 2020. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAOI.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība, cenas u. c.).

DZĒRVENES (LIELOGU)

	Mēr–vienība	4. gads			5.–9. gads			10. un turpmākie gadi		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI										
Dzērvenes	t	1	1350,00	1350,00	8,0	1350,00	10 800,00	10,0	1350,00	13 500,00
Stīgas	kg				500	2,00	1000,00	500	2,00	1000,00
KOPĀ (1)				1350,00			11 800,00			14 500,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS										
IZEJVIELU IZMAKSAS										
Tīrvielā:			$N:P_2O_5:K_2O(50:50:95)$			$N:P_2O_5:K_2O(64:64:122)$			$N:P_2O_5:K_2O(64:64:122)$	
Mēslojums:										
NPK 11:11:21	kg	450	0,60	271,35	580	0,60	349,74	580	0,60	349,74
Citas mainīgās izmaksas:										
Zāģu skaidas	m^3				40	7,50	300,00			
Kūdra	m^3							40	30,00	1200,00
Kastes (17 kg)	gab.	350	4,00	1400,00						
Maisi (16 kg)	gab.	60	0,06	3,60	600	0,06	36,00	200	0,06	12,00
Ogu lasāmās kastes (kombaini)	gab.	20	5,00	100,00						
Sīkais inventārs				200,00						
KOPĀ (2)				1974,95			685,74			1561,74
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS										
Agroķīmiskās analīzes	reizes				0,5	50,00	25,00	0,5	50,00	25,00
Ravēšana	h	150	5,39	808,50	100	5,39	539,00	50	5,39	269,50
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	1	17,55	17,55	1	17,55	17,55			
Apūdeņošanas sistēmas ikgadējā tīrīšana	reizes	1	160,00	160,00	1	160,00	160,00	1	160,00	160,00
Zāģu skaidu izkliedēšana – mulčēšana (ar lāpstām)	EUR/m^3				40	5,00	200,00			
Kūdras izkliedēšana – mulčēšana (ar lāpstām)	EUR/m^3							40	5,00	200,00
Ražas novākšana (roku darbs ar ogu lasāmām kastēm)	kg	300	0,55	165,00	2400	0,55	1320,00	3000	0,55	1650,00
Ražas novākšana ar kombainu	kg	700	0,17	119,00	5600	0,17	952,00	7000	0,17	1190,00
Transports (80 km)	tkm	80	0,76	60,80	560	0,38	212,80	800	0,38	304,00
Ražas attīrīšana, frakcionēšana, fasēšana	kg	1000	0,06	60,00	8000	0,06	480,00	10 000	0,06	600,00
Uzglabāšana (2 mēn.)	reizes	1	209,00	209,00	1	209,00	209,00	1	209,00	209,00
Dēstu pievelšana	reizes	1	87,00	87,00	1	87,00	87,00	1	87,00	87,00
Stumbru noguldīšana	reizes				0,25	152,00	38,00	0,25	152,00	38,00
Stīgu ķemmēšana, virsējo stīgu apgriešana	reizes				0,5	160,00	80,00	0,5	160,00	80,00
KOPĀ (3)				1686,85			4320,35			4812,50
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				3661,80			5006,09			6374,24
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**-624,95**			**11 114,26**			**12 938,26**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**-2311,80**			**6793,91**			**8125,76**
ATBALSTS										
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48			51,48
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par augļiem un ogām (SAU)				145,12			145,12			145,12
KOPĀ (7)				287,55			287,55			287,55
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**-2024,25**			**7081,46**			**8413,31**

Bruto segums sagatavots, izmantojot Latvijas Augļkopju asociācijas sniegtos datus.

Izstrādātais dzērveņu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību. Šis bruto segums veidots tādām šķirnēm kā *Stevens, Ben Lear, Pilgrim*, kuras ilgstošā periodā uzrāda līdzīgas vidējās ražas. Palielināt ražu var, izmantojot minerālmēslus, bet tad palielinās nezāļu pārņemšanas risks, otrkārt, palielinās balto – neiekrāsoto ogu daļa.

Dzērveņu lauka izmantošanas ilgums ir 50 gadi. 10.–25. gadā pie labas kopšanas un labiem klimatiskajiem apstākļiem raža var sasniegt 15–20 t/ha.

Mikroelementu analīzes vajadzētu veikt ik pēc 2–3 gadiem.

Izstrādātajā bruto segumā par mulčas materiālu izvēlētas skuju koku zāģu skaidas. Šis mulčēšanas materiāls nodrošina labu augu veselības stāvokli, t.i., aizsargā no slimībām. Laikā no 11.–20. gadam pāri skaidām kaisa kūdru (apmēram 3 reizes) tā, lai kūdras slāņa biezums sasniegtu 2-4 cm. Fungicīdu nepieciešams lietot, lai novērstu vai ierobežotu stādu galotņu puvi. To lieto lokāli.

Ja dzērveņu vertikālie dzinumi ir slikti auguši (<5 cm), tad nepieciešams papildus mēslot ar amonija sulfātu. Ja slāpekļa dzērvenēm būs par daudz, ievērojami palielināsies stīgu masa, savukārt samazināsies ogu raža. Palielinoties stīgu daudzumam, tās biežāk jāķemmē, jāgriež un jānogulda. Superfosfāts jādod agri pavasarī.

Dzērveņu dēsti jāpieveļ, lai piespiestu zemei sala izcilāto augsnes virskārtu.

Novākšanu var veikt gan manuāli (roku darbs ar ogu lasāmājām kastēm), gan mehāniski ar kombainu. Ar kombainu ogas var lasīt arī sliktos laikapstākļos, kā arī pa nakti. Tomēr jārēķinās, ka netiek iegūta visa produkcija, jo procesa laikā visas ogas netiek nolasītas.

Taras daudzums un izmaksas var mainīties atkarībā no uzglabāšanas, transportēšanas un realizēšanas veida. Transportēt var pa 2 t reizē.

Veicot lauka virsmas renovāciju un vertikālo dzinumu nopļaušanu, no 1 ha lielas platības iespējams iegūt apmēram 5–10 t ar stīgām (daudzums atkarīgs no šķirnēm un vertikālo dzinumu nopļaušanas biežuma).

Pēc ekspertu atzinuma, lielogu dzērvenes vidēji tiek transportētas 80 km lielā attālumā.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā audzētājam jāveic nepieciešamās audzēšanas korekcijas.

DZĒRVEŅU (LIELOGU) LAUKA IERĪKOŠANAS UN KOPŠANAS IZMAKSAS LĪDZ RAŽAI

Materiāli un darbi	Mēr–vienība	Augsnes sagatavošanas gads			Stādīšanas gads – 1. gads			2. gads			3. gads		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
MATERIĀLU IZMAKSAS													
Stādāmais materiāls – stīgas	t				3	2000,00	6000,00						
Mēslojums:													
Tīrvielā:						$N:P_2O_5:K_2O(32:11:21)$			$N:P_2O_5:K_2O(17:17:32)$			$N:P_2O_5:K_2O(21:17:32)$	
Minerālmēsli:													
NPK 11:11:21	kg				100	0,60	60,30	150	0,60	90,45	150	0,60	90,45
Amonija sulfāts	kg				100	0,18	17,90				20	0,18	3,58
Augu aizsardzība:													
Fungicīdi							33,46			33,46			33,46
Citas izmaksas:													
Zāģu skaidas mulčai	m^3	60	7,50	450,00	50	7,50	375,00	30	7,50	225,00	20	7,50	150,00
Inventārs					1	200,00	200,00						
KOPĀ (1)				450,00			6626,36			348,91			277,49
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS													
Agroķīmiskās analīzes	reizes	1	50,00	50,00							1	50,00	50,00
Virsmas attīrīšana no velēnām, koku celmiem, krūmiem	reizes	1	2800,00	2800,00									
Dīķa izrakšana	reizes	1	1500,00	1500,00									
Drenāžas – apūdeņošanas grāvju sistēmas ierīkošana	reizes	1	3700,00	3700,00									
Galvenā apūdeņošanas kanāla rakšana	m	100	5,00	500,00									
Apūdeņošanas sistēmas ikgadējā tīrīšana	reizes							1	160,00	160,00	1	160,00	160,00
Zāģu skaidu izkliedēšana – mulčēšana (ar lāpstām)	EUR/m^3	60	5,00	300,00	50	5,00	250,00	30	5,00	150,00	20	5,00	100,00
Virsmas līdzināšana	reizes				1	285,00	285,00						
Virsmas frēzēšana (vismaz 12 cm dziļi)	reizes				2	64,00	128,00						
Mēslojuma izkliedēšana	reizes				2	17,55	35,10	1	17,55	17,55	2	17,55	35,10
Stīgu sagatavošana – sacīšana	reizes				1	140,00	140,00						
Stīgu stādīšana – izkliedēšana uz lauka, iefrēzēšana	reizes				1	400,00	400,00						
Pievadceļu izbūve līdz purvam, ap laukiem	reizes	1	4000,00	4000,00				1	80,00	80,00			
Smidzināšana	reizes				1	19,68	19,68	1	19,68	19,68	1	19,68	19,68
Dēstu pievelšana	reizes							1	87,00	87,00	1	87,00	87,00
Ravēšana	reizes										1	185,00	185,00
KOPĀ (2)				12 850,00			1257,78			514,23			636,78
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (3) (1+2 =3)				13 300,00			7884,14			863,14			914,27
ATBALSTS													
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95			90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48			51,48			51,48
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par augļiem un ogām (SAU)							145,12			145,12			145,12
KOPĀ (4)				142,43			287,55			287,55			287,55
BRUTO SEGUMS (5=4-3 (atbalsts-kopā mainīgās izmaksas))				**-13 157,57**			**-7596,59**			**-575,59**			**-626,72**

Izstrādātais lielogu dzērveņu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Bruto segums sastādīts lielogu dzērvenēm, kas audzētas kūdrājā, vēlāk mulčējot ar zāģu skaidām. Augsnes reakcija pH4,0–5,0. Ja dzērvenes audzē minerālaugsnē, lai noregulētu augsnes pH, laukam vismaz 30 cm biezumā jāuzber sūnu purva kūdra.

Pirms dzērveņu stādījumu ierīkošanas jāveic augsnes agroķīmiskās analīzes. Kūdra ir ļoti labs absorbētājs, tāpēc tur ieliktie minerālmēsli paliek ļoti ilgi un ir viegli aprēķināmi. Lai aprēķinus precizētu, analīzes nepieciešams veikt 3.–4. gadā. Mikroelementu analīzes vajadzētu veikt 1. ražas gadā un tad ik pēc 2 līdz 3 gadiem.

Bruto segumā kā stādāmais materiāls izmantotas stīgas (uz 1 ha nepieciešamas apmēram 3 t). Stīgas izkaisa pa stādāmo platību, iestrādā ar frēzi vai diskiem, pēc stādīšanas lauks jāaplaista. Labākais stādīšanas laiks ir no 10. maija līdz 15. jūnijam. Eksperti iesaka iegādāties kvalitatīvas stīgas, kas ievāktas no labi ražojošiem laukiem, bez slimību pazīmēm. Sliktas kvalitātes stīgas mēdz pelēt un uz tām attīstās dažādas puves, līdz ar to stādījumi nav ražīgi. Stādījumu platības var palielināt arī ar pašu izaudzēto stīgu materiālu, sākot griezt stīgas trīsgadīgos dzērveņu laukos.

Augsnes sagatavošanas operāciju veidi un izmaksas ir atkarīgas no tā, kādā stāvoklī ir lauks. Ja lauks ir iekopts, bez krūmiem un kokiem, augsnes sagatavošanas izmaksas būs mazas. Materiālu pievešanai un produkcijas novešanai no lauka ir nepieciešams izbūvēt ceļus. Pievedceļu izbūvi var plānot arī ar 3. gadu, kad dzērvenes sāks ražot un būs nepieciešama produkcijas izvešana. Pievedceļu izbūves izmaksas var atšķirties. Tās atkarīgas no tā, kādā augsnē tiek audzētas dzērvenes (kūdras purvs vai tml.) un kādi materiāli ceļa būvniecībā tiek izmantoti.

Audzētājiem dzērveņu lauka kopšanai būtu ieteicams iegādāties savu tehniku, tādā veidā gan samazinot izmaksas ilgtermiņā, gan profilaktiski izvairoties no slimībām, kas tiek pārnēsātas ar nomātu tehniku.

Ja dzērveņu vertikālie dzinumi ir slikti auguši (<5 cm), tad nepieciešams papildus mēslot ar amonija sulfātu. Ja slāpekļa dzērvenēm būs par daudz, ievērojami palielināsies stīgu masa, savukārt samazināsies ogu raža. Superfosfāts jādod agri pavasarī.

		Dārza likvidēšana	800
1	Materiālu izmaksas kopā (1.–4.gads)		7 702,76
2	Darbaspēka izmaksas kopā (ieskaitot dārza likvidēšanu)		16 058,79
3	**Izmaksas (darbs un materiāli) kopā (1.+2.)**		**23 761,55**

Apkārt dzērveņu laukiem jāierīko grāvji ar regulējamu ūdens līmeni, lai tos varētu apūdeņot vai nosusināt. Apūdeņošanas sistēma regulāri jātīra un no tās jāizvāc dūņas, kas veidojas, kūdrai rūgstot saules siltuma rezultātā. Laistīšanas sistēma kūdras augsnēs nav obligāta. Ja stādījumi ir pareizi mulčēti un gruntsūdens līmeni var noturēt 0,5–1 m augstumā, tad līdz pat 3 mēnešus ilgam sausumam dzērveņu saknes necieš. Stādīšanas gadā, ja pavasaris ir sauss, nepieciešams 1–2 reizes samitrināt kūdras virskārtu.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Izstrādātajā bruto segumā par mulčas materiālu izvēlētas skuju koku zāģu skaidas. Šis mulčēšanas materiāls nodrošina labu augu veselības stāvokli, t.i., aizsargā no slimībām. Svarīgi izvēlēties kvalitatīvas, tīras skaidas, lai stādījumā netiktu ienēsātas nezāles un slimības. Fungicīdu nepieciešams lietot, lai novērstu vai ierobežotu stādu galotņu puvi. To lieto lokāli.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība, cenas u. c.).

Bruto segums sagatavots, izmantojot Latvijas Augļkopju asociācijas sniegtos datus.

KRŪMCIDONIJAS (Henomeles)

	Mēr-vienība	1. gads (ierīkošana)			2. gads			3. gads			4. gads			5.–12. gads		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena,EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena,EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena,EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI																
Ogas	t										3,0	700,00	2100,00	6,0	700,00	4200,00
KOPĀ (1)													2100,00			4200,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS																
IZEJVIELU IZMAKSAS																
Zālāja sēkla	kg	15	3,20	48,00												
Stādi (viengadīgi)	gab.	3333	2,00	6666,00												
Mēslojums:																
Tīrvielā	kg	$N:P_2O_5:K_2O$ (65:49:110)			$N:P_2O_5:K_2O$ (0:0:0)			$N:P_2O_5:K_2O$ (0:0:0)			$N:P_2O_5:K_2O$ (33:33:63)			$N:P_2O_5:K_2O$ (33:33:63)		
Kūtsmēsli	t	30	2,25	67,50												
NPK 11:11:21	kg	300	0,60	180,90							300	0,60	180,90	300	0,60	180,90
Augu aizsardzība:																
Herbicīdi													70,00			70,00
Insekticīdi																73,60
Citas mainīgās izmaksas																
Mulčas segums – austais ģeotekstils	m^2	2720	0,65	1768,00												
Kastes (10 kg)	gab.										300	0,90	270,00	600	0,90	540,00
KOPĀ (2)				8 662,90			0,00			0,00			520,90			864,50
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS																
Minerālmēslu izkliedēšana – manuāli	h	5	5,39	26,95							5	5,39	26,95	5	5,39	26,95
Šļūkšana	reizes	1	23,77	23,77												
Kultivēšana	reizes	1	32,03	32,03												
Stādīšana	h	68	5,39	366,52												
Zālāja sēšana	reizes	1	28,51	28,51												
Kūtsmēslu izkliedēšana	tonnas	30	2,58	77,40												
Smidzināšana	reizes										1	19,68	19,68	2	19,68	39,36
Zaru izgriešana/krūmu veidošana	h										27	5,39	145,53	27	5,39	145,53
Zālāja appļaušana (ar tehniku)	reizes				2	33,83	67,66	2	33,83	67,66	2	33,83	67,66	2	33,83	67,66
Zālāja appļaušana (manuāli ar trimmeri)	h				24	5,39	129,36	24	5,39	129,36	24	5,39	129,36	24	5,39	129,36
Novākšana ar rokām (0,10 EUR/kg)	kg										3000	0,10	300,00	6000	0,10	600,00
Mulčas seguma iekļāšana	h	93	5,39	499,02												
Transports (30 km, vedot pa 1 tonnai)	tkm										90	0,76	68,40	180	0,76	136,80
Aršana	reizes	1	52,02	52,02												
KOPĀ (3)				1106,22			197,02			197,02			757,58			1145,66
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				9769,12			197,02			197,02			1278,48			2010,16
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**-8662,90**			**0,00**			**0,00**			**1579,10**			**3335,50**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**-9769,12**			**-197,02**			**-197,02**			**821,52**			**2189,84**
ATBALSTS																
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95			90,95			90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48			51,48			51,48			51,48
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par augļiem un ogām (SAU)				145,12			145,12			145,12			145,12			145,12
KOPĀ (7)				287,55			287,55			287,55			287,55			287,55
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+ atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**-9481,57**			**90,53**			**90,53**			**1109,07**			**2477,39**

Krūmcidoniju dārza likvidēšanas izmaksas **800,00**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas un z/s "Gaidas" sniegtie dati.

Izstrādātais krūmcidoniju bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Krūmcidonijas stāda rudenī no 15. septembra līdz 15. oktobrim vai pavasarī no 15. aprīļa līdz 1. maijam.

Rindstarpās tiek sēts zālājs.

Bruto segums sastādīts krūmcidonijām, kas audzētas augsnē ar 200 kg/ha K_2O un 180 kg/ha P_2O_5 nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 5,7–6,0, trūdvielu saturs augsnē virs 3,0%.

Stādīšanai piemēroti divgadīgi sējeņi vai veģetatīvi pavairoti stādi ar spēcīgu sakņu sistēmu un sazarotu vismaz 15 cm garu virszemes daļu.

Cidoniju ražu ļoti ietekmē ziemas sals un pavasara salnas, kā rezultātā ražas samazinās bojājumu dēļ.

Šajā variantā stādu daudzums aprēķināts, piemērojot stādīšanas attālumus 1 m x 3 m.

Taras daudzums un izmaksas var mainīties atkarībā no uzglabāšanas, transportēšanas un realizēšanas veida.

Veģetācijas periodā krūmcidonijas jānodrošina ar ūdeni un barības vielām.

Transportēšanas attālums plānots no produkcijas novākšanas vietas līdz uzglabāšanas vietai. Augļus vislabāk uzglabāt vietā, kur gaisa mitrums ir 85% līdz 90%, temperatūra 0 līdz +1°C.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ieņēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme augļu audzēšanas laukstrādniekam 2020. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAOI.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz iggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezālainība, cenas u. c.).

KRŪMMELLENES

	Mēr–vienība	3. gads			4. gads			5. gads			6. un turpmākie gadi		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI													
Ogas	t	0,60	3500,00	2100,00	1,70	3500,00	5 950,00	3,00	3500,00	10 500,00	3,50	3500,00	12 250,00
Ogas pārstrādei	t	0,10	1700,00	170,00	0,30	1700,00	510,00	0,40	1700,00	680,00	0,50	1700,00	850,00
KOPĀ (1)				2270,00			6 460,00			11 180,00			13 100,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS													
IZEJVIELU IZMAKSAS													
Mēslojums:													
Tīrvielā		$N:P_2O_5:K_2O$(38:15:25)			$N:P_2O_5:K_2O$(38:15:25)			$N:P_2O_5:K_2O$(38:15:25)			$N:P_2O_5:K_2O$(38:15:25)		
Minerālmēsli:	kg												
NPK 12:11:18	kg	140	0,8	112,00	140	0,8	112,00	140	0,8	112,00	140	0,8	112,00
Amonija sulfāts	kg	100	0,18	17,90	100	0,18	17,90	100	0,18	17,90	100	0,18	17,90
Mikroelementi				250,99			271,07			291,15			313,74
Greenstim	kg	1,6	30,90	49,44	1,6	30,90	49,44	1,6	30,90	49,44	1,6	30,90	49,44
Augu aizsardzība:													
Fungicīdi				133,83			133,83			133,83			133,83
Citas mainīgās izmaksas:													
Mulčas izmaksas (kūdra)	m^3	84	8,00	672,00	84	8,00	672,00	84	8,00	672,00	50	8,00	400,00
Kārbas (0,5 kg)	gab.	1200	0,10	120,00	3400	0,10	340,00	6000	0,10	600,00	7000	0,10	700,00
Kastes (5 kg)	gab.	120	0,90	108,00	200	0,90	180,00	400	0,90	360,00	200	0,90	180,00
KOPĀ (2)				1464,16			1776,24			2236,32			1906,91
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS													
Agroķīmiskās analīzes	reizes				1	50,00	50,00						
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	2	17,55	35,10	2	17,55	35,10	2	17,55	35,10	2	17,55	35,10
Kūdras uzvešana	m^3	84	5,00	420,00	84	5,00	420,00	84	5,00	420,00	50	5,00	250,00
Kūdras transportēšana (vienā reizē transportē 90 m^3/40 km)	km	40	2,40	96,00	40	2,40	96,00	40	2,40	96,00	40	2,40	96,00
Mulčēšana	h	23	5,39	123,97	23	5,39	123,97	23	5,39	123,97	23	5,39	123,97
Smidzināšana (manuāli – 5 reizes)	h	42	5,39	226,38	42	5,39	226,38	42	5,39	226,38	42	5,39	226,38
Rindstarpu zāles pļaušana	reizes	10	33,83	338,30	10	33,83	338,30	10	33,83	338,30	10	33,83	338,30
Apdobju ravēšana (manuāli – 4 reizes)	h	320	5,39	1724,80	320	5,39	1724,80	320	5,39	1724,80	320	5,39	1724,80
Zaru griešana	gab.	2800	0,60	1680,00	2800	0,60	1680,00	2800	0,60	1680,00	2800	0,60	1680,00
Ogu lasīšana	kg	600	1,00	600,00	1700	1,00	1700,00	3000	1,00	3000,00	3500	1,00	3500,00
Transporta izmaksas (80 km)	tkm	80	0,76	60,80	136	0,76	103,36	240	0,76	182,40	280	0,76	212,80
KOPĀ (3)				5305,35			6497,91			7826,95			8 187,35
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				6769,51			8274,15			10 063,27			10 094,26
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**805,84**			**4683,76**			**8 943,68**			**11 193,09**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**-4499,51**			**-1814,15**			**1 116,73**			**3 005,74**
ATBALSTS													
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95			90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48			51,48			51,48
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par augļiem un ogām (SAU)				145,12			145,12			145,12			145,12
KOPĀ (7)				287,55			287,55			287,55			287,55
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+ atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**-4211,96**			**-1526,60**			**1 404,28**			**3 293,29**

Izstrādātais krūmmelleņu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Laistīšana ar tehniku netiek paredzēta, jo pie lauka ierīkošanas izmaksām ir ierīkota pilienveida laistīšanas sistēma.

Taras daudzums un izmaksas var mainīties atkarībā no uzglabāšanas, transportēšanas un realizēšanas veida.

Transportēšanas attālums plānots no produkcijas novākšanas vietas līdz uzglabāšanas un realizācijas vietai.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Labos kopšanas un klimatiskajos apstākļos krūmmelleņu lauka izmantošanas ilgums ir 50 gadi.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ieņēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme augļu audzēšanas laukstrādniekam 2020. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAOI.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība, cenas u. c.).

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti z/s "Abullāči" īpašnieka Paula Kantāna un Latvijas Augļkopju asociācijas sniegtie dati.

KRŪMMELLEŅU LAUKA IERĪKOŠANAS UN KOPŠANAS IZMAKSAS LĪDZ RAŽAI

Materiāli un darbi	Mēr–vienība	Ierīkošanas, stādīšanas gads – 1. gads			2. gads		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
MATERIĀLU IZMAKSAS							
Stādāmais materiāls – stādi	gab.	2800	3,50	9 800,00			
Zālāja sēkla rindstarpām	kg	25	3,50	87,50			
Mēslojums:							
Tīrvielā:			$N:P_2O_5:K_2O(7:6:10)$			$N:P_2O_5:K_2O(38:15:25)$	
Minerālmēsli							
NPK 12:11:18	kg	56	0,80	44,80	140	0,80	112,00
Amonija sulfāts	kg				100	0,18	17,90
Mikroelementi				250,99			250,99
Greenstim	kg	1,6	30,90	49,44	1,6	30,90	49,44
Augu aizsardzība:							
Herbicīdi				8,10			
Fungicīdi				66,91			66,91
Citas mainīgās izmaksas:							
Pilienveida laistīšanas sistēma	gab.	1	4700,00	4700,00			
Pretsalnu laistīšanas sistēma	gab.	1	5700,00	5700,00			
Kūdra (mulča)	m^3	224	8,00	1792,00	84	8,00	672,00
Žogs	gab.	1	2800,00	2800,00			
KOPĀ (1)				25 625,74			1487,14
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							
Agroķīmiskās analīzes	reizes	1	50,00	50,00			
Dīķa rakšana	reizes	1	5000,00	5000,00			
Laistīšanas sistēmu izveide	reizes	1	2300,00	2300,00			
Kūdras uzvešana	m^3	224	5,00	1120,00	84	5,00	420,00
Kūdras transportēšana (vienā reizē transportē 90 m^3/40 km)	km	120	2,40	288,00	40	2,40	96,00
Virsmas līdzināšana	reizes	1	285,00	285,00			
Aršana	reizes	1	52,02	52,02			
Smidzināšana (traktorvilkmes)	reizes	1	19,68	19,68			
Kultivēšana	reizes	1	32,03	32,03			
Vagu dzīšana	reizes	1	23,67	23,67			
Stādīšana	gab.	2800	0,90	2520,00			
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	1	17,55	17,55	2	17,55	35,10
Mulčēšana	h	23	5,39	123,97	9	5,39	48,51
Zālāja sēšana	reizes	1	28,51	28,51			
Laistīšana ar traktortehniku	reizes	1	189,44	189,44			
Ravēšana (manuāli – 4 reizes)	h	320	5,39	1724,80	320	5,39	1724,80
Smidzināšana (manuāli)	h	42	5,39	226,38	27	5,39	145,53
Zaru izgriešana	gab.				2800	0,60	1680,00
Rindstarpu zāles pļaušana	reizes	10	33,83	338,30	10	33,83	338,30
Žoga uzstādīšana	reizes	1	1200,00	1200,00			
Transports	reizes	1	60,00	60,00			
KOPĀ (2)				15 599,35			4488,24
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (3) (1+2 =3)				41 225,09			5975,38
ATBALSTS							
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par augļiem un ogām (SAU)				145,12			145,12
KOPĀ (4)				287,55			287,55
BRUTO SEGUMS (5=4-3 (atbalsts-kopā mainīgās izmaksas))				**-40 937,54**			**-5687,83**

	Dārza likvidēšana	800
1	Materiālu izmaksas kopā (1.–4.gads)	27 112,88
2	Darbaspēka izmaksas kopā (ieskaitot dārza likvidēšanu)	20 887,59
3	**Izmaksas (darbs un materiāli) kopā (1.+2.)**	**48 000,47**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti z/s "Abullāči" īpašnieka Paula Kantāna un Latvijas Augļkopju asociācijas sniegtie dati.

Izstrādātais krūmmelleņu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Izstrādātais bruto segums sastādīts stādījumam, kas izveidots kultūraugsnē ar skābumu pH 6,0, augsni skābinot ar kūdras substrātu līdz pH 4,5. Kūdra tiek izmantota arī kā mulčējamais materiāls.

Stādu cenas diapazons ir ļoti plašs. Cenas atšķiras no stādu kvalitātes un daudzuma, ko iegādājas. Ja stādus nepieciešams iegādāties lielā daudzumā, bieži vien nākas tos pirkt ārvalstīs, jo Latvijā krūmmelleņu stādu piedāvājums nav liels. Latvijas krūmmelleņu stādu tirgū novērojama parādība – jo lielāks stādu daudzums nepieciešams, jo stādu cena lielāka.

Pirms stādījumu ierīkošanas obligāti ir jāveic augsnes agroķīmiskās analīzes, noskaidrojot augsnes sastāvu, skābumu un citas īpašības. Vadoties no analīžu rezultātiem, augsne jāielabo tā, lai tiktu nodrošināti krūmmellenēm visoptimālākie augšanas apstākļi.

Pirms stādījumu ierīkošanas ir jāizveido laistīšanas sistēma. Ja tuvumā ir ūdens ieguves vieta (ezeri, dīķi, upes), tad laistīšanas sistēmas izveide ir daudz lētāka nekā tad, ja ir jārada mākslīga ūdens tilpe. Nepieciešamas divu veidu laistīšanas sistēmas – pretsalnu un pilienveida laistīšanas sistēmas. Jānodrošina, ka ūdens ieguves vietā varēs iegūt apmēram 1000 m^3 ūdens – tā, lai pietiek ūdens 3 salnu naktīm. Pilienveida laistīšanas sistēmu sāk izmantot jau no brīža, kad ierīkoti stādījumi.

Audzētājiem krūmmelleņu lauka kopšanai būtu ieteicams iegādāties savu tehniku, tādā veidā gan samazinot izmaksas ilgtermiņā, gan profilaktiski izvairoties no slimībām, kas tiek pārnēsātas ar nomātu tehniku.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ieņēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme augļu audzēšanas laukstrādniekam 2020. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAOI.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezālainība, cenas u. c.).

ĶIRŠI

Ražošanas ilgums – 16 g.	Mēr–vienība	4.–20. gads		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI				
Ķirši	t	2,2	1950,00	4290,00
KOPĀ (1)				4290,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS				
IZEJVIELU IZMAKSAS				
Mēslojums:				
Tīrvielā	kg		N:P_2O_5:K_2O (55:22:36)	
NPK 12:11:18	kg	200	0,80	160,00
Nitrabors	kg	200	0,42	84,20
Augu aizsardzība:				
Fungicīdi				96,73
Insekticīdi				23,10
Kastes (4 kg)	gab.	200	0,90	180,00
KOPĀ (2)				544,03
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS				
Vainaga veidošana	h	160	5,39	862,40
Minerālmēslu izkliedēšana (manuāli – 2 reizes)	h	26	5,39	140,14
Smidzināšana	reizes	4	32,00	128,00
Pļaušana	reizes	3	28,00	84,00
Apdobju frēzēšana	reizes	2	50,00	100,00
Masveida ražas novākšana	kg	2000	0,45	900,00
Vēlāku ogu novākšana	kg	200	0,60	120,00
Transports (60 km)	tkm	132	0,76	100,32
KOPĀ (3)				2434,86
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				2978,89
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**3745,97**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**1311,11**
ATBALSTS				
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par augļiem un ogām (SAU)				145,12
KOPĀ (7)				287,55
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**1598,66**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas un Latvijas Augļkopju asociācijas sniegtie dati.

Izstrādātais ķiršu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Bruto segums sastādīts ķiršiem, kas audzēti augsnē ar 180–250 kg/ha P_2O_5 un ne vairāk kā 350 kg/ha K_2O nodrošinājumu. Trūdvielu saturs augsnē 2,0–3,0%, augsnes skābums pH 6,0–7,0. Ja augsnes skābums ir zemāks par pH 6,5, nepieciešama papildu apstrāde ar kalciju.

Taras daudzums un izmaksas var mainīties atkarībā no uzglabāšanas, transportēšanas un realizēšanas veida.

Transportēšanas attālums plānots no produkcijas novākšanas vietas līdz uzglabāšanas vietai.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ieņēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme augļu audzēšanas laukstrādniekam 2020. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAOI.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība, cenas u. c.).

ĶIRŠU (SKĀBO) DĀRZA IERĪKOŠANAS UN KOPŠANAS IZMAKSAS LĪDZ RAŽAI

Ražošanas ilgums – 17 g.	Mēr–vienība	Augsnes sagatavošana			1. gads (stādīšanas gads)			2.–3. gads		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
MATERIĀLU IZMAKSAS										
Stādi	gab.				800	7,00	5600,00			
Zālāja sēkla	kg				25	3,20	80,00			
Mēslojums:										
Tīrvielā	kg					$N:P_2O_5:K_2O(3:5:12)$			$N:P_2O_5:K_2O(10:10:24)$	
Amonija nitrāts	kg				10	0,22	2,15	20	0,22	4,30
Karbamīds	kg							6	0,26	1,53
Superfosfāts	kg				25	0,29	7,25	50	0,29	14,50
Kālija hlorīds	kg				20	0,30	5,98	40	0,30	11,96
Zaļmēslojuma sēkla	kg	40	2,00	57,00						
Augu aizsardzība:										
Fungicīdi							83,16			154,75
Insekticīdi										35,38
Citas mainīgās izmaksas:										
Palīgmateriāli rindu iezīmēšanai (komplekts)	gab.				1	100,00	100,00			
Žogs										
Siets (ruļļi 25 m; 1,80 m augsti)	gab.				18	35,00	630,00			
Mieti	gab.				82	7,00	574,00			
Šķērsstabi	gab.				26	4,00	104,00			
Stieple (500 m)	gab.				5	3,60	18,00			
Vārti	gab.				1	175,00	175,00			
KOPĀ (1)				57,00			7379,54			222,42
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS										
Dziļirdināšana	reizes	1	38,50	38,50						
Aršana	reizes	1	52,02	52,02	1	52,02	52,02			
Šļūkšana	reizes				1	23,77	23,77			
Kultivēšana	reizes	1	32,03	32,03	1	32,03	32,03			
Zaļmēslojuma sēšana	reizes	1	28,51	28,51						
Šķīvošana	reizes				1	35,40	35,40			
Rindu vietu iezīmēšana	h				15	5,39	80,85			
Zemes urbšana (iekārtas noma, degviela, darbaspēks)	reizes				1	92,00	92,00			
Stādīšana	h				53	5,39	285,67			
Apdobju frēzēšana	reizes				1	50,00	50,00	2	50,00	100,00
Apdobju kaplēšana	h				14	5,39	75,46	14	5,39	75,46
Apgriešana	gab.				800	0,15	120,00	800	0,15	120,00
Laistīšana manuāli	reizes				4	116,00	464,00			
Vainaga veidošana	h				15	5,39	80,85	30	5,39	161,70
Minerālmēslu izkliedēšana (manuāli – 2 reizes)	h				13	5,39	70,07	26	5,39	140,14
Smidzināšana (mēslojums, augu aizsardzības līdzekļi)	reizes	1	32,00	32,00	4	32,00	128,00	6	32,00	192,00
Zāles sēja rindstarpās	reizes				1	28,51	28,51			
Zāles appļaušana rindstarpās	reizes				3	28,00	84,00	4	28,00	112,00
Žoga uzstādīšana	reizes				1	345,60	345,60			
KOPĀ (2)				183,06			2048,23			901,30
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (3) (1+2 =3)				240,06			9427,77			1123,72
BRUTO SEGUMS 1 (4=0-1) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**-57,00**			**-7379,54**			**-222,42**
BRUTO SEGUMS 2 (5=0-3) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**-240,06**			**-9427,77**			**-1123,72**
ATBALSTS										
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48			51,48
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par augļiem un ogām (SAU)							145,12			145,12
KOPĀ (6)				142,43			287,55			287,55
BRUTO SEGUMS (7=6-3 (atbalsts-kopā mainīgās izmaksas))				**-97,63**			**-9140,22**			**-836,17**

	Dārza likvidēšana	**800**
1	Materiālu izmaksas kopā (1.-4. gads)	7658,96
2	Darbaspēka izmaksas kopā (ieskaitot dārza likvidēšanu)	3932,59
3	**Izmaksas (darbs un materiāli) kopā (1.+2.)**	**11 591,55**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas, Latvijas Augļkopju asociācijas un Latvijas Valsts Augļkopības institūta sniegtie dati.

Izstrādātais ķiršu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Stādiem ņemta vairumtirdzniecības cena, kas ir par 15% zemāka nekā mazumtirdzniecības cena. Stādus nepieciešams 3–4 dienas pieradināt pie āra apstākļiem ēnā, nodrošinot labus mitruma apstākļus.

Stādīšanas attālumi ir 5 x 2,5 m (800 stādi). Stādot svarīgi, lai saknes nebūtu traumētas.

Taras daudzums un izmaksas var mainīties atkarībā no uzglabāšanas, transportēšanas un realizēšanas veida.

Žogs: tiek pieņemts, ka lauka lielums ir 100 x 100 m, nepieciešams 440 m žogs un 82 metāla stabi, vēlamais augstums vismaz 1,8 m, 26 šķērsstabi, 440 m stieple, vārti.

Žoga izmaksas ir atkarīgas no lauka konfigurācijas un pielietotajiem materiāliem.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ieņēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme augļu audzēšanas laukstrādniekam 2020. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAOI.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība, cenas u. c.).

SAUSSERŽI

	Mēr–vienība	3. gads			4. gads			5. gads			6. un turpmākie gadi		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI													
Sausserži	t	0,30	2000,00	600,00	0,80	2000,00	1600,00	1,70	2000,00	3400,00	4,30	2000,00	8600,00
KOPĀ (1)				600,00			1600,00			3400,00			8600,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS													
IZEJVIELU IZMAKSAS													
Mēslojums:													
Tīrvielā		N:P_2O_5:K_2O(69:105:156)						N:P_2O_5:K_2O(106:116:187)					
Kūtsmēsli	t	10	2,25	22,50				30	2,25	67,50			
Nitrabors	kg	150	0,42	63,15				250	0,42	105,25			
NPK 7:20:28	kg	500	0,42	210,00				500	0,42	210,00			
Raskila	litri	3	3,00	9,00	6	3,00	18,00	6	3	18,00	9	3,00	27,00
Calcinit	litri				8	0,47	3,74	8	0,47	3,74	8	0,47	3,74
Augu aizsardzība:													
Fungicīdi				85,60			85,60			85,60			171,20
Citas mainīgās izmaksas:													
Kastes (5 kg)	gab.	40	0,90	36,00	100	0,90	90,00	160	0,90	144,00	500	0,90	450,00
KOPĀ (2)				426,25			197,34			634,09			651,94
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS													
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	2	17,55	35,10				2	17,55	35,10			
Kūtsmēslu izkliedēšana	t	10	2,58	25,80				30	2,58	77,40			
Smidzināšana	reizes	1	19,68	19,68	2	19,68	39,36	2	19,68	39,36	3	19,68	59,04
Rindstarpu appļaušana	reizes	5	33,83	169,15	5	33,83	169,15	5	33,83	169,15	5	33,83	169,15
Rindu ravēšana/apkopšana	reizes	2	70,00	140,00	2	70,00	140,00	2	70,00	140,00	2	70,00	140,00
Šķirošana	h	6	5,39	32,34	16	5,39	86,24	34	5,39	183,26	86	5,39	463,54
Zaru izgriešana	h	12	5,39	64,68	18	5,39	97,02	24	5,39	129,36	32	5,39	172,48
Ražas novākšana ar rokām	h	70	5,39	377,30									
Ražas novākšana ar kombainu	h				5	42,00	210,00	6	42,00	252,00	8	42,00	336,00
Transporta izmaksas (100 kg/80 km)	tkm	24	7,60	182,40	64	7,60	486,40	136	7,60	1033,60	344	7,60	2614,40
KOPĀ (3)				1046,45			1228,17			2059,23			3954,61
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				1472,70			1425,51			2693,32			4606,55
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**173,75**			**1402,66**			**2765,91**			**7948,06**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**-872,70**			**174,49**			**706,68**			**3993,45**
ATBALSTS													
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95			90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48			51,48			51,48
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par augļiem un ogām (SAU)				145,12			145,12			145,12			145,12
KOPĀ (7)				287,55			287,55			287,55			287,55
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+ atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**-585,15**			**462,04**			**994,23**			**4281,00**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas vecākā speciālista dārzkopībā Māra Narvila sniegtie dati.

Izstrādātais sausseržu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Taras daudzums un izmaksas var mainīties atkarībā no uzglabāšanas, transportēšanas un realizēšanas veida.

Transportēšanas attālums plānots no produkcijas novākšanas vietas līdz uzglabāšanas un realizācijas vietai.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Labos kopšanas un klimatiskajos apstākļos sausseržu lauka izmantošanas ilgums ir 40–50 gadi.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ieņēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme augļu audzēšanas laukstrādniekam 2020. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAOI.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība, cenas u. c.).

SAUSSERŽU LAUKA IERĪKOŠANAS UN KOPŠANAS IZMAKSAS LĪDZ RAŽAI

Materiāli un darbi	Mēr–vienība	Ierīkošanas, stādīšanas gads – 1. gads			2. gads		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
MATERIĀLU IZMAKSAS							
Stādāmais materiāls – stādi	gab.	4170	1,50	6255,00			
Zālāja sēkla rindstarpām	kg	25	3,20	80,00			
Mēslojums:							
Tīrvielā:			$N:P_2O_5:K_2O(43:116:182)$				
Minerālmēsli							
Superfosfāts	kg	500	0,29	145,00			
Kālija hlorīds	kg	200	0,30	59,80			
Kūtsmēsli	t	40	2,25	90,00			
Augu aizsardzība:							
Herbicīdi				25,80			
Citas mainīgās izmaksas:							
Mulča (šķelda)	m^3	250	7,50	1875,00	84	7,50	630,00
KOPĀ (1)				8530,60			630,00
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							
Agroķīmiskās analīzes	reizes	1	50,00	50,00			
Aršana	reizes	1	52,02	52,02			
Kūtsmēslu izkliedēšana	t	40	2,58	103,20			
Smidzināšana (traktorvilkmes)	reizes	1	19,68	19,68			
Kultivēšana	reizes	1	32,03	32,03			
Stādīšana (mehanizēti)	h	6	40,00	240,00			
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	1	17,55	17,55			
Mulčēšana	h	23	5,39	123,97			
Zālāja sēšana	reizes	1	28,51	28,51			
Laistīšana	nedēļas	6	5,00	30,00	6	5,00	30,00
Ravēšana (manuāli – 2 reizes)	h	160	5,39	862,40	160	5,39	862,40
Zaru izgriešana	h	4	5,39	21,56	8	5,39	43,12
Rindstarpu zāles pļaušana	reizes	2	33,83	67,66	4	33,83	135,32
KOPĀ (2)				1648,58			1070,84
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (3) (1+2 =3)				10 179,18			1700,84
ATBALSTS							
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par augļiem un ogām (SAU)				145,12			145,12
KOPĀ (4)				287,55			287,55
BRUTO SEGUMS (5=4-3 (atbalsts-kopā mainīgās izmaksas))				**-9891,63**			**-1413,29**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas vecākā speciālista dārzkopībā Māra Narvila sniegtie dati.

Izstrādātais sausseržu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Izstrādātais bruto segums sastādīts stādījumam, kas izveidots kultūraugsnē ar skābumu pH 6,0-7,0, pieļaujama to augšana arī viegli skābās augsnēs pH 5,0-6,0.

Stādu cenas diapazons ir ļoti plašs. Cenas atšķiras no stādu kvalitātes un daudzuma, ko iegādājas. Ja stādus nepieciešams iegādāties lielā daudzumā, bieži vien nākas tos pirkt ārvalstīs, jo Latvijā sausseržu stādu piedāvājums nav liels. Latvijas sausseržu stādu tirgū novērojama parādība – jo lielāks stādu daudzums nepieciešams, jo stādu cena lielāka.

Pirms stādījumu ierīkošanas obligāti ir jāveic augsnes agroķīmiskās analīzes, noskaidrojot augsnes sastāvu, skābumu un citas īpašības. Vadoties no analīžu rezultātiem, augsne jāielabo tā, lai tiktu nodrošināti sausseržiem visoptimālākie augšanas apstākļi.

Audzētājiem sausseržu lauka kopšanai būtu ieteicams iegādāties savu tehniku, tādā veidā gan samazinot izmaksas ilgtermiņā, gan profilaktiski izvairoties no slimībām, kas tiek pārnēsātas ar nomātu tehniku.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ieņēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme augļu audzēšanas laukstrādniekam 2020. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAOI.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība, cenas u. c.).

SMILTSĒRKŠĶI

	Mēr–vienība	4., 5. gads			6., 7., 10., 11., 14., 15... gads			8., 9., 12., 13., 16., 17... gads		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI										
Augļi uz zariem	t	5,0	1000,00	5000,00				6,0	1000,00	6000,00
KOPĀ (1)				5000,00						6000,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS										
IZEJVIELU IZMAKSAS										
Mēslojums:										
Tīrvielā			$N:P_2O_5:K_2O$ (20:28:58)			$N:P_2O_5:K_2O$(20:28:58)			$N:P_2O_5:K_2O$(20:28:58)	
NPK 8:11:23	kg	250	0,63	157,50	250	0,63	157,50	250	0,63	157,50
Insekticīdi				130,00			130,00			130,00
KOPĀ (2)				287,50			287,50			287,50
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS										
Zāles pļaušana	reizes	5	35,00	175,00	5	35,00	175,00	5	35,00	175,00
Minerālmēslu izkliedēšana manuāli	h	18	5,39	97,02	18	5,39	97,02	18	5,39	97,02
Smidzināšana	reizes	2	35,00	70,00	2	35,00	70,00	2	35,00	70,00
Laistīšana	reizes	5	50,00	250,00	5	50,00	250,00	5	50,00	250,00
Laistīšanas sistēmas uzturēšana	reizes	1	50,00	50,00	1	50,00	50,00	1	50,00	50,00
Ražas vākšana – ražojošo zaru nogriešana, atlapošana	t	5	250,00	1250,00				6	250,00	1500,00
Zaru transports (70 km)	tkm	350	0,76	266,00				420	0,76	319,20
Plantācijas sanitārā apkopšana	h	16	5,39	86,24	16	5,39	86,24	16	5,39	86,24
Krūmu vainaga atjaunošana (6., 10. un 14. g.)	reizes				0,25	180,00	45,00			
KOPĀ (3)				2244,26			728,26			2547,46
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				2531,76			1060,76			2834,96
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**4712,50**			**-287,50**			**5712,50**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**2468,24**			**-1060,76**			**3165,04**
ATBALSTS										
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48			51,48
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par augļiem un ogām (SAU)				145,12			145,12			145,12
KOPĀ (7)				287,55			287,55			287,55
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+ atbalsts)- kopā mainīgās izmaksas)				**2755,79**			**-773,21**			**3452,59**

Bruto segums sagatavots, izmantojot Smiltsērkšķu audzētāju apvienības vadītāja Andreja Brūveļa sniegtos datus.

Izstrādātais smiltsērkšķu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražīgu.

Ogas tiek novāktas ik pa diviem gadiem – divus gadus augļus nogriežot ar visiem zariem, nākamos divus gadus ražu nenovāc. Ražošanas periodiskums ir objektīvs gan no krūmu ilgtspējības viedokļa, gan cīnoties ar raibspārnu mušu. Regulāri divi "bada" gadi ierobežo šī bīstamā monofāga savairošanos plantācijā.

Latvijā augļu uzpircēji augļu pārdevējiem dod izmantot savu taru – kastes, kurās smiltsērkšķu produkciju lasīt un tālāk nodot uzpircējam. Līdz ar to taras izmaksas bruto segumā nav paredzētas.

Bruto segumā paredzēts, ka smiltsērkšķi tiks realizēti ar visiem zariem, augļi netiks atdalīti no zariem. Tam ir sekojoši iemesli – audzētājiem nav jāinvestē saldētavās, kā arī šada veida produkciju ir vieglāk realizēt. Kaut arī pārdošanas cena augļiem ar visiem zariem ir nedaudz zemāka, to kompensē tas, ka tiek samazinātas izmaksas.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Konkrētais bruto segums ir sastādīts vienam hektāram, bet tajā izmantotā tehnoloģija ir bāzēta uz platībām, kuras ir 5 līdz 10 ha lielas.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ieņēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme augļu audzēšanas laukstrādniekam 2020. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAOI.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai, izmanotajām apūdeņošanas iekārtām, mehanizācijas un automatizācijas līmenim, kā arī citiem apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība, cenas u. c.).

SMILTSĒRKŠĶU DĀRZA IERĪKOŠANAS UN KOPŠANAS IZMAKSAS LĪDZ RAŽAI

Materiāli un darbi	Mēr- vienība	Augsnes sagatavošanas gads			1. gads			2. gads			3. gads		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
MATERIĀLU IZMAKSAS													
Stādi (viengadīgi)	gab.				1250	1,00	1250,00						
Mēslojums:													
Tīrvielā	kg					$N:P_2O_5:K_2O(15:8:15)$			$N:P_2O_5:K_2O(15:8:15)$			$N:P_2O_5:K_2O(17:17:32)$	
NPK 11:11:21	kg				70	0,60	42,00	70	0,60	42,00	150	0,60	90,00
Amonija nitrāts	kg				20	0,22	4,30	20	0,22	4,30			
Insekticīdi													130,00
Citas izmaksas:													
Zaļmēslojuma sēkla	kg	40	2,00	80,00									
Laistīšanas sistēma	gab.				1	3000	3000,00						
KOPĀ (1)				80,00			4296,30			46,30			220,00
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS													
Augšņu pilno analīžu veikšana	reizes	1	50,00	50,00									
Dziļirdināšana	reizes	1	38,50	38,50									
Aršana	reizes	1	52,02	52,02	1	52,02	52,02						
Šļūkšana	reizes				1	23,77	23,77						
Kultivēšana	reizes	1	32,03	32,03	1	32,03	32,03						
Zaļmēslojuma sēšana	reizes	1	28,51	28,51									
Šķīvošana	reizes				1	35,40	35,40						
Rindu vietu iezīmēšana	reizes				1	50,00	50,00						
Mehanizētā stādīšana (pakalpojums)	reizes				1	250,00	250,00						
Apdobju kaplēšana (manuāli – 3 reizes)	h				63	5,39	339,57	63	5,39	339,57	63	5,39	339,57
Laistīšanas sistēmas ierīkošana	gab.				1	220,00	220,00						
Laistīšana (degviela sūknim, darbaspēks)	reizes				4	50,00	200,00	4	50,00	200,00	4	50,00	200,00
Laistīšanas sistēmas uzturēšana	reizes				1	50,00	50,00	1	50,00	50,00	1	50,00	50,00
Smidzināšana	reizes										2	25,00	50,00
Minerālmēslu izkliedēšana (manuāli)	h				10	5,39	53,90	10	5,39	53,90	11	5,39	59,29
Zāles appļaušana rindst. (max. 5x)	reizes				4	33,83	135,32	5	33,83	169,15	5	33,83	169,15
KOPĀ (2)				201,06			1442,01			812,62			868,01
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (3) (1+2 =3)				281,06			5738,31			858,92			1088,01
BRUTO SEGUMS 1 (4=0-1) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**-80,00**			**-4296,30**			**-46,30**			**-220,00**
BRUTO SEGUMS 2 (5=0-3) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**-281,06**			**-5738,31**			**-858,92**			**-1088,01**
ATBALSTS													
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95			90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48			51,48			51,48
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par augļiem un ogām (SAU)							145,12			145,12			145,12
KOPĀ (6)				142,43			287,55			287,55			287,55
BRUTO SEGUMS (7=6-3 (atbalsts-kopā mainīgās izmaksas))				**-138,63**			**-5450,76**			**-571,37**			**-800,46**

	Dārza likvidēšana	800
1	Materiālu izmaksas kopā (1.–3.gads)	4642,60
2	Darbaspēka izmaksas kopā (ieskaitot dārza likvidēšanu)	4123,70
3	**Izmaksas (darbs un materiāli) kopā (1.+2.)**	**8766,30**

Bruto segums sagatavots, izmantojot Smiltsērkšķu audzētāju apvienības vadītāja Andreja Brūveļa sniegtos datus.

Izstrādātais smiltsērkšķu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Stādīšanas attālumi ir 4 x 2 m, 1250 stādu uz 1 ha.

Smiltsērkšķu audzēšanai ir piemērota mālsmilts augsne vai viegls smilšmāls ar trūdvielu daudzumu virs 3,0% un augsnes skābumu robežās no pH 5,6–6,5. Kaļķainākās augsnēs var būt vītes (vadaudu mikozes) ierosinātājs *Verticillium dahliae*.

Ierīkojot stādījumu, parasti zālāju nesēj, bet ļauj augt dabiskai lakstaugu zemsedzei.

Atkarībā no augšņu analīžu rezultātiem katram stādam iestrādā komplekso mēslojumu līdz 100 gramiem ar NPK attiecību 2:1:2. Īpaši jāpievērš uzmanība fosforam un molibdēnam.
Mēslojuma daudzumu palielina pakāpeniski, krūmiem kļūstot lielākiem. Slāpekļa īpatsvaru samazina pakāpeniski, krūmiem pārejot no veģetatīvās augšanas uz ģeneratīvo.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ieņēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme augļu audzēšanas laukstrādniekam 2020. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAOI.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība, cenas u. c.).

UPENES

	Mēr–	1. gads (ierīkošana)			2. gads			3. gads			4. gads			5.–12. gads		
	vienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena,EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena,EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI																
Ogas svaigam patēriņam	t							0,70	550,00	385,00						
Ogas pārstrādei	t										3,3	550,00	1815,00	5,3	550,00	2915,00
KOPĀ (1)										385,00			1815,00			2915,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS																
IZEJVIELU IZMAKSAS																
Zālāju sēkla	kg	25	3,20	80,00												
Stādi (viengadīgi)	gab.	5000	0,50	2500,00												
Mēslojums:																
Tīrvielā	kg	N:P_2O_5:K_2O (60:55:90)			N:P_2O_5:K_2O (53:22:36)			N:P_2O_5:K_2O (53:22:36)			N:P_2O_5:K_2O (71:22:36)			N:P_2O_5:K_2O (71:22:36)		
NPK 12:11:18	kg	500	0,80	400,00	200	0,80	160,00	200	0,80	160,00	200	0,80	160,00	200	0,80	160,00
Nitrabors	kg				180	0,42	75,78	180	0,42	75,78	300	0,42	126,30	300	0,42	126,30
Raskila	litri				3	3,00	9,00	6	3,00	18,00	9	3,00	27,00	15	3,00	45,00
Omex Sulphomex	kg				7	4,88	34,16	7	4,88	34,16	7	4,88	34,16	7	4,88	34,16
Augu aizsardzība:																
Fungicīdi							25,56			25,56			25,56			25,56
Herbicīdi				34,40									32,25			32,25
Citas mainīgās izmaksas:																
Kastes (10 kg)	gab.	530	0,90	300,00												
KOPĀ (2)				3314,40			304,50			313,50			405,27			423,27
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS																
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	1	17,55	17,55												
Minerālmēslu izkliedēšana manuāli	h				36	5,39	194,04	36	5,39	194,04	40	5,39	215,60	40	5,39	215,60
Šļūkšana	reizes	1	23,77	23,77												
Kultivēšana	reizes	1	32,03	32,03												
Stādīšana ar agregātu	reizes	1	130,00	130,00												
Zālāja sēšana	reizes	1	28,51	28,51												
Smidzināšana	reizes	1	19,68	19,68	4	19,68	78,72	5	19,68	98,40	7	19,68	137,76	9	19,68	177,12
Zaru izgriešana	reizes	1	55,00	55,00	1	110,00	110,00	1	165,00	165,00	1	220,00	220,00	1	220,00	220,00
Zālāja appļaušana	reizes	2	33,83	67,66	3	33,83	101,49	3	33,83	101,49	3	33,83	101,49	3	33,83	101,49
Mehāniskā ravēšana	reizes	4	70,00	280,00												
Rindstarpu rušināšana	reizes	4	20,00	80,00												
Apdobju mehāniskā ravēšana	reizes				4	25,00	100,00	4	25,00	100,00	4	25,00	100,00	4	25,00	100,00
Novākšana ar rokām	kg							700	0,45	315,00						
Novākšana ar kombainu	reizes										1	570,00	570,00	1	570,00	570,00
Transports (30 km)	tkm							21	0,76	15,96	99	0,76	75,24	159	0,76	120,84
Aršana	reizes	1	52,02	52,02												
KOPĀ (3)				786,22			584,25			989,89			1420,09			1505,05
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				4100,62			888,75			1303,39			1825,36			1928,32
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**-3314,40**			**-304,50**			**71,50**			**1409,73**			**2491,73**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**-4100,62**			**-888,75**			**-918,39**			**-10,36**			**986,68**
ATBALSTS																
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95			90,95			90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48			51,48			51,48			51,48
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par augļiem un ogām (SAU)				145,12			145,12			145,12			145,12			145,12
KOPĀ (7)				287,55			287,55			287,55			287,55			287,55
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+ atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**-3813,07**			**-601,20**			**-630,84**			**277,19**			**1274,23**

Upeņu dārza likvidēšanas izmaksas **800,00**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas un Latvijas Augļkopju asociācijas sniegtie dati.

Izstrādātais upeņu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Upenes stāda rudenī no 15. septembra līdz 15. oktobrim vai pavasarī no 15. aprīļa līdz 1. maijam.

Rindstarpās tiek sēts zālājs.

Bruto segums sastādīts upenēm, kas audzētas augsnē ar 200 kg/ha K_2O un 250 kg/ha P_2O_5 nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0–7,0, trūdvielu saturs augsnē virs 3,0%.

Taras daudzums un izmaksas var mainīties atkarībā no uzglabāšanas, transportēšanas un realizēšanas veida.

Transportēšanas izmaksas var mainīties atkarībā no transporta kravnesības, transportēšanas biežuma un attāluma.

Transportēšanas attālums plānots no produkcijas novākšanas vietas līdz uzglabāšanas vietai.

Veģetācijas periodā upenes jānodrošina ar ūdeni un barības vielām.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ieņēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme augļu audzēšanas laukstrādniekam 2020. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAOI.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība, cenas u. c.).

ZEMENES (ekstensīvi)

	Mēr–vienība	Ierīkošana			1. gads			2. gads			3. gads		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI													
Ogas svaigam patēriņam	t				2,3	2500,00	5750,00	3,2	2500,00	8000,00	1,8	2500,00	4500,00
Ogas pārstrādei	t				1,3	1000,00	1300,00	1,8	1000,00	1800,00	1,3	1000,00	1300,00
KOPĀ (1)							7050,00			9 800,00			5800,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS													
IZEJVIELU IZMAKSAS													
Stādi	tūkst. gab.	33	240,00	7920,00									
Mēslojums:													
Tīrvielā	kg	$N:P_2O_5:K_2O$ (78:36:80)			$N:P_2O_5:K_2O$ (72:18:40)			$N:P_2O_5:K_2O$ (72:18:40)			$N:P_2O_5:K_2O$ (25:0:0)		
Amonija nitrāts	kg	100	0,22	21,50	100	0,22	21,50	100	0,22	21,50	50	0,22	10,75
Nitrabors	kg				100	0,42	42,10	100	0,42	42,10	50	0,42	21,05
NPK 11:9:20	kg	400	0,48	192,00	200	0,48	96,00	200	0,48	96,00			
Augu aizsardzība:													
Fungicīdi				101,84			101,84			101,84			101,84
Insekticīdi				5,05			5,05			5,05			5,05
Citas mainīgās izmaksas													
Mulčas izmaksas (salmi)	m^3				300	0,04	12,00	300	0,04	12,00	300	0,04	12,00
Kastes (4 gadiem, ietilpība 5 kg)	gab.	100	0,90	90,00									
Kastes (vienreiz lietojamās 0,5 kg)	gab.				1150	0,10	115,00	1600	0,10	160,00	900	0,10	90,00
KOPĀ (2)				8330,39			393,49			438,49			240,69
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS													
Aršana	reizes	1	52,02	52,02									
Kultivēšana (rindstarpās)	reizes	5	32,03	160,15	4	32,03	128,12	4	32,03	128,12	4	32,03	128,12
Šļūkšana	reizes	2	23,77	47,54									
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	3	17,55	52,65	4	17,55	70,20	4	17,55	70,20	2	17,55	35,10
Stādīšana + laistīšana	tūkst. gab.	33	30,00	990,00									
Smidzināšana	reizes	2	19,68	39,36	3	19,68	59,04	3	19,68	59,04	3	19,68	59,04
Lauka marķēšana	reizes	1	45,00	45,00									
Ravēšana	reizes				1	500,00	500,00	2	500,00	1000,00	2	500,00	1000,00
Mulčēšana (gan mulčas uzklāšana, gan novākšana)	h				240	5,39	1293,60	240	5,39	1293,60	240	5,39	1293,60
Ražas novākšana (0,50 EUR/kg)	kg				3600	0,50	1800,00	5000	0,50	2500,00	3100	0,50	1550,00
Transports (30 km)	tkm				39	2,28	88,92	39	2,28	88,92	39	2,28	88,92
KOPĀ (3)				1386,72			3939,88			5139,88			4154,78
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				9717,11			4333,37			5578,37			4395,47
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**-8330,39**			**6656,51**			**9 361,51**			**5559,31**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**-9717,11**			**2716,63**			**4221,63**			**1404,53**
ATBALSTS													
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95			90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48			51,48			51,48
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par augļiem un ogām (SAU)				145,12			145,12			145,12			145,12
KOPĀ (7)				287,55			287,55			287,55			287,55
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**-9429,56**			**3004,18**			**4509,18**			**1692,08**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas un audzētāju sniegtie dati.

Iztrādātais zemeņu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Bruto seguma aprēķini veikti ekstensīvai zemeņu audzēšanai 0,5–3,0 ha lielā platībā. Laukam ir nepieciešami transporta celiņi, līdz ar to stādījuma platība samazinās par 10%.

Bruto segums sastādīts zemenēm, kas audzētas augsnē ar 200 kg/ha P_2O_5 un 250 kg/ha K_2O nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0–6,5, trūdvielu saturs augsnē 2,5–2,8%.
Nitrabors (kalcija nitrāts+bors) augu papildmēslošanai tiek dots ziednešu veidošanās, masveida ziedēšanas un ražas veidošanās laikā.

Zemenes tiek stādītas augustā. Stādījumos tiek izmantotas vidēji vēlās zemeņu šķirnes. Zemeņu stīgas netiek apgrieztas un savāktas, to izplatību samazina, diskojot rindstarpas. Ogas tiek realizētas svaigam patēriņam un pārstrādei.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ieņēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme augļu audzēšanas laukstrādniekam 2020. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAOI.

Transportēšanas attālums plānots no produkcijas novākšanas vietas līdz uzglabāšanas vietai.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība, cenas u. c.).

ZEMENES (intensīvi)

	Mēr–vienība	1. gads			2. gads			3. gads		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI										
Ogas svaigam patēriņam	t	3,2	2200,00	7040,00	6,6	2200,00	14 520,00	7,8	2200,00	17 160,00
Ogas pārstrādei	t	0,8	1000,00	800,00	1,8	1000,00	1800,00	2,8	1000,00	2800,00
KOPĀ (1)				7840,00			16 320,00			19 960,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS										
IZEJVIELU IZMAKSAS										
Stādi (kasetēs)	tūkst. gab.	35	300,00	10 500,00						
Mēslojums:										
Tīrvielā	kg	N:P_2O_5:K_2O (93:52:86)			N:P_2O_5:K_2O (93:29:86)			N:P_2O_5:K_2O (74:9:66)		
Amonija nitrāts	kg	100	0,22	21,50	100	0,22	21,50	100	0,22	21,50
Kālija nitrāts	kg	100	1,18	118,00	100	1,18	118,00	100	1,18	118,00
Superfosfāts	kg	180	0,29	52,20	60	0,29	17,40			
Nitrabors	kg	150	0,42	63,15	150	0,42	63,15	100	0,42	42,10
NPK 11:9:20	kg	200	0,48	96,00	200	0,48	96,00	100	0,48	48,00
Augu aizsardzība:										
Herbicīdi				45,00			45,00			45,00
Fungicīdi				203,69			203,69			203,69
Insekticīdi				5,05			5,05			5,05
Citas mainīgās izmaksas										
Plēve mulčēšanai (platums 1,2 m)	m	5500	0,55	3025,00						
Pilienveida laistīšanas sistēma	gab.	1	2000,00	2000,00						
Kastes (vienreizlietojamās 0,5 kg)	gab.	1600	0,10	160,00	3300	0,10	330,00	3900	0,10	390,00
Kastes (4 gadiem, ietilpība 5 kg)	gab.	183	0,90	164,70						
KOPĀ (2)				16 618,99			899,79			873,34
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS										
Aršana	reizes	1	52,02	52,02						
Šļūkšana	reizes	2	23,77	47,54						
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	5	17,55	87,75	5	17,55	87,75	4	17,55	70,20
Stādīšana	gb.	35 000	0,03	1050						
Plēves vilkšana	reizes	1	200,00	200,00						
Smidzināšana	reizes	5	19,68	98,40	5	19,68	98,40	5	19,68	98,40
Stīgu atgriešana (manuāli)	reizes	1	150,00	150,00	1	325,00	325,00	1	325,00	325,00
Ravēšana	reizes	1	150,00	150,00	2	400,00	800,00	1	400,00	400,00
Veco lapu notīrīšana	h	22	5,39	118,58	44	5,39	237,16	44	5,39	237,16
Laistīšanas sistēmas izveide	reizes	1	30,00	30,00						
Laistīšana	reizes	40	9,40	376,00	40	9,40	376,00	40	9,40	376,00
Ražas novākšana	kg	4000	0,50	2000,00	8400	0,50	4200,00	10600	0,50	5300,00
Transports (30 km)	tkm	24	2,28	54,72	54	2,28	123,12	84	2,28	191,52
Stādījuma iznīcināšana un plēves utilizācija	reizes							1	330,00	330,00
KOPĀ (3)				4415,01			6247,43			7328,28
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				21 034,00			7147,22			8201,62
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**-8778,99**			**15 420,21**			**19 086,66**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**-13 194,00**			**9172,78**			**11 758,38**
ATBALSTS										
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48			51,48
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par augļiem un ogām (SAU)				145,12			145,12			145,12
KOPĀ (7)				287,55			287,55			287,55
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**-12 906,45**			**9460,33**			**12 045,93**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas un audzētāju sniegtie dati.

Izstrādātais zemeņu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Bruto seguma aprēķini veikti intensīvai zemeņu audzēšanai, augsni paaugstinātās dobēs nosedzot ar plēvi, ierīkojot zemplēves laistīšanas sistēmu.

Bruto segums sastādīts zemenēm, kas audzētas augsnē ar 200 kg/ha P_2O_5 un 250 kg/ha K_2O nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0–6,5, trūdvielu saturs augsnē 2,5–2,8%.

Zemenes tiek stādītas pavasarī. Tiek izmantoti *Frigo* stādi.
Amonija nitrātu lieto 2–3 nedēļas pēc stādīšanas, bet superfosfātu – rudenī.
Nitrabors (kalcija nitrāts+bors) augu papildmēslošanai tiek dots ziednešu veidošanās, masveida ziedēšanas un ražas veidošanās laikā. Daļa mēslojuma tiek pievadīta pa laistīšanas caurulītēm zem plēves.

Zemeņu stīgas gar plēves malām nogriež mehanizēti un pēc tam smidzina ar herbicīdu.
Ogas tiek realizētas svaigam patēriņam vai pārstrādei.

Transportēšanas attālums plānots no produkcijas novākšanas vietas līdz uzglabāšanas vietai.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ieņēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme augļu audzēšanas laukstrādniekam 2020. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAOI.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība, cenas u. c.).

3.1.2. DĀRZEŅI. GARŠAUGI UN SALĀTI
DĀRZEŅKOPĪBAS NOZARES APSKATS PAR 2020. GADU

Dārzeņkopjiem 2020. gads sākās neparasti agri, jau janvāra beigās visiem pulcējoties uz gada konferenci Bulduros. Notikumus steidzināja netipiski siltā ziema un daudzviet segtajās platībās jau sākās darbu sezona.

Jaunums no LAD bija digitālā palīga prezentēšana, kas izstrādāts ar mērķi palīdzēt un atslogot palīdzības dienesta darbu, atbildot uz tipveida jautājumiem. Otrkārt, pirmo pārbaudi, iesniedzot iesniegumu vienotajiem platību maksājumiem, veic, izmantojot digitālā rīka palīdzību. Noteikti ir jāmin veiksmīgais biedrības "Latvijas Dārznieks" vadības Jāņa Bērziņa personā un ekspertes Mārītes Gailītes veikums.

Dārzeņu ražošana attiecībā pret 2019. gadu samazinājās par 8% uz 159,1 tūkst./ha. Dārzeņu raža saruka no 192 dt/ha uz 177 dt/ha. Dārzeņu platības samazinājās tikai par 100 hektāriem. Pavasarī ļoti būtiski visu dārzeņu augšanu un attīstību nobremzēja aukstais un sausais aprīlis un maijs. Tas ietekmēja ne tikai agro dārzeņu, bet daļēji arī citu dārzeņu uzglabāšanu. Sekojot gada siltākajam mēnesim jūnijam, sākas strauja dārzeņu attīstība, kas paaugstināja gan slimību, gan kaitēkļu riskus. Lielais nokrišņu daudzums un krusa liedza pilnvērtīgi veikt dārzeņu kopšanas darbus, kas radīja ražas samazināšanos.

Turpinājās 5% PVN likmes samazinājums svaigai dārzeņu produkcijai, kas radīja labus priekšnosacījumus, lai dārzeņu cenas turētos stabilas. Tā bija pirmā dārzeņu audzēšanas sezona, kas pagāja ar ierobežojumiem saistībā ar *Covid-19* krīzi. Neskatoties uz to, pamata dārzeņu ražošana tika saglabāta bez būtiskiem samazinājumiem. Darbus organizēt tādos apstākļos bija grūtāk. Vajadzīgo resursu nodrošināšana prasīja ilgāku laiku, jo visiem bija jāpielāgojas jaunajiem apstākļiem. Zināmus sarežģījumus radīja sezonas darbinieku trūkums. Nebija iespējams izmantot darbaspēku no citām valstīm, ko gan viena daļa sekmīgi varēja kompensēt ar vietējo darbaspēku, jo daudzi cilvēki ierobežojumu dēļ nestrādāja savā tiešajā darbā. Sezonas noslēgums bija gana labvēlīgs, jo rudenim bija raksturīgs mērens nokrišņu daudzums, bet bija pietiekoši silts, lai visu, kas spēja izaugt, varētu novākt. Tas nozīmēja, ka lielākā daļa uzglabāšanai paredzēto dārzeņu – galviņkāposti, sarkanās bietes, sīpoli, burkāni – tika sekmīgi novākti.

Meteoroloģiskie apstākļi 2020. gadā radīja īpatnējus nosacījumus dārzeņu attīstībai. Pavasarim raksturīgie laika apstākļi iestājās jau martā, taču sekojošie aprīlis un maijs bija ar nepietiekamu nokrišņu daudzumu un vēsāki, nekā tas pavasarim būtu raksturīgs. Rezultātā dārzeņu sākotnējā attīstība bija lēna, it īpaši tādiem lieliem ūdens patērētājiem kā ziedkāposti, brokoļi, galviņkāposti. Dārzeņiem ar cietu sēklas apvalku, piemēram, burkāniem un sīpoliem no sēklas izšķiroša bija savlaicīga sēja, jo augsnēs ar nepietiekošu organiskās vielas saturu augsnes virskārta strauji zaudēja mitrumu. Nelabvēlīgi apstākļi sākumā bija arī visa veida ķirbjaugiem. Agri sētie novēloti sadīga, bet stādītiem bija nepieciešams papildu laiks, lai adaptētos pēc izstādīšanas. Pavasara darbu cēliens parādīja, cik nozīmīga ir spēja agri sagatavot augsni un savlaicīgi visu sasēt un iestādīt. Nebija pilnvērtīga nezāļu apkarošana visām tām kultūrām, kurām galvenais ierocis cīņā ar nezālēm ir augsnes herbicīdi.

Kā katru gadu, nozīmīgs atspaids dārzeņkopjiem bija regulārais kaitīgo organismu apskats integrētās audzēšanas mājaslapā, sekojot līdz izdarītajiem novērojumiem, bija iespējams savlaicīgāk plānot augu aizsardzības pasākumus.

Kartupeļu ražu ietekmēja kartupeļu sausplankumainība, kas bija plaši izplatīta, it īpaši laukos ar vecāku sēklas materiālu. Lakstu puve intensīvi izplatījās laukos, kur jūnijā savlaicīgi netika uzsākta apkarošanas programma. Kartupeļu lapgrauzis, pateicoties siltajai ziemai, bija izplatīts vairāk kā citkārt, ļoti intensīvi jaunās vaboles barojās rudens pusē. Kāpostos jau vairākus gadus pēc kārtas bīstamākais kaitēklis ir kāpostu cekulkode. Tās invāzijai ir tieša saistība ar ziemas rapša platību palielinājumu. Nedrīkstēja garām palaist arī kāpostu un rāceņu balteņus. Sausākos periodos parādījās laputis, jo īpaši tur, kur nebija iespējas laistīt. Atsevišķos laukos apkarošana bija nepieciešama pret pelēko, balto puvi. Siltā rudens dēļ attīstījās krustziežu sausplankumainība. Burkānos dominēja lapu plankumainības, labvēlīgā rudens dēļ mazāk bija vērojamas puves, citviet primāri bija burkānu mušas bojājumi. Biešu ražu ietekmēja lapu plankumainības, bet laukos, kuri tika izmantoti pēc kartupeļiem, krustziežiem un citiem sakņu dārzeņiem, bija izplatīts parastais kraupis.

Darbu sekmīgi turpināja abi lielākie dārzeņu kooperatīvi LPKS "Baltijas dārzeņi" un "Mūsmāju dārzeņi". Pēdējais – pēc restrukturizācijas. To darbu daļēji ietekmēja skolu darbības ierobežojumi.

Sezona parādīja, ka dārzeņkopībā svarīga būs spēja izdzīvot ar pašmāju resursiem.

MĀRIS NARVILS,
LLKC Augkopības nodaļas vecākais speciālists dārzkopībā

BALTIE GALVIŅKĀPOSTI

	Mēr–	Agrie			Vēlie			Bioloģiski		
	vienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI										
Kāposti	t	22	230,00	5060,00	35	200,00	7000,00	20	400,00	8000,00
KOPĀ (1)				5060,00			7000,00			8000,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS										
IZEJVIELU IZMAKSAS										
Stādi	tūkst.	60	70,00	4200,00	35	65,00	2275,00	35	90,00	3150,00
Mēslojums:										
Tīrvielā	kg	N:P_2O_5:K_2O (87:44:72)			N:P_2O_5:K_2O (136:38:120)			N:P_2O_5:K_2O (38:18:55)		
NPK 12:11:18	kg	400	0,80	320,00						
Amonija nitrāts	kg	100	0,25	24,50	400	0,25	98,00			
Kālija hlorīds	kg				200	0,30	60,20			
Superfosfāts	kg				200	0,26	51,80			
Dolomītmilti	kg							1500	0,10	150,00
Omex Foliar Baron	litri	1	6,86	6,86						
Kelpak	litri							4	8,60	34,40
Omex BIO 20	litri				2	8,43	16,86			
Kūtsmēsli	t							35	2,28	79,80
Augu aizsardzība:										
Herbicīdi				63,59			63,67			
Fungicīdi							114,24			
Insekticīdi				1,71			9,94			
Bioloģiskie AAL										300,00
Citas mainīgās izmaksas:										
Maisi ražas realizācijai (66 gab. uz t)	gab.	1452	0,08	116,16	2310	0,08	184,80	1320	0,08	105,60
KOPĀ (2)				4732,82			2874,51			3819,80
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS										
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	2	17,22	34,44	3	17,22	51,66			
Kūtsmēslu izkliedēšana	t							35	2,85	99,75
Kultivēšana	reizes	2	31,42	62,84	1	31,42	31,42	2	31,42	62,84
Stādīšana	reizes	1	227,00	227,00	1	148,00	148,00	1	148,00	148,00
Smidzināšana	reizes	3	19,75	59,25	5	19,75	98,75	2	19,75	39,50
Rušināšana	reizes	1	28,50	28,50	1	28,50	28,50	3	28,50	85,50
Kāpostu novākšana ar rokām	h	154	4,36	671,44	245	4,36	1068,20	140	4,36	610,40
Transports (6 t/100 km)	tkm	2200	0,15	323,40	3500	0,15	514,50	2000	0,15	294,00
Aršana	reizes	1	49,82	49,82	1	49,82	49,82	1	49,82	49,82
Uzglabāšana konteineros (2 mēneši)	t				18	12,00	432,00	10	12,00	240,00
Sagatavošana realizācijai	t	22	15,26	335,72	35	15,26	534,10	20	15,26	305,20
KOPĀ (3)				1792,41			2956,95			1935,01
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				6525,23			5831,46			5754,81
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**327,18**			**4125,49**			**4180,20**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**-1465,23**			**1168,54**			**2245,19**
ATBALSTS										
Vienotais platības maksājums (VPM)				85,01			85,01			85,01
Zaļināšanas maksājums				48,12			48,12			48,12
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par dārzeņiem (SDA)				502,40			502,40			502,40
Bioloģiskās lauksaimniecības atbalsts										399,00
KOPĀ (7)				635,53			635,53			1034,53
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**-829,70**			**1804,07**			**3279,72**

Izstrādātais balto galviņkāpostu bruto segums parāda konkrētas audzēšanas tehnoloģijas, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Bruto segums sastādīts baltajiem galviņkāpostiem, kas audzēti augsnē ar 90–100 kg/ha P_2O_5 un 150–180 kg/ha K_2O nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0– 6,5, trūdvielu saturs augsnē 2,5–2,8%.

Balto galviņkāpostu dēstu izstādīšanas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma.
Mēslojuma daudzums baltajiem galviņkāpostiem izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo ražas līmeni.
Bioloģiskajā audzēšanas variantā drīkst izmantot tikai bioloģiskos mēslošanas (kūtsmēsli, komposts) un augu aizsardzības līdzekļus.

Nepieciešamie tehniskie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas ņemtas no LLKC apkopoto tehnisko pakalpojumu vidējām cenām 2019. gadā.
Pēc ekspertu atzinuma, baltie galviņkāposti vidēji tiek transportētI 100 km lielā attālumā pa 6 t vienā reizē.
Jāņem vērā arī kāpostu transportēšana no lauka līdz uzglabāšanas vietai, bet šo izmaksu lielums ir individuāls katrā saimniecībā, jo atkarīgs no transportēšanas attāluma un izmantojamās tehnikas.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2019. gadam.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ieņēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme dārzeņu audzēšanas laukstrādniekam 2019. gadā.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība, cenas u. c.).

Bruto seguma sastādīšanai vēlajiem kāpostiem izmantoti audzētāju dati, bet agrajiem un bioloģiskajam audzēšanas variantam – LLKC Augkopības nodaļas sniegtie dati.

BURKĀNI

	Mēr–vienība	Intensīvi			Bioloģiski		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI							
Burkāni	t	37	220,00	8140,00	20	500,00	10 000,00
KOPĀ (1)				8140,00			10 000,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS							
IZEJVIELU IZMAKSAS							
Sēklas	milj.	1	820,00	820,00	1,2	892,00	1070,40
Mēslojums:							
Tīrvielā	kg	$N:P_2O_5:K_2O$ (178:55:105)			$N:P_2O_5:K_2O$ (22:10:31)		
NPK 11:11:21	kg	500	0,60	301,50			
Amonija nitrāts	kg	200	0,22	43,00			
Kalcija amonija nitrāts	kg	200	0,22	43,40			
Yara Vita Calcinit	kg	2	0,47	0,93			
Universal Bio	litri	3	1,90	5,70			
Kelpak	litri				4	10,30	41,20
Dolomītmilti	kg				1500	0,13	195,00
Kūtsmēsli	t				20	2,25	45,00
Augu aizsardzība:							
Herbicīdi				159,59			
Insekticīdi				11,78			
Fungicīdi				116,77			
Citas mainīgās izmaksas:							
Maisi ražas realizācijai (66 gab. uz t)		2442	0,08	195,36	800	0,08	64,00
KOPĀ (2)				1698,03			1415,60
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	3	17,55	52,65			
Kūtsmēslu izkliedēšana	t				20	2,58	51,60
Kultivēšana	reizes	1	32,03	32,03	2	32,03	64,06
Sēšana	reizes	1	32,50	32,50	1	32,50	32,50
Pievelšana	reizes	1	17,80	17,80	1	17,80	17,80
Smidzināšana	reizes	6	19,68	118,08	2	19,68	39,36
Rušināšana	reizes				2	23,67	47,34
Ravēšana	reizes				2	350,40	700,80
Burkānu novākšana ar rokām	h				160	4,38	700,80
Burkānu novākšana ar kombainu	reizes	1	410,00	410,00			
Transports (1,5 t/100 km)	tkm	3700	0,510	1887,00	2000	0,510	1020,00
Aršana	reizes	1	52,02	52,02	1	52,02	52,02
Uzglabāšana konteineros (2 mēneši)	t	19	10,00	380,00	10	10,00	200,00
KOPĀ (3)				2982,08			2926,28
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				4680,11			4341,88
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**6441,97**			**8584,40**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**3459,89**			**5658,12**
ATBALSTS							
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par dārzeņiem (SDA)				537,94			537,94
Bioloģiskās lauksaimniecības atbalsts							399,00
KOPĀ (7)				680,37			1079,37
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**4140,26**			**6737,49**

Izstrādātais burkānu bruto segums parāda konkrētas audzēšanas tehnoloģijas, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Bruto segums sastādīts burkāniem, kas audzēti augsnē ar 60–90 kg/ha P_2O_5 un 150–180 kg/ha K_2O nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 5,5–6,0, trūdvielu saturs augsnē 2,5–2,8%.

Burkānu sēklas izsējas daudzums izvēlēts, balstoties uz ekspertu ieteikumu, kādam tam jābūt, sējot burkānus dobēs. Mēslojuma daudzums burkāniem izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo ražas līmeni.
Pamatmēslojumā reizē ar sēju tiek iestrādāti minerālmēsli NPK 11:11:21, amonija nitrāts un kalcija amonija nitrāts. Bioloģiskajā audzēšanas variantā drīkst izmantot tikai bioloģiskos mēslošanas (kūtsmēsli, komposts) un augu aizsardzības līdzekļus.

Nepieciešamie tehniskie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas ņemtas no LLKC apkopoto tehnisko pakalpojumu vidējām cenām 2020. gadā.
Pēc ekspertu atzinuma, burkāni vidēji tiek transportēti 100 km lielā attālumā pa 1,5 t vienā reizē.
Jāņem vērā arī burkānu transportēšana no lauka līdz uzglabāšanas vietai, bet šo izmaksu lielums ir individuāls katrā saimniecībā, jo atkarīgs no transportēšanas attāluma un izmantojamās tehnikas.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ieņēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme dārzeņu audzēšanas laukstrādniekam 2020. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAOI.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība, cenas u. c.).

Bruto seguma sastādīšanai burkāniem pamatprodukcijai izmantoti audzētāju dati, bet bioloģiskajam audzēšanas variantam – LLKC Augkopības nodaļas sniegtie dati.

DILLES

	Mēr–vienība	Pārstrādei			Buntītes, svaigam patēriņam		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI							
Dilles	t	3,1	900,00	2790,00			
Dilles buntītēs	gab.				26 000	0,25	6500,00
KOPĀ (1)				2790,00			6500,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS							
IZEJVIELU IZMAKSAS							
Sēkla	kg	20	25,00	500,00	40	30,00	1200,00
Mēslojums:							
Tīrvielā	kg		N:P_2O_5:K_2O (111:55:90)			N:P_2O_5:K_2O (88:33:54)	
NPK 12:11:18	kg	500	0,76	380,00	300	0,76	228,00
Amonija nitrāts	kg	150	0,22	32,25	150	0,22	32,25
Calninit	kg				8	0,47	3,74
Universal bio	l	3	1,90	5,70			
Augu aizsardzība:							
Herbicīdi				46,63			46,63
Citas mainīgās izmaksas:							
Materiāli iepakošanai	gab.	4	6,00	24,00	13	7,00	91,00
KOPĀ (2)				982,88			1601,62
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	2	17,55	35,10	4	17,55	70,20
Kultivēšana	reizes	2	32,03	64,06	2	32,03	64,06
Sēšana	reizes	1	32,50	32,50	1	32,50	32,50
Pievelšana	reizes	1	17,80	17,80	1	17,80	17,80
Smidzināšana	reizes	2	19,68	39,36	3	19,68	59,04
Diļļu novākšana ar rokām	h	127	4,38	556,26	145	4,38	635,10
Diļļu sagatavošana realizācijai (pirmapstrāde)	t/gab.	3,1	25,00	77,50	26 000	0,05	1300,00
Transports (reiss 140 km)	tkm	434	0,76	329,84	434	0,76	329,84
Šķīvošana	reizes	1	35,40	35,40	1	35,40	35,40
Aršana	reizes	1	52,02	52,02	1	52,02	52,02
KOPĀ (3)				1239,84			2595,96
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				2222,72			4197,58
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**1807,12**			**4898,38**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**567,28**			**2302,42**
ATBALSTS							
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48
KOPĀ atbalsts (7)				142,43			142,43
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**709,71**			**2444,85**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas un audzētāju sniegtie dati.

Izstrādātais galda diļļu bruto segums parāda konkrētas audzēšanas tehnoloģijas, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Bruto segums sastādīts dillēm, kas audzētas augsnē ar 100–120 kg/ha P_2O_5 un 120–150 kg/ha K_2O nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,5–7,0, trūdvielu saturs augsnē 2,9–3,3%.

Diļļu sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma. Lai iegūtu dilles buntītēm, jāizvēlas vēlīnas šķirnes. Izmantojot agrīnas, herbicīdus izmantot nedrīkst.
Mēslojuma daudzums galda dillēm izvēlēts tāds, lai sasniegtu attiecīgu ražas līmeni.

Nepieciešamie tehniskie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas ņemtas no LLKC apkopoto tehnisko pakalpojumu vidējām cenām 2020. gadā.
Pēc ekspertu atzinuma, dilles vidēji tiek transportētas 140 km lielā attālumā pa 500 kg vai 500 buntītēm vienā reizē.
Jāņem vērā arī diļļu transportēšana no lauka līdz uzglabāšanas – iesaiņošanas vietai, bet šo izmaksu lielums ir individuāls katrā saimniecībā, jo atkarīgs no transportēšanas attāluma un tehnoloģijas.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ieņēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme dārzeņu audzēšanas laukstrādniekam 2020. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAOI.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība, cenas u. c.).

GALDA BIETES

	Mēr–vienība	Intensīvi			Bioloģiski		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI							
Bietes	t	27	160,00	4320,00	20	400,00	8000,00
KOPĀ (1)				4320,00			8000,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS							
IZEJVIELU IZMAKSAS							
Viendīgstu sēkla	tūkst. gab.	300	1,05	315,00	500	1,85	925,00
Mēslojums:							
Tīrvielā	kg		N:P_2O_5:K_2O (116:48:48)			N:P_2O_5:K_2O (22:10:31)	
NPK 16:16:16	kg	300	0,26	78,00			
Amonija nitrāts	kg	200	0,22	43,00			
Universal BIO	litri	3	1,90	5,70			
Kūtsmēsli	t				20	2,25	45,00
Augu aizsardzība:							
Herbicīdi				111,25			
Fungicīdi				0,00			
Insekticīdi				7,58			
Citas mainīgās izmaksas							
Maisi ražas realizācijai (66 gab. uz t)	gab.	1782	0,08	142,56	1320	0,08	105,60
KOPĀ (2)				703,09			1075,60
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	2	17,55	35,10			
Kūtsmēslu izkliedēšana	t				20	2,58	51,60
Šļūkšana	reizes				1	23,77	23,77
Kultivēšana	reizes	2	32,03	64,06	2	32,03	64,06
Sēšana	reizes	1	28,51	28,51	1	28,51	28,51
Pievelšana	reizes				1	17,80	17,80
Smidzināšana	reizes	6	19,68	118,08			
Rušināšana	reizes	2	23,67	47,34	3	40,00	120,00
Ravēšana	reizes				2	350,40	700,80
Biešu novākšana ar kombainu	reizes	1	260,00	260,00			
Biešu novākšana ar rokām	h				160	4,38	700,80
Biešu sagatavošana realizācijai (šķirošana, fasēšana)	t	27	19,71	532,17	20	19,71	394,20
Transports (1,5 t/100 km)	tkm	2700	0,51	1368,90	2000	0,51	1014,00
Šķīvošana	reizes	1	35,40	35,40	1	35,40	35,40
Aršana	reizes	1	52,02	52,02	1	52,02	52,02
Ražas uzglabāšana (2 mēneši)	t	16	7,00	224,00	12	7,00	168,00
KOPĀ (3)				2765,58			3370,96
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				3468,67			4446,56
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**3616,91**			**6924,40**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**851,33**			**3553,44**
ATBALSTS							
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par dārzeņiem (SDA)				537,94			537,94
Bioloģiskās lauksaimniecības atbalsts							399,00
KOPĀ (7)				680,37			1079,37
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**1531,70**			**4632,81**

Bruto seguma sastādīšanai intensīvajam audzēšanas variantam izmantoti audzētāju dati, bet bioloģiskajam – LLKC Augkopības nodaļas sniegtie dati.

Izstrādātais galda biešu bruto segums parāda konkrētas audzēšanas tehnoloģijas, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Bruto segums sastādīts galda bietēm, kas audzētas augsnē ar 100–120 kg/ha P_2O_5 un 120–150 kg/ha K_2O nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,5–7,0, trūdvielu saturs augsnē 2,9–3,3%.

Galda biešu sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma.
Mēslojuma daudzums galda bietēm izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo ražas līmeni.
Bioloģiskajā audzēšanas variantā drīkst izmantot tikai bioloģiskos mēslošanas (kūtsmēsli, komposts) un augu aizsardzības līdzekļus.

Nepieciešamie tehniskie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas ņemtas no LLKC apkopoto tehnisko pakalpojumu vidējām cenām 2020. gadā.
Pēc ekspertu atzinuma, galda bietes vidēji tiek transportētas 100 km lielā attālumā pa 1,5 t vienā reizē.
Jāņem vērā arī biešu transportēšana no lauka līdz uzglabāšanas vietai, bet šo izmaksu lielums ir individuāls katrā saimniecībā, jo atkarīgs no transportēšanas attāluma un izmantojamās tehnikas.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ieņēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme dārzeņu audzēšanas laukstrādniekam 2020. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAOI.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība, cenas u. c.).

GURĶI

	Mēr–	Ar stādu			Ar sēklu			Bioloģiski ar stādu		
	vienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI										
Gurķi	t	22	800,00	17 600,00	10	800,00	8000,00	12	1000,00	12 000,00
KOPĀ (1)				17 600,00			8000,00			12 000,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS										
IZEJVIELU IZMAKSAS										
Sēklas	tūkst.				50	37,50	1875,00			
Stādi	tūkst.	30	140,00	4200,00				40	160,00	6400,00
Mēslojums:										
Tīrvielā	kg	$N:P_2O_5:K_2O$ (179:92:180)			$N:P_2O_5:K_2O$ (113:46:90)			$N:P_2O_5:K_2O$ (38:18:55)		
NPK 12:8:16	kg	600	0,81	486,00						
NPK 11:11:21	kg	400	0,60	241,20	500	0,60	301,50			
Nitrabor	kg	400	0,22	86,80	200	0,22	43,40			
Calcinit	kg	9	0,47	4,20	3	0,47	1,40			
Universal Bio	lirti	5	1,90	9,50	3	1,90	5,70			
Kelpak	litri							4	10,30	41,20
Kūtsmēsli	t							35	2,25	78,75
Augu aizsardzība:										
Fungicīdi				334,90			78,82			
Insekticīdi				132,10			152,50			
Bioloģiskie AAL										21,60
KOPĀ (2)				5494,70			2458,32			6541,55
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS										
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	4	17,55	70,20	2	17,55	35,10			
Kūtsmēslu izkliedēšana	t							35	2,58	90,30
Kultivēšana	reizes	2	32,03	64,06	2	32,03	64,06	2	32,03	64,06
Sēšana	reizes				1	55,00	55,00			
Stādīšana	reizes	1	125,00	125,00				1	125,00	125,00
Pievelšana	reizes	1	17,80	17,80	1	17,80	17,80	1	17,80	17,80
Ravēšana	h	39	4,38	170,82	39	4,38	170,82	39	4,38	170,82
Rušināšana	reizes	2	57,00	114,00	2	57,00	114,00	2	57,00	114,00
Smidzināšana	reizes	7	19,68	137,76	5	19,68	98,40	2	19,68	39,36
Gurķu novākšana ar rokām	h	220	4,38	963,60	100	4,38	438,00	120	4,38	525,60
Šķirošana	h	110	4,38	481,80	50	4,38	219,00	60	4,38	262,80
Transports (1,5 t/100 km)	tkm	2200	0,51	1122,00	1000	0,51	510,00	1200	0,51	612,00
Aršana	reizes	1	52,02	52,02	1	52,02	52,02	1	52,02	52,02
KOPĀ (3)				3319,06			1774,20			2073,76
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				8813,76			4232,52			8615,31
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**12 105,30**			**5541,68**			**5458,45**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**8786,24**			**3767,48**			**3384,69**
ATBALSTS										
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48			51,48
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par dārzeņiem (SDA)				537,94			537,94			537,94
Bioloģiskās lauksaimniecības atbalsts										399,00
KOPĀ (7)				680,37			680,37			1079,37
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**9466,61**			**4447,85**			**4464,06**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas sniegtie dati.

Izstrādātais gurķu bruto segums parāda konkrētas audzēšanas tehnoloģijas, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Bruto segums sastādīts gurķiem, kas audzēti augsnē ar 150–200 kg/ha P_2O_5 un 150–200 kg/ha K_2O nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0–7,0, trūdvielu saturs augsnē 3,3–3,5%.

Gurķu sēklas izsējas un stādu izstādīšanas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma.
Mēslojuma daudzums gurķiem izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo ražas līmeni.
Bioloģiskajā audzēšanas variantā drīkst izmantot tikai bioloģiskos mēslošanas (kūtsmēsli, komposts) un augu aizsardzības līdzekļus.

Nepieciešamie tehniskie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas ņemtas no LLKC apkopoto tehnisko pakalpojumu vidējām cenām 2020. gadā.
Pēc ekspertu atzinuma, gurķi vidēji tiek transportēti 100 km lielā attālumā pa 1,5 t vienā reizē.
Jāņem vērā arī gurķu transportēšana no lauka līdz uzglabāšanas vietai, bet šo izmaksu lielums ir individuāls katrā saimniecībā, jo atkarīgs no transportēšanas attāluma un izmantojamās tehnikas.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība, cenas u. c.).

KARTUPEĻI

	Mēr–vienība	Sēklai			Pārtikai			Bioloģiski		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI										
Kartupeļi pamatprodukcijai	t	19	450,00	8550,00	30	160,00	4800,00	12	400,00	4800,00
Kartupeļi lopbarībai	t	6	20,00	120,00	5	20,00	100,00	3	30,00	90,00
KOPĀ (1)				8670,00			4900,00			4890,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS										
IZEJVIELU IZMAKSAS										
Sēkla	kg	2500	0,60	1500,00	2500	0,50	1250,00	2500	0,70	1750,00
Mēslojums:										
Tīrvielā	kg	N:P_2O_5:K_2O (48:69:139)			N:P_2O_5:K_2O (87:69:139)			N:P_2O_5:K_2O (32:16:47)		
NPK 8:11:23	kg	600	0,63	376,80	600	0,63	376,80			
Yara Vita Nitrabor	kg				250	0,42	105,25			
Yara Vita Kombiphos	litri	10	3,90	39,00	10	3,90	39,00			
Tradecorp Mn	kg	1	9,60	9,60	1	9,60	9,60			
Subtimiks BIO	litri							12,5	4,46	55,75
Kelpak	litri							2	10,30	20,60
Kūtsmēsli	t							30	2,25	67,50
Augu aizsardzība:										
Kodne				64,05			64,05			
Herbicīdi				101,67			97,37			
Fungicīdi				239,04			84,90			
Insekticīdi				8,72			7,58			
KOPĀ (2)				2338,88			2034,55			1893,85
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS										
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	2	17,55	35,10	3	17,55	52,65			
Kūtsmēslu izkliedēšana	t							30	2,58	77,40
Sēklas materiāla sagatavošana	reizes	1	20,00	20,00	1	20,00	20,00	1	20,00	20,00
Kultivēšana	reizes	2	32,03	64,06	2	32,03	64,06	2	32,03	64,06
Stādīšana	reizes	1	60,48	60,48	1	60,48	60,48	1	60,48	60,48
Vagu uzfrēzēšana	reizes	1	47,65	47,65	1	47,65	47,65			
Vagošana	reizes	1						4	23,67	94,68
Smidzināšana	reizes	9	19,68	177,12	8	19,68	157,44	1	19,68	19,68
Ecēšana	reizes							2	16,80	33,60
Lakstu pļaušana	reizes	1	28,30	28,30	1	28,30	28,30	1	28,30	28,30
Novākšana ar kombainu	reizes	1	222,56	222,56	1	222,56	222,56	1	222,56	222,56
Transports (20 t/100 km)	tkm	2500	0,045	111,25	3500	0,045	155,75	1500	0,045	66,75
Šķirošana ar tehniku	t	25	4,29	107,24	35	4,29	150,14	15	4,29	64,35
Aršana	reizes	1	52,02	52,02	1	52,02	52,02	1	52,02	52,02
Ražas uzglabāšana (2 mēneši)	t	19	14,00	266,00	18	14,00	252,00	8	14,00	112,00
KOPĀ (3)				1191,79			1263,05			915,88
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				3530,67			3297,60			2809,73
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**6331,12**			**2865,45**			**2996,15**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**5139,33**			**1602,40**			**2080,27**
ATBALSTS										
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48			51,48
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par sertificētas sēklas kartupeļiem (SSK)				441,00						
Bioloģiskās lauksaimiecības maksājums kartupeļiem										397,00
KOPĀ (7)				583,43			142,43			539,43
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**5722,76**			**1744,83**			**2619,70**

Izstrādātais kartupeļu bruto segums parāda konkrētas audzēšanas tehnoloģijas, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Bruto segums sastādīts kartupeļiem, kas audzēti augsnē ar 150–250 kg/ha P_2O_5 un 200–300 kg/ha K_2O nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 5,5–6,5, trūdvielu saturs augsnē 2,5–2,8%.

Kartupeļu izstādīšanas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma.
Mēslojuma daudzums kartupeļiem izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo ražas līmeni. Bioloģiskajā audzēšanas variantā drīkst izmantot tikai bioloģiskos mēslošanas (kūtsmēsli, komposts) un augu aizsardzības līdzekļus.

Nepieciešamie tehniskie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas ņemtas no LLKC apkopoto tehnisko pakalpojumu vidējām cenām 2020. gadā. Pēc ekspertu atzinuma, kartupeļi vidēji tiek transportēti 100 km lielā attālumā pa 20 t vienā reizē.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība, cenas u. c.).

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas konsultanta Māra Narvila sniegtie dati.

ĶIMENES

	Mēr–vienība	1. gads			2. gads		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI							
Sēkla	kg				900	1,10	990,00
KOPĀ (1)							990,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS							
IZEJVIELU IZMAKSAS							
Sēkla	kg	10	3,50	35,00			
Mēslojums:							
Tīrvielā	kg		N:P_2O_5:K_2O (72:90:170)			N:P_2O_5:K_2O (42:0:0)	
NPK 6:18:34	kg	500	0,29	145,00			
Amonija sulfāts	kg	200	0,18	35,80	200	0,18	35,80
Augu aizsardzība:							
Herbicīdi				53,92			
Insekticīdi				3,79			
KOPĀ (2)				273,51			35,80
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							
Aršana	reizes	1	52,02	52,02			
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	1	17,55	17,55	1	17,55	17,55
Kultivēšana	reizes	1	32,03	32,03			
Sēšana	reizes	1	28,51	28,51			
Smidzināšana	reizes	2	19,68	39,36			
Ražas nokulšana	reizes				1	65,20	65,20
Tīrīšana	kg				0,90	3,22	2,90
Kaltēšana	kg				0,90	3,91	3,52
Transports (1,5 t/100 km)	tkm				90	0,51	45,90
KOPĀ (3)				169,47			135,07
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				442,98			170,87
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**-273,51**			**954,20**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**-442,98**			**819,13**
ATBALSTS							
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48
KOPĀ (7)				142,43			142,43
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**-300,55**			**961,56**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas un audzētāju sniegtie dati.

Izstrādātais ķimeņu bruto segums parāda konkrētas audzēšanas tehnoloģijas, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Bruto segums sastādīts ķimenēm, kas audzētas vieglā smilts augsnē ar vidēju P_2O_5 un K_2O nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0–7,0. Obligāts priekšnoteikums ir 3–4 gadu optimāla augu maiņas plāna ievērošana (ziemāju labības, rušināmaugi, zaļbarības augi u. c.).

Ķimeņu sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma.
Mēslojuma daudzums ķimenēm izvēlēts tāds, lai sasniegtu attiecīgu ražas līmeni.

Nepieciešamie tehniskie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas ņemtas no LLKC apkopoto tehnisko pakalpojumu vidējām cenām 2020. gadā. Pēc ekspertu atzinuma, ķimenes vidēji tiek transportētas 100 km lielā attālumā 1,5 t vienā reizē. Kaltējot ķimenes, nav ieteicams pārsniegt optimālo temperatūru +45..+50 °C.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība, cenas u. c.).

ĶIPLOKI (ziemas)

	Mēr–vienība	Intensīvi (no daiviņām)			Bioloģiski		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI							
Ķiploki	t	4,2	2800,00	11 760,00	4,0	3500,00	14 000,00
KOPĀ (1)				11 760,00			14 000,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS							
IZEJVIELU IZMAKSAS							
Sēklas	kg	1000	5,00	5000,00	1000	5,00	5000,00
Mēslojums:							
Tīrvielā	kg	N:P_2O_5:K_2O (97:55:140)			N:P_2O_5:K_2O (38:18:55)		
NPK 12:11:18	kg	500	0,76	380,00			
Yara Vita Nitrabor	kg	100	0,42	42,10			
Amonija sulfāts	kg	100	0,18	18,00			
Kālija sulfāts	kg	100	0,66	66,00			
Omex Calmax	litri	10	4,60	46,00			
Kelpak	litri				4	10,30	41,20
Kūtsmēsli	t				35	2,25	78,75
Augu aizsardzība:							
Herbicīdi				62,55			
Fungicīdi				84,87			
Bioloģiskie AAL							180,00
Citas mainīgās izmaksas:							
Maisi ražas realizācijai (20 kg)	gab.	210	0,06	12,60	200	0,06	12,00
KOPĀ (2)				5712,12			5311,95
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	4	17,55	70,20			
Kūtsmēslu izkliedēšana	t				35	2,58	90,30
Kultivēšana	reizes	2	32,03	64,06	2	32,03	64,06
Ecēšana	reizes				1	16,80	16,80
Daiviņu sagatavošana stādīšanai	kg	1000	0,44	440,00	1000	0,44	440,00
Stādīšana	reizes	1	265,00	265,00	1	265,00	265,00
Ravēšana	h	32	4,38	140,16	40	4,38	175,20
Ziedkopu nolaušana	h	60	4,38	262,80	52	4,38	227,76
Vagošana	reizes	4	23,67	94,68	4	23,67	94,68
Smidzināšana	reizes	3	19,68	59,04	2	19,68	39,36
Ķiploku novākšana ar racēju	reizes	1	82,50	82,50	1	82,50	82,50
Ražas savākšana, sakņu, lakstu nogriešana	t	4,2	130,00	546,00	4	130,00	520,00
Notīrīšana un tarošana	t	4,2	211,00	886,20	4	211,00	844,00
Žāvēšana	t	4,2	42,00	176,40	4	42,00	168,00
Transports (1 t/100 km)	tkm	420	0,76	319,20	400	0,76	304,00
Aršana	reizes	1	52,02	52,02	1	52,02	52,02
Uzglabāšana (2 mēneši)	t	3	70,00	420,00	3	70,00	420,00
KOPĀ (3)				3878,26			3803,68
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				9590,38			9115,63
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**2169,62**			**4884,37**
ATBALSTS							
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par dārzeņiem (SDA)				537,94			537,94
Bioloģiskās lauksaimniecības atbalsts							399,00
KOPĀ (7)				680,37			1079,37
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**2849,99**			**5963,74**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas un audzētāju sniegtie dati.

Izstrādātais ķiploku bruto segums parāda konkrētas audzēšanas tehnoloģijas, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Bruto segums sastādīts ķiplokiem, kas audzēti augsnē ar 150–180 kg/ha P_2O_5 un 120–150 kg/ha K_2O nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0–7,0, trūdvielu saturs augsnē 2,5–2,8%.

Ķiploku sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma.
Mēslojuma daudzums ķiplokiem izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo ražas līmeni.
Bioloģiskajā audzēšanas variantā drīkst izmantot tikai bioloģiskos mēslošanas (kūtsmēsli, komposts) un augu aizsardzības līdzekļus.

Nepieciešamie tehniskie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas ņemtas no LLKC apkopoto tehnisko pakalpojumu vidējām cenām 2020. gadā.
Pēc ekspertu atzinuma, ķiploki vidēji tiek transportēti 100 km lielā attālumā pa 1 t vienā reizē.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība, cenas u. c.).

RABARBERI

	Mēr–	1. gads (stādīšana)			2. gads			3.–12. gads		
	vienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena,EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI										
Rabarberi	t				3,0	700,00	2100,00	14	700,00	9800,00
KOPĀ (1)							2100,00			9800,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS										
IZEJVIELU IZMAKSAS										
Stādi (viengadīgi)	gab.	10 000	1,20	12 000,00						
Mēslojums:										
Tīrvielā	kg	N:P_2O_5:K_2O (49:27:75)			N:P_2O_5:K_2O (37:18:40)			N:P_2O_5:K_2O (75:36:80)		
NPK 11:9:20	kg	100	0,48	48,00	200	0,48	96,00	400	0,48	192,00
Kūtsmēsli	t	35	2,25	78,75						
Nitrabor	kg				100	0,42	42,10	200	0,42	84,20
Augu aizsardzība:				12,63						
Citas mainīgās izmaksas:										
Kastes (10 kg)	gab.				300	0,80	240,00	350	0,80	280,00
KOPĀ (2)				12 139,38			378,10			556,20
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS										
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	1	17,55	17,55	2	17,55	35,10	3	17,55	52,65
Šļūkšana	reizes	1	23,77	23,77						
Kultivēšana	reizes	1	32,03	32,03						
Stādīšana ar rokām	h	40	4,38	175,20						
Kūtsmēslu izkliedēšana	tonnas	35	2,58	90,30						
Smidzināšana	reizes	1	19,68	19,68						
Novākšana ar rokām	h				50	4,38	216,81	231	4,38	1011,78
Transports (60 km/1 t)	tkm				180	0,76	136,80	840	0,76	638,40
Rindstarpu ravēšana/apkopšana	h	16	4,38	70,08	16	4,38	70,08	16	4,38	70,08
Aršana	reizes	1	52,02	52,02						
KOPĀ (3)				480,63			458,79			1772,91
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				12 620,01			836,89			2329,11
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**-12 139,38**			**1721,90**			**9243,80**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**-12 620,01**			**1263,11**			**7470,89**
ATBALSTS										
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48			51,48
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par augļiem un ogām (SAU)				537,94			537,94			537,94
KOPĀ (7)				680,37			680,37			680,37
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+ atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**-11 939,64**			**1943,48**			**8151,26**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas konsultanta Māra Narvila sniegtie dati.

Izstrādātais rabarberu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Rabarberus stāda pavasarī no 15. aprīļa līdz 15. maijam vai no 1. līdz 31. augustam.

Rindstarpas sezonā tiek rušinātas 2 reizes.

Bruto segums sastādīts rabarberiem, kas audzēti augsnē ar 200 kg/ha K_2O un 180 kg/ha P_2O_5 nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 5,7–6,0, trūdvielu saturs augsnē 2,5%.

Taras daudzums un izmaksas var mainīties atkarībā no uzglabāšanas, transportēšanas un realizēšanas veida.

Veģetācijas periodā rabarberi jānodrošina ar ūdeni un barības vielām. Katru otro gadu tie jāmēslo ar kūtsmēsliem (35 t/ha).

Transportēšanas attālums plānots no produkcijas novākšanas vietas līdz uzglabāšanas vietai.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība, cenas u. c.).

SALĀTI SILTUMNĪCĀS (1000 m^2)

	Mēr–vienība	Intensīvi		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI				
Salāti	kg	1900	2,10	3990,00
KOPĀ (1)				3990,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS				
IZEJVIELU IZMAKSAS				
Dēsti	tūkst.	10	69,00	690,00
Mēslojums:				
Tīrvielā	kg		N:P_2O_5:K_2O (6:4:6)	
NPK 12:11:18	kg	33	0,76	25,08
Calcinit	kg	10	0,47	4,67
Omex Calmax	kg	0,30	4,60	1,38
Augu aizsardzība:				
Fungicīdi				8,91
Citas mainīgās izmaksas:				
Neitralizēta kūdra (KKS)	m^3	25	30,00	750,00
Iepakojums – kastes, plēve	gab.	34	5,50	187,00
KOPĀ (2)				1667,04
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS				
Substrāta izkliedēšana	h	8	9,12	72,96
Minerālmēslu izkliedēšana	h	1	9,12	9,12
Frēzēšana	reizes	1	16,00	16,00
Stādīšana	h	38	9,12	346,56
Ravēšana (2 reizes)	reizes	2	145,92	291,84
Laistīšana + papildmēslošana	h	50	9,12	456,00
Smidzināšana	h	1	9,12	9,12
Salātu novākšana ar rokām	h	24	9,12	218,88
Tīrīšana un tarošana	h	50	9,12	456,00
Mazgāšana pirms realizācijas	h	2	9,12	18,24
Transports (60 km pa 200 kg)	tkm	114	3,80	433,20
KOPĀ (3)				2327,92
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				3994,96
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**2322,96**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**-4,96**

Izstrādātais salātu bruto segums parāda konkrētas audzēšanas tehnoloģijas, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šajos apstākļos iegūtu konkrēto ražību. Salātu bruto segums aprēķināts vienam augšanas ciklam, plānojot, ka salāti tiks iestādīti siltumnīcā pirms tomātiem (līdz ar to nav plānotas siltumnīcas izveides un uzturēšanas izmaksas).

Bruto segums sastādīts salātiem, kas audzēti gatavā, ar barības vielām bagātinātā kūdras substrātā, kura skābums pH 5,1–5,9, nodrošinājums ar N 100–140 mg/litrā, P_2O_5 110–170 mg/litrā, K_2O 190–290 mg/litrā.

Siltumnīcas salātu dēstu izstādīšanas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma. Mēslojuma daudzums siltumnīcas salātiem izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo ražas līmeni.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ieņēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme dārzeņu audzēšanas laukstrādniekam 2020. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAOI.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība, cenas u. c.).

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas un salātu audzētāju sniegtie dati.

SĪPOLI

	Mēr–vienība	No sēklas			No sīksīpoliem			Bioloģiski		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI										
Sīpoli	t	30	210,00	6300,00	28	210,00	5880,00	20	500,00	10000,00
KOPĀ (1)				6300,00			5880,00			10000,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS										
IZEJVIELU IZMAKSAS										
Sēkla	milj.	1	1330,00	1330,00						
Sīksīpoli	kg				1000	1,40	1400,00	750	2,00	1500,00
Mēslojums:										
Tīrvielā	kg	N:P_2O_5:K_2O (123:44:174)			N:P_2O_5:K_2O (113:55:105)			N:P_2O_5:K_2O (43:21:62)		
NPK 11:11:21	kg	400	0,60	241,20	500	0,60	301,50			
Amonija nitrāts	kg				100	0,22	21,50			
Yara Vita Nitrabor	kg	200	0,42	84,20	150	0,42	63,15			
Yara Vita Calcinit	kg				6	0,47	2,80			
Universal BIO	litri				3	1,90	5,70			
Amonija sulfāts	kg	200	0,18	35,80						
Kālija magnēzijs	kg	300	0,55	165,00						
Omex Calmax (2x)	litri	6	4,60	27,60						
Universal BIO (2x)	litri	6	1,90	11,40						
Omex Foliar Boron	litri	1	6,86	6,86						
Omex Sulphomex	litri	1	4,88	4,88						
Kelpak	litri							4	10,30	41,20
Kūtsmēsli	t							40	2,25	90,00
Augu aizsardzība:										
Herbicīdi				158,40			114,15			
Insekticīdi				27,84			9,62			
Fungicīdi				260,78			260,78			
Citas mainīgās izmaksas:										
Maisi ražas realizācijai (66 gab. uz t)	gab.	1980	0,08	158,40	1848	0,08	147,84	1320	0,08	105,60
KOPĀ (2)				2512,36			2327,05			1736,80
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS										
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	4	17,55	70,20	3	17,55	52,65			
Kūtsmēslu izkliedēšana	t							40	2,58	103,20
Kultivēšana	reizes	2	32,03	64,06	2	32,03	64,06	2	32,03	64,06
Sēšana/stādīšana	reizes	1	32,50	32,50	1	45,00	45,00	1	45,00	45,00
Pievelšana	reizes	1	17,80	17,80						
Smidzināšana	reizes	13	19,68	255,84	8	19,68	157,44	2	19,68	39,36
Rušināšana	reizes	1	57,00	57,00				2	57,00	114,00
Ravēšana	h				16	4,38	70,08	64	4,38	280,32
Novākšana ar kratītāju	reizes	1	66,00	66,00	1	66,00	66,00	1	66,00	66,00
Novākšana ar rokām	h	116	4,38	508,08	112	4,38	490,56	77	4,38	337,26
Transports (2 t/100 km)	tkm	3000	0,38	1140,00	2800	0,38	1064,00	2000	0,38	760,00
Aršana	reizes	1	52,02	52,02	1	52,02	52,02	1	52,02	52,02
Sagatavošana realizācijai	h	33	4,38	146,00	31	4,38	136,27	22	4,38	97,33
Žāvēšana, ventilēšana, uzglabāšana (2 mēneši)	t	15	17,00	510,00	14	17,00	476,00	10	17,00	340,00
KOPĀ (3)				2919,50			2674,08			2298,55
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				5431,86			5001,12			4035,35
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**3787,64**			**3552,95**			**8263,20**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**868,14**			**878,88**			**5964,65**
ATBALSTS										
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48			51,48
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par dārzeņiem (SDA)				537,94			537,94			537,94
Bioloģiskās lauksaimniecības atbalsts										399,00
KOPĀ (7)				680,37			680,37			1079,37
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**1548,51**			**1559,25**			**7044,02**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas sniegtie dati.

Izstrādātais sīpolu bruto segums parāda konkrētas audzēšanas tehnoloģijas, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Bruto segums sastādīts sīpoliem, kas audzēti augsnē ar 150 kg/ha P_2O_5 un 180 kg/ha K_2O nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0–7,5, trūdvielu saturs augsnē 2,5–2,8%.

Sīpolu sēklas izsējas un sīksīpolu (15–20 mm diametrā) izstādīšanas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma. Mēslojuma daudzums sīpoliem izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo ražas līmeni.
Bioloģiskajā audzēšanas variantā drīkst izmantot tikai bioloģiskos mēslošanas (kūtsmēsli, komposts) un augu aizsardzības līdzekļus.

Sīpolus sēj 45 cm attālās rindās vai 4-6 rindu slejās (110–120 cm platas). Uz 1 ha tiek vidēji izsēts 1 miljons sēklu, iestrādājot tās augsnē 2–2,5 cm dziļumā. Sīksīpolus stāda, tiklīdz ir iespējama lauka apstrāde.

Nepieciešamie tehniskie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas ņemtas no LLKC apkopoto tehnisko pakalpojumu vidējām cenām 2020. gadā. Pēc ekspertu atzinuma, sīpoli vidēji tiek transportēti 100 km lielā attālumā pa 2 t vienā reizē.
Jāņem vērā arī sīpolu transportēšana no lauka līdz uzglabāšanas vietai, bet šo izmaksu lielums ir individuāls katrā saimniecībā, jo atkarīgs no transportēšanas attāluma un izmantojamās tehnikas.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ieņēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme dārzeņu audzēšanas laukstrādniekam 2020. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAOI.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība, cenas u. c.).

SPARĢEĻI

	Mēr–vienība	3. gads			4. gads			5. gads			6. un turpmākie gadi		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI													
Sparģeļi	t	0,70	4500,00	3150,00	0,90	4500,00	4050,00	1,20	4500,00	5400,00	1,80	4500,00	8 100,00
KOPĀ (1)				3150,00			4050,00			5400,00			8 100,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS													
IZEJVIELU IZMAKSAS													
Mēslojums:													
Tīrvielā			N:P_2O_5:K_2O(51:55:86)			N:P_2O_5:K_2O(63:65:100)			N:P_2O_5:K_2O(70:65:100)			N:P_2O_5:K_2O(85:85:128)	
Kūtsmēsli	t	10	2,25	22,50	10	2,25	22,50	10	2,25	22,50	10	2,25	22,50
Nitrabors	kg	150	0,42	63,15	200	0,42	84,20	250	0,42	105,25	300	0,42	126,30
NPK 7:20:28	kg	250	0,42	105,00	300	0,42	126,00	300	0,42	126,00	400	0,42	168,00
Augu aizsardzība:													
Fungicīdi				85,60			85,60			85,60			171,20
Citas mainīgās izmaksas:													
Kastes (5 kg)	gab.	80	0,90	72,00	65	0,90	58,50	75	0,90	67,50	160	0,90	144,00
KOPĀ (2)				348,25			376,80			406,85			632,00
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS													
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	2	17,55	35,10	2	17,55	35,10	2	17,55	35,10	2	17,55	35,10
Kūtsmēslu izkliedēšana	t	10	2,58	25,80	10	2,58	25,80	10	2,58	25,80	10	2,58	25,80
Smidzināšana	reizes	1	19,68	19,68	1	19,68	19,68	1	19,68	19,68	2	19,68	39,36
Rindstarpu rušināšana	reizes	2	23,67	47,34	2	23,67	47,34	2	23,67	47,34	2	23,67	47,34
Rindu ravēšana/apkopšana	reizes	2	70,00	140,00	2	70,00	140,00	2	70,00	140,00	2	70,00	140,00
Šķirošana	kg	700	0,20	140,00	900	0,20	180,00	1200	0,20	240,00	1800	0,20	360,00
Ražas novākšana	kg	700	0,30	210,00	900	0,30	270,00	1200	0,30	360,00	1800	0,30	540,00
Transporta izmaksas (60 km/100 kg)	tkm	60	7,60	456,00	72	7,60	547,20	96	7,60	729,60	144	7,60	1094,40
KOPĀ (3)				1073,92			1265,12			1597,52			2282,00
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				1422,17			1641,92			2004,37			2914,00
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**2801,75**			**3673,20**			**4993,15**			**7468,00**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**1727,83**			**2408,08**			**3395,63**			**5186,00**
ATBALSTS													
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95			90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48			51,48			51,48
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par dārzeņiem (SDA)				537,94			537,94			537,94			537,94
KOPĀ (7)				680,37			680,37			680,37			680,37
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+ atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**2408,20**			**3088,45**			**4076,00**			**5866,37**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas konsultanta Māra Narvila sniegtie dati.

Izstrādātais sparģeļu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Taras daudzums un izmaksas var mainīties atkarībā no uzglabāšanas, transportēšanas un realizēšanas veida.

Transportēšanas attālums plānots no produkcijas novākšanas vietas līdz uzglabāšanas un realizācijas vietai.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Labos kopšanas un klimatiskajos apstākļos sparģeļu lauka izmantošanas ilgums ir 12–15 gadi.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ieņēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme dārzeņu audzēšanas laukstrādniekam 2020. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAOI.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība, cenas u. c.).

SPARĢEĻI (IERĪKOŠANA)

	Mēr–vienība	1. gads (stādīšana) Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	2. gads Daudz.	Cena,EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI							
Sparģeļi	t				0,20	4500,00	900,00
KOPĀ (1)							900,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS							
IZEJVIELU IZMAKSAS							
Stādi (divgadīgi)	gab.	17 000	0,62	10 540,00			
Mēslojums:							
Tīrvielā	kg	N:P_2O_5:K_2O (38:85:205)			N:P_2O_5:K_2O (40:45:72)		
Superfosfāts	kg	350	0,29	101,50			
Kālija hlorīds	kg	250	0,30	74,75			
Kūtsmēsli	t	35	2,25	78,75	10	2,25	22,50
Nitrabors	kg				100	0,42	42,10
NPK 7:20:28	kg				200	0,42	84,00
Kelpak	l	3	10,30	30,90			
Citas mainīgās izmaksas:							
Kastes (5 kg)	gab.				75	0,90	67,50
KOPĀ (2)				10 825,90			216,10
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	1	17,55	17,55	2	17,55	35,10
Šļūkšana	reizes	1	23,77	23,77			
Kultivēšana	reizes	1	32,03	32,03			
Stādvagu veidošana	reizes	1	23,67	23,67			
Stādīšana ar rokām	h	16	4,38	70,08			
Kūtsmēslu izkliedēšana	t	35	2,58	90,30	10,00	2,58	25,80
Rindstarpu rušināšana	reizes	2	23,67	47,34	2	23,67	47,34
Smidzināšana	reizes	2	19,68	39,36			
Ražas novākšana (0,20 EUR/ kg)	kg				200	0,20	40,00
Šķirošana un fasēšana	kg				200	0,30	60,00
Transporta izmaksas (60 km/100 kg)	tkm				12	7,60	91,20
Rindu ravēšana/apkopšana	reizes	2	70,00	140,00	2	70,00	140,00
Aršana	reizes	1	52,02	52,02			
KOPĀ (3)				536,12			439,44
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				11 362,02			655,54
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**-10 825,90**			**683,90**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**-11 362,02**			**244,46**
ATBALSTS							
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par dārzeņiem (SDA)				537,94			537,94
KOPĀ (7)				680,37			680,37
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+ atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**-10 681,65**			**924,83**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas konsultanta Māra Narvila sniegtie dati.

Izstrādātais sparģeļu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto razību.

Sparģeļus stāda pavasarī no 15. aprīļa līdz 15. maijam. Vienam stādam nepieciešams 0,5 m x 1,5 m.

Rindstarpas sezonā tiek rušinātas 2 reizes.

Bruto segums sastādīts sparģeļiem, kas audzēti augsnē ar 200 kg/ha K_2O un 180 kg/ha P_2O_5 nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 5,5–6,5, trūdvielu saturs augsnē 2,5%.

Taras daudzums un izmaksas var mainīties atkarībā no uzglabāšanas, transportēšanas un realizēšanas veida.

Sparģeļi veģetācijas laikā jānodrošina ar barības vielām. Katru gadu tie jāmēslo ar kūtsmēsliem (10 t/ha).

Transportēšanas attālums plānots no produkcijas novākšanas vietas līdz uzglabāšanas vietai.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ieņēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme dārzeņu audzēšanas laukstrādniekam 2020. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAOI.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība, cenas u. c.).

TOMĀTI SILTUMNĪCĀS (1000 m^2)

	Mēr–vienība	Intensīvi		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI				
Tomāti	t	19	900,00	17 100,00
KOPĀ (1)				17 100,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS				
IZEJVIELU IZMAKSAS				
Sēklas	gab.	2200	0,20	440,00
Mēslojums:				
Tīrvielā	kg	N:P_2O_5:K_2O (104:62:237)		
Calcinit	kg	150	0,47	70,05
Kristalons dzeltenais	kg	20	1,80	36,00
Kristalons zaļais	kg	23	1,40	32,20
Kristalons sarkanais	kg	412	1,80	741,60
Kālija nitrāts	kg	180	1,18	212,40
Tradebor	l	1,10	2,61	2,87
Augu aizsardzība:				
Fungicīdi				98,08
Insekticīdi				39,36
Citas mainīgās izmaksas:				
Kastes	gab.	80	2,07	165,29
Podiņi (reizi 10 gados)	gab.	2200	0,06	132,00
Polietilēna plēve siltumnīcai (reizi 5 gados)				85,00
Polietilēna plēve kūdras renēm (reizi 2 gados)				125,40
Kūdras substrāts (250 l maisos) (reizi 2 gados)				1350,00
Ģeotekstila plēve 1254 m^2 (reizi 10–15 gados)				39,38
Pilināšanas caurules				45,60
Auklas	m	4750	0,01	23,75
Trose plastmasas apvalkā (reizi 10 gados)				11,24
Spriegotājii 16 gab. (reizi 10 gados)				2,64
Dzeltenie līmes vairogi (20 gab.)	gab.	20	4,10	82,00
Dezinfekcijas līdzeklis	l	3	29,75	89,26
Slāpekļskābe ūdens paskābināšanai	l	14	6,61	92,56
Mazvērtīgais inventārs				26,90
KOPĀ (2)				3943,59
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS				
Plēves likšana siltumnīcai	h	64	9,12	583,68
Ģeotekstila ieklāšana	h	32	9,12	291,84
Plēves renes sagatavošana	h	16	9,12	145,92
Substrāta sapildīšana podos (2200 gab.)	h	6	9,12	54,72
Sēšana kastītēs	h	1,5	9,12	13,68
Piķēšana podos	h	6	9,12	54,72
Dēstu laistīšana un papildmēslošana (t.sk. elektrība)				28,08
Pilināmo cauruļu izlikšana	h	4	9,12	36,48
Stādu izstādīšana	h	18	9,12	164,16
Troses uzlikšana, stādu uzsiešana	h	24	9,12	218,88
Laistīšana un mēslošana (t. sk. elektrība)				321,60
Kopšana (pazaru nolaušana, atlapošana, galotņu saīsināšana utt.)	h	420	9,12	3830,40
Ražas novākšana, šķirošana	h	224	9,12	2042,88
Transports (60 km pa 600 kg)	tkm	1140	0,76	866,40
Pilināmo cauruļu novākšana	h	0,5	9,12	4,56
Augu atlieku izvākšana, siltumnīcas dezinfekcija	h	20	9,12	182,40
Augu aizsardzības līdzekļu smidzināšana	h	20	9,12	182,40
KOPĀ (3)				9022,80
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				12 966,39
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**13156,41**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**4133,61**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas un tomātu audzētāju sniegtie dati.

Izstrādātais tomātu bruto segums parāda konkrētas audzēšanas tehnoloģijas, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šajos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Bruto segums sastādīts tomātiem, kas audzēti gatavā, ar barības vielām bagātinātā kūdras substrātā, kura skābums pH 5,1–5,9, nodrošinājums ar N 100–140 mg/litrā, P_2O_5 110 –170 mg/litrā, K_2O 190–290 mg/litrā.

Tomātu audzēšanas sezonas ilgums paredzēts apmēram 150 dienas.

Plēvi siltumnīcai maina reizi piecos gados. Vajadzīgā plēves platība 1700 m^2.

Plēvi kūdras renēm maina reizi divos gados. Vajadzīgā plēves platība 760 m^2.

Pilināšanas caurules maina reizi divos gados. Vajadzīgais cauruļu garums 760 m.

Kūdras substrātu maina reizi divos gados.Vajadzīgais kūdras substrāta daudzums 90 m^3. Kūdras substrāts jāapstrādā, lai aizsargātu tomātus no sakņu puves.

Trosi ar plastmasas apvalku maina vienu reizi desmit līdz piecpadsmit gados. Vajadzīgais troses garums apmēram 800 m.

Spriegotājus var izmantot vismaz 10 gadus. Nepieciešami 16 spriegotāji.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ieņēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme dārzeņu audzēšanas laukstrādniekam 2020. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAOI.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība, cenas u. c.).

3.1.3. GRAUDAUGI, EĻĻAS AUGI, ŠĶIEDRAUGI, PĀKŠAUGI GRAUDKOPĪBAS NOZARES APSKATS PAR 2020. GADU

Daba pavasarī modās neierasti agri, un arī lauksaimnieki pamazām uzsāka sējas darbus. Pirmās sēja pupas un zirņus, ecēja zālājus un veica ziemāju virsmēslošanu. Apsekojumi liecināja, ka rudenī apsētie lauki izskatījās pat ļoti labi, un intensīvi sējas darbi visā valstī sākās jau pēc Lieldienām.

Siltais laiks un bažas par iespējamu sausuma vilni saimniekiem lika sēt ātrāk. Tā kā ziemāji bija modušies agri, lauki tika pabaroti arī ar mikroelementiem, kas veiksmīgāk palīdzēja tiem pārvarēt aukstās naktis. Maija pirmajā dekādē bija spēcīgas salnas, kas sakrita ar rapša ziedēšanu. Sējumu apsekojumi liecināja, ka ziemājiem – rudziem un kviešiem – bojājumu nebija, bet nedaudz bija aizkavējusies to augšana, kas šai agrajā pavasarī pat bija labi. Tomēr spēcīgās salnas bija pamanījušās nodarīt kaitējumu ziemas rapsim. Dažviet, kur bija spēcīgāka salna un ziemas rapsis jau ziedēja, pirmie ziedi nosala – rapsis skaisti ziedēja un ziedēja ilgāk kā ierasti (3–4 nedēļas), bet daļā augu auglīši neaizmetās. Savukārt vasarājiem, kas salnas gan pacieta, svarīgs bija pietiekams mitruma daudzums. Vissliktākā kombinācija – sausums + aukstums – pavasarī bija vērojama Kurzemes vidienē un Zemgalē. Tas kavēja augu attīstību – tie nespēja pietiekamā daudzumā uzņemt nepieciešamās barības vielas, kas savukārt ietekmēja ražas potenciālu.

Vēsais pavasaris kavēja arī kaitīgo organismu, piemēram, spīduļa izplatību rapša laukos. Uzlabojoties laika apstākļiem, īpaši sabiezinātos sējumos, bija novērojama miltrasas izplatība graudaugos un baltās puves izplatība rapša laukos. Maijā paredzētais augstais ražas potenciāls sējumos tika nedaudz samazināts. Dažviet, īpaši Zemgalē, vasarājiem dīgšanas laikā trūka mitruma, un tie auga nevienmērīgāk. Taču situācija mainījās gana strauji, un redzējām, ka īsas un spēcīgas lietavas un stiprais vējš Zemgalē jau radīja nopietnu veldri kā vasarāju, tā ziemāju laukos.

Jūnijā saimnieki un agronomi gan ziņoja, ka siltais, mitrais un dažviet sausais laiks bija veicinājis slimību un kaitēkļu izplatību. Kurzemē vasaras kviešus apdraudēja dzeltenā rūsa, kas netika apkarota un būtiski samazināja ražu, savukārt miežos bija atrodama arī miltrasa un citas slimības. Tāpat siltais un mitrais laiks sējumos bija veicinājis laputu un lapgraužu strauju izplatību, kuru sekmīgu ierobežošanu saimniekiem neļāva veikt pārlieku augstā gaisa temperatūra, kas nebija piemērota, lai strādātu ar augu aizsardzības līdzekļiem.

Jūlijā apsekoto ziemāju graudaugu lauku vērojumi joprojām viesa cerības uz labu ražu. Tomēr spēcīgās lietavas – dažviet pat virs 50 mm nakts laikā jūnijā pēdējās dienās, īpaši Zemgalē – veldrē sagāza ziemas kviešus. Šī iemesla dēļ tika aplēsts, ka veldres laukos ražas samazinājums būs vismaz 15–25%. Tomēr augustā iekultās tonnas liecināja, ka bija ļoti laba rudzu raža, neraugoties uz veldri. Arvien cerīgas bija prognozes labai ziemas kviešu ražai un kopumā laba, bet ne tik laba, kā cerēts, rapša raža.

Izteikti 2020. gada sezonā varēja redzēt, cik lielā mērā šķirnes ir noturīgas pret veldri – visvairāk bija cietušas ziemas kviešu šķirnes 'Skagen' un 'Edvīns'. Pielietojot vienādas tehnoloģijas, vairākas šķirnes lielās lietavas bija izturējušas, bet minētās – nē. Kopumā, pateicoties aizvadītā 2019. gada siltajam un ilgajam rudenim, kā arī maigajai ziemai, īpaši labi 2020. gadā padevās ziemāji, kuri bija iesēti 435 tūkstošos hektāru. Arī ražas novākšanas apstākļi bija pat ļoti pateicīgi – izcili sausas un karstas divas nedēļas ražu ļāva novākt bez papildu tēriņiem. Neraugoties uz to, ka agronomijas pamati māca – labos ražas gados grūti iegūt augstas kvalitātes graudus, graudu kvalitāte 2020. gadā patīkami iepriecināja vairumu saimniecību. Tādējādi vēlreiz gūstam apliecinājumu tam, ka Latvijas lauksaimnieki spēj izaudzēt vienus no kvalitatīvākajiem un vērtīgākajiem kviešiem Eiropā.

Ne tik labvēlīga šī vasara izrādījās ziemas rapsim, tādēļ cerētās ražas lielākajā daļā lauku netika iegūtas. Rapsis kopumā iesēts teju 146 tūkst./ha, un kopraža plānota 447 tūkst./t.

OSKARS BALODIS,
LLKC Augkopības nodaļas vadītājs

AUZAS (pērkot tehniskos pakalpojumus)

	Mēr–vienība	Intensīvi Daudz.	Intensīvi Cena, EUR	Intensīvi Kopā, EUR	Bioloģiski Daudz.	Bioloģiski Cena, EUR	Bioloģiski Kopā, EUR
IEŅĒMUMI							
Graudi	t	3,8	159,00	604,20	2,1	200,00	420,00
KOPĀ (1)				604,20			420,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS							
IZEJVIELU IZMAKSAS							
Sēkla	kg	200	0,30	60,00	210	0,35	73,50
Mēslojums:							
Tīrvielā	kg	N:P_2O_5:K_2O (84:33:33)			N:P_2O_5:K_2O (32:16:47)		
NPK 15:15:15+11S	kg	220	0,252	55,44			
Amonija nitrāts 34	kg	150	0,215	32,25			
Kūtsmēsli	t				30	2,25	67,50
Augu aizsardzība:							
Kodne				4,20			
Herbicīdi				10,93			
Bioloģiskie AAL							1,20
KOPĀ (2)				162,82			142,20
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	2	17,55	35,10			
Kūtsmēslu izkliedēšana	t				30	2,58	77,40
Kultivēšana	reizes	1	32,03	32,03	1	32,03	32,03
Sējumu ecēšana	reizes				1	16,80	16,80
Sēšana	reizes	1	28,51	28,51	1	28,51	28,51
Smidzināšana	reizes	1	19,68	19,68			
Graudu kulšana	reizes	1	62,89	62,89	1	62,89	62,89
Salmu presēšana rituļos (t. sk. aukla)	reizes				1	37,83	37,83
Graudu tīrīšana	t	3,8	3,22	12,24	2,1	3,22	6,76
Graudu kaltēšana (2 t%)	t	3,8	3,91	29,72	2,1	3,91	16,42
Transports (20 t/60 km)	tkm	228	0,045	10,26	126	0,045	5,67
Aršana	reizes	1	52,02	52,02	1	52,02	52,02
KOPĀ (3)				282,44			336,33
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				445,26			478,54
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**441,38**			**277,80**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**158,94**			**-58,54**
ATBALSTS							
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48
Bioloģiskās lauksaimniecības atbalsts							117,00
KOPĀ atbalsts (7)				142,43			259,43
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**301,37**			**200,89**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas sniegtie dati.

Izstrādātais auzu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Bruto segums sastādīts auzām, kas audzētas augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0–7,0, trūdvielu saturs augsnē 2,0–2,5%.

Auzu cena intensīvajā variantā ņemta no LR Centrālās statistikas pārvaldes cenu apkopojuma.

Auzu sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma.
Mēslojuma daudzums auzām izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo ražas līmeni.
Bioloģiskajā audzēšanas variantā drīkst izmantot tikai bioloģiskos mēslošanas (kūtsmēsli, komposts) un augu aizsardzības līdzekļus.

Visi nepieciešamie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas ņemtas no LLKC apkopotajām vidējām tehnisko pakalpojumu cenām Latvijā 2020. gadā.
Pēc ekspertu atzinuma, auzas vidēji tiek transportētas 60 km lielā attālumā pa 20 t vienā reizē.
Kaltēšanai izvēlēti 2 t%, jo 2020. gads bija labvēlīgs auzu audzēšanai un novākšanai. Kaltēšanas izmaksas atšķīrās atkarībā no saražotā produkcijas apjoma, mitruma un pakalpojuma sniedzēja izcenojuma likmēm.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība u. c.).

AUZAS (izmantojot saimniecības īpašumā esošo tehniku)

	Mēr–	Intensīvi			Bioloģiski		
	vienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI							
Graudi	t	3,8	159,00	604,20	2,1	200,00	420,00
KOPĀ (1)				604,20			420,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS							
IZEJVIELU IZMAKSAS							
Sēkla	kg	200	0,30	60,00	210	0,35	73,50
Mēslojums:							
Tīrvielā	kg	N:P_2O_5:K_2O (84:33:33)			N:P_2O_5:K_2O (32:16:47)		
NPK 15:15:15+11S	kg	220	0,252	55,44			
Amonija nitrāts 34	kg	150	0,215	32,25			
Kūtsmēsli	t				30	2,25	67,50
Augu aizsardzība:							
Kodne				4,20			
Redigo	litri	0,66	31,85	4,20			
Herbicīdi				10,93			
Bioloģiskie AAL							1,20
Citas mainīgās izmaksas:							
Tīkls	gab.				18	0,27	4,86
KOPĀ (2)				162,82			147,06
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	2	5,98	11,96			
Kūtsmēslu izkliedēšana	reizes				1	69,60	69,60
Kultivēšana	reizes	1	11,52	11,52	1	11,52	11,52
Sējumu ecēšana	reizes				1	10,01	10,01
Sēšana	reizes	1	18,23	18,23	1	18,23	18,23
Smidzināšana	reizes	1	6,18	6,18			
Graudu kulšana	reizes	1	56,94	56,94	1	56,94	56,94
Salmu presēšana rituļos	reizes				1	26,97	26,97
Graudu tīrīšana (pakalpojums)	t	3,8	3,22	12,24	2,1	3,22	6,76
Graudu kaltēšana (2 t%) (pakalpojums)	t	3,8	3,91	29,72	2,1	3,91	16,42
Transports (20 t/60 km)	t	3,8	4,92	18,70	2,1	4,92	10,33
Aršana	reizes	1	39,51	39,51	1	39,51	39,51
KOPĀ (3)				204,99			266,30
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				367,81			413,36
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**441,38**			**272,94**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**236,39**			**6,64**
ATBALSTS							
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48
Bioloģiskās lauksaimniecības atbalsts							117,00
KOPĀ atbalsts (7)				142,43			259,43
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**378,82**			**266,07**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas sniegtie dati.

Izstrādātais auzu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Bruto segums sastādīts auzām, kas audzētas augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0–7,0, trūdvielu saturs augsnē 2,0–2,5%.

Auzu cena intensīvajā variantā ņemta no LR Centrālās statistikas pārvaldes cenu apkopojuma.

Auzu sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma.
Mēslojuma daudzums auzām izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo ražas līmeni.
Bioloģiskajā audzēšanas variantā drīkst izmantot tikai bioloģiskos mēslošanas (kūtsmēsli, komposts) un augu aizsardzības līdzekļus.

Graudu tīrīšanas un kaltēšanas pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas ņemtas no LLKC apkopotajām tehnisko pakalpojumu vidējām cenām 2020. gadā. Pārējām tehniskajām operācijām piemērotas LLKC Inženiertehniskās nodaļas eksperta aprēķinātās izmaksas, kādas tās varētu būt, ja operācijas veic ar saimniecībā pieejamo tehniku (tehniskie parametri tiek pieņemti). Skaidrojumu par tehnisko izmaksu aprēķinu skatīt levadrakstā .Pēc ekspertu atzinuma, auzas vidēji tiek transportētas 60 km lielā attālumā pa 20 t vienā reizē. Kaltēšanai izvēlēti 2 t%, jo 2020. gads bija labvēlīgs auzu audzēšanai un novākšanai. Kaltēšanas izmaksas atšķīrās atkarībā no saražotā produkcijas apjoma, mitruma un pakalpojuma sniedzēja izcenojuma likmēm.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība u. c.).

GRIĶI (pērkot tehniskos pakalpojumus)

	Mēr–vienība	Pārtikai			Bioloģiski		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI							
Griķi	t	1,2	388,00	465,60	0,9	500,00	450,00
KOPA (1)				465,60			450,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS							
IZEJVIELU IZMAKSAS							
Sēkla	kg	80	0,30	24,00	90	0,50	45,00
Mēslojums:							
Tīrvielā	kg	$N:P_2O_5:K_2O$ (16:40:60)			$N:P_2O_5:K_2O$ (0:0:0)		
NPK 8:20:30+3S	kg	200	0,288	57,60			
KOPĀ (2)				81,60			45,00
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	1	17,55	17,55			
Kultivēšana	reizes	1	32,03	32,03	1	32,03	32,03
Sēšana	reizes	1	28,51	28,51	1	28,51	28,51
Kulšana	reizes	1	62,89	62,89	1	62,89	62,89
Tīrīšana	t	1,2	3,22	3,86	0,9	3,22	2,90
Kaltēšana (2 t%)	t	1,2	3,91	9,38	0,9	3,91	7,04
Transports (5 t/60 km)	tkm	72	0,152	10,94	54	0,152	8,21
Aršana	reizes	1	52,02	52,02	1	52,02	52,02
KOPĀ (3)				217,19			193,59
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				298,79			238,59
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**384,00**			**405,00**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**166,81**			**211,41**
ATBALSTS							
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48
Bioloģiskās lauksaimniecības atbalsts							117,00
KOPĀ atbalsts (7)				142,43			259,43
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**309,24**			**470,84**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas sniegtie dati.

Izstrādātais griķu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Pārtikas griķu cena ņemta no LR Centrālās statistikas pārvaldes cenu apkopojuma.

Bruto segums sastādīts griķiem, kas audzēti augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0, trūdvielu saturs augsnē 2,0–2,5%.

Griķu sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma.
Mēslojuma daudzums griķiem izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo ražas līmeni.
Bioloģiskajā audzēšanas variantā drīkst izmantot tikai bioloģiskos mēslošanas (kūtsmēsli, komposts) un augu aizsardzības līdzekļus.

Visi nepieciešamie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas ņemtas no LLKC apkopotajām vidējām tehnisko pakalpojumu cenām Latvijā 2020. gadā.
Pēc ekspertu atzinuma, griķi vidēji tiek transportēti 60 km lielā attālumā pa 5 t vienā reizē.
Kaltēšanai izvēlēti 2 t%, jo 2020. gads bija labvēlīgs griķu audzēšanai un novākšanai. Kaltēšanas izmaksas atšķīrās atkarībā no saražotā produkcijas apjoma, mitruma un pakalpojuma sniedzēja izcenojuma likmēm.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība u. c.).

GRIĶI (izmantojot saimniecības īpašumā esošo tehniku)

	Mēr–vienība	Pārtikai			Bioloģiski		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI							
Griķi	t	1,2	388,00	465,60	0,9	500,00	450,00
KOPĀ (1)				465,60			450,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS							
IZEJVIELU IZMAKSAS							
Sēkla	kg	80	0,30	24,00	90	0,50	45,00
Mēslojums:							
Tīrvielā	kg	$N:P_2O_5:K_2O$ (16:40:60)			$N:P_2O_5:K_2O$ (0:0:0)		
NPK 8:20:30+3S	kg	200	0,288	57,60			
KOPĀ (2)				81,60			45,00
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	1	5,98	5,98			
Kultivēšana	reizes	1	11,52	11,52	1	11,52	11,52
Sēšana	reizes	1	18,23	18,23	1	18,23	18,23
Kulšana	reizes	1	56,94	56,94	1	56,94	56,94
Tīrīšana (pakalpojums)	t	1,2	3,22	3,86	0,9	3,22	2,90
Kaltēšana (2 t%) (pakalpojums)	t	1,2	3,91	9,38	0,9	3,91	7,04
Transports (5 t/60 km)	t	1,2	7,02	8,42	0,9	7,02	6,32
Aršana	reizes	1	39,51	39,51	1	39,51	39,51
KOPĀ (3)				153,85			142,45
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				235,45			187,45
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**384,00**			**405,00**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**230,15**			**262,55**
ATBALSTS							
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48
Bioloģiskās lauksaimniecības atbalsts							117,00
KOPĀ atbalsts (7)				142,43			259,43
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**372,58**			**521,98**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas sniegtie dati.

Izstrādātais griķu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Pārtikas griķu cena ņemta no LR Centrālās statistikas pārvaldes cenu apkopojuma.

Bruto segums sastādīts griķiem, kas audzēti augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0, trūdvielu saturs augsnē 2,0–2,5%.

Griķu sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma.

Graudu tīrīšanas un kaltēšanas pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas ņemtas no LLKC apkopotajām tehnisko pakalpojumu vidējām cenām 2020. gadā. Pārējām tehniskajām operācijām piemērotas LLKC Inženiertehniskās nodaļas eksperta aprēķinātās izmaksas, kādas tās varētu būt, ja operācijas veic ar saimniecībā pieejamo tehniku (tehniskie parametri tiek pieņemti). Skaidrojumu par tehnisko izmaksu aprēķinu skatīt levadrakstā. Pēc ekspertu atzinuma, griķi vidēji tiek transportēti 60 km lielā attālumā pa 5 t vienā reizē. Kaltēšanai izvēlēti 2 t%, jo 2020. gads bija labvēlīgs griķu audzēšanai un novākšanai. Kaltēšanas izmaksas atšķīrās atkarībā no saražotā produkcijas apjoma, mitruma un pakalpojuma sniedzēja izcenojuma likmēm.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība u. c.).

KAŅEPES (pērkot tehniskos pakalpojumus)

	Mēr–vienība	Šķiedrai		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI				
Kaņepes	t	5	150,00	750,00
KOPĀ (1)				750,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS				
IZEJVIELU IZMAKSAS				
Sēkla (kodināta)	kg	45	4,30	193,50
Mēslojums:				
Tīrvielā	kg	$N:P_2O_5:K_2O$ (84:40:60)		
NPK 8:20:30+3S	kg	200	0,290	58,00
Amonija nitrāts	kg	200	0,215	43,00
KOPĀ (2)				294,50
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS				
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	2	17,55	35,10
Kultivēšana	reizes	1	32,03	32,03
Sēšana	reizes	1	28,51	28,51
Kaņepju tilināšana, apvēršana	reizes	1	15,00	15,00
Kaņepju pļaušana	reizes	1	33,83	33,83
Transports kaņepju stiebriņiem (5 t/80 km)	tkm	400	0,15	60,00
Aršana	reizes	1	52,02	52,02
KOPĀ (3)				256,49
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				550,99
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**455,50**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**199,01**
ATBALSTS				
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48
Brīvprātīgais saistītais atbalsts par proteīnaugiem (SAP)				77,59
KOPĀ atbalsts (7)				220,02
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**419,03**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas sniegtie dati.

Izstrādātais kaņepju bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Bruto segums sastādīts kaņepēm, kas audzētas augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,5, trūdvielu saturs augsnē 2,0–2,5%.

Kaņepju sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma.
Mēslojuma daudzums kaņepēm izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo ražas līmeni.

Visi nepieciešamie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas ņemtas no LLKC apkopotajām vidējām tehnisko pakalpojumu cenām Latvijā 2020. gadā.
Pēc ekspertu atzinuma, kaņepju stiebriņi tiek transportēti 80 km attālumā pa 5 t vienā reizē.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība u. c.).

LAUKA PUPAS (pērkot tehniskos pakalpojumus)

	Mēr–vienība	Intensīvi			Minimālā augsnes apstrāde			Bioloģiski		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI										
Graudi	t	5,0	220,00	1100,00	4,4	220,00	968,00	1,5	300,00	450,00
KOPĀ (1)				1100,00			968,00			450,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS										
IZEJVIELU IZMAKSAS										
Sēkla	kg	300	0,35	105,00	320	0,35	112,00	330	0,40	132,00
Mēslojums:										
Tīrvielā	kg	N:P_2O_5:K_2O (45:60:90)			N:P_2O_5:K_2O (37:50:75)			N:P_2O_5:K_2O (32:16:47)		
NPK 8:20:30+2S	kg	300	0,288	86,40	250	0,288	72,00			
Amonija sulfāts 21+24S	kg	100	0,179	17,90	80	0,179	14,32			
Bors	litri	3,0	1,53	4,59	2,5	1,53	3,83			
Kūtsmēsli	t							30	2,25	67,50
Augu aizsardzība:										
Herbicīdi							50,31			
Insekticīdi				11,31			11,31			
Fungicīdi				34,50			34,50			
Bioloģiskie AAL										1,89
KOPĀ (2)				259,70			298,27			201,39
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS										
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	2	17,55	35,10	2	17,55	35,10			
Kūtsmēslu izkliedēšana	t							30	2,58	77,40
Kultivēšana	reizes	1	32,03	32,03				1	32,03	32,03
Kombinētā augsnes apstrāde + sēja	reizes				1	47,42	47,42			
Sēšana	reizes	1	28,51	28,51				1	28,51	28,51
Smidzināšana	reizes	3	19,68	59,04	3	19,68	59,04			
Graudu kulšana	reizes	1	62,89	62,89	1	62,89	62,89	1	62,89	62,89
Graudu tīrīšana	t	5,0	3,22	16,10	4,4	3,22	14,17	1,5	3,22	4,83
Graudu kaltēšana (2 t%)	t	5,0	3,91	39,10	4,4	3,91	17,20	1,5	3,91	11,73
Transports (20 t/60 km)	tkm	300	0,045	13,50	264	0,045	11,88	90	0,045	4,05
Pievelšana	reizes							1	17,80	17,80
Aršana	reizes	1	52,02	52,02				1	52,02	52,02
KOPĀ (3)				338,29			247,70			291,26
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				597,99			545,97			492,65
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**840,30**			**669,73**			**248,61**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**502,01**			**422,03**			**-42,65**
ATBALSTS										
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48			51,48
Bioloģiskās lauksaimniecības atbalsts										97,00
Brīvprātīgais saistītais atbalsts par proteīnaugiem (SAP)				77,59			77,59			77,59
KOPĀ atbalsts (7)				220,02			220,02			317,02
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**722,03**			**642,05**			**274,37**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas sniegtie dati.

Izstrādātais lauka pupu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Bruto segums sastādīts lauka pupām, kas audzētas augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0–7,0, trūdvielu saturs augsnē 2,0–2,5%.

Lauka pupu sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma. Mēslojuma daudzums pupām izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo ražas līmeni.
Bioloģiskajā audzēšanas variantā drīkst izmantot tikai bioloģiskos mēslošanas (kūtsmēsli, komposts) un augu aizsardzības līdzekļus.

Visi nepieciešamie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas ņemtas no LLKC apkopotajām vidējām tehnisko pakalpojumu cenām Latvijā 2020. gadā.
Pēc ekspertu atzinuma, lauka pupas vidēji tiek transportētas 60 km lielā attālumā pa 20 t vienā reizē.
Kaltēšanai izvēlēti 2 t%, jo 2020. gads bija labvēlīgs pupu audzēšanai un novākšanai. Kaltēšanas izmaksas atšķīrās atkarībā no saražotā produkcijas apjoma, mitruma un pakalpojuma sniedzēja izcenojuma likmēm.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība u. c.).

LAUKA PUPAS (izmantojot saimniecības īpašumā esošo tehniku)

	Mēr–vienība	Intensīvi			Minimālā augsnes apstrāde			Bioloģiski		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI										
Graudi	t	5,0	220,00	1100,00	4,4	220,00	968,00	1,5	300,00	450,00
KOPĀ (1)				1100,00			968,00			450,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS										
IZEJVIELU IZMAKSAS										
Sēkla	kg	300	0,35	105,00	320	0,35	112,00	330	0,40	132,00
Mēslojums:										
Tīrvielā	kg	N:P_2O_5:K_2O (45:60:90)			N:P_2O_5:K_2O (37:50:75)			N:P_2O_5:K_2O (32:16:47)		
NPK 8:20:30+2S	kg	300	0,288	86,40	250	0,288	72,00			
Amonija sulfāts 21+24S	kg	100	0,179	17,90	80	0,179	14,32			
Bors	litri	3,0	1,53	4,59	3	1,53	3,83			
Kūtsmēsli	t							30	2,25	67,50
Augu aizsardzība:										
Herbicīdi							50,31			
Insekticīdi				11,31			11,31			
Fungicīdi				34,50			34,50			
Bioloģiskie AAL										1,89
KOPĀ (2)				259,70			298,27			201,39
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS										
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	2	5,98	11,96	2	5,98	11,96			
Kūtsmēslu izkliedēšana	reizes							1	69,60	69,60
Kultivēšana	reizes	1	11,52	11,52				1	11,52	11,52
Kombinētā augsnes apstrāde + sēja	reizes				1	37,99	37,99			
Sēšana	reizes	1	18,23	18,23				1	18,23	18,23
Smidzināšana	reizes	3	6,18	18,54	3	6,18	18,54			
Graudu kulšana	reizes	1	56,94	56,94	1	56,94	56,94	1	56,94	56,94
Graudu tīrīšana (pakalpojums)	t	5,0	3,22	16,10	4,4	3,22	14,17	1,5	3,22	4,83
Graudu kaltēšana (2 t%) (pakalpojums)	t	5,0	3,91	39,10	4,4	3,91	17,20	1,5	3,91	11,73
Transports (20 t/60 km)	t	5,0	4,92	24,60	4,4	4,92	21,65	1,5	4,92	7,38
Pievelšana	reizes							1	15,00	15,00
Aršana	reizes	1	39,51	39,51				1	39,51	39,51
KOPĀ (3)				236,50			178,45			234,74
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				496,20			476,72			436,13
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**840,30**			**669,73**			**248,61**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**603,80**			**491,28**			**13,87**
ATBALSTS										
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48			51,48
Bioloģiskās lauksaimniecības atbalsts										97,00
Brīvprātīgais saistītais atbalsts par proteīnaugiem (SAP)				77,59			77,59			77,59
KOPĀ atbalsts (7)				220,02			220,02			317,02
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**823,82**			**711,30**			**330,89**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas sniegtie dati.

Izstrādātais lauka pupu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Bruto segums sastādīts lauka pupām, kas audzētas augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0–7,0, trūdvielu saturs augsnē 2,0–2,5%.

Lauka pupu sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma.
Mēslojuma daudzums pupām izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo ražas līmeni.
Bioloģiskajā audzēšanas variantā drīkst izmantot tikai bioloģiskos mēslošanas (kūtsmēsli, komposts) un augu aizsardzības līdzekļus.

Lauka pupu tīrīšanas un kaltēšanas pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas ņemtas no LLKC apkopotajām tehnisko pakalpojumu vidējām cenām 2020. gadā. Pārējām tehniskajām operācijām piemērotas LLKC Inženiertehniskās nodaļas eksperta aprēķinātās izmaksas, kādas tās varētu būt, ja operācijas veic ar saimniecībā pieejamo tehniku (tehniskie parametri tiek pieņemti pēc biežāk lietotajiem). Skaidrojumu par tehnisko izmaksu aprēķinu skatīt levadrakstā. Pēc ekspertu atzinuma, lauka pupas vidēji tiek transportētas 60 km lielā attālumā pa 20 t vienā reizē. Kaltēšanai izvēlēti 2 t%, jo 2020. gads bija labvēlīgs pupu audzēšanai un novākšanai. Kaltēšanas izmaksas atšķirās atkarībā no saražotā produkcijas apjoma, mitruma un pakalpojuma sniedzēja izcenojuma likmēm.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība u. c.).

PAPUVE (pērkot tehniskos pakalpojumus)

	Mēr–vienība	Intensīvi (ķīmiskā)			Bioloģiski		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
MAINĪGĀS IZMAKSAS							
IZEJVIELU IZMAKSAS							
Augu aizsardzība:							
Glifosāti				10,80			
KOPĀ (1)				10,80			
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							
Smidzināšana	reizes	1	19,68	19,68			
Kultivēšana	reizes				2	32,03	64,06
Aršana	reizes	1	52,02	52,02	1	52,02	52,02
KOPĀ (2)				71,70			116,08
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (3=1+2)				82,50			116,08
BRUTO SEGUMS 1 (4=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**-10,80**			
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**-82,50**			**-116,08**
ATBALSTS							
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48
Bioloģiskās lauksaimniecības atbalsts							97,00
KOPĀ atbalsts (7)				142,43			239,43
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-5) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**59,93**			**123,35**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas sniegtie dati.

Izstrādātais papuves bruto segums parāda vienu konkrētu apstrādes tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos sagatavotu augsni sējai.

Visi nepieciešamie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas ņemtas no LLKC apkopotajām vidējām tehnisko pakalpojumu cenām Latvijā 2020. gadā.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība u. c.).

PAPUVE (izmantojot saimniecības īpašumā esošo tehniku)

	Mēr–vienība	Intensīvi (ķīmiskā)			Bioloģiski		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
MAINĪGĀS IZMAKSAS							
IZEJVIELU IZMAKSAS							
Augu aizsardzība:							
Glifosāti				10,80			
KOPĀ (1)				10,80			
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							
Smidzināšana	reizes	1	6,18	6,18			
Kultivēšana	reizes				2	11,52	23,04
Aršana	reizes	1	39,51	39,51	1	39,51	39,51
KOPĀ (2)				45,69			62,55
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (3=1+2)				56,49			62,55
BRUTO SEGUMS 1 (4=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**-10,80**			
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**-56,49**			**-62,55**
ATBALSTS							
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48
Bioloģiskās lauksaimniecības atbalsts							97,00
KOPĀ atbalsts (7)				142,43			239,43
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-5) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**85,94**			**176,88**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas sniegtie dati.

Izstrādātais papuves bruto segums parāda vienu konkrētu apstrādes tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos sagatavotu augsni sējai.

Tehniskajām operācijām piemērotas LLKC Inženiertehniskās nodaļas eksperta aprēķinātās izmaksas, kādas tās varētu būt, ja operācijas veic ar saimniecībā pieejamo tehniku (tehniskie parametri tiek pieņemti pēc biežāk lietotajiem). Skaidrojumu par tehnisko izmaksu aprēķinu skatīt levadrakstā.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība u. c.).

RAPŠI (pērkot tehniskos pakalpojumus)

	Mēr–vienība	Vasaras rapši			Ziemas rapši			Ziemas rapši – minimālā augsnes apstrāde		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI										
Sēkla	t	2,5	356,00	890,00	3,8	356,00	1352,80	3,5	356,00	1246,00
KOPĀ (1)				890,00			1352,80			1246,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS										
IZEJVIELU IZMAKSAS										
Sēkla (kodināta)	kg	3,8	7,50	28,50	3	17,00	51,00	3,5	17,00	59,50
Mēslojums:										
Tīrvielā	kg	N:P_2O_5:K_2O (172:45:45)			N:P_2O_5:K_2O (182:78:78)			N:P_2O_5:K_2O (195:75:52)		
Rudens:										
NPK 10:26:26+2S	kg				300	0,299	89,70	200	0,299	59,80
Pavasaris:										
NPK 15:15:15+11S	kg	300	0,252	75,60				150	0,252	37,80
Amonija sulfāts 21+24S	kg	200	0,179	35,80	240	0,179	42,96	240	0,179	42,96
Amonija nitrāts 34	kg	250	0,215	53,75	300	0,215	64,50	300	0,22	64,50
Bors	kg	3	1,53	4,59	3	1,53	4,59	3	1,53	4,59
Augu aizsardzība:										
Rudens:										
Herbicīdi				37,75			62,50			62,50
Limacīdi										30,90
Pavasaris:										
Insekticīdi				11,31			11,31			11,31
Fungicīdi				50,30			47,80			47,80
KOPĀ (2)				297,60			374,36			421,66
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS										
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	3	17,55	52,65	3	17,55	52,65	4	17,55	70,20
Augsnes kombinētā pirmssējas apstrāde	reizes	1	40,67	40,67	1	40,67	40,67	1	40,67	40,67
Sēšana	reizes	1	28,51	28,51	1	28,51	28,51	1	28,51	28,51
Smidzināšana	reizes	3	19,68	59,04	4	19,68	78,72	4	19,68	78,72
Kultivēšana	reizes	1	65,20	65,20	1	65,20	65,20	1	65,20	65,20
Transports (20 t/100 km)	tkm	250	0,045	11,25	380	0,045	17,10	350	0,045	15,75
Sēklu tīrīšana	t	2,5	3,22	8,05	3,8	3,22	12,24	3,5	3,22	11,27
Sēklu kaltēšana (2 t%)	t	2,5	3,91	19,55	3,8	3,91	29,72	3,5	3,91	27,37
Aršana	reizes	1	52,02	52,02	1	52,02	52,02			
KOPĀ (3)				336,94			376,82			337,69
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				634,54			751,18			759,35
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**592,40**			**978,44**			**824,34**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**255,46**			**601,62**			**486,65**
ATBALSTS										
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48			51,48
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par vasaras rapsi (SVR)				52,63						
KOPĀ atbalsts (7)				195,06			142,43			142,43
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**450,52**			**744,05**			**629,08**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas sniegtie dati.

Izstrādātais rapšu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Bruto segums sastādīts rapšiem, kas audzēti augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0–7,0, trūdvielu saturs augsnē 2,0–2,5%.

Rapšu cena ņemta no LR Centrālās statistikas pārvaldes cenu apkopojuma.

Rapšu sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma.
Mēslojuma daudzums rapšiem izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo ražas līmeni.

Visi nepieciešamie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas ņemtas no LLKC apkopotajām vidējām tehnisko pakalpojumu cenām Latvijā 2020. gadā.
Pēc ekspertu atzinuma, rapši vidēji tiek transportēti 100 km lielā attālumā pa 20 t vienā reizē.
Kaltēšanai izvēlēti 2 t%, jo 2020. gads bija labvēlīgs rapša audzēšanai un novākšanai. Kaltēšanas izmaksas atšķīrās atkarībā no saražotā produkcijas apjoma, mitruma un pakalpojuma sniedzēja izcenojuma likmēm.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība u. c.).

RAPŠI (izmantojot saimniecības īpašumā esošo tehniku)

	Mēr–vienība	Vasaras rapši			Ziemas rapši			Ziemas rapši – minimālā augsnes apstrāde		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI										
Sēkla	t	2,5	356,00	890,00	3,8	356,00	1352,80	3,5	356,00	1246,00
KOPĀ (1)				890,00			1352,80			1246,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS										
IZEJVIELU IZMAKSAS										
Sēkla (kodināta)	kg	3,8	7,50	28,50	3	17,00	51,00	3,5	17,00	59,50
Mēslojums:										
Tīrvielā	kg	$N:P_2O_5:K_2O$ (172:45:45)			$N:P_2O_5:K_2O$ (182:78:78)			$N:P_2O_5:K_2O$ (195:75:52)		
Rudens:										
NPK 10:26:26+2S	kg				300	0,299	89,70	200	0,299	59,80
Pavasaris:										
NPK 15:15:15+11S	kg	300	0,252	75,60				150	0,252	37,80
Amonija sulfāts 21+24S	kg	200	0,179	35,80	240	0,179	42,96	240	0,179	42,96
Amonija nitrāts 34	kg	250	0,215	53,75	300	0,215	64,50	300	0,215	64,50
Bors	kg	3	1,53	4,59	3	1,53	4,59	3	1,53	4,59
Augu aizsardzība:										
Rudens:										
Herbicīdi				37,75			62,50			62,50
Limacīdi										30,90
Pavasaris:										
Insekticīdi				11,31			11,31			11,31
Fungicīdi				50,30			47,80			47,80
KOPĀ (2)				297,60			374,36			421,66
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS										
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	3	5,98	17,94	3	5,98	17,94	4	5,98	23,92
Augsnes kombinētā pirmssējas apstrāde (pakalpojums)	reizes	1	47,42	47,42	1	47,42	47,42	1	47,42	47,42
Sēšana	reizes	1	18,23	18,23	1	18,23	18,23	1	18,23	18,23
Smidzināšana	reizes	3	6,18	18,54	4	6,18	24,72	4	6,18	24,72
Kulšana	reizes	1	56,94	56,94	1	56,94	56,94	1	56,94	56,94
Transports (20 t/100 km)	t	2,5	4,92	12,30	3,8	4,92	18,70	3,5	4,92	17,22
Sēklu tīrīšana (pakalpojums)	t	2,5	3,22	8,05	3,8	3,22	12,24	3,5	3,22	11,27
Sēklu kaltēšana (2 t%) (pakalpojums)	t	2,5	3,91	19,55	3,8	3,91	29,72	3,5	3,91	27,37
Aršana	reizes	1	39,51	39,51	1	39,51	39,51			
KOPĀ (3)				238,48			265,41			227,09
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				536,08			639,77			648,75
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**592,40**			**978,44**			**824,34**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**353,92**			**713,03**			**597,25**
ATBALSTS										
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48			51,48
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par vasaras rapsi (SVR)				52,63						
KOPĀ atbalsts (7)				195,06			142,43			142,43
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**548,98**			**855,46**			**739,68**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas sniegtie dati.

Izstrādātais rapšu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Bruto segums sastādīts rapšiem, kas audzēti augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0–7,0, trūdvielu saturs augsnē 2,0–2,5%.

Rapšu cena ņemta no LR Centrālās statistikas pārvaldes cenu apkopojuma.

Rapšu sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma.
Mēslojuma daudzums rapšiem izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo ražas līmeni.

Rapšu tīrīšanas un kaltēšanas pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas ņemtas no LLKC apkopotajām tehnisko pakalpojumu vidējām cenām 2020. gadā. Pārējām tehniskajām operācijām piemērotas LLKC Inženiertehniskās nodaļas eksperta aprēķinātās izmaksas, kādas tās varētu būt, ja operācijas veic ar saimniecībā pieejamo tehniku (tehniskie parametri tiek pieņemti pēc biežāk lietotajiem). Skaidrojumu par tehnisko izmaksu aprēķinu skatīt levadrakstā. Pēc ekspertu atzinuma, rapši vidēji tiek transportēti 100 km lielā attālumā pa 20 t vienā reizē.
Kaltēšanai izvēlēti 2 t%, jo 2020. gads bija labvēlīgs rapšu audzēšanai un novākšanai. Kaltēšanas izmaksas atšķīrās atkarībā no saražotā produkcijas apjoma, mitruma un pakalpojuma sniedzēja izcenojuma likmēm.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība u. c.).

RIPSIS (pērkot tehniskos pakalpojumus)

	Mēr–vienība	Bioloģiski		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI				
Ripsis	t	0,65	780,00	507,00
KOPĀ (1)				507,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS				
IZEJVIELU IZMAKSAS				
Sēkla	kg	7	2,50	17,50
Mēslojums:				
Tīrvielā	kg	$N:P_2O_5:K_2O$ (32:16:47)		
Kūtsmēsli	t	30	2,25	67,50
KOPĀ (2)				85,00
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS				
Kūtsmēslu izkliedēšana	tonnas	30	2,58	77,40
Kultivēšana	reizes	1	32,03	32,03
Sēšana	reizes	1	28,51	28,51
Kulšana	reizes	1	65,20	65,20
Tīrīšana	t	0,65	3,22	2,09
Kaltēšana (2 t%)	t	0,65	3,91	5,08
Transports (10 t/100 km)	tkm	65	0,076	4,94
Aršana	reizes	1	52,02	52,02
KOPĀ (3)				189,88
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				274,88
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**422,00**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**232,12**
ATBALSTS				
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48
Bioloģiskās lauksaimniecības atbalsts				117,00
KOPĀ atbalsts (7)				259,43
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**491,55**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas sniegtie dati.

Izstrādātais ripšu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Ripšu realizācijas cena ņemta no lauksaimnieku datiem.

Bruto segums sastādīts ripsim, kas audzēts augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0, trūdvielu saturs augsnē 2,0–2,5%.

Ripšu sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma. Bioloģiskajā audzēšanas variantā drīkst izmantot tikai bioloģiskos mēslošanas (kūtsmēsli, komposts) un augu aizsardzības līdzekļus.

Visi nepieciešamie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas ņemtas no LLKC apkopotajām vidējām tehnisko pakalpojumu cenām Latvijā 2020. gadā.
Pēc ekspertu atzinuma, ripši vidēji tiek transportēti 100 km lielā attālumā pa 10 t vienā reizē.
Kaltēšanai izvēlēti 2 t%, jo 2020. gads bija labvēlīgs ripša audzēšanai un novākšanai. Kaltēšanas izmaksas atšķīrās atkarībā no saražotā produkcijas apjoma, mitruma un pakalpojuma sniedzēja izcenojuma likmēm.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība u. c.).

RIPSIS (izmantojot saimniecības īpašumā esošo tehniku)

	Mēr–vienība	Bioloģiski		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI				
Ripsis	t	0,65	780,00	507,00
KOPĀ (1)				507,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS				
IZEJVIELU IZMAKSAS				
Sēkla	kg	7	2,50	17,50
Mēslojums:				
Tīrvielā	kg	$N:P_2O_5:K_2O$ (32:16:47)		
Kūtsmēsli	t	30	2,25	67,50
KOPĀ (2)				85,00
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS				
Kūtsmēslu izkliedēšana	reizes	1	69,60	69,60
Kultivēšana	reizes	1	11,52	11,52
Sēšana	reizes	1	18,23	18,23
Kulšana	reizes	1	56,94	56,94
Tīrīšana	t	0,65	3,22	2,09
Kaltēšana (2 t%)	t	0,65	3,91	5,08
Transports (10 t/100 km)	t	0,65	7,02	4,56
Aršana	reizes	1	39,51	39,51
KOPĀ (3)				137,94
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				222,94
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**422,00**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**284,06**
ATBALSTS				
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48
Bioloģiskās lauksaimniecības atbalsts				117,00
KOPĀ atbalsts (7)				259,43
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**543,49**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas sniegtie dati.

Izstrādātais ripšu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Ripšu realizācijas cena ņemta no lauksaimnieku datiem.

Bruto segums sastādīts ripsim, kas audzēts augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0, trūdvielu saturs augsnē 2,0–2,5%.

Ripšu sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma. Bioloģiskajā audzēšanas variantā drīkst izmantot tikai bioloģiskos mēslošanas (kūtsmēsli, komposts) un augu aizsardzības līdzekļus.

Visi nepieciešamie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas ņemtas no LLKC apkopotajām vidējām tehnisko pakalpojumu cenām Latvijā 2020. gadā.
Pēc ekspertu atzinuma, ripši vidēji tiek transportēti 100 km lielā attālumā pa 10 t vienā reizē.
Kaltēšanai izvēlēti 2 t%, jo 2020. gads bija labvēlīgs ripša audzēšanai un novākšanai. Kaltēšanas izmaksas atšķirās atkarībā no saražotā produkcijas apjoma, mitruma un pakalpojuma sniedzēja izcenojuma likmēm.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība u. c.).

RUDZI (pērkot tehniskos pakalpojumus)

	Mēr–	Intensīvi			Minimālā augsnes apstrāde			Bioloģiski		
	vienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI										
Graudi	t	5,5	118,00	649,00	5,0	118,00	590,00	2,2	120,00	264,00
KOPĀ (1)				649,00			590,00			264,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS										
IZEJVIELU IZMAKSAS										
Sēkla	kg	180	0,20	36,00	180	0,20	36,00	200	0,35	70,00
Mēslojums:										
Tīrvielā	kg	N:P_2O_5:K_2O (107:60:90)			N:P_2O_5:K_2O (93:50:75)			N:P_2O_5:K_2O (32:16:47)		
Rudens:										
Kūtsmēsli	t							30	2,25	67,50
NPK 8:20:30+2S	kg	300	0,288	86,40	250	0,288	72,00			
Pavasaris:										
Amonija nitrāts	kg	250	0,215	53,75	220	0,215	47,30			
Augu aizsardzība:										
Rudens:										
Kodne				7,53			7,53			
Pavasaris:										
Herbicīdi				14,29			14,29			
Retardanti				17,75			13,31			
Bioloģiskie AAL										1,14
KOPĀ (2)				215,72			190,43			138,64
MAŠĪNU UN ROKU DARBU OPERĀCIJAS										
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	2	17,55	35,10	2	17,55	35,10			
Kūtsmēslu izkliedēšana	t							30	2,58	77,40
Kultivēšana	reizes	1	32,03	32,03				1	32,03	32,03
Sējumu ecēšana	reizes							1	16,80	16,80
Sēšana	reizes	1	28,51	28,51				1	28,51	28,51
Kombinētā augsnes apstrāde + sēja	reizes				1	47,42	47,42			
Smidzināšana	reizes	2	19,68	39,36	2	19,68	39,36			
Graudu kulšana	reizes	1	62,89	62,89	1	62,89	62,89	1	62,89	62,89
Graudu tīrīšana	t	5,5	3,22	17,71	5,0	3,22	16,10	2,2	3,22	7,08
Graudu kaltēšana (2 t%)	t	5,5	3,91	43,01	5,0	3,91	39,10	2,2	3,91	17,20
Transports (20 t/60 km)	tkm	330	0,045	14,85	300	0,045	13,50	132	0,045	5,94
Aršana	reizes	1	52,02	52,02				1	52,02	52,02
KOPĀ (3)				325,48			253,47			299,88
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				541,20			443,90			438,52
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**433,28**			**399,57**			**125,36**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**107,80**			**146,10**			**-174,52**
ATBALSTS										
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48			51,48
Bioloģiskās lauksaimniecības atbalsts										117,00
KOPĀ (7)				142,43			142,43			259,43
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**250,23**			**288,53**			**84,91**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas sniegtie dati.

Izstrādātais rudzu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Bruto segums sastādīts rudziem, kas audzēti augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0–7,0, trūdvielu saturs augsnē 2,0–2,5%.

Rudzu cena intensīvajā un minimālās augsnes apstrādes variantā ņemta no Eiropas Komisijas cenu apkopojuma.

Rudzu sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma.
Mēslojuma daudzums rudziem izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo ražas līmeni.
Bioloģiskajā audzēšanas variantā drīkst izmantot tikai bioloģiskos mēslošanas (kūtsmēsli, komposts) un augu aizsardzības līdzekļus.

Visi nepieciešamie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas ņemtas no LLKC apkopotajām vidējām tehnisko pakalpojumu cenām Latvijā 2020. gadā.
Pēc ekspertu atzinuma, rudzi vidēji tiek transportēti 60 km lielā attālumā pa 20 t vienā reizē.
Graudu kaltēšanai izvēlēti 2 t%, jo 2020. gads bija labvēlīgs rudzu audzēšanai un novākšanai. Kaltēšanas izmaksas atšķīrās atkarībā no saražotā produkcijas apjoma, mitruma un pakalpojuma sniedzēja izcenojuma likmēm.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība u. c.).

RUDZI (izmantojot saimniecības īpašumā esošo tehniku)

	Mēr–vienība	Intensīvi			Minimālā augsnes apstrāde			Bioloģiski		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI										
Graudi	t	5,5	118,00	649,00	5,0	118,00	590,00	2,2	120,00	264,00
KOPĀ (1)				649,00			590,00			264,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS										
IZEJVIELU IZMAKSAS										
Sēkla	kg	180	0,20	36,00	180	0,20	36,00	200	0,35	70,00
Mēslojums:										
Tīrvielā	kg	$N:P_2O_5:K_2O$ (107:60:90)			$N:P_2O_5:K_2O$ (93:50:75)			$N:P_2O_5:K_2O$ (32:16:47)		
Rudens:										
Kūtsmēsli	t							30	2,25	67,50
NPK 8:20:30+2S	kg	300	0,288	86,40	250	0,288	72,00			
Pavasaris:										
Amonija nitrāts	kg	250	0,215	53,75	220	0,215	47,30			
Augu aizsardzība:										
Rudens:										
Kodne				7,53			7,53			
Pavasaris:										
Herbicīdi				14,29			14,29			
Retardanti				17,75			13,31			
Bioloģiskie AAL										1,14
KOPĀ (2)				215,72			190,43			138,64
MAŠĪNU UN ROKU DARBU OPERĀCIJAS										
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	2	5,98	11,96	2	5,98	11,96			
Kūtsmēslu izkliedēšana	t							1	69,60	69,60
Kultivēšana	reizes	1	11,52	11,52				1	11,52	11,52
Sējumu ecēšana	reizes							1	10,01	10,01
Sēšana	reizes	1	18,23	18,23				1	18,23	18,23
Kombinētā augsnes apstrāde + sēja	reizes				1	37,99	37,99			
Smidzināšana	reizes	2	6,18	12,36	2	6,18	12,36			
Graudu kulšana	reizes	1	56,94	56,94	1	56,94	56,94	1	56,94	56,94
Graudu tīrīšana (pakalpojums)	t	5,5	3,22	17,71	5,0	3,22	16,10	2,2	3,22	7,08
Graudu kaltēšana (2 t%) (pakalpojums)	t	5,5	3,91	43,01	5,0	3,91	39,10	2,2	3,91	17,20
Transports (20 t/60 km)	t	5,5	4,92	27,06	5,0	4,92	24,60	3,0	4,92	14,76
Aršana	reizes	1	39,51	39,51				1	39,51	39,51
KOPĀ (3)				238,30			199,05			244,86
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				454,02			389,48			383,50
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**433,28**			**399,57**			**125,36**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**194,98**			**200,52**			**-119,50**
ATBALSTS										
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48			51,48
Bioloģiskās lauksaimniecības atbalsts										117,00
KOPĀ (7)				142,43			142,43			259,43
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**337,41**			**342,95**			**139,93**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas sniegtie dati.

Izstrādātais rudzu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Bruto segums sastādīts rudziem, kas audzēti augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0–7,0, trūdvielu saturs augsnē 2,0–2,5%.

Rudzu cena intensīvajā un minimālās augsnes apstrādes variantā ņemta no Eiropas Komisijas cenu apkopojuma.

Rudzu sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma. Mēslojuma daudzums rudziem izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo ražas līmeni.
Bioloģiskajā audzēšanas variantā drīkst izmantot tikai bioloģiskos mēslošanas (kūtsmēsli, komposts) un augu aizsardzības līdzekļus.

Graudu tīrīšanas un kaltēšanas pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas ņemtas no LLKC apkopotajām tehnisko pakalpojumu vidējām cenām 2020. gadā. Pārējām tehniskajām operācijām piemērotas LLKC Inženiertehniskās nodaļas eksperta aprēķinātās izmaksas, kādas tās varētu būt, ja operācijas veic ar saimniecībā pieejamo tehniku (tehniskie parametri tiek pieņemti pēc biežāk lietotajiem). Skaidrojumu par tehnisko izmaksu aprēķinu skatīt levadrakstā.
Pēc ekspertu atzinuma, rudzi vidēji tiek transportēti 60 km lielā attālumā pa 20 t vienā reizē.
Graudu kaltēšanai izvēlēti 2 t%, jo 2020. gads bija labvēlīgs rudzu audzēšanai un novākšanai. Kaltēšanas izmaksas atšķīrās atkarībā no saražotā produkcijas apjoma, mitruma un pakalpojuma sniedzēja izcenojuma likmēm.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība u. c.).

TRITIKĀLE (pērkot tehniskos pakalpojumus)

	Mēr–	Intensīvi			Minimālā augsnes apstrāde			Bioloģiski		
	vienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI										
Graudi	t	5,8	131,00	759,80	5,5	131,00	720,50	2,1	180,00	378,00
KOPĀ (1)				759,80			720,50			378,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS										
IZEJVIELU IZMAKSAS										
Sēkla	kg	220	0,28	61,60	220	0,28	61,60	250	0,30	75,00
Mēslojums:										
Tīrvielā	kg	N:P_2O_5:K_2O (138:60:90)			N:P_2O_5:K_2O (138:60:90)			N:P_2O_5:K_2O (32:16:47)		
Rudens:										
Kūtsmēsli	t							30	2,25	67,50
NPK 8:20:30	kg	300	0,288	86,40	300	0,288	86,40			
Pavasaris:										
Fertileader Tonic	litri							1,5	15,00	22,50
Amonija sulfāts 30+7S	kg	380	0,226	85,88	380	0,226	85,88			
Augu aizsardzība:										
Rudens:										
Kodne				4,60			4,60			
Pavasaris:										
Herbicīdi				15,31			15,31			
Fungicīdi				54,72			54,72			
Retardants				16,54			16,54			
Bioloģiskie AAL										1,43
KOPĀ (2)				325,05			325,05			166,43
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS										
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	3	17,55	52,65	3	17,55	52,65			
Kūtsmēslu izkliedēšana	t							30	2,58	77,40
Kultivēšana	reizes	1	32,03	32,03				1	32,03	32,03
Sējumu ecēšana	reizes							1	16,80	16,80
Sēšana	reizes	1	28,51	28,51				1	28,51	28,51
Kombinētā augsnes apstrāde + sēja	reizes				1	47,42	47,42			
Smidzināšana	reizes	4	19,68	78,72	4	19,68	78,72	1	19,68	19,68
Graudu kulšana	reizes	1	62,89	62,89	1	62,89	62,89	1	62,89	62,89
Graudu tīrīšana	t	5,8	3,22	18,68	4,8	3,22	15,46	2,1	3,22	6,76
Graudu kaltēšana (2 t%)	t	5,8	3,91	45,36	4,8	3,91	37,54	2,1	3,91	16,42
Transports (20 t/60 km)	tkm	348	0,045	15,66	288	0,045	0,22	126	0,045	5,67
Aršana	reizes	1	52,02	52,02				1	52,02	52,02
KOPĀ (3)				386,52			294,89			318,18
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				711,57			619,94			484,61
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**434,75**			**395,45**			**211,57**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**48,23**			**100,56**			**-106,61**
ATBALSTS										
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48			51,48
Bioloģiskās lauksaimniecības atbalsts										117,00
KOPĀ atbalsts (7)				142,43			142,43			259,43
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**190,66**			**242,99**			**152,82**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas sniegtie dati.

Izstrādātais tritikāles bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Bruto segums sastādīts tritikālei, kas audzēta augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0–7,0, trūdvielu saturs augsnē 2,0–2,5%.

Tritikāles cena intensīvajā un minimālās augsnes apstrādes variantā ņemta no LR Centrālās statistikas pārvaldes cenu apkopojuma.

Tritikāles sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma.
Mēslojuma daudzums tritikālei izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo ražas līmeni.
Bioloģiskajā audzēšanas variantā drīkst izmantot tikai bioloģiskos mēslošanas (kūtsmēsli, komposts) un augu aizsardzības līdzekļus.

Visi nepieciešamie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas ņemtas no LLKC apkopotajām vidējām tehnisko pakalpojumu cenām Latvijā 2020. gadā.
Pēc ekspertu atzinuma, tritikāle vidēji tiek transportēta 60 km lielā attālumā pa 20 t vienā reizē.
Graudu kaltēšanai izvēlēti 2 t%, jo 2020. gads bija labvēlīgs tritikāles audzēšanai un novākšanai. Kaltēšanas izmaksas atšķīrās atkarībā no saražotā produkcijas apjoma, mitruma un pakalpojuma sniedzēja izcenojuma likmēm.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība u. c.).

TRITIKĀLE (izmantojot saimniecības īpašumā esošo tehniku)

	Mēr-vienība	Intensīvi			Minimālā augsnes apstrāde			Bioloģiski		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI										
Graudi	t	5,8	131,00	759,80	5,5	131,00	720,50	2,1	180,00	378,00
KOPĀ (1)				759,80			720,50			378,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS										
IZEJVIELU IZMAKSAS										
Sēkla	kg	220	0,28	61,60	220	0,28	61,60	250	0,30	75,00
Mēslojums:										
Tīrvielā	kg	$N:P_2O_5:K_2O$ (138:60:90)			$N:P_2O_5:K_2O$ (138:60:90)			$N:P_2O_5:K_2O$ (32:16:47)		
Rudens:										
Kūtsmēsli	t							30	2,25	67,50
NPK 8:20:30	kg	300	0,288	86,40	300	0,288	86,40			
Pavasaris:										
Fertileader Tonic	litri							1,5	15,00	22,50
Amonija sulfāts 30+7S	kg	380	0,226	85,88	380	0,226	85,88			
Augu aizsardzība:										
Rudens:										
Kodne				4,60			4,60			
Pavasaris:										
Herbicīdi				15,31			15,31			
Fungicīdi				54,72			54,72			
Retardants				16,54			16,54			
Bioloģiskie AAL										1,43
KOPĀ (2)				325,05			325,05			166,43
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS										
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	3	5,98	17,94	3	5,98	17,94			
Kūtsmēslu izkliedēšana	t							1	69,60	69,60
Kultivēšana	reizes	1	11,52	11,52				1	11,52	11,52
Sējumu ecēšana	reizes							1	10,01	10,01
Sēšana	reizes	1	18,23	18,23				1	18,23	18,23
Kombinētā augsnes apstrāde + sēja	reizes				1	37,99	37,99			
Smidzināšana	reizes	4	6,18	24,72	4	6,18	24,72	1	6,18	6,18
Graudu kulšana	reizes	1	56,94	56,94	1	56,94	56,94	1	56,94	56,94
Graudu tīrīšana (pakalpojums)	t	5,8	3,22	18,68	5,5	3,22	17,71	2,1	3,22	6,76
Graudu kaltēšana (2 t%) (pakalpojums)	t	5,8	3,91	45,36	5,5	3,91	43,01	2,1	3,91	16,42
Transports (20 t/60 km)	t	5,8	4,92	28,54	5,5	4,92	27,06	2,1	4,92	10,33
Aršana	reizes	1	39,51	39,51				1	39,51	39,51
KOPĀ (3)				261,43			225,37			245,51
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				586,48			550,42			411,94
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**434,75**			**395,45**			**211,57**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**173,32**			**170,08**			**-33,94**
ATBALSTS										
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48			51,48
Bioloģiskās lauksaimniecības atbalsts										117,00
KOPĀ atbalsts (7)				142,43			142,43			259,43
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**315,75**			**312,51**			**225,49**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas sniegtie dati.

Izstrādātais tritikāles bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Bruto segums sastādīts tritikālei, kas audzēta augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0–7,0, trūdvielu saturs augsnē 2,0–2,5%.

Tritikāles cena intensīvajā un minimālās augsnes apstrādes variantā ņemta no LR Centrālās statistikas pārvaldes cenu apkopojuma.

Tritikāles sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma. Mēslojuma daudzums tritikālei izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo ražas līmeni.
Bioloģiskajā audzēšanas variantā drīkst izmantot tikai bioloģiskos mēslošanas (kūtsmēsli, komposts) un augu aizsardzības līdzekļus.

Graudu tīrīšanas un kaltēšanas pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas ņemtas no LLKC apkopotajām tehnisko pakalpojumu vidējām cenām 2020. gadā. Pārējām tehniskajām operācijām piemērotas LLKC Inženiertehniskās nodaļas eksperta aprēķinātās izmaksas, kādas tās varētu būt, ja operācijas veic ar saimniecībā pieejamo tehniku (tehniskie parametri tiek pieņemti pēc biežāk lietotajiem). Skaidrojumu par tehnisko izmaksu aprēķinu skatīt levadrakstā.
Pēc ekspertu atzinuma, tritikāle vidēji tiek transportēta 60 km lielā attālumā pa 20 t vienā reizē.
Graudu kaltēšanai izvēlēti 2 t%, jo 2020. gads bija labvēlīgs tritikāles audzēšanai un novākšanai. Kaltēšanas izmaksas atšķīrās atkarībā no saražotā produkcijas apjoma, mitruma un pakalpojuma sniedzēja izcenojuma likmēm.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība u. c.).

VASARAS KVIEŠI (pērkot tehniskos pakalpojumus)

	Mēr–	Intensīvi			Minimālā augsnes apstrāde			Bioloģiski		
	vienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI										
Graudi	t	5,0	169,00	845,00	4,5	169,00	760,50	2,1	200,00	420,00
KOPĀ (1)				845,00			760,50			420,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS										
IZEJVIELU IZMAKSAS										
Sēkla	kg	220	0,30	66,00	220	0,30	66,00	250	0,35	87,50
Mēslojums:										
Tīrvielā	kg	$N:P_2O_5:K_2O$ (121:40:60)			$N:P_2O_5:K_2O$ (121:40:60)			$N:P_2O_5:K_2O$ (32:29:62)		
NPK 8:20:30+2S	kg	200	0,288	57,60	200	0,288	57,60			
Amonija sulfāts 30+7S	kg	350	0,226	79,10	350	0,226	79,10			
Kūtsmēsli	t							30	2,25	67,50
Physio Natur PKS 41	kg							100	0,65	65,00
Augu aizsardzība:										
Kodne				6,90			6,90			
Herbicīdi				10,93			10,93			
Fungicīdi				27,63			27,63			
Retardanti				2,15			2,15			
Bioloģiskie AAL										1,43
KOPĀ (2)				250,30			250,30			221,43
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS										
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	3	17,55	52,65	3	17,55	52,65	1	17,55	17,55
Kūtsmēslu izkliedēšana	t							30	2,58	77,40
Kultivēšana	reizes	1	32,03	32,03				1	32,03	32,03
Sējumu ecēšana	reizes							1	0,00	0,00
Kombinētā augsnes apstrāde + sēja	reizes				1	47,42	47,42			
Sēšana	reizes	1	28,51	28,51				1	28,51	28,51
Smidzināšana	reizes	3	19,68	59,04	3	19,68	59,04			
Graudu kulšana	reizes	1	62,89	62,89	1	62,89	62,89	1	62,89	62,89
Graudu tīrīšana	t	5,0	3,22	16,10	4,5	3,22	14,49	2,1	3,22	6,76
Graudu kaltēšana (2 t%)	t	5,0	3,91	39,10	4,5	3,91	17,60	2,1	3,91	16,42
Transports (20 t/60 km)	tkm	300	0,045	13,50	270	0,045	12,02	126	0,045	5,67
Aršana	reizes	1	52,02	52,02				1	52,02	52,02
KOPĀ (3)				355,84			266,10			299,25
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				606,14			516,40			520,68
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**594,70**			**510,20**			**198,57**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**238,86**			**244,10**			**-100,68**
ATBALSTS										
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48			51,48
Bioloģiskās lauksaimniecības atbalsts										117,00
KOPĀ atbalsts (7)				142,43			142,43			259,43
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**381,29**			**386,53**			**158,75**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas sniegtie dati.

Izstrādātais vasaras kviešu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Vasaras kviešu cena intensīvajā variantā ņemta no LR Centrālās statistikas pārvaldes cenu apkopojuma.

Bruto segums sastādīts vasaras kviešiem, kas audzēti augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0–7,0, trūdvielu saturs augsnē 2,0–2,5%.

Vasaras kviešu sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma. Mēslojuma daudzums vasaras kviešiem izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo ražas līmeni.
Bioloģiskajā audzēšanas variantā drīkst izmantot tikai bioloģiskos mēslošanas (kūtsmēsli, komposts) un augu aizsardzības līdzekļus.

Visi nepieciešamie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas ņemtas no LLKC apkopotajām vidējām tehnisko pakalpojumu cenām Latvijā 2020. gadā.
Pēc ekspertu atzinuma, vasaras kvieši vidēji tiek transportēti 60 km lielā attālumā pa 20 t vienā reizē.
Graudu kaltēšanai izvēlēti 2 t%, jo 2020. gads bija labvēlīgs kviešu audzēšanai un novākšanai. Kaltēšanas izmaksas atšķīrās atkarībā no saražotā produkcijas apjoma, mitruma un pakalpojuma sniedzēja izcenojuma likmēm.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība u. c.).

VASARAS KVIEŠI (izmantojot saimniecības īpašumā esošo tehniku)

	Mēr–vienība	Intensīvi			Minimālā augsnes apstrāde			Bioloģiski		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI										
Graudi	t	5,0	169,00	845,00	4,5	169,0	760,50	2,1	200,00	420,00
KOPĀ (1)				845,00			760,50			420,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS										
IZEJVIELU IZMAKSAS										
Sēkla	kg	220	0,30	66,00	220	0,30	66,00	250	0,35	87,50
Mēslojums:										
Tīrvielā	kg	N:P_2O_5:K_2O (121:40:60)			N:P_2O_5:K_2O (121:40:60)			N:P_2O_5:K_2O (32:29:62)		
NPK 8:20:30+2S	kg	200	0,288	57,60	200	0,288	57,60			
Amonija sulfāts 30+7S	kg	350	0,226	79,10	350	0,226	79,10			
Kūtsmēsli	t							30	2,25	67,50
Physio Natur PKS 41	kg							100	0,65	65,00
Augu aizsardzība:										
Kodne				6,90			6,90			
Herbicīdi				10,93			10,93			
Fungicīdi				27,63			27,63			
Retardanti				2,15			2,15			
Bioloģiskie AAL										1,43
KOPĀ (2)				250,30			250,30			221,43
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS										
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	3	5,98	17,94	3	5,98	17,94	1	5,98	5,98
Kūtsmēslu izkliedēšana	t							1	69,60	69,60
Kultivēšana	reizes	1	11,52	11,52				1	11,52	11,52
Sējumu ecēšana	reizes							1	10,01	10,01
Kombinētā augsnes apstrāde + sēja	reizes				1	37,99	37,99			
Sēšana	reizes	1	18,23	18,23				1	18,23	18,23
Smidzināšana	reizes	3	6,18	18,54	3	6,18	18,54			
Graudu kulšana	reizes	1	56,94	56,94	1	56,94	56,94	1	56,94	56,94
Graudu tīrīšana (pakalpojums)	t	5,0	3,22	16,10	4,5	3,22	14,49	2,1	3,22	6,76
Graudu kaltēšana (2 t%) (pakalpojums)	t	5,0	3,91	39,10	4,5	3,91	17,60	2,1	3,91	16,42
Transports (20 t/60 km)	t	5,0	4,92	24,60	4,5	4,92	22,14	2,1	4,92	10,33
Aršana	reizes	1	39,51	39,51				1	39,51	39,51
KOPĀ (3)				242,48			185,64			245,31
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				492,78			435,94			466,74
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**594,70**			**510,20**			**198,57**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**352,22**			**324,56**			**-46,74**
ATBALSTS										
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48			51,48
Bioloģiskās lauksaimniecības atbalsts										117,00
KOPĀ atbalsts (7)				142,43			142,43			259,43
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**494,65**			**466,99**			**212,69**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas sniegtie dati.

Izstrādātais vasaras kviešu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Vasaras kviešu cena intensīvajā variantā ņemta no LR Centrālās statistikas pārvaldes cenu apkopojuma.

Bruto segums sastādīts vasaras kviešiem, kas audzēti augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0–7,0, trūdvielu saturs augsnē 2,0–2,5%.

Vasaras kviešu sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma. Mēslojuma daudzums vasaras kviešiem izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo ražas līmeni.
Bioloģiskajā audzēšanas variantā drīkst izmantot tikai bioloģiskos mēslošanas (kūtsmēsli, komposts) un augu aizsardzības līdzekļus.

Graudu tīrīšanas un kaltēšanas pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas ņemtas no LLKC apkopotajām tehnisko pakalpojumu vidējām cenām 2020. gadā. Pārējām tehniskajām operācijām piemērotas LLKC Inženiertehniskās nodaļas eksperta aprēķinātās izmaksas, kādas tās varētu būt, ja operācijas veic ar saimniecībā pieejamo tehniku (tehniskie parametri tiek pieņemti pēc biežāk lietotajiem).
Skaidrojumu par tehnisko izmaksu aprēķinu skatīt levadrakstā. Pēc ekspertu atzinuma, vasaras kvieši vidēji tiek transportēti 60 km lielā attālumā pa 20 t vienā reizē.
Graudu kaltēšanai izvēlēti 2 t%, jo 2020. gads bija labvēlīgs kviešu audzēšanai un novākšanai. Kaltēšanas izmaksas atšķīrās atkarībā no saražotā produkcijas apjoma, mitruma un pakalpojuma sniedzēja izcenojuma likmēm.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība u. c.).

VASARAS MIEŽI (pērkot tehniskos pakalpojumus)

	Mēr–vienība	Intensīvi			Minimālā augsnes apstrāde			Bioloģiski		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI										
Graudi	t	4,2	137,00	575,40	3,7	137,00	506,90	1,5	150,00	225,00
KOPĀ (1)				575,40			506,90			225,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS										
IZEJVIELU IZMAKSAS										
Sēkla	kg	240	0,28	67,20	240	0,28	67,20	230	0,30	69,00
Mēslojums:										
Tīrvielā	kg	N:P_2O_5:K_2O (87:36:36)			N:P_2O_5:K_2O (87:36:36)			N:P_2O_5:K_2O (32:16:47)		
NPK 15:15:15+11S	kg	240	0,252	60,48	240	0,252	60,48			
Amonija nitrāts 34	kg	150	0,215	32,25	150	0,215	32,25			
Kūtsmēsli	t							30	2,25	67,50
Augu aizsardzība:										
Kodne				5,05			5,05			
Herbicīdi				10,93			10,93			
Fungicīdi				30,07			30,07			
Bioloģiskie AAL										1,32
KOPĀ (2)				205,98			205,97			137,82
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS										
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	2	17,55	35,10	2	17,55	35,10			
Kūtsmēslu izkliedēšana	t							30	2,58	77,40
Kultivēšana	reizes	1	32,03	32,03				1	32,03	32,03
Sējumu ecēšana	reizes									
Kombinētā augsnes apstrāde + sēja	reizes				1	47,42	47,42			
Sēšana	reizes	1	28,51	28,51				1	28,51	28,51
Smidzināšana	reizes	2	19,68	39,36	2	19,68	39,36			
Graudu kulšana	reizes	1	62,89	62,89	1	62,89	62,89	1	62,89	62,89
Salmu presēšana rituļos (t. sk. aukla)	reizes							1	37,83	37,83
Graudu tīrīšana	t	4,2	3,22	13,52	3,7	3,22	11,91	1,5	3,22	4,83
Graudu kaltēšana (2 t%)	t	4,2	3,91	32,84	3,7	3,91	14,47	1,5	3,91	11,73
Transports (20 t/60 km)	tkm	252	0,045	11,34	222	0,045	9,99	90	0,045	4,05
Aršana	reizes	1	52,02	52,02				1	52,02	52,02
KOPĀ (3)				307,62			221,14			311,29
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				513,59			427,11			449,11
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**369,43**			**300,93**			**87,18**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**61,81**			**79,79**			**-224,11**
ATBALSTS										
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48			51,48
Bioloģiskās lauksaimniecības atbalsts										117,00
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par miežiem (SMI)				48,48			48,48			48,48
KOPĀ atbalsts (7)				190,91			190,91			307,91
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**252,72**			**270,70**			**83,80**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas sniegtie dati.

Izstrādātais vasaras miežu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Vasaras miežu cena intensīvajā variantā ņemta no Eiropas Komisijas cenu apkopojuma.

Bruto segums sastādīts vasaras miežiem, kas audzēti augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0–7,0, trūdvielu saturs augsnē 2,0–2,5%.

Vasaras miežu sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma. Mēslojuma daudzums vasaras miežiem izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo ražas līmeni. Bioloģiskajā audzēšanas variantā drīkst izmantot tikai bioloģiskos mēslošanas (kūtsmēsli, komposts) un augu aizsardzības līdzekļus.

Visi nepieciešamie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas ņemtas no LLKC apkopotajām vidējām tehnisko pakalpojumu cenām Latvijā 2020. gadā.
Pēc ekspertu atzinuma, mieži vidēji tiek transportēti 60 km lielā attālumā pa 20 t vienā reizē.
Graudu kaltēšanai izvēlēti 2 t%, jo 2020. gads bija labvēlīgs miežu audzēšanai un novākšanai. Kaltēšanas izmaksas atšķīrās atkarībā no saražotā produkcijas apjoma, mitruma un pakalpojuma sniedzēja izcenojuma likmēm.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība u. c.).

VASARAS MIEŽI (izmantojot saimniecības īpašumā esošo tehniku)

	Mēr–vienība	Intensīvi			Minimālā augsnes apstrāde			Bioloģiski		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI										
Graudi	t	4,2	137,00	575,40	3,7	137,00	506,90	1,5	150,00	225,00
KOPĀ (1)				575,40			506,90			225,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS										
Sēkla	kg	240	0,28	67,20	240	0,28	67,20	230	0,30	69,00
Mēslojums:										
Tīrvielā	kg	N:P_2O_5:K_2O (87:36:36)			N:P_2O_5:K_2O (87:36:36)			N:P_2O_5:K_2O (32:16:47)		
NPK 15:15:15+11S	kg	240	0,252	60,48	240	0,252	60,48			
Amonija nitrāts	kg	150	0,215	32,25	150	0,215	32,25			
Kūtsmēsli	t							30	2,25	67,50
Augu aizsardzība:										
Kodne				5,05			5,05			
Herbicīdi				10,93			10,93			
Fungicīdi				30,07			30,07			
Bioloģiskie AAL										1,32
Citas mainīgās izmaksas:										
Tīkls	gab.							16	0,27	4,32
KOPĀ (2)				205,98			205,97			142,14
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS										
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	2	5,98	11,96	2	5,98	11,96			
Kūtsmēslu izkliedēšana	t							1	69,60	69,60
Kultivēšana	reizes	1	11,52	11,52				1	11,52	11,52
Kombinētā augsnes apstrāde + sēja	reizes				1	37,99	37,99			
Sēšana	reizes	1	18,23	18,23				1	18,23	18,23
Smidzināšana	reizes	2	6,18	12,36	2	6,18	12,36			
Graudu kulšana	reizes	1	56,94	56,94	1	56,94	56,94	1	56,94	56,94
Salmu presēšana rituļos	reizes							1	24,86	24,86
Graudu tīrīšana (pakalpojums)	t	4,2	3,22	13,52	3,7	3,22	11,91	1,5	3,22	4,83
Graudu kaltēšana (2 t%) (pakalpojums)	t	4,2	3,91	32,84	3,7	3,91	14,47	1,5	3,91	11,73
Transports (20 t/60 km)	t	4,2	4,92	20,66	3,7	4,92	18,20	1,5	4,92	7,38
Aršana	reizes	1	39,51	39,51				1	39,51	39,51
KOPĀ (3)				217,55			163,84			244,60
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				423,53			369,80			386,74
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**369,43**			**300,93**			**82,86**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**151,87**			**137,10**			**-161,74**
ATBALSTS										
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48			51,48
Bioloģiskās lauksaimniecības atbalsts										117,00
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par miežiem (SMI)				48,48			48,48			48,48
KOPĀ atbalsts (7)				190,91			190,91			307,91
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**342,78**			**328,01**			**146,17**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas sniegtie dati.

Izstrādātais vasaras miežu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Vasaras miežu cena intensīvajā variantā ņemta no Eiropas Komisijas cenu apkopojuma.

Bruto segums sastādīts vasaras miežiem, kas audzēti augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0–7,0, trūdvielu saturs augsnē 2,0–2,5%.

Vasaras miežu sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma. Mēslojuma daudzums vasaras miežiem izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo ražas līmeni. Bioloģiskajā audzēšanas variantā drīkst izmantot tikai bioloģiskos mēslošanas (kūtsmēsli, komposts) un augu aizsardzības līdzekļus.

Graudu tīrīšanas un kaltēšanas pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas ņemtas no LLKC apkopotajām tehnisko pakalpojumu vidējām cenām 2020. gadā. Pārējām tehniskajām operācijām piemērotas LLKC Inženiertehniskās nodaļas eksperta aprēķinātās izmaksas, kādas tās varētu būt, ja operācijas veic ar saimniecībā pieejamo tehniku (tehniskie parametri tiek pieņemti pēc biežāk lietotajiem). Skaidrojumu par tehnisko izmaksu aprēķinu skatīt ievadrakstā. Pēc ekspertu atzinuma, mieži vidēji tiek transportēti 60 km lielā attālumā pa 20 t vienā reizē.
Graudu kaltēšanai izvēlēti 2 t%, jo 2020. gads bija labvēlīgs miežu audzēšanai un novākšanai. Kaltēšanas izmaksas atšķīrās atkarībā no saražotā produkcijas apjoma, mitruma un pakalpojuma sniedzēja izcenojuma likmēm.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība u. c.).

ZIEMAS KVIEŠI (pērkot tehniskos pakalpojumus)

	Mēr–vienība	Intensīvi			Intensīvi lopbarībai			Minimālā augsnes apstrāde			Bioloģiski		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI													
Graudi	t	6,7	169,00	1132,30	6,2	151,00	936,20	6,3	169,00	1064,70	2,1	200,00	420,00
KOPĀ (1)				1132,30			936,20			1064,70			420,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS													
IZEJVIELU IZMAKSAS													
Sēkla	kg	230	0,30	69,00	230	0,30	69,00	230	0,30	69,00	250	0,35	87,50
Mēslojums:													
Tīrvielā	kg	$N:P_2O_5:K_2O$ (197:56:84)			$N:P_2O_5:K_2O$ (165:50:75)			$N:P_2O_5:K_2O$ (180:50:75)			$N:P_2O_5:K_2O$ (32:29:62)		
Rudens:													
NPK 8:20:30	kg	280	0,290	81,20	250	0,290	72,50	250	0,290	72,50			
Kūtsmēsli	t										30	2,25	67,50
Kelpak	litri										1,5	10,30	15,45
Physio Natur PKS 41	kg										100	0,65	65,00
Pavasaris:													
Amonija nitrāts 34	kg	250	0,215	53,75	250	0,215	53,75	250	0,215	53,75			
Amonija sulfāts 30+7S	kg	300	0,226	67,80	200	0,226	45,20	250	0,226	56,50			
Augu aizsardzība:													
Rudens:													
Kodne				4,81			4,81			9,62			
Pavasaris:													
Herbicīdi				9,70			9,70			9,70			
Fungicīdi				54,72			54,72			54,72			
Retardanti				16,54			16,54			16,54			
Bioloģiskie AAL													1,43
KOPĀ (2)				357,52			326,22			342,33			236,88
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS													
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	4	17,55	70,20	3	17,55	52,65	3	17,55	52,65	1	17,55	17,55
Kūtsmēslu izkliedēšana	t										30	2,58	77,40
Kultivēšana	reizes	1	32,03	32,03	1	32,03	32,03				1	32,03	32,03
Sējumu ecēšana	reizes										1	16,80	16,80
Sēšana	reizes	1	28,51	28,51	1	28,51	28,51				1	28,51	28,51
Kombinētā augsnes apstrāde + sēja	reizes							1	47,42	47,42			
Smidzināšana	reizes	4	19,68	78,72	4	19,68	78,72	4	19,68	78,72	1	19,68	19,68
Graudu kulšana	reizes	1	62,89	62,89	1	62,89	62,89	1	62,89	62,89	1	62,89	62,89
Graudu tīrīšana	t	6,7	3,22	21,57	6,2	3,22	19,96	6,3	3,22	20,29	2,1	3,22	6,76
Graudu kaltēšana (2 t%)	t	6,7	3,91	52,39	6,2	3,91	48,48	6,3	3,91	49,27	2,1	3,91	16,42
Transports (20 t/60 km)	tkm	402	0,05	18,09	372	0,05	16,74	378	0,05	17,01	126	0,05	5,67
Aršana	reizes	1	52,02	52,02	1	52,02	52,02				1	52,02	52,02
KOPĀ (3)				416,43			392,01			328,24			335,73
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				773,95			718,23			670,57			572,61
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**774,78**			**609,98**			**722,37**			**183,12**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**358,35**			**217,97**			**394,13**			**-152,61**
ATBALSTS													
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95			90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48			51,48			51,48
Bioloģiskās lauksaimniecības atbalsts													117,00
KOPĀ atbalsts (7)				142,43			142,43			142,43			259,43
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**500,78**			**360,40**			**536,56**			**106,82**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas sniegtie dati.

Izstrādātais ziemas kviešu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Kviešu cena intensīvajā variantā ņemta no Eiropas Komisijas vidējo cenu apkopojuma.

Bruto segums sastādīts ziemas kviešiem, kas audzēti augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0–7,0, trūdvielu saturs augsnē 2,0–2,5%.
Intensīvā ziemas kviešu audzēšana no intensīvās audzēšanas lopbarībai atšķiras ar pielietoto tehnoloģiju un mēslošanu, jo rezultātā intensīvi audzētajiem kviešiem jābūt ar augstākiem kvalitātes rādītājiem kā lopbarībai paredzētajiem graudiem.

Ziemas kviešu sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma.
Mēslojuma daudzums ziemas kviešiem izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo ražas līmeni.
Bioloģiskajā audzēšanas variantā drīkst izmantot tikai bioloģiskos mēslošanas (kūtsmēsli, komposts) un bioloģiskos augu aizsardzības līdzekļus.

Visi nepieciešamie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas ņemtas no LLKC apkopotajām vidējām tehnisko pakalpojumu cenām Latvijā 2020. gadā.
Pēc ekspertu atzinuma, ziemas kvieši vidēji tiek transportēti 60 km lielā attālumā pa 20 t vienā reizē. Graudu kaltēšanai izvēlēti 2 t%, jo 2020. gads bija labvēlīgs kviešu audzēšanai un novākšanai.
Kaltēšanas izmaksas atšķīrās atkarībā no saražotā produkcijas apjoma, mitruma un pakalpojuma sniedzēja izcenojuma likmēm.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība u. c.).

ZIEMAS KVIEŠI (izmantojot saimniecības īpašumā esošo tehniku)

	Mēr–vienība	Intensīvi			Intensīvi lopbarībai			Minimālā augsnes apstrāde			Bioloģiski		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI													
Graudi	t	6,7	169,00	1132,30	6,2	151,00	936,20	6,3	169,00	1064,70	2,1	200,00	420,00
KOPĀ (1)				1132,30			936,20			1064,70			420,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS													
IZEJVIELU IZMAKSAS													
Sēkla	kg	230	0,30	69,00	230	0,30	69,00	230	0,30	69,00	250	0,35	87,50
Mēslojums:													
Tīrvielā	kg	$N:P_2O_5:K_2O$ (197:56:84)			$N:P_2O_5:K_2O$ (165:50:75)			$N:P_2O_5:K_2O$ (180:50:75)			$N:P_2O_5:K_2O$ (32:29:62)		
Rudens:													
NPK 8:20:30	kg	280	0,288	80,64	250	0,288	72,00	250	0,288	72,00			
Kūtsmēsli	t										30	2,25	67,50
Kelpak	litri										1,5	10,30	15,45
Physio Natur PKS 41	kg										100	0,65	65,00
Pavasaris:													
Amonija nitrāts 34	kg	250	0,215	53,75	250	0,215	53,75	250	0,215	53,75			
Amonija sulfāts 30+7S	kg	300	0,226	67,80	200	0,226	45,20	250	0,226	56,50			
Augu aizsardzība													
Rudens:													
Kodne				4,81			4,81			9,62			
Pavasaris:													
Herbicīdi				9,70			9,70			9,70			
Fungicīdi				54,72			54,72			54,72			
Retardanti				16,54			16,54			16,54			
Bioloģiskie AAL													1,43
KOPĀ (2)				356,96			280,52			341,83			236,88
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS													
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	4	5,98	23,92	3	5,98	17,94	3	5,98	17,94	1	5,98	5,98
Kūtsmēslu izkliedēšana	t										1	69,60	69,60
Kultivēšana	reizes	1	11,52	11,52	1	11,52	11,52				1	11,52	11,52
Sējumu ecēšana	reizes										1	10,01	10,01
Sēšana	reizes	1	18,23	18,23	1	18,23	18,23				1	18,23	18,23
Kombinētā augsnes apstrāde + sēja	reizes							1	37,99	37,99			
Smidzināšana	reizes	4	6,18	24,72	4	6,18	24,72	4	6,18	24,72	1	6,18	6,18
Graudu kulšana	reizes	1	56,94	56,94	1	56,94	56,94	1	56,94	56,94	1	56,94	56,94
Graudu tīrīšana (pakalpojums)	t	6,7	3,22	21,57	6,2	3,22	19,96	6,3	3,22	20,29	2,1	3,22	6,76
Graudu kaltēšana (2 t%) (pakalpojums)	t	6,7	3,91	52,39	6,2	3,91	48,48	6,3	3,91	49,27	2,1	3,91	16,42
Transports (20 t/60 km)	tkm	6,7	4,92	32,96	6,2	4,92	30,50	6,3	4,92	31,00	2,1	4,92	10,33
Aršana	reizes	1	39,51	39,51	1	39,51	39,51				1	39,51	39,51
KOPĀ (3)				281,77			267,81			238,14			251,49
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				638,73			548,33			579,97			488,37
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**775,34**			**655,68**			**722,87**			**183,12**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**493,57**			**387,87**			**484,73**			**-68,37**
ATBALSTS													
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95			90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48			51,48			51,48
Bioloģiskās lauksaimniecības atbalsts													117,00
KOPĀ atbalsts (7)				142,43			142,43			142,43			259,43
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**636,00**			**530,30**			**627,16**			**191,06**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas sniegtie dati.

Izstrādātais ziemas kviešu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Kviešu cena intensīvajā variantā ņemta no Eiropas Komisijas cenu apkopojuma.

Bruto segums sastādīts ziemas kviešiem, kas audzēti augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0–7,0, trūdvielu saturs augsnē 2,0–2,5%.
Intensīvā ziemas kviešu audzēšana no intensīvās audzēšanas lopbarībai atšķiras ar pielietoto tehnoloģiju un mēslošanu, jo rezultātā intensīvi audzētajiem kviešiem jābūt ar augstākiem kvalitātes rādītājiem kā lopbarībai paredzētajiem graudiem.

Ziemas kviešu sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma.
Mēslojuma daudzums ziemas kviešiem izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo ražas līmeni.
Bioloģiskajā audzēšanas variantā drīkst izmantot tikai bioloģiskos mēslošanas (kūtsmēsli, komposts) un bioloģiskos augu aizsardzības līdzekļus.

Graudu tīrīšanas un kaltēšanas pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas ņemtas no LLKC apkopotajām tehnisko pakalpojumu vidējām cenām 2020. gadā. Pārējām tehniskajām operācijām piemērotas LLKC Inženiertehniskās nodaļas eksperta aprēķinātās izmaksas, kādas tās varētu būt, ja operācijas veic ar saimniecībā pieejamo tehniku (tehniskie parametri tiek pieņemti pēc biežāk lietotajiem). Skaidrojumu par tehnisko izmaksu aprēķinu skatīt levadrakstā.
Pēc ekspertu atzinuma, ziemas kvieši vidēji tiek transportēti 60 km lielā attālumā pa 20 t vienā reizē.
Graudu kaltēšanai izvēlēti 2 t%, jo 2020. gads bija labvēlīgs kviešu audzēšanai un novākšanai. Kaltēšanas izmaksas atšķīrās atkarībā no saražotā produkcijas apjoma, mitruma un pakalpojuma sniedzēja izcenojuma likmēm.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība u. c.).

ZIEMAS MIEŽI (pērkot tehniskos pakalpojumus)

	Mēr–vienība	Intensīvi			Minimālā augsnes apstrāde			Bioloģiski		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI										
Graudi	t	5,5	137,00	753,50	5,2	137,00	712,40	2,0	150,00	300,00
KOPĀ (1)				753,50			712,40			300,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS										
IZEJVIELU IZMAKSAS										
Sēkla	kg	220	0,28	61,60	220	0,28	61,60	240	0,30	72,00
Mēslojums:										
Tīrvielā	kg	$N:P_2O_5:K_2O$ (110:50:75)			$N:P_2O_5:K_2O$ (110:50:75)			$N:P_2O_5:K_2O$ (32:16:47)		
Rudens:										
NPK 8:20:30	kg	250	0,290	72,50	250	0,290	72,50			
Kūtsmēsli	t							30	2,25	67,50
Pavasaris:										
Amonija sulfāts 30+7S	kg	300	0,226	67,80	300	0,226	67,80			
Augu aizsardzība:										
Rudens:										
Kodne				4,60			4,60			
Pavasaris:										
Herbicīdi				14,29			14,30			
Fungicīdi				30,07			30,07			
Retardanti				9,15			9,15			
Bioloģiskie AAL										1,37
KOPĀ (2)				260,01			260,02			140,87
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS										
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	2	17,55	35,10	2	17,55	35,10			
Kūtsmēslu izkliedēšana	t							30	2,58	77,40
Kultivēšana	reizes	1	32,03	32,03				1	32,03	32,03
Sējumu ecēšana	reizes							1	16,80	16,80
Sēšana	reizes	1	28,51	28,51				1	28,51	28,51
Kombinētā augsnes apstrāde + sēja	reizes				1	47,42	47,42			
Smidzināšana	reizes	2	19,68	39,36	2	19,68	39,36			
Graudu kulšana	reizes	1	62,89	62,89	1	62,89	62,89	1	62,89	62,89
Graudu tīrīšana	t	5,5	3,22	17,71	5,2	3,22	16,74	2,0	3,22	6,44
Graudu kaltēšana (2 t%)	t	5,5	3,91	43,01	5,2	3,91	40,66	2,0	3,91	15,64
Transports (20 t/60 km)	tkm	330	0,045	14,85	264	0,045	11,88	120	0,045	5,40
Aršana	reizes	1	52,02	52,02				1	52,02	52,02
KOPĀ (3)				325,48			254,05			297,13
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				585,49			514,07			438,00
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**493,49**			**452,38**			**159,13**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**168,01**			**198,33**			**-138,00**
ATBALSTS										
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48			51,48
Bioloģiskās lauksaimniecības atbalsts										117,00
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par miežiem (SMI)				48,48			48,48			48,48
KOPĀ atbalsts (7)				190,91			190,91			307,91
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**358,92**			**389,24**			**169,91**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas sniegtie dati.

Izstrādātais ziemas miežu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Ziemas miežu cena intensīvajā un minimālās augsnes apstrādes variantā ņemta no Eiropas Komisijas cenu apkopojuma.

Bruto segums sastādīts ziemas miežiem, kas audzēti augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0–7,0, trūdvielu saturs augsnē 2,0–2,5%.

Ziemas miežu sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma.
Mēslojuma daudzums ziemas miežiem izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo ražas līmeni.
Bioloģiskajā audzēšanas variantā drīkst izmantot tikai bioloģiskos mēslošanas (kūtsmēsli, komposts) un augu aizsardzības līdzekļus.

Visi nepieciešamie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas ņemtas no LLKC apkopotajām vidējām tehnisko pakalpojumu cenām Latvijā 2020. gadā.
Pēc ekspertu atzinuma, ziemas mieži vidēji tiek transportēti 60 km lielā attālumā pa 20 t vienā reizē.
Graudu kaltēšanai izvēlēti 2 t%, jo 2020. gads bija labvēlīgs miežu audzēšanai un novākšanai. Kaltēšanas izmaksas atšķīrās atkarībā no saražotā produkcijas apjoma, mitruma un pakalpojuma sniedzēja izcenojuma likmēm.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība u. c.).

ZIEMAS MIEŽI (izmantojot saimniecības īpašumā esošo tehniku)

	Mēr–vienība	Intensīvi			Minimālā augsnes apstrāde			Bioloģiski		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI										
Graudi	t	5,5	137,00	753,50	5,2	137,00	712,40	2,0	150,00	300,00
KOPĀ (1)				753,50			712,40			300,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS										
IZEJVIELU IZMAKSAS										
Sēkla	kg	220	0,28	61,60	220	0,28	61,60	240	0,30	72,00
Mēslojums:										
Tīrvielā	kg	N:P_2O_5:K_2O (110:50:75)			N:P_2O_5:K_2O (110:50:75)			N:P_2O_5:K_2O (32:16:47)		
Rudens:										
NPK 8:20:30	kg	250	0,288	72,00	250	0,288	72,00			
Kūtsmēsli	t							30	2,25	67,50
Pavasaris:										
Amonija sulfāts 30+7S	kg	300	0,226	67,80	300	0,226	67,80			
Augu aizsardzība:										
Rudens:										
Kodne				4,60			4,60			
Pavasaris:										
Herbicīdi				14,29			14,29			
Fungicīdi				30,07			30,07			
Retardanti				9,15			9,15			
Bioloģiskie AAL										1,37
KOPĀ (2)				259,51			259,51			140,87
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS										
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	2	5,98	11,96	2	5,98	11,96			
Kūtsmēslu izkliedēšana	reizes							1	69,60	69,60
Kultivēšana	reizes	1	11,52	11,52				1	11,52	11,52
Sējumu ecēšana	reizes							1	10,01	10,01
Sēšana	reizes	1	18,23	18,23				1	18,23	18,23
Kombinētā augsnes apstrāde + sēja	reizes				1	37,99	37,99			
Smidzināšana	reizes	2	6,18	12,36	2	6,18	12,36			
Graudu kulšana	reizes	1	56,94	56,94	1	56,94	56,94	1	56,94	56,94
Graudu tīrīšana (pakalpojums)	t	5,5	3,22	17,71	5,2	3,22	16,74	2,0	3,22	6,44
Graudu kaltēšana (2 t%) (pakalpojums)	t	5,5	3,91	43,01	5,2	3,91	40,66	2,0	3,91	15,64
Transports (20 t/60 km)	t	5,5	4,92	27,06	5,2	4,92	25,58	2,0	4,92	9,84
Aršana	reizes	1	39,51	39,51				1	39,51	39,51
KOPĀ (3)				238,30			202,23			237,73
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				497,81			461,74			378,60
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**493,99**			**452,89**			**159,13**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**255,69**			**250,66**			**-78,60**
ATBALSTS										
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48			51,48
Bioloģiskās lauksaimniecības atbalsts										117,00
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par miežiem (SMI)				48,48			48,48			48,48
KOPĀ atbalsts (7)				190,91			190,91			307,91
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**446,60**			**441,57**			**229,31**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas sniegtie dati.

Izstrādātais ziemas miežu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Ziemas miežu cena intensīvajā un minimālās augsnes apstrādes variantā ņemta no Eiropas Komisijas cenu apkopojuma.

Bruto segums sastādīts ziemas miežiem, kas audzēti augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0– 7,0, trūdvielu saturs augsnē 2,0–2,5%.

Ziemas miežu sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma.
Mēslojuma daudzums ziemas miežiem izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo ražas līmeni.
Bioloģiskajā audzēšanas variantā drīkst izmantot tikai bioloģiskos mēslošanas (kūtsmēsli, komposts) un augu aizsardzības līdzekļus.

Graudu tīrīšanas un kaltēšanas pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas ņemtas no LLKC apkopotajām tehnisko pakalpojumu vidējām cenām 2020. gadā. Pārējām tehniskajām operācijām piemērotas LLKC Inženiertehniskās nodaļas eksperta aprēķinātās izmaksas, kādas tās varētu būt, ja operācijas veic ar saimniecībā pieejamo tehniku (tehniskie parametri tiek pieņemti pēc biežāk lietotajiem). Skaidrojumu par tehnisko izmaksu aprēķinu skatīt levadrakstā. Pēc ekspertu atzinuma, ziemas mieži vidēji tiek transportēti 60 km lielā attālumā pa 20 t vienā reizē. Graudu kaltēšanai izvēlēti 2 t%, jo 2020. gads bija labvēlīgs miežu audzēšanai un novākšanai. Kaltēšanas izmaksas atšķīrās atkarībā no saražotā produkcijas apjoma, mitruma un pakalpojuma sniedzēja izcenojuma likmēm.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība u. c.).

ZIRŅI (pērkot tehniskos pakalpojumus)

	Mēr–	Intensīvi			Minimālā augsnes apstrāde			Bioloģiski		
	vienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI										
Graudi	t	3,8	190,00	722,00	3,2	190,00	608,00	1,7	260,00	442,00
KOPĀ (1)				722,00			608,00			442,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS										
IZEJVIELU IZMAKSAS										
Sēkla	kg	280	0,30	84,00	320	0,30	96,00	270	0,45	121,50
Mēslojums:										
Tīrvielā	kg	$N:P_2O_5:K_2O$ (33:50:75)			$N:P_2O_5:K_2O$ (29:40:60)			$N:P_2O_5:K_2O$ (22:10:31)		
NPK 8:20:30	kg	250	0,288	72,00	200	0,288	57,60			
Amonija sulfāts 21+24S	kg	60	0,179	10,74	60	0,179	10,74			
Bors	litri	2,5	1,53	3,83	2,0	1,53	3,06			
Kūtsmēsli	t							20	2,25	45,00
Augu aizsardzība:										
Herbicīdi				51,90			46,25			
Insekticīdi				9,90			11,31			
KOPĀ (2)				232,36			224,96			166,50
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS										
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	2	17,55	35,10	2	17,55	35,10			
Kūtsmēslu izkliedēšana	t							20	2,58	51,60
Kultivēšana	reizes	1	32,03	32,03				1	32,03	32,03
Kombinētā augsnes apstrāde + sēja	reizes				1	47,42	47,42			
Sēšana	reizes	1	28,51	28,51				1	28,51	28,51
Smidzināšana	reizes	3	19,68	59,04	3	19,68	59,04			
Graudu kulšana	reizes	1	62,89	62,89	1	62,89	62,89	1	62,89	62,89
Graudu tīrīšana	t	3,8	3,22	12,24	3,2	3,22	10,30	1,7	3,22	5,47
Graudu kaltēšana (2 t%)	t	3,8	3,91	29,72	3,2	3,91	12,51	1,7	3,91	13,29
Transports (20 t/60 km)	tkm	228	0,045	10,26	192	0,045	8,64	102	0,045	4,59
Pievelšana	reizes							1	17,80	17,80
Aršana	reizes	1	52,02	52,02				1	52,02	52,02
KOPĀ (3)				321,81			235,91			268,20
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				554,17			460,87			434,70
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**489,64**			**383,04**			**275,50**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**167,83**			**147,13**			**7,30**
ATBALSTS										
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48			51,48
Bioloģiskās lauksaimniecības atbalsts										97,00
Brīvprātīgais saistītais atbalsts par proteīnaugiem (SAP)				77,59			77,59			77,59
KOPĀ atbalsts (7)				220,02			220,02			317,02
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**387,85**			**367,15**			**324,32**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas sniegtie dati.

Izstrādātais zirņu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Bruto segums sastādīts zirņiem, kas audzēti augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0–7,0, trūdvielu saturs augsnē 2,0–2,5%.

Zirņu sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma. Mēslojuma daudzums zirņiem izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo ražas līmeni.
Bioloģiskajā audzēšanas variantā drīkst izmantot tikai bioloģiskos mēslošanas (kūtsmēsli, komposts) un augu aizsardzības līdzekļus.

Visi nepieciešamie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas ņemtas no LLKC apkopotajām vidējām tehnisko pakalpojumu cenām Latvijā 2020. gadā.
Pēc ekspertu atzinuma, zirņi vidēji tiek transportēti 60 km lielā attālumā pa 20 t vienā reizē.
Kaltēšanai izvēlēti 2 t%, jo 2020. gads bija labvēlīgs zirņu audzēšanai un novākšanai. Kaltēšanas izmaksas atšķīrās atkarībā no saražotā produkcijas apjoma, mitruma un pakalpojuma sniedzēja izcenojuma likmēm.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība u. c.).

ZIRŅI (izmantojot saimniecības īpašumā esošo tehniku)

	Mēr–vienība	Intensīvi			Minimālā augsnes apstrāde			Bioloģiski		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI										
Graudi	t	3,8	190,00	722,00	3,2	190,00	608,00	1,7	260,00	442,00
KOPĀ (1)				722,00			608,00			442,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS										
IZEJVIELU IZMAKSAS										
Sēkla	kg	280	0,30	84,00	320	0,30	96,00	270	0,45	121,50
Mēslojums:										
Tīrvielā	kg	$N:P_2O_5:K_2O$ (33:50:75)			$N:P_2O_5:K_2O$ (29:40:60)			$N:P_2O_5:K_2O$ (22:10:31)		
NPK 8:20:30	kg	250	0,288	72,00	200	0,288	57,60			
Amonija sulfāts 21+24S	kg	60	0,179	10,74	60	0,179	10,74			
Bors	litri	3	1,53	3,83	2	1,53	3,06			
Kūtsmēsli	t							20	2,25	45,00
Augu aizsardzība:										
Herbicīdi				51,90			46,25			
Insekticīdi				9,90			11,31			
KOPĀ (2)				232,36			224,96			166,50
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS										
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	2	5,98	11,96	2	5,98	11,96			
Kūtsmēslu izkliedēšana	reizes							1	46,40	46,40
Kultivēšana	reizes	1	11,52	11,52				1	11,52	11,52
Kombinētā augsnes apstrāde + sēja	reizes				1	37,99	37,99			
Sēšana	reizes	1	18,23	18,23				1	18,23	18,23
Smidzināšana	reizes	3	6,18	18,54	3	6,18	18,54			
Graudu kulšana	reizes	1	56,94	56,94	1	56,94	56,94	1	56,94	56,94
Graudu tīrīšana (pakalpojums)	t	3,8	3,22	12,24	3,2	3,22	10,30	1,7	3,22	5,47
Graudu kaltēšana (2 t%) (pakalpojums)	t	3,8	3,91	29,72	3,2	3,91	12,51	1,7	3,91	13,29
Transports (20 t/60 km)	t	3,8	4,92	18,70	3,2	4,92	15,74	1,7	4,92	8,36
Pievelšana	reizes							1	15,00	15,00
Aršana	reizes	1	39,51	39,51				1	39,51	39,51
KOPĀ (3)				217,36			163,99			214,72
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				449,72			388,95			381,22
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**489,64**			**383,04**			**275,50**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**272,28**			**219,05**			**60,78**
ATBALSTS										
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48			51,48
Bioloģiskās lauksaimniecības atbalsts										97,00
Brīvprātīgais saistītais atbalsts par proteīnaugiem (SAP)				77,59			77,59			77,59
KOPĀ atbalsts (7)				220,02			220,02			317,02
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**492,30**			**439,07**			**377,80**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas sniegtie dati.

Izstrādātais zirņu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Bruto segums sastādīts zirņiem, kas audzēti augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0–7,0, trūdvielu saturs augsnē 2,0–2,5%.

Zirņu sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma.
Mēslojuma daudzums zirņiem izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo ražas līmeni.
Bioloģiskajā audzēšanas variantā drīkst izmantot tikai bioloģiskos mēslošanas (kūtsmēsli, komposts) un augu aizsardzības līdzekļus.

Zirņu tīrīšanas un kaltēšanas pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas ņemtas no LLKC apkopotajām tehnisko pakalpojumu vidējām cenām 2020. gadā. Pārējām tehniskajām operācijām piemērotas LLKC Inženiertehniskās nodaļas eksperta aprēķinātās izmaksas, kādas tās varētu būt, ja operācijas veic ar saimniecībā pieejamo tehniku (tehniskie parametri tiek pieņemti pēc biežāk lietotajiem). Skaidrojumu par tehnisko izmaksu aprēķinu skatīt levadrakstā.
Pēc ekspertu atzinuma, zirņi vidēji tiek transportēti 60 km lielā attālumā pa 20 t vienā reizē.
Kaltēšanai izvēlēti 2 t%, jo 2020. gads bija labvēlīgs zirņu audzēšanai un novākšanai. Kaltēšanas izmaksas atšķīrās atkarībā no saražotā produkcijas apjoma, mitruma un pakalpojuma sniedzēja izcenojuma likmēm.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība u. c.).

3.I.4. LOPBARĪBAS KULTŪRAS

GANĪBU ZĀLE (pērkot tehniskos pakalpojumus)

NEL = 6,06 MJ/kg sausnas 1 kg zāles = 0,2 kg sausnas	Mēr– vienība	1. gads (ierīkošana) Daudz.	 Cena, EUR	 Kopā, EUR	2.–5. gads (zāle) Daudz.	 Cena, EUR	 Kopā, EUR
IEŅĒMUMI							
Virsaugs (viengadīgā airene)	t	32					
Zaļā masa	t				32		
NEL (neto enerģija laktācijai)	MJ	38 784			38 784		
MAINĪGĀS IZMAKSAS							
IZEJVIELU IZMAKSAS							
Sēkla virsaugam (ierīkošanai 15 kg/ha)	kg	15	1,70	25,50			
Sēkla (ierīkošanai 25 kg/ha)		25	3,70	92,50			
Mēslojums:							
Tīrvielā	kg	$N:P_2O_5:K_2O$ (94:21:61)			$N:P_2O_5:K_2O$ (45:45:45)		
Kūtsmēsli	t	40	2,25	90,00			
NPK 15:15:15+11S	kg				300	0,25	75,60
Amonija nitrāts	kg	150	0,22	32,25			
KOPĀ uz 1 ha (1)				240,25			75,60
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							
Kūstmēslu izkliedēšana	t	40	2,58	103,20			
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	1	17,55	17,55	1	17,55	17,55
Kultivēšana	reizes	1	32,03	32,03			
Sēšana	reizes	1	28,51	28,51			
Pievelšana	reizes	1	17,80	17,80			
Zāles appļaušana	reizes	2	28,00	56,00	3	28,00	84,00
Ecēšana	reizes				1	16,80	16,80
Šķīvošana	reizes	1	35,40	35,40			
Aršana	reizes	1	52,02	52,02			
KOPĀ (2)				342,51			118,35
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (3=1+2)				582,76			193,95
MAINĪGĀS IZMAKSAS 1 uz 1 MJ un 1 kg zāles			**0,006**	**0,008**		**0,002**	**0,002**
MAINĪGĀS IZMAKSAS 2 uz 1 MJ un 1 kg zāles			**0,009**	**0,018**		**0,003**	**0,006**
ATBALSTS							
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48
KOPĀ				142,43			142,43
MAINĪGĀS IZMAKSAS 3 uz 1 b.v. un 1 kg			**0,015**	**0,014**		**0,005**	**0,002**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas sniegtie dati.

Izstrādātais ganību zāles bruto segums, virsaugā sējot viengadīgo aireni, parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Bruto segums sastādīts ganību zālei, kura audzēta augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0–7,0%, trūdvielu saturs augsnē 2,0–2,5%.

Ganību zāles sēklas maisījuma sastāvā ietilpst baltais āboliņš, ganību airene, timotiņš, pļavas auzene un pļavas skarene.
Sēklas maisījuma un virsauga sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma.
Mēslojuma daudzums ganību zālei, sējot zem virsauga, izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo ražas līmeni.

Visi nepieciešamie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas ņemtas no LLKC apkopotajām tehnisko pakalpojumu vidējām cenām 2020. gadā.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība, cenas u. c.).

GANĪBU ZĀLE (izmantojot saimniecības īpašumā esošo tehniku)

NEL = 6,06 MJ/kg sausnas 1 kg zāles = 0,2 kg sausnas	Mēr–vienība	1. gads (ierīkošana) Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	2.–5. gads (zāle) Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI							
Virsaugs (viengadīgā airene)	t	32					
Zaļā masa	t				32		
NEL (neto enerģija laktācijai)	MJ	38 784			38 784		
MAINĪGĀS IZMAKSAS							
IZEJVIELU IZMAKSAS							
Sēkla virsaugam (ierīkošanai 15 kg/ha)	kg	15	1,70	25,50			
Sēkla (ierīkošanai 25 kg/ha)		25	3,70	92,50			
Mēslojums:							
Tīrvielā	kg	N:P_2O_5:K_2O (94:21:61)			N:P_2O_5:K_2O (45:45:45)		
Kūtsmēsli	t	40	2,25	90,00			
NPK 15:15:15+11S	kg				300	0,25	75,60
Amonija nitrāts	kg	150	0,22	32,25			
KOPĀ uz 1 ha (1)				240,25			75,60
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							
Kūstmēslu izkliedēšana	reizes	1	92,80	92,80			
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	1	5,98	5,98	1	5,98	5,98
Kultivēšana	reizes	1	11,52	11,52			
Sēšana	reizes	1	18,23	18,23			
Pievelšana	reizes	1	15,00	15,00			
Zāles appļaušana	reizes	2	19,60	39,20	3	19,60	58,80
Ecēšana	reizes				1	10,01	10,01
Šķīvošana	reizes	1	23,02	23,02			
Aršana	reizes	1	39,51	39,51			
KOPĀ (2)				245,26			74,79
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (3=1+2)				485,51			150,39
MAINĪGĀS IZMAKSAS 1 uz 1 MJ un 1 kg zāles			**0,006**	**0,008**		**0,002**	**0,002**
MAINĪGĀS IZMAKSAS 2 uz 1 MJ un 1 kg zāles			**0,006**	**0,015**		**0,002**	**0,005**
ATBALSTS							
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48
KOPĀ				142,43			142,43
MAINĪGĀS IZMAKSAS 3 uz 1 b.v. un 1 kg			**0,013**	**0,011**		**0,004**	**0,000**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas sniegtie dati.

Izstrādātais ganību zāles bruto segums, virsaugā sējot viengadīgo aireni, parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Bruto segums sastādīts ganību zālei, kura audzēta augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0–7,0%, trūdvielu saturs augsnē 2,0–2,5%.

Ganību zāles sēklas maisījuma sastāvā ietilpst baltais āboliņš, ganību airene, timotiņš, pļavas auzene un pļavas skarene. Sēklas maisījuma un virsauga sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma.
Mēslojuma daudzums ganību zālei, sējot zem virsauga, izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo ražas līmeni.
Zālāji tiek ierīkoti ik pa pieciem gadiem.

Tehniskām operācijām piemērotas LLKC Inženiertehniskās nodaļas eksperta aprēķinātās izmaksas, kādas tās varētu būt, ja operācijas veic ar saimniecībā pieejamo tehniku (tehniskie parametri tiek pieņemti pēc biežāk lietotajiem). Skaidrojumu par tehnisko izmaksu aprēķinu skatīt Ievadrakstā.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība, cenas u. c.).

KUKURŪZA (pērkot tehniskos pakalpojumus)

NEL = 6,1 MJ/kg sausnas 1 kg kukurūza = 0,4 kg sausnas	Mēr– vienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI				
Zaļmasa	t	35		
Neto enerģija laktācijai	MJ	85 400		
MAINĪGĀS IZMAKSAS				
IZEJVIELU IZMAKSAS				
Sēkla	vien.	1,8	80,00	144,00
Mēslojums:				
Tīrvielā	kg	N:P_2O_5:K_2O (165:60:108)		
Organiskais mēslojums (digestāts)	t	25	2	50,00
NPK 15:15:15+11S	kg	300	0,252	75,60
Karbamīds 46N	kg	200	0,255	51,00
Augu aizsardzība:				
Herbicīdi				38,04
Citas mainīgās izmaksas				
Plēve (8 m plata)	m	4,2	2,30	9,66
KOPĀ (1)				368,30
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS				
Organisko mēslu izkliede	t	25	2,58	64,50
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	2	17,55	35,10
Kultivēšana	reizes	1	32,03	32,03
Sēšana	reizes	1	28,51	28,51
Smidzināšana	reizes	2	19,68	39,36
Pļaušana – smalcināšana	reizes	1	60,00	60,00
Transports no lauka uz tranšeju (10 t)	h	2	23,16	46,32
Masas blietēšana	h	2,4	32,94	79,06
Aršana	reizes	1	52,02	52,02
KOPĀ (2)				436,90
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (3=1+2)				805,20
MAINĪGĀS IZMAKSAS 1 uz 1 b.v. un 1 kg			**0,004**	**0,011**
MAINĪGĀS IZMAKSAS 2 uz 1 b.v. un 1 kg			**0,005**	**0,023**
ATBALSTS				
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48
KOPĀ				142,43
MAINĪGĀS IZMAKSAS 3 uz 1 b.v. un 1 kg			**0,009**	**0,019**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas sniegtie dati.

Izstrādātais kukurūzas bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Lai iegūtu lielāku barības vērtību, kukurūzas masu nekavējoši novāc, kad tā ir apsalusi salnās.
Ja kukurūzu nav iespējams novākt uzreiz pēc salnām, barības vielas lietū var izskaloties, kā arī uz augiem var savairoties pelējums, kas izdala kaitīgus toksīnus.

Aprēķinot plēves daudzumu, tiek pieņemts, ka 500 t tranšejas nosegšanai ir nepieciešami 52,5 m plēves ar platumu 8 m.

Aprēķinot masas blietēšanas ilgumu, tiek pieņemts, ka 500 t tranšejas blietēšanai ir nepieciešamas aptuveni 30 stundas.

Visi nepieciešamie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas ņemtas no LLKC apkopotajām tehnisko pakalpojumu vidējām cenām 2020. gadā.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība, cenas u. c.).

SIENS (pērkot tehniskos pakalpojumus)

NEL = 5,44 MJ/kg sausnas 1 kg siens = 0,85 kg sausnas	Mēr– vienība	1. gads (ierīkošana) Daudz.	 Cena, EUR	 Kopā, EUR	2.–5. gads (siens) Daudz.	 Cena, EUR	 Kopā, EUR
IEŅĒMUMI							
Siens, virsaugs (viengadīgā airene)	t	5,2					
Siens	t				5,2		
NEL (neto enerģija laktācijai)	MJ	24 045			24 045		
MAINĪGĀS IZMAKSAS							
IZEJVIELU IZMAKSAS							
Sēkla virsaugam (ierīkošanai 15 kg/ha)	kg	15	1,70	25,50			
Sēkla (ierīkošanai 25 kg/ha)	kg	25	3,70	92,50			
Mēslojums:							
Tīrvielā	kg	$N:P_2O_5:K_2O$ (66:43:85)			$N:P_2O_5:K_2O$ (45:45:45)		
Kūtsmēsli	t	40	2,25	90,00			
NPK 15:15:15+11S	kg	150	0,25	37,80	300	0,25	75,60
KOPĀ uz 1 ha (1)				245,80			75,60
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							
Kūtsmēslu izkliedēšana	t	40	2,58	103,20			
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	1	17,55	17,55	1	17,55	17,55
Kultivēšana	reizes	1	32,03	32,03			
Sēšana	reizes	1	28,51	28,51			
Pievelšana	reizes	1	17,80	17,80			
Zāles pļaušana	reizes	2	33,83	67,66	2	33,83	67,66
Siena vālošana – ārdīšana	reizes	2	22,16	44,32	2	22,16	44,32
Siena presēšana rituļos	reizes	2	37,83	75,66	2	37,83	75,66
Ecēšana	reizes				1	16,80	16,80
Šķīvošana	reizes	1	35,40	35,40			
Aršana	reizes	1	52,02	52,02			
KOPĀ (2)				474,15			221,99
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (3=1+2)				719,95			297,59
MAINĪGĀS IZMAKSAS 1 uz 1 b.v. un 1 kg			**0,010**	**0,047**		**0,003**	**0,015**
MAINĪGĀS IZMAKSAS 2 uz 1 b.v. un 1 kg			**0,020**	**0,138**		**0,009**	**0,057**
ATBALSTS							
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48
KOPĀ				142,43			142,43
MAINĪGĀS IZMAKSAS 3 uz 1 b.v. un 1 kg			**0,030**	**0,111**		**0,012**	**0,030**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas sniegtie dati.

Izstrādātais siena bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Bruto segums sastādīts zālei, kura paredzēta siena sagatavošanai un audzēta augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0–7,0%, trūdvielu saturs augsnē 2,0–2,5%.

Zālājs tiek ierīkots uz pieciem gadiem. Sēklas maisījumā ietilpst sarkanais āboliņš, pļavas airene, timotiņš un sarkanā auzene. Kā virsaugs tiek sēta viengadīgā airene.

Sēklas maisījuma un virsauga sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma.
Mēslojuma daudzums izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo ražas līmeni.

Visi nepieciešamie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas ņemtas no LLKC apkopotajām tehnisko pakalpojumu vidējām cenām 2020. gadā. Sienu vidēji transportē pa 2 tonnām (mazās piekabēs, t. sk. graudu piekabēs) vai pa 6 tonnām (lielās piekabēs).

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība, cenas u. c.).

SIENS (izmantojot saimniecības īpašumā esošo tehniku)

NEL = 5,44 MJ/kg sausnas 1 kg siens = 0,85 kg sausnas	Mēr–vienība	1. gads (ierīkošana) Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	2.–5. gads (siens) Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI							
Siens, virsaugs (viengadīgā airene)	t	5,2					
Siens	t				5,2		
NEL (neto enerģija laktācijai)	MJ	24 045			24 045		
MAINĪGĀS IZMAKSAS							
IZEJVIELU IZMAKSAS							
Sēkla virsaugam (ierīkošanai 15 kg/ha)	kg	15	1,70	25,50			
Sēkla (ierīkošanai 25 kg/ha)	kg	25	3,70	92,50			
Mēslojums:							
Tīrvielā	kg	$N:P_2O_5:K_2O$ (49:27:68)			$N:P_2O_5:K_2O$ (45:45:45)		
Kūtsmēsli	t	40	2,25	90,00			
NPK 15:15:15+11S	kg	40	0,25	10,08	300	0,25	75,60
Tīkls	gab.	26,0	0,27	7,02	26	0,27	7,02
KOPĀ uz 1 ha (1)				225,10			82,62
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							
Kūtsmēslu izkliedēšana	reizes	1	92,80	92,80			
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	1	5,98	5,98	1	5,98	5,98
Kultivēšana	reizes	1	11,52	11,52			
Sēšana	reizes	1	18,23	18,23			
Pievelšana	reizes	1	15,00	15,00			
Zāles pļaušana	reizes	2	19,60	39,20	2	19,60	39,20
Siena vālošana – ārdīšana	reizes	2	19,60	39,20	2	19,60	39,20
Siena presēšana rituļos	reizes	2	26,97	53,94	2	26,97	53,94
Ecēšana	reizes				1	10,01	10,01
Šķīvošana	reizes	1	23,02	23,02			
Aršana	reizes	1	39,51	39,51			
KOPĀ (2)				338,40			148,33
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (3=1+2)				563,50			230,95
MAINĪGĀS IZMAKSAS 1 uz 1 b.v. un 1 kg			**0,009**	**0,043**		**0,003**	**0,016**
MAINĪGĀS IZMAKSAS 2 uz 1 b.v. un 1 kg			**0,014**	**0,108**		**0,006**	**0,044**
ATBALSTS							
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48
KOPĀ				142,43			142,43
MAINĪGĀS IZMAKSAS 3 uz 1 b.v. un 1 kg			**0,023**	**0,081**		**0,010**	**0,017**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas sniegtie dati.

Izstrādātais siena bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Bruto segums sastādīts zālei, kura paredzēta siena sagatavošanai un audzēta augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0–7,0%, trūdvielu saturs augsnē 2,0–2,5%.

Zālājs tiek ierīkots uz pieciem gadiem. Sēklas maisījumā ietilpst sarkanais āboliņš, pļavas airene, timotiņš un sarkanā auzene.
Kā virsaugs tiek sēta viengadīgā airene.

Sēklas maisījuma un virsauga sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma.
Mēslojuma daudzums izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo ražas līmeni.

Tehniskām operācijām piemērotas LLKC Inženiertehniskās nodaļas eksperta aprēķinātās izmaksas, kādas tās varētu būt, ja operācijas veic ar saimniecībā pieejamo tehniku (tehniskie parametri tiek pieņemti pēc biežāk lietotajiem). Skaidrojumu par tehnisko izmaksu aprēķinu skatīt levadrakstā.
Sienu vidēji transportē pa 2 tonnām (mazās piekabēs, t. sk. graudu piekabēs) vai pa 6 tonnām (lielās piekabēs).

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība, cenas u. c.).

SKĀBBARĪBA (pērkot tehniskos pakalpojumus)

NEL = 5,63 MJ/kg sausnas 1 kg skābbarība = 0,32 kg sausnas	Mēr– vienība	1. gads (ierīkošana) Daudz.	 Cena, EUR	 Kopā, EUR	2.–5. gads (rituļi) Daudz.	 Cena, EUR	 Kopā, EUR	2.–5. gads (stirpas) Daudz.	 Cena, EUR	 Kopā, EUR
IEŅĒMUMI										
Virsaugs (viengadīgā airene)	t	32								
Skābbarība (ņemot vērā zudumus)	t				32			32		
NEL (neto enerģija laktācijai)	MJ	57 651			57 651			57 651		
MAINĪGĀS IZMAKSAS										
IZEJVIELU IZMAKSAS										
Sēkla virsaugam (ierīkošanai 15 kg/ha)	kg	15	1,70	25,50						
Sēkla (ierīkošanai 25 kg/ha)	kg	25	3,70	92,50						
Mēslojums:										
Tīrvielā	kg		$N:P_2O_5:K_2O$ (66:43:85)			$N:P_2O_5:K_2O$ (45:45:45)			$N:P_2O_5:K_2O$ (45:45:45)	
Kūtsmēsli	t	40	2,25	90,00						
NPK 15:15:15+11S	kg	150	0,25	37,80	300	0,25	75,60	300	0,25	75,60
Plēve (8 m plata)	m							2,63	2,30	6,05
Konservants	l									51,22
KOPĀ uz 1ha (1)				245,80			75,60			132,87
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS										
Kūtsmēslu izkliedēšana	t	40	2,58	103,20						
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	1	17,55	17,55	1	17,55	17,55	1	17,55	17,55
Kultivēšana	reizes	1	32,03	32,03						
Pievelšana	reizes	1	17,80	17,80						
Sēšana	reizes	1	28,51	28,51						
Zāles pļaušana	reizes	2	33,83	67,66	2	33,83	67,66	2	33,83	67,66
Presēšana rituļos (ieskaitot plēvi)	reizes	1	568,80	568,80	2	568,80	1137,60			
Zāles smalcināšana, transports	reizes							2	37,22	74,44
Ecēšana	reizes				1	16,80	16,80	1	16,80	16,80
Šķīvošana	reizes	1	35,40	35,40						
Aršana	reizes	1	52,02	52,02						
Masas blietēšana	h							2,2	32,94	72,47
KOPĀ (2)				922,97			1239,61			248,92
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (3=1+2)				1168,77			1315,21			381,79
MAINĪGĀS IZMAKSAS 1 uz 1 b.v. un 1 kg			**0,004**	**0,008**		**0,001**	**0,002**		**0,002**	**0,004**
MAINĪGĀS IZMAKSAS 2 uz 1 b.v. un 1 kg			**0,016**	**0,037**		**0,022**	**0,041**		**0,004**	**0,012**
ATBALSTS										
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48			51,48
KOPĀ				142,43			142,43			142,43
MAINĪGĀS IZMAKSAS 3 uz 1 b.v. un 1 kg			**0,020**	**0,032**		**0,023**	**0,037**		**0,007**	**0,007**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas sniegtie dati.

Izstrādātais skābbarības bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Bruto segums sastādīts zālei, kas paredzēta skābbarības sagatavošanai un kas audzēta augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0–7,0%, trūdvielu saturs augsnē 2,0–2,5%.

Zālājs tiek ierīkots uz pieciem gadiem. Sēklas maisījumā ietilpst sarkanais āboliņš, ganību airene, timotiņš un pļavas auzene.
Ja zāli nopļauj savlaicīgi un ir atbilstoši laika apstākļi, tad ir iespējams iegūt 2. un pat 3. pļāvumu. Ierīkošanas gadā tiek pieņemts, ka zāli izmanto zaļbarības sagatavošanai.

Aprēķinot plēves daudzumu, tiek pieņemts, ka 500 t tranšejas nosegšanai ir nepieciešami 52,5 m plēves ar platumu 8 m.

Sēklas maisījuma un virsauga sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma.
Mēslojuma daudzums izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo ražas līmeni.

Visi nepieciešamie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas ņemtas no LLKC apkopotajām tehnisko pakalpojumu vidējām cenām 2020. gadā.
Aprēķinot masas blietēšanas ilgumu, tiek pieņemts, ka 500 t tranšejas blietēšanai ir nepieciešamas aptuveni 30 stundas.
Sagatavojot skābbarību rituļos, ir pieņemts, ka atāls tiek noganīts. Skābbarību vidēji transportē pa 4,8 t (mazās piekabēs, t. sk. graudu piekabēs) vai pa 14,4 t (lielās piekabēs).

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība, cenas u. c.).

SKĀBBARĪBA (izmantojot saimniecības īpašumā esošo tehniku)

NEL = 5,63 MJ/kg sausnas 1 kg skābbarība = 0,32 kg sausnas	Mēr–vienība	1. gads (ierīkošana) Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	2.–5. gads (rituļi) Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI							
Virsaugs (viengadīgā airene)	t	32					
Skābbarība (ņemot vērā zudumus)	t				32		
NEL (neto enerģija laktācijai)	MJ	57 651			57 651		
MAINĪGĀS IZMAKSAS							
IZEJVIELU IZMAKSAS							
Sēkla virsaugam (ierīkošanai 15 kg/ha)	kg	15	1,70	25,50			
Sēkla (ierīkošanai 25 kg/ha)	kg	25	3,70	92,50			
Mēslojums:							
Tīrvielā	kg		$N:P_2O_5:K_2O$ (66:43:85)			$N:P_2O_5:K_2O$ (45:45:45)	
Kūtsmēsli	t	40	2,25	90,00			
NPK 15:15:15+11S	kg	150	0,25	37,80	300	0,25	75,60
Plēve	gab.	53	2,28	121,60	53	2,28	121,60
Tīkls	gab.	53	0,27	14,40	53	0,27	14,40
KOPĀ uz 1 ha (1)				381,80			211,60
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							
Kūtsmēslu izkliedēšana	reizes	1	92,80	92,80			
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	1	5,98	5,98	1	5,98	5,98
Kultivēšana	reizes	1	11,52	11,52			
Pievelšana	reizes	1	15,00	15,00			
Sēšana	reizes	1	18,23	18,23			
Zāles pļaušana	reizes	2	19,60	39,20	2	19,60	39,20
Presēšana rituļos	reizes	1	26,97	26,97	2	26,97	53,94
Rituļu ietīšana	reizes	1	21,82	21,82	2	21,82	43,64
Ecēšana	reizes				1	10,01	10,01
Šķīvošana	reizes	1	23,02	23,02			
Aršana	reizes	1	39,51	39,51			
KOPĀ (2)				294,05			152,77
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (3=1+2)				675,85			364,37
MAINĪGĀS IZMAKSAS 1 uz 1 b.v. un 1 kg			**0,007**	**0,012**		**0,004**	**0,007**
MAINĪGĀS IZMAKSAS 2 uz 1 b.v. un 1 kg			**0,005**	**0,021**		**0,003**	**0,011**
ATBALSTS							
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48
KOPĀ				142,43			142,43
MAINĪGĀS IZMAKSAS 3 uz 1 b.v. un 1 kg			**0,012**	**0,017**		**0,006**	**0,007**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas sniegtie dati.

Izstrādātais skābbarības bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Bruto segums sastādīts zālei, kas paredzēta skābbarības sagatavošanai un kas audzēta augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0–7,0%, trūdvielu saturs augsnē 2,0–2,5%.

Zālājs tiek ierīkots uz pieciem gadiem. Sēklas maisījumā ietilpst sarkanais āboliņš, ganību airene, timotiņš un pļavas auzene.
Ja zāli nopļauj savlaicīgi un ir atbilstoši laika apstākļi, tad ir iespējams iegūt 2. un pat 3. pļāvumu. Ierīkošanas gadā tiek pieņemts, ka zāli izmanto zaļbarības sagatavošanai.

Sēklas maisījuma un virsauga sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma.
Mēslojuma daudzums izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo ražas līmeni.

Tehniskajām operācijām piemērotas LLKC Inženiertehniskās nodaļas eksperta aprēķinātās izmaksas, kādas tās varētu būt, ja operācijas veic ar saimniecībā pieejamo tehniku (tehniskie parametri tiek pieņemti pēc biežāk lietotajiem). Skaidrojumu par tehnisko izmaksu aprēķinu skatīt levadrakstā.
Sagatavojot skābbarību rituļos, ir pieņemts, ka atāls tiek noganīts. Skābbarību vidēji transportē pa 4,8 t (mazās piekabēs, t. sk. graudu piekabēs) vai pa 14,4 t (lielās piekabēs).

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība, cenas u. c.).

FACĒLIJA (pērkot tehniskos pakalpojumus)

	Mēr–vienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI				
Sēklas	kg	180	2,50	450,00
KOPĀ (1)				450,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS				
IZEJVIELU IZMAKSAS				
Facēlijas sēkla	kg	12	3,00	36,00
Mēslojums:				
Tīrvielā	kg		$N:P_2O_5:K_2O$ (28:73:73)	
NPK 10:26:26	kg	280	0,30	84,00
KOPĀ (2)				120,00
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS				
Aršana	reizes	1	52,02	52,02
Kultivēšana	reizes	2	32,03	64,06
Šļūkšana	reizes	1	23,77	23,77
Pievelšana	reizes	1	17,80	17,80
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	1	17,55	17,55
Sēšana	reizes	1	28,51	28,51
Kulšana	reizes	1	62,89	62,89
Sēklas tīrīšana	t	0,18	3,22	0,58
Sēklas kaltēšana (2 t%)	t	0,18	3,91	1,41
Transports facēlijas sēklai (0,25 t/15 km)	tkm	2,7	0,76	2,05
KOPĀ (3)				270,64
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				390,64
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**330,00**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**59,36**
ATBALSTS				
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48
KOPĀ atbalsts (7)				142,43
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-5) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**201,79**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC biškopības konsultanta Guntara Meļņa sniegtie dati.

Izstrādātais facēlijas bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Bruto segums sastādīts facēlijai, kas audzēta augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 5,6–6,5%, trūdvielu saturs augsnē 2,0–2,5%.

Visi nepieciešamie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas ņemtas no LLKC apkopotajām tehnisko pakalpojumu vidējām cenām 2020. gadā. Kaltēšanai visbiežāk izmanto gaisa plūsmas žāvēšanu caur šahtām vai tuneļiem.

Vadoties pēc eksperta viedokļa, tiek plānots, ka no viena facēlijas hektāra, kas audzēta šādā tehnoloģijā, bites ienesīs apmēram 250 kg medus.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība, cenas u. c.).

FACĒLIJA (izmantojot saimniecības īpašumā esošo tehniku)

	Mēr–vienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI				
Sēklas	kg	180	2,50	450,00
KOPĀ (1)				450,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS				
IZEJVIELU IZMAKSAS				
Facēlijas sēkla	kg	12	3,00	36,00
Mēslojums:				
Tīrvielā	kg		$N:P_2O_5:K_2O$ (28:73:73)	
NPK 10:26:26	kg	280	0,30	84,00
KOPĀ (2)				120,00
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS				
Aršana	reizes	1	39,51	39,51
Kultivēšana	reizes	2	11,52	23,04
Šļūkšana (pakalpojums)	reizes	1	23,77	23,77
Pievelšana	reizes	1	15,00	15,00
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	1	5,98	5,98
Sēšana	reizes	1	18,23	18,23
Kulšana	reizes	1	56,94	56,94
Sēklas tīrīšana (pakalpojums)	t	0,18	3,22	0,58
Sēklas kaltēšana (2 t%) (pakalpojums)	t	0,18	3,91	1,41
Transports facēlijas sēklai (0,25 t/15 km)	reizes	1	1,76	1,76
KOPĀ (3)				186,21
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				306,21
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**330,00**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**143,79**
ATBALSTS				
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48
KOPĀ atbalsts (7)				142,43
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-5) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**286,22**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC biškopības konsultanta Guntara Meļņa sniegtie dati.

Izstrādātais facēlijas bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Bruto segums sastādīts facēlijai, kas audzēta augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 5,6–6,5%, trūdvielu saturs augsnē 2,0–2,5%.

Sēklas tīrīšanas un kaltēšanas pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas ņemtas no LLKC apkopotajām tehnisko pakalpojumu vidējām cenām 2020. gadā. Kaltēšanai visbiežāk izmanto gaisa plūsmas žāvēšanu caur šahtām vai tuneļiem. Pārējām tehniskajām operācijām piemērotas Inženiertehniskās nodaļas eksperta aprēķinātās izmaksas, kādas tās varētu būt, ja operācijas veic ar saimniecībā pieejamo tehniku (tehniskie parametri tiek pieņemti pēc biežāk lietotajiem). Skaidrojumu par tehnisko izmaksu aprēķinu skatīt levadrakstā.

Vadoties pēc eksperta viedokļa, tiek plānots, ka no viena facēlijas hektāra, kas audzēta šādā tehnoloģijā, bites ienesīs apmēram 250 kg medus.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība, cenas u. c.).

3.I.6. TĒJAS

KUMELĪTES

	Mēr–vienība	Bioloģiski		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI				
Kaltēti kumelīšu ziedi	kg	800	5,00	4000,00
Kumelīšu sēklas	kg	40	70,00	2800,00
KOPĀ (1)				6800,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS				
IZEJVIELU IZMAKSAS				
Sēkla	kg	3	100,00	300,00
Mēslojums:				
Tīrvielā	kg		$N:P_2O_5:K_2O$ (22:10:31)	
Kūtsmēsli	t	20	2,28	45,60
Citas mainīgās izmaksas				
Papīra maisi (10 kg)	gab.	80	0,70	56,00
KOPĀ (2)				401,60
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS				
Kūtsmēslu izkliedēšana	t	20	2,85	57,00
Kultivēšana	reizes	2	31,42	62,84
Sēšana	reizes	1	30,00	30,00
Pievelšana	reizes	1	15,12	15,12
Sējumu appļaušana	reizes	1	34,17	34,17
Ziedu vākšana ar rokām (5 reizes)	h	400	4,00	1600,00
Sēklu kulšana	reizes	1	64,74	64,74
Kaltēšana	kg	800	1,00	800,00
Sijāšana/šķirošana (50 kg/h)	h	16	25,00	400,00
Fasēšana papīra maisos	h	5	4,00	20,00
Transports (400 kg/100 km)	tkm	80	2,20	176,00
Aršana	reizes	1	49,82	49,82
KOPĀ (3)				3309,69
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				3711,29
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**6398,40**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**3088,71**
ATBALSTS				
Vienotais platības maksājums (VPM)				85,01
Zaļināšanas maksājums				48,12
Bioloģiskās lauksaimniecības atbalsts (BLA)				399,00
KOPĀ (7)				532,13
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**3620,84**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti tēju audzētāja Ivara Geibas sniegtie dati.

Izstrādātais kumelīšu bruto segums parāda konkrētas audzēšanas tehnoloģijas, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Kumelītes sēj aprīlī, tiklīdz augsni var sagatavot sējai. Kumelītes sēj no nezālēm atbrīvotā laukā.
Sēklu dīgšanai nepieciešama gaisma, tāpēc kumelītes tiek sētas virspusēji. Lai vējš neaizpūstu sēklas, augsne tiek pieblietēta.
Izsējas norma ir 2–3 kg/ha.
Ja ir iespējams, sēšanu var veikt rudenī pirms pastāvīga sala iestāšanās.

Pārmērigs slāpekļa daudzums veicina kumelīšu veldrēšanos.

Kumelīšu novākšanu parasti veic ar rokām, izmantojot ogu lasāmos rokas "kombainus". Savāktos ziedus stundas laikā nogādā kaltē un izklāj uz sietiem kaltēšanai.
Kumelīšu ziedus parasti vāc 4–6 reizes. Tad lauku atstāj sēklu nogatavināšanai. Sēklas novāc ar graudu kombainu.

Kaltēšanas izmaksas tiek rēķinātas kaltei, kurā vienā reizē var iekraut 500-600 kg svaigu ziedu. Iznākums pēc kaltēšanas ir apmēram 100 kg sausu kumelīšu.
Kaltēšanas cikls ir viena diena un kaltēšanas pašizmaksa – aptuveni 1 eiro par kilogramu sausu ziedu.

Pirms kumelīšu sējas ir ļoti svarīgi attīrīt laukus no daudzgadīgām nezālēm.
Ja nezāles sāk pāraugt kumelītes, tad ir pieļaujama appļaušana. Pļaušanas augstums jānoregulē virs kumelītēm. Kumelīšu appļaušana veicina augu cerošanos, bet attālina ražas ienākšanos par pāris nedēļām.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2019. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība, cenas u. c.).

PIPARMĒTRAS (no stādiem)

	Mēr–	1. gads (stādīšana)			2. gads			3. gads		
	vienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI										
Piparmētras droga	kg	1800,00	5,00	9000,00	2000,00	5,00	10 000,00	1500,00	5,00	7500,00
Piparmētras sakneņi	kg							4000,00	1,50	6000,00
KOPĀ (1)				9000,00			10 000,00			13 500,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS										
IZEJVIELU IZMAKSAS										
Stādi	tūkst.	50	80,00	4000,00						
Mēslojums:										
Tīrvielā	kg		$N:P_2O_5:K_2O$ (30:22:92)			$N:P_2O_5:K_2O$ (33:24:51)			$N:P_2O_5:K_2O$ (16:22:46)	
NPK 8:11:23	kg	220	0,64	141,46	220	0,64	141,46	220	0,64	141,46
Kalcija nitrāts	kg	100	0,39	38,90	100	0,39	38,90			
Citas mainīgās izmaksas										
Maisi (10 kg)	gab.	180	0,30	54,00	200	0,30	60,00	150	0,30	45,00
KOPĀ (2)				4234,36			240,36			186,46
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS										
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	2	17,22	34,44	2	17,22	34,44	2	17,22	34,44
Kultivēšana	reizes	2	31,42	62,84				1	31,42	31,42
Vagu sagatavošana	reizes	1	30,00	30,00						
Stādījuma ecēšana	reizes				1	26,00	26,00	1	26,00	26,00
Stādīšana ar rokām	h	270	4,00	1080,00						
Starprindu rušināšana	reizes	3	28,50	85,50						
Ravēšana ar rokām	h	270	4,00	1080,00	160	4,00	640,00	160	4,00	640,00
Piparmētras novākšana	h	140	4,00	560,00	140	4,00	560,00	140	4,00	560,00
Sakneņu novākšana	h							270	4,00	1080,00
Kaltēšanas izmaksas	kg	1800	1,00	1800,00	2000	1,00	2000,00	1500	1,00	1500,00
Smalcināšana/sijāšana	h	36	8,00	288,00	40	8,00	320,00	30	8,00	240,00
Fasēšana maisos	h	12	4,00	48,00	18	4,00	72,00	15	4,00	60,00
Transports (300 kg/100 km)	tkm	180	2,93	528,00	200	2,93	586,67	150	2,93	440,00
Aršana	reizes	1	49,82	49,82						
KOPĀ (3)				5646,60			4239,11			4611,86
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4)				9880,96			4479,47			4798,32
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**4765,64**			**9759,64**			**13 313,54**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**-880,96**			**5520,53**			**8701,68**
ATBALSTS										
Vienotais platības maksājums (VPM)				85,01			85,01			85,01
Zaļināšanas maksājums				48,12			48,12			48,12
KOPĀ (7)				133,13			133,13			133,13
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**-747,83**			**5653,66**			**8834,81**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti tēju audzētāja Ivara Geibas sniegtie dati.

Izstrādātais piparmētru bruto segums parāda konkrētas audzēšanas tehnoloģijas, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Konkrētajā piparmētru bruto segumā piparmētras tiek audzētas no stādiem, bet tās ir iespēja audzēt arī no sakneņiem.

Piparmetras ar stādiem stāda maija vidū. Stādus 6-8 lapu fāzē sarok mātesaugu plantācijā. 1 ha apstādīšanai nepieciešams aptuveni 0,05 ha mātesaugu (50 000 stādu).
Starprindas tiek rušinātas trīs reizes, līdz sāk veidoties sānu sakneņi.
Piparmētru novākšanu uzsāk augusta beigās.

Otrā gadā plantāciju, atsākoties veģetācijai, noecē.
Vismaz 3 reizes sezonā ar rokām izrausta lielākās nezāles.
Starprindu vagošanu neveic, jo piparmētras sakneņi ir izpletušies pa visu lauku.

Kaltēšanas izmaksas tiek rēķinātas kaltei, kurā vienā reizē var iekraut 500 kg svaigu piparmētru lakstu. Iznākums pēc kaltēšanas ir apmēram 100 kg sausas piparmētras.
Kaltēšanas cikls ir viena diena un kaltēšanas pašizmaksa aptuveni 1 eiro/kg.

Mēslošanas devas aprēķina atbilstoši barības vielu patēriņam. Pētījumos noskaidrots, ka viena tonna sausas piparmētras no lauka iznes: N – 50 kg, P_2O_5 – 20 kg un K_2O – 50 kg.

Sakneņus novāc trešā gada rudenī vai nākamā gada pavasarī. To novākšanai izmanto kartupeļu rokamo tehniku. Lai sakneņi neiekalstu, tie 24 stundu laikā jāiestāda. Sakneņus vēlams sadalīt 10–20 cm garos gabalos.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2019. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība, cenas u. c.).

3.I.7. ZĀLĀJI

ĀBOLIŅŠ, SĒJOT ZEM VIRSAUGA (2 gadi, pērkot tehniskos pakalpojumus)

	Mēr–vienība	1. gads (mieži + āboliņš) Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	2. gads (āboliņš) Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI							
Graudi	t	2,8	137,00	383,60			
Āboliņa sēkla	t				0,25	2700,00	675,00
KOPĀ (1)				383,60			675,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS							
IZEJVIELU IZMAKSAS							
Miežu sēkla	kg	200	0,28	56,00			
Āboliņa sēkla	kg	10	5,00	50,00			
Mēslojums:							
Tīrvielā	kg	N:P_2O_5:K_2O (20:50:75)			N:P_2O_5:K_2O (20:50:75)		
NPK 8:20:30	kg	250	0,29	72,50	250	0,29	72,50
Šķidrais bora mēslojums	l				1,5	1,53	2,30
Augu aizsardzība:							
Kodne				4,20			
Herbicīdi				6,48			6,48
Insekticīdi							3,79
KOPĀ (2)				189,18			85,07
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	1	17,55	17,55	1	17,55	17,55
Kultivēšana	reizes	1	32,03	32,03			
Pievelšana	reizes	1	17,80	17,80			
Sēšana	reizes	1	28,51	28,51			
Smidzināšana	reizes	1	19,68	19,68	2	19,68	39,36
Miežu kulšana	reizes	1	62,89	62,89			
Āboliņa kulšana	reizes				1	62,89	62,89
Salmu presēšana rituļos (t. sk. aukla)	reizes	1	37,83	37,83			
Graudu tīrīšana	t	2,8	3,22	9,02			
Graudu kaltēšana (2 t%)	t	2,8	3,91	21,90			
Āboliņa sēklas kaltēšana (2 t%)	t				0,25	3,91	1,96
Āboliņa sēklas tīrīšana	t				0,25	3,22	1,61
Transports miežiem (10 t/60 km)	tkm	168	0,076	12,77			
Transports āboliņa sēklai (2 t/60 km)	tkm				15	0,380	5,70
Aršana	reizes	1	52,02	52,02			
KOPĀ (3)				311,99			129,07
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				501,17			214,13
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**194,42**			**589,94**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**-117,57**			**460,87**
KOPĒJAIS BRUTO SEGUMS 2 (1. gada bruto segums 2+2. gada bruto segums 2)							**343,30**
ATBALSTS							
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par miežiem				48,48			
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par sertificētām stiebrzāļu un lopbarības augu sēklām							71,00
KOPĀ (7)				190,91			213,43
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-5) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**73,34**			**674,30**
KOPĒJAIS BRUTO SEGUMS 3 (1. gada bruto segums 3+2. gada bruto segums 3)							**747,64**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas sniegtie dati.

Izstrādātais āboliņa bruto segums, virsaugā sējot miežus, parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas,saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai konkrētajos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Bruto segums sastādīts āboliņam, kas audzēts augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0-7,0%, trūdvielu saturs augsnē 2,0–2,5%.

Āboliņa un virsauga sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma.
Mēslojuma daudzums āboliņam, sējot zem virsauga, izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo ražas līmeni.

Visi nepieciešamie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas ņemtas no LLKC apkopotajām tehnisko pakalpojumu vidējām cenām 2020. gadā.
Pēc ekspertu atzinuma, āboliņa sēkla vidēji tiek transportēta 60 km lielā attālumā pa 2 t vienā reizē, bet mieži tiek vidēji transportēti 60 km lielā attālumā pa 10 t vienā reizē. Āboliņa sēklas un miežu kaltēšanai izvēlēti 2 t%, jo 2020. gads bija labvēlīgs to audzēšanai un novākšanai. Kaltēšanas izmaksas atšķīrās atkarībā no saražotā produkcijas apjoma, mitruma un pakalpojuma sniedzēja izcenojuma likmēm.

Lai sēklas varētu pārdot, pirms tam jāveic to sertificēšana, nosakot sēklu kvalitāti. Sēklaudzētājiem jārēķinās, ka pie bruto segumā iekļautajām izmaksām klāt vēl nāks sertifikācijas izmaksas.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība, cenas u. c.).

ĀBOLIŅŠ, SĒJOT ZEM VIRSAUGA (2 gadi, izmantojot saimniecības īpašumā esošo tehniku)

	Mēr–vienība	1. gads (mieži + āboliņš)			2. gads (āboliņš)		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI							
Graudi	t	2,8	137,00	383,60			
Āboliņa sēkla	t				0,25	2700,00	675,00
KOPĀ (1)				383,60			675,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS							
IZEJVIELU IZMAKSAS							
Miežu sēkla	kg	200	0,28	56,00			
Āboliņa sēkla	kg	10	5,00	50,00			
Mēslojums:							
Tīrvielā	kg	$N:P_2O_5:K_2O$ (20:50:75)			$N:P_2O_5:K_2O$ (20:50:75)		
NPK 8:20:30	kg	250	0,29	72,50	250	0,29	72,50
Šķidrais bora mēslojums	l				1,5	1,53	2,30
Augu aizsardzība:							
Kodne				4,20			
Herbicīdi				6,48			6,48
Insekticīdi							3,79
Tīkls	gab.	15	0,27	4,05			
KOPĀ (2)				193,23			85,07
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	1	5,98	5,98	1	5,98	5,98
Kultivēšana	reizes	1	11,52	11,52			
Pievelšana	reizes	1	15,00	15,00			
Sēšana	reizes	1	18,23	18,23			
Smidzināšana	reizes	1	6,18	6,18	2	6,18	12,36
Miežu kulšana	reizes	1	56,94	56,94			
Āboliņa kulšana	reizes				1	56,94	56,94
Salmu presēšana rituļos	reizes	1	26,97	26,97			
Graudu tīrīšana (pakalpojums)	t	2,8	3,22	9,02			
Graudu kaltēšana (2 t%) (pakalpojums)	t	2,8	3,91	21,90			
Āboliņa sēklas kaltēšana (2 t%) (pakalpojums)	t				0,25	3,91	1,96
Āboliņa sēklas tīrīšana (pakalpojums)	t				0,25	3,22	0,81
Transports miežiem (10 t/60 km)	t	2,8	7,02	19,66			
Transports āboliņa sēklai (2 t/60 km)	reizes				1	1,23	1,23
Aršana	reizes	1	39,51	39,51			
KOPĀ (3)				230,90			79,27
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				424,13			164,34
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**190,37**			**589,94**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**-40,53**			**510,67**
KOPĒJAIS BRUTO SEGUMS 2 (1. gada bruto segums 2+2. gada bruto segums 2)							**470,14**
ATBALSTS							
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par miežiem				48,48			
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par sertificētām stiebrzāļu un lopbarības augu sēklām							71,00
KOPĀ (7)				190,91			213,43
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-5) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**150,38**			**724,10**
KOPĒJAIS BRUTO SEGUMS 3 (1. gada bruto segums 3+2. gada bruto segums 3)							**874,48**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas sniegtie dati.

Izstrādātais āboliņa bruto segums, virsaugā sējot miežus, parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai konkrētajos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Bruto segums sastādīts āboliņam, kas audzēts augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0–7,0%, trūdvielu saturs augsnē 2,0–2,5%.

Āboliņa un virsauga sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma.
Mēslojuma daudzums āboliņam, sējot zem virsauga, izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo ražas līmeni.

Graudu un sēklas tīrīšanas, kaltēšanas un transportēšanas pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas ņemtas no LLKC apkopotajām tehnisko pakalpojumu vidējām cenām 2020. gadā. Pārējām tehniskajām operācijām piemērotas LLKC Inženiertehniskās nodaļas eksperta aprēķinātās izmaksas, kādas tās varētu būt, ja operācijas veic ar saimniecībā pieejamo tehniku (tehniskie parametri tiek pieņemti). Skaidrojumu par tehnisko izmaksu aprēķinu skatīt levadrakstā.
Pēc ekspertu atzinuma, āboliņa sēkla vidēji tiek transportēta 60 km lielā attālumā pa 2 t vienā reizē, bet mieži tiek vidēji transportēti 60 km lielā attālumā pa 10 t vienā reizē. Āboliņa sēklas un miežu kaltēšanai izvēlēti 2 t%, jo 2020. gads bija labvēlīgs to audzēšanai un novākšanai. Kaltēšanas izmaksas atšķīrās atkarībā no saražotā produkcijas apjoma, mitruma un pakalpojuma sniedzēja izcenojuma likmēm.

Lai sēklas varētu pārdot, pirms tam jāveic sēklu sertificēšana, nosakot sēklu kvalitāti. Sēklaudzētājiem jārēķinās, ka pie bruto segumā iekļautajām izmaksām klāt vēl nāks sertifikācijas izmaksas.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība, cenas u. c.).

TIMOTIŅŠ, SĒJOT ZEM VIRSAUGA (4 gadi, pērkot tehniskos pakalpojumus)

	Mēr–vienība	1. gads (mieži + timotiņš)			2.–4. gads (timotiņš)		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI							
Graudi	t	2,8	137,00	383,60			
Timotiņa sēkla	t				0,30	1300,00	390,00
KOPĀ (1)				383,60			390,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS							
IZEJVIELU IZMAKSAS							
Miežu sēkla	kg	200	0,28	56,00			
Timotiņa sēkla	kg	15	2,50	37,50			
Mēslojums:							
Tīrvielā	kg	$N:P_2O_5:K_2O$ (71:50:75)			$N:P_2O_5:K_2O$ (75:60:90)		
NPK 8:20:30	kg	250	0,29	72,50	300	0,29	87,00
Amonija nitrāts	kg	150	0,22	33,00	150	0,22	33,00
Augu aizsardzība:							
Kodne				4,20			
Herbicīdi				14,58			12,15
Insekticīdi							3,79
KOPĀ (2)				217,78			132,15
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	2	17,55	35,10	2	17,55	35,10
Kultivēšana	reizes	1	32,03	32,03			
Pievelšana	reizes	1	17,80	17,80			
Sēšana	reizes	1	28,51	28,51			
Smidzināšana	reizes	1	19,68	19,68	2	19,68	39,36
Miežu kulšana	reizes	1	62,89	62,89			
Timotiņa kulšana	reizes				1	62,89	62,89
Salmu presēšana rituļos (t. sk. aukla)	reizes	1	37,83	37,83	1	37,83	37,83
Graudu tīrīšana	t	2,8	3,22	9,02			
Graudu kaltēšana (2 t%)	t	2,8	3,91	21,90			
Timotiņa sēklas kaltēšana (2 t%)	t				0,3	3,91	2,35
Timotiņa sēklas tīrīšana	t				0,3	3,22	0,97
Transports miežiem (10 t/60 km)	tkm	168	0,076	12,77			
Transports timotiņa sēklai (2 t/60 km)	tkm				18	0,380	6,84
Aršana	reizes	1	52,02	52,02			
KOPĀ (3)				329,54			185,33
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				547,32			317,48
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**165,82**			**257,85**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**-163,72**			**72,52**
KOPĒJAIS BRUTO SEGUMS 2 (1.gada+2.gada+3.gada+4.gada bruto segums 2)							**53,83**
ATBALSTS							
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par miežiem				48,48			
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par sertificētām stiebrzāļu un lopbarības augu sēklām							71,00
KOPĀ (7)				190,91			213,43
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-5) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**27,19**			**285,95**
KOPĒJAIS BRUTO SEGUMS 3 (1.gada+ 2.gada+3.gada+4.gada bruto segums 3)							**885,03**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas sniegtie dati.

Izstrādātais timotiņa bruto segums, virsaugā sējot miežus, parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai konkrētajos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Bruto segums sastādīts timotiņam, kas audzēts augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0–7,0%, trūdvielu saturs augsnē 2,0–2,5%.

Timotiņa un virsauga sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma.
Mēslojuma daudzums timotiņam, sējot zem virsauga, izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo ražas līmeni.

Visi nepieciešamie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas ņemtas no LLKC apkopotajām tehnisko pakalpojumu vidējām cenām 2020. gadā.
Pēc ekspertu atzinuma, timotiņa sēkla vidēji tiek transportēta 60 km lielā attālumā pa 2 t vienā reizē, bet mieži tiek vidēji transportēti 60 km lielā attālumā pa 10 t vienā reizē.
Kaltēšanai izvēlēti 2 t%, jo 2020. gads bija labvēlīgs timotiņa audzēšanai un novākšanai.
Kaltēšanas izmaksas atšķīrās atkarībā no saražotā produkcijas apjoma, mitruma un pakalpojuma sniedzēja izcenojuma likmēm.

Lai sēklas varētu pārdot, pirms tam jāveic to sertificēšana, nosakot sēklu kvalitāti. Sēklaudzētājiem jārēķinās, ka pie bruto segumā iekļautajām izmaksām klāt vēl nāks sertifikācijas izmaksas.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība, cenas u. c.).

TIMOTIŅŠ, SĒJOT ZEM VIRSAUGA (4 gadi, izmantojot saimniecības īpašumā esošo tehniku)

	Mēr–vienība	1. gads (mieži + timotiņš)			2.–4. gads (timotiņš)		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI							
Graudi	t	2,8	137,00	383,60			
Timotiņa sēkla	t				0,3	1300,00	390,00
KOPĀ (1)				383,60			390,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS							
IZEJVIELU IZMAKSAS							
Miežu sēkla	kg	200	0,28	56,00			
Timotiņa sēkla	kg	15	2,50	37,50			
Mēslojums:							
Tīrvielā	kg	N:P_2O_5:K_2O (71:50:75)			N:P_2O_5:K_2O (75:60:90)		
NPK 8:20:30	kg	250	0,29	72,50	300	0,29	87,00
Amonija nitrāts	kg	150	0,22	33,00	150	0,22	33,00
Augu aizsardzība:							
Kodne				4,20			
Herbicīdi				14,58			12,15
Insekticīdi							3,79
Tīkls	gab.	15	0,27	4,05	30	0,27	8,10
KOPĀ (2)				221,83			140,25
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	2	5,98	11,96	2	5,98	11,96
Kultivēšana	reizes	1	11,52	11,52			
Pievelšana	reizes	1	15,00	15,00			
Sēšana	reizes	1	18,23	18,23			
Smidzināšana	reizes	1	6,18	6,18	2	6,18	12,36
Miežu kulšana	reizes	1	56,94	56,94			
Timotiņa kulšana	reizes				1	56,94	56,94
Salmu presēšana rituļos	reizes	1	56,94	56,94	1	56,94	56,94
Graudu tīrīšana (pakalpojums)	t	2,8	3,22	9,02			
Graudu kaltēšana (2 t%) (pakalpojums)	t	2,8	3,91	21,90			
Timotiņa sēklas kaltēšana (2 t%) (pakalpojums)	t				0,3	3,91	2,35
Timotiņa sēklas tīrīšana (pakalpojums)	t				0,3	3,22	0,97
Transports miežiem (10 t/60 km)	t	2,8	7,02	19,66			
Transports timotiņa sēklai (2 t/60 km)	reizes				1	4,92	4,92
Aršana	reizes	1	39,51	39,51			
KOPĀ (3)				266,85			146,43
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				488,68			286,68
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**161,77**			**249,75**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**-105,08**			**103,32**
KOPĒJAIS BRUTO SEGUMS 2 (1.gada+2.gada+3.gada+4.gada bruto segums 2)							**204,88**
ATBALSTS							
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par miežiem				48,48			
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par sertificētām stiebrzāļu un lopbarības augu sēklām							71,00
KOPĀ (7)				190,91			213,43
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-5) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**85,83**			**316,75**
KOPĒJAIS BRUTO SEGUMS 3 (1.gada+ 2.gada+3.gada+4.gada bruto segums 3)							**1036,08**

Izstrādātais timotiņa bruto segums, virsaugā sējot miežus, parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai konkrētos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Bruto segums sastādīts timotiņam, kas audzēts augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0–7,0%, trūdvielu saturs augsnē 2,0–2,5%.

Timotiņa un virsauga sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma.
Mēslojuma daudzums timotiņam, sējot zem virsauga, izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo ražas līmeni.

Graudu un sēklas tīrīšanas, kaltēšanas un transportēšanas pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas ņemtas no LLKC apkopotajām tehnisko pakalpojumu vidējām cenām 2020. gadā. Pārējām tehniskajām operācijām piemērotas LLKC Inženiertehniskās nodaļas eksperta aprēķinātās izmaksas, kādas tās varētu būt, ja operācijas veic ar saimniecībā pieejamo tehniku (tehniskie parametri tiek pieņemti pēc biežāk lietotajiem). Skaidrojumu par tehnisko izmaksu aprēķinu skatīt ievadrakstā.
Pēc ekspertu atzinuma, timotiņa sēkla vidēji tiek transportēta 60 km lielā attālumā pa 2 t vienā reizē, bet mieži tiek vidēji transportēti 60 km lielā attālumā pa 10 t vienā reizē.
Kaltēšanai izvēlēti 2 t%, jo 2020. gads bija labvēlīgs timotiņa audzēšanai un novākšanai.
Kaltēšanas izmaksas atšķīrās atkarībā no saražotā produkcijas apjoma, mitruma un pakalpojuma sniedzēja izcenojuma likmēm.

Lai sēklas varētu pārdot, pirms tam jāveic to sertificēšana, nosakot sēklu kvalitāti. Sēklaudzētājiem jārēķinās, ka pie bruto segumā iekļautajām izmaksām klāt vēl nāks sertifikācijas izmaksas.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība, cenas u. c.).

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodaļas sniegtie dati.

3.2. LOPKOPĪBA
3.2.1. AITKOPĪBA
AITKOPĪBAS NOZARES APSKATS PAR 2020. GADU

Aitkopības nozarē 2020. gads kopumā vērtējams kā veiksmīgs, jo labvēlīgie klimatiskie apstākļi ļāva sagatavot labas kvalitātes rupjo lopbarību un arī pietiekošā daudzumā. Gada otrajā pusē pieaugošā jēru un citu grupu dzīvnieku iepirkuma cena gaļas pārstrādes uzņēmumos iepriecināja aitkopības nozarē strādājošās saimniecības.

Pēdējos četros gados Latvijā vērojama tendence samazināties aitu un ganāmpulku skaitām, lai gan pasaulē aitu skaits nepārtraukti palielinās – vidēji par 5% gadā.

1. attēls
Aitu skaits Latvijā no 2018. gada līdz 2021. gada 1. janvārim

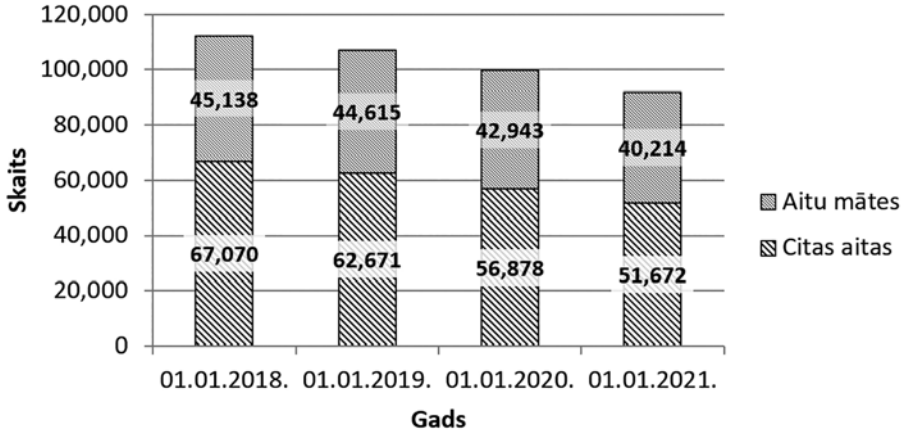

Avots: LDC, 2021

Latvijā kopējais aitu skaits salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu samazinājies attiecīgi par 8% 2021. gada sākumā pret 2020. gada sākumu un 7% 2020. gadā pret 2019. gadu. Aitu māšu skaits arī samazinājies par 6,3 un 3,7%. Ar katru gadu samazinās arī novietņu skaits, kurās tiek turētas aitas, tas lielākoties notiek uz mazo ganāmpulku rēķina, kur kopējais aitu skaits nepārsniedz 10 dzīvniekus.

2. attēls
Novietņu daudzums Latvijā pēc aitu skaita novietnē no 2018. gada līdz 2021. gada 1. janvārim

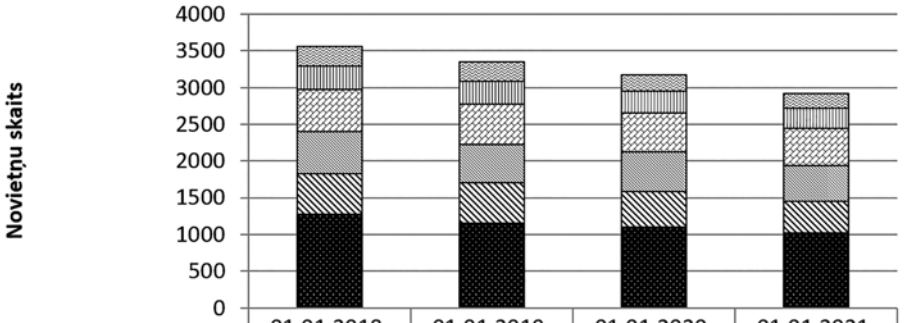

	01.01.2018.	01.01.2019.	01.01.2020.	01.01.2021.
Vairāk par 100 aitām	264	266	227	201
51 līdz 100 aitas	324	303	295	268
21 līdz 50 aitas	572	558	536	509
11 līdz 20 aitas	572	514	537	494
6 līdz 10 aitas	554	558	485	425
Līdz 5 aitām	1278	1150	1098	1021

Avots: LDC, 2021

Latvijā pēdējos gados palielinās dzīvnieku skaits ganāmpulkos, samazinoties ganāmpulku skaitam, kuros ir tikai dažas aitas. Aitkopības saimniecības specializējas, arvien lielāku uzsvaru liekot uz ganāmpulku izkopšanas pasākumiem.

Tirgus tendence attiecībā uz jēra gaļas cenām (pēc *Eurostat* datiem), neskatoties uz kopējo aitu skaita pieaugumu pasaulē, stabilizējas un pieprasījuma piedāvājuma bilance ļauj cenām palikt nemainīgā līmenī.

Tomēr kopējā ES jēru iepirkuma cena pēdējā gada laikā palielinājās par 23%, sasniedzot 6,95 eiro par kautķermeņa kilogramu. To izjuta arī Latvijas saimnieki, pieaugot jēru iepirkuma cenai vidēji līdz 5,50 eiro par kautķermeņa kilogramu. Šo iepirkuma cenas kāpumu veicināja būtisks eksporta pieaugums uz arābu reģiona valstīm, kā arī jēra gaļas ražošanas samazināšana (galvenokārt Vācijā un Portugālē par vairāk nekā 40%).

Tas viss kopumā Latvijas aitkopības saimniecībām dod lielāku pārliecību un stabilitātes sajūtu, ļaujot ar lielām cerībām turpināt un palielināt ražošanas apjomus.

ILMĀRS GRUDULS,
LLKC konsultants piena kvalitātes jautājumos

AITU MĀTES (šķirnes aitu audzēšanas saimniecība)

Krišana – 1%	Mēr–vienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI				
Jēri (pēc atšķiršanas 3–4 mēn. vec.)	kg/gab.	20 1,8	2,50	90,00
Brāķētās aitu mātes	kg/gab.	70 0,25	1,25	21,88
Ganāmpulka atjaunošana	kg/gab.	52,5 -0,25	3,00	-39,38
Vilna	kg	7	0,50	3,50
Kūtsmēsli	t	0,59	3,21	1,89
KOPĀ (1)				77,89
MAINĪGĀS IZMAKSAS				
IZEJVIELU IZMAKSAS				
Siens	kg	74	0,044	3,26
Mieži	kg	50	0,137	6,85
Lopbarības pupas	kg	21	0,220	4,62
Skābbarība	kg	853	0,011	9,38
Ganību zāle	kg	1550	0,005	7,75
Minerālbarība	kg	4	0,80	3,20
Veterinārās un pārraudzības izmaksas				10,00
Cirpšanas izmaksas				3,00
Pakaiši	kg	105	0,04	4,20
KOPĀ (2)				52,26
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS				
Algotais darbs	h	15	5,22	78,30
KOPĀ (3)				78,30
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				130,56
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**25,63**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**-52,67**
ATBALSTS				
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par aitu mātēm (SAI)				29,54
KOPĀ (7)				29,54
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**-23,13**

Iztrādātais bruto segums aitu mātēm parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai noteiktos apstākļos un periodā iegūtu konkrēto rezultātu.

Plānotais vasaras periods aitu mātēm ir 155, bet ziemošanas periods – 210 dienas.

Vasaras periodā aitu mātēm kā pamatbarība tiek plānota ganību zāle vai zaļbarība ar nelielām spēkbarības devām, kuras ir atkarīgas no ganību zāles botāniskā sastāva.

Kūtsmēsli novērtēti vērtībā, kas pieņemta, vadoties pēc tajos ietilpstošo augiem pieejamo barības elementu vērtības.

Ziemošanas periodā tiek izbarota tradicionālā barības deva – siens, skābbarība un spēkbarība.

Siena, skābbarības, ganību zāles cenas tiek ņemtas no attiecīgo lopbarības kultūraugu bruto segumu mainīgo izmaksu aprēķiniem. Kā spēkbarība tiek izbaroti mieži un lopbarības pupas.

Brīvprātīgo saistīto atbalstu par aitu mātēm lauksaimnieks var saņemt, ja pēc stāvokļa kārtējā gada 1. jūlijā ganāmpulkā ir vismaz trīs aitu mātes, kas ir noturētas ganampulkā vismaz trīs mēnešus vai vismaz vienu reizi atnesušās. Atbalsta likmes ir uzrādītas atbilstoši 2020. gadā spēkā esošajām likmēm. Atbalsta saņemšanas prasības un likmes mainās katru gadu, tāpēc plānojot ir jāseko līdzi informācijai par izmaiņām.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ieņēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme aitkopjiem 2020. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAOI.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (barības devas, sastāvs u. c.).

AUDZĒJAMĀS AITAS (šķirnes aitu audzēšanas saimniecība)

Krišana – 3%	Mēr–vienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI				
Dzīvmasa	kg/gab.	52,5 1,00	3,00	157,50
Jērs	kg/gab.	20 -1,00	3,00	-60,00
Vilna	kg	4,0	0,50	2,00
Kūtsmēsli	t	0,5	3,21	1,69
KOPĀ (1)				101,19
MAINĪGĀS IZMAKSAS				
IZEJVIELU IZMAKSAS				
Siens	kg	130	0,044	5,72
Mieži	kg	45	0,137	6,17
Lopbarības pupas	kg	25	0,220	5,50
Skābbarība	kg	373	0,011	4,10
Ganību zāle	kg	1128	0,005	5,64
Minerālbarība	kg	1,5	0,80	1,20
Veterinārās un pārraudzības izmaksas				10,00
Cirpšanas izmaksas				3,00
Pakaiši	kg	84	0,04	3,36
KOPĀ (2)				44,69
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS				
Algotais darbs	h	10	5,22	52,20
KOPĀ (3)				52,20
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				96,89
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**56,50**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**4,30**

Iztrādātais audzējamo aitu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai noteiktos apstākļos un periodā iegūtu konkrēto rezultātu.

Plānotais vasaras periods audzējamām aitām ir 155, bet ziemošanas periods – 210 dienas.

Vasaras periodā audzējamām aitām kā pamatbarība tiek plānota ganību zāle vai zaļbarība ar nelielām spēkbarības devām, kuras ir atkarīgas no ganību zāles botāniskā sastāva.

Ziemošanas periodā tiek izbarota tradicionālā barības deva – siens, skābbarība un spēkbarība.

Siena, skābbarības, ganību zāles cenas tiek ņemtas no attiecīgo lopbarības kultūraugu bruto segumu mainīgo izmaksu aprēķiniem. Kā spēkbarība tiek izbaroti mieži un lopbarības pupas.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ieņēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme aitkopjiem 2020. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAOI.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (barības devas, sastāvs u. c.).

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Lopkopības nodaļas konsultanta piena kvalitātes jautājumos Ilmāra Grudula un audzētāju sniegtie dati.

JĒRI ŠĶIRNEI (izaudzēšanas periodā līdz 7 mēnešu vecumam)

Krišana – 5%	Mēr–vienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI				
Dzīvmasa realizējot	kg/gab.	45 1,00	3,00	135,00
Jērs	kg/gab.	20 -1,00	3,00	-60,00
Kūtsmēsli	t	0,3	3,21	0,80
KOPĀ (1)				75,80
MAINĪGĀS IZMAKSAS				
IZEJVIELU IZMAKSAS				
Siens	kg	65	0,044	2,86
Mieži	kg	22	0,137	3,01
Lopbarības pupas	kg	13	0,220	2,86
Ganību zāle	kg	564	0,005	2,82
Skābbarība	kg	186	0,011	2,05
Minerālbarība	kg	0,7	0,80	0,56
Veterinārās un pārraudzības izmaksas				7,00
Sertifikācija				7,00
Pakaiši	kg	10	0,04	0,40
KOPĀ (2)				28,56
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS				
Algotais darbs	h	2	5,22	10,44
KOPĀ (3)				10,44
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				39,00
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**47,24**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**36,80**

Iztrādātais jēru bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai noteiktos apstākļos un periodā iegūtu konkrēto rezultātu.

Jērus šķirnei nevar pārdot ātrāk kā 7 mēnešu vecumā, jo veterināro izmeklējumu uz *Maedi Visna* slimību var veikt no 6 mēnešu vecuma.

Lai pārdotu jērus ar šķirnes dzīvnieka sertifikātu (vaislai), saimniecībai jāiegūst šķirnes aitu audzēšanas saimniecības statuss.

Siena, skābbarības, ganību zāles cenas tiek ņemtas no attiecīgo lopbarības kultūraugu bruto segumu mainīgo izmaksu aprēķiniem. Kā spēkbarība tiek izbarots graudu maisījums.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ieņēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme aitkopjiem 2020. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAOI.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (barības devas, sastāvs u. c.).

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Lopkopības nodaļas konsultanta piena kvalitātes jautājumos Ilmāra Grudula un audzētāju sniegtie dati.

NOBAROJAMIE JĒRI (nobarošanas periodā)

Krišana – 5%	Mēr–vienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI				
Dzīvmasa realizējot	kg/gab.	45 1,00	2,50	112,50
Jērs	kg/gab.	20 -1,00	3,00	-60,00
Kūtsmēsli	t	0,27	3,21	0,87
KOPĀ (1)				53,37
MAINĪGĀS IZMAKSAS				
IZEJVIELU IZMAKSAS				
Siens	kg	9,2	0,044	0,40
Mieži	kg	65	0,137	8,91
Lopbarības pupas	kg	27	0,220	5,94
Ganību zāle	kg	220	0,005	1,10
Skābbarība	kg	105	0,011	1,16
Minerālbarība	kg	0,7	0,80	0,56
Veterinārās un pārraudzības izmaksas				5,00
Pakaiši	kg	54	0,04	2,16
KOPĀ (2)				25,22
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS				
Algotais darbs	h	2	5,22	10,44
KOPĀ (3)				10,44
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				35,66
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**28,14**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**17,70**

Iztrādātais nobarojamo jēru bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai noteiktos apstākļos un periodā iegūtu konkrēto rezultātu.

Jērus gaļai realizē ar 40–50 kg dzīvmasu. Nobarojamo jēru plānotais realizācijas vecums ir 6 mēneši.

Aitu gaļas ražošanas saimniecībās visi krustošanas rezultātā iegūtie jēri neatkarīgi no dzimuma ir jārealizē gaļai.

Jēru dzīvmasas realizācijas cena norādīta, balstoties uz iepirkuma cenām Latvijas tirgū (bez PVN).

Siena, skābbarības, ganību zāles cenas tiek ņemtas no attiecīgo lopbarības kultūraugu bruto segumu mainīgo izmaksu aprēķiniem. Kā spēkbarība tiek izbarots graudu maisījums.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ieņēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme aitkopjiem 2020. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAOI.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (barības devas, sastāvs u. c.).

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Lopkopības nodaļas konsultanta piena kvalitātes jautājumos Ilmāra Grudula un audzētāju sniegtie dati.

VAISLAS TEĶI

	Mēr–vienība	Daudz.		Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI					
Brāķētie dzīvnieki (50% gadā)	kg/gab.	100	0,5	1,25	62,50
Ganāmpulka atjaunošana (50% gadā)	kg/gab.	80	-0,5	4,50	-180,00
Vilna	kg/gab.	6		0,50	3,00
Kūtsmēsli	t	0,6		3,21	1,93
KOPĀ (1)					-112,57
MAINĪGĀS IZMAKSAS					
IZEJVIELU IZMAKSAS					
Siens	kg	116		0,044	5,10
Mieži	kg	50		0,137	6,85
Lopbarības pupas	kg	21		0,220	4,62
Skābbarība	kg	1096		0,011	12,06
Ganību zāle	kg	1845		0,005	9,23
Minerālbarība	kg	4		0,80	3,20
Veterinārās un pārraudzības izmaksas					15,00
Cirpšanas izmaksas					3,00
Sertifikācija					15,00
Pakaiši	kg	105		0,04	4,20
KOPĀ (2)					78,26
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS					
Algotais darbs	h	10		5,22	52,20
KOPĀ (3)					52,20
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)					130,46
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)					**-190,83**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)					**-243,03**

Iztrādātais vaislas teķu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai noteiktos apstākļos un periodā iegūtu konkrēto rezultātu.

Plānotais vasaras periods vaislas teķiem ir 155, bet ziemošanas periods – 210 dienas. Teķi paredzēts realizēt uzpircējiem.

Vasaras periodā vaislas teķiem kā pamatbarība tiek plānota ganību zāle vai zaļbarība ar nelielām spēkbarības devām, kuras ir atkarīgas no ganību zāles botāniskā sastāva.

Ziemošanas periodā tiek izbarota tradicionālā barības deva – siens, skābbarība un spēkbarība.

Siena, skābbarības, ganību zāles cenas tiek ņemtas no attiecīgo lopbarības kultūraugu bruto segumu mainīgo izmaksu aprēķiniem. Kā spēkbarība tiek izbaroti mieži un lopbarības pupas.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ieņēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme aitkopjiem 2020 gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAOI.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (barības devas, sastāvs u. c.).

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Lopkopības nodaļas konsultanta piena kvalitātes jautājumos Ilmāra Grudula un audzētāju sniegtie dati.

3.2.2. BIŠKOPĪBA
BIŠKOPĪBAS NOZARES APSKATS PAR 2020. GADU

Ne visus plānotos uzdevumus izdevās īstenot, jo šis bija īpašs gads visai sabiedrībai. Bija nepieciešams pielāgoties citiem dzīves, darba apstākļiem un, protams, tas ietekmēja arī realizācijas tirgu. Biškopības nozarē 2020. gadu var raksturot kā izaicinājuma un pretrunu gadu, kurā būtiska loma bija zināšanām un profesionālai izaugsmei.

Ierastā pieredze būtiski ietekmēja biškopju spēju veiksmīgi pārziemot bišu saimes siltajā ziemā, jo bija nepieciešama situācijas analīze un atbilstošas zināšanas, kas ļāva veikt pareizas darbības bišu saimēs un sekmīgi pabeigt ziemošanu. Sniegs un sals valsts rietumu daļā bija ļoti liels retums, un pārlieku aprūpētās bišu saimes negrasījās pārtraukt attīstību un turpināja perot. Tas deva iespēju turpināt vairoties arī varratozes ērcei, kas, neskatoties uz visiem biškopja pūliņiem rudenī, pakāpeniski atkopās ziemas mēnešos. Tas radīja nopietnu draudu bišu saimēm jau pavasara sākumā, un daudzās bišu dravās saruka bišu saimju skaits. Nepieredzēti siltā ziema mulsināja biškopjus, jo bites uzvedās neatbilstoši kalendārajam laikam, patērēja daudz barības, audzējot perus, un nepieskatītas nomira badā.

Dabā viss sāka lēnām mosties, pat īsti neizbaudot īstu ziemas miegu. Februārī klusi noziedēja lazdas, pavasaris nemīlīgs, vēss, bet bišu saimes turpināja augt un attīstīties. Pirmais spēcīgais ienesums bija no kļavām, kuras sāka ziedēt aprīļa beigās. Pakāpeniski, bet salīdzinoši strauji kļuva siltāks, un bišu saimes attīstībā bija apsteigušas ierasto ritmu par mēnesi. Maija sākumā bija noķerami pirmie spieti, neskatoties uz to, ka visā austrumu Latvijā vēl 12. maijā uzkrita pabieza sniega kārta. Tad sākās ilgstošs vēss laiks, kad bites netika ziedošos nektāraugos un patērēja barībai to, ko bija paspējušas ienest. Visi krājumi tomēr reiz beidzas, un satrauktie biškopji bija spiesti piebarot savas bišu saimes, lai gan bija maija beigas. Pretrunu pilnais pusgads tomēr beidzās, un jūnijs sākas ar karstu laiku. Beidzot dravošana iegāja vecajās sliedēs un sākas ienesums. Biškopji ir raduši pirmo atņemamo medu iegūt maija beigās, bet šajā gadā pirmais medus tika atņemts tikai pirms Jāņiem vai arī augustā, kad nācās sagrabināt to, kas šajā nelabvēlīgajā gadā bija atlicis. Salīdzinot ar pēdējiem diviem gadiem, medus ienesums 2020. gadā ir mazinājies vismaz uz pusi.

Agri sākusies vasara arī ātri beidzās, un jūlija beigās noziedēja pēdējie savvaļas nektāraugi. Neskatoties uz to, saimju attīstība turpinājās. Lai sagādātu sev vismaz kaut kādu pārtikšanu, bišu saimes sāka laupīšanos, no kuras cieš vājākās bišu saimes un visu bišu saimju veselība, iznēsājot slimības, vīrusus un parazītus visur, kur tiek atļauta laupīšanās. Šādos siltos laika apstākļos, kādi bija septembrī un oktobrī, biškopjiem vajadzēja ierobežot bišu māšu dēšanu, lai samazinātu barības patēriņu un ziemojošo bišu nolietošanos. Tomēr šāda prakse pie mums nav izplatīta, jo biškopji ir pietiekami konservatīvi, lai nemainītos līdzi laikam un klimatisko apstākļu izmaiņām. Laiks kļuva vēsāks tikai novembra beigās, kas apstādināja bišu saimju attīstību, bet šo divu, trīs mēnešu laikā bišu saimes apēda ievērojamu daļu paredzētās ziemas barības un pamatīgi nolietojās, samazinot savas tauku rezerves. Tas būtiski ietekmē sagaidīt nākamā gada pavasari, ja biškopis neseko līdzi stāvoklim bišu saimēs. Arī varratozes ērcei šāds laiks ir labvēlīgs attīstībai, kad bišu saimēs ir ilgstoši pieejami svaigi peri, tāpēc ierastās ērču apkarošanas metodes bija nepietiekamas un būtiski ietekmēja bišu saimju izdzīvošanu.

Mūs sagaida jauni izaicinājumi – klimata pārmaiņas, vides piesārņojums, barības bāzes ierobežojumi. Ko darīsim, ja neesam gatavi jau esošām pārmaiņām?

GUNTARS MELNIS,
LLKC konsultants biškopībā

BITES

	Mēr–vienība	Ekstensīvi			Intensīvi		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI							
Medus	kg	25,00	3,70	92,50	40,00	3,90	156,00
Vasks	kg	1,50	9,00	13,50	1,50	13,00	19,50
Ziedputekšņi	kg				4,00	8,50	34,00
Propoliss	kg	0,10	35,00	3,50			
Bišu maize	kg				0,60	28,00	16,80
KOPĀ (1)				109,50			226,30
MAINĪGĀS IZMAKSAS							
IZEJVIELU IZMAKSAS							
Cukurs (invertsīrups)	kg	15,00	0,60	9,00	25,00	0,60	15,00
Dravošanas inventārs				5,00			12,00
Bišu mātes	gab.	0,20	15,00	3,00	0,50	4,00	2,00
Veterinārās izmaksas				10,00			15,00
Transports				10,00			50,00
Realizācijas izmaksas				8,00			29,00
KOPĀ (2)				45,00			123,00
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							
Algotais darbs	h	14	5,81	81,34	6	5,81	34,86
KOPĀ (3)				81,34			34,86
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				126,34			157,86
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**64,50**			**103,30**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**-16,84**			**68,44**
ATBALSTS							
Valsts subsīdijas							8,50
KOPĀ (7)							8,50
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**-16,84**			**76,94**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC biškopības konsultanta Guntara Meļņa sniegtie dati.

Izstrādātais bišu bruto segums parāda konkrētas audzēšanas tehnoloģijas, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai noteiktos apstākļos un periodā iegūtu konkrēto rezultātu.

Intensīvā ražošanas variantā produkcijas apjoma pieaugumu iegūst, palielinot bišu saimju produktivitāti.
Ekstensīvā ražošanas variantā produkcijas apjoma pieaugums tiek panākts, palielinot bišu saimju skaitu.

Jāņem vērā, ka medus ienesums var būt ļoti mainīgs, jo liela nozīme ir laika apstākļiem.

Intensīvajā ražošanas variantā tiek izmantoti daudzkorpusu stropi, un dravu ved uz nektāraugu ganībām, bet ekstensīvajā – Latvijas stāvstropi, un dravo stacionāri.

Veterinārajās izmaksās ietilpst medus analīzes, inventāra dezinficēšanas un bišu saimju ārstēšanas izdevumi.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ieņēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme biškopjiem 2020. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAOI.

Valsts subsīdijas piešķir, ja pretendents ir reģistrējies kā nodokļu maksātājs, reģistrējis bišu saimes, un to skaits līdz iepriekšējā gada 1. novembrim ir lielāks par 29. Subsīdijas ir uzrādītas atbilstoši 2020. gadā spēkā esošajām likmēm. Atbalsta saņemšanas prasības un likmes mainās katru gadu, tāpēc plānojot ir jāseko līdzi informācijai par izmaiņām.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem. Palielinoties saimju skaitam, samazinās izmaksas uz vienu saimi.

3.2.3. CŪKKOPĪBA
CŪKKOPĪBAS NOZARES APSKATS PAR 2020. GADU

Cūkkopības nozarē 2020. gadā kardinālas pārmaiņas vai krīzes nebija novērojamas, taču dzīvnieku skaita un novietņu skaita statistikas ziņā vērojama negatīva tendence. Kopējais cūku un novietņu skaits Latvijā ik gadu samazinās.

1. attēls
Cūku skaita izmaiņu dinamika no 2017. gada līdz 2021. gada 1. janvārim, tūkstoši

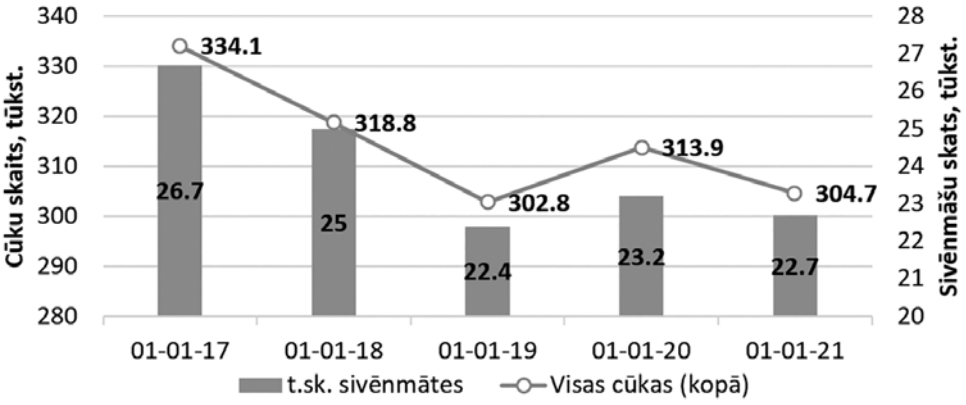

Avots: LDC, 2021

2. attēls
Cūkgaļas iepirkuma cena no 2017. gada līdz 2021. gada 1. janvārim, eiro/kg

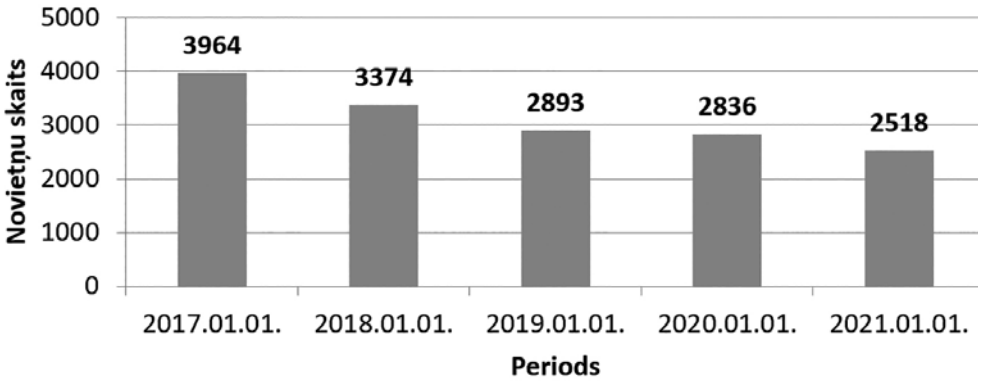

Avots: LDC, 2021

Laika periodā no 2020. gada janvāra līdz oktobrim Eiropas Savienībā ir vērojams neliels nokauto cūku samazinājums par 0,7%, taču Latvijā nokauto cūku skaits ir samazinājies par 10,9%. Līdzīga tendence vērojama ir arī par samaksu 2020. gada decembrī, kad vidēji Eiropas Savienībā maksa par kilogramu cūkgaļas bija par 0,12 eiro augstāka nekā Latvijā. Publiskotie dati liecina, ka atsevišķās dalībvalstīs samaksa par vienu cūkgaļas kilogramu bija augstāka pat par 17 līdz 18,2% (1. tabula).

1. tabula

Cūkgaļas cena 2020. gada decembrī, eiro/kg

Reģions, valsts	Latvija	Dānija	Igaunija	Vācija	Polija	Lietuva	Vidēji ES
Cena par cūkgaļas kilogramu	1,17	1,43	1,41	1,24	1,14	1,12	1,29

Avots, Delfi.lv

Savukārt negatīvi Latvijas cūkgaļas tirgus segmentu ir ietekmējis pieaugošais cūkgaļas importa apjoms. Eiropas Savienībā kopējais eksporta apjoms periodā no 2020. gada janvāra līdz 2020. gada novembrim ir palielinājies par 4,3%. Visvairāk cūkgaļa iepirkta no Šveices +4%, Serbijas +25%, Norvēģijas +5%, no Ķīnas +65% un Izraēlas +7%. Tādēļ nākotnē ne tikai Latvijā, bet arī Eiropas Savienībā ir ļoti nopietni jāpārdomā par cūkkopības tirgus aizsardzības pasākumu ieviešanu, cūkkopības nozares modernizāciju, kā arī par kompleksu pasākumu ieviešanu, kuru mērķis ir mazināt ražošanas izmaksas.

Latvijas cūku audzētājiem ir nopietni jāpārdomā ražošanas stratēģija, jo Eiropas Savienībā ievērojami ir samazinājies eksporta apjoms uz Japānu (-22%), Dienvidkoreju (-22%), Filipīnām (-38%) un ASV(-17%). Nepieciešams izstrādāt vienotu cūkkopības nozares attīstības stratēģiju Eiropas Savienībā ar mērķi atgūt zaudēto tirgus segmentu.

DAINIS ARBIDĀNS,
LLKC Lopkopības nodaļas
konsultants–eksperts veterinārmedicīnā

NOBAROJAMĀS CŪKAS (nobarošanas periodā)

Krišana (intensīvā variantā) – 3,00% Krišana (ekstensīvā variantā) – 0,42%	Mēr–vienība	Ekstensīvi Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Intensīvi Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI							
Dzīvmasa	kg/gab.	110 1	1,22	134,20	110 1	1,34	144,45
Sivēns	kg/gab.	17 -1	4,12	-70,04	7,7 -1	4,34	-33,42
Kūtsmēsli	t	3	2,71	8,13	3	3,30	9,90
KOPĀ (1)				72,29			120,93
MAINĪGĀS IZMAKSAS							
IZEJVIELU IZMAKSAS							
Barība							
Starterbarība no 42.–60. dienai (18 dienas x 0,8 kg)	kg	14,40	0,468	6,74			
Spēkbarības maisījums (mieži, kvieši, auzas, rudzi, tritikāle) (vidēji dienā 3,06 kg)	kg	380,00	0,213	80,94			
Proteīna koncentrāts cūkām (12% no kopējās spēkbarības devas dienā)	kg	45,60	0,770	35,11			
Minerālā barība (baro 189 dienas pa 30 g dienā)	kg	5,67	0,784	4,45			
Nobarošanas dienas – 189							
Barība							
Prestarteris 28.–35. dienai (7 dienas x 0,25 kg)	kg				1,75	0,468	0,82
Starteris 35.–65. dienai (30 dienas x 1,20 kg)	kg				36,00	0,368	13,25
Groveris 65.–115. dienai (50 dienas x 1,7 kg)	kg				85,00	0,265	22,53
Finisher 115.–168. dienai (53 dienas x 2,98 kg)	kg				157,94	0,250	39,49
Nobarošanas dienas – 140							
Veterinārās izmaksas				3,56			5,34
Pakaiši – salmi	kg	80,00	0,04	3,20			
Pakaiši – zāģu skaidas	m^3				0,08	9,25	0,74
Citas mainīgās izmaksas				5,66			20,06
KOPĀ (2)				139,66			102,22
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							
Algotais darbs	h	40,00	5,11	204,40	5,00	5,11	25,55
KOPĀ (3)				204,40			25,55
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				344,06			127,77
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**-67,37**			**18,72**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**-271,77**			**-6,83**

Izstrādātais nobarojamo cūku bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai noteiktos apstākļos un periodā iegūtu konkrēto rezultātu.

Cūkgaļas realizācijas cena norādīta atbilstoši vidējām iepirkuma cenām lopu kautuvēs 2020. gadā. Kūtsmēsli novērtēti vērtībā, kas pieņemta, vadoties pēc tajos ietilpstošo augiem pieejamo barības elementu vērtības.

Ekstensīvajā audzēšanas variantā sivēni tiek atšķirti 52 dienu vecumā. Sivēnu svars, uzsākot nobarošanu, ir 16,5 kg. Ekstensīvajā audzēšanas variantā nobarošanas periods ir 189 dienas ar vidējo diennakts pieaugumu 415 g.

Intensīvajā audzēšanas variantā sivēni tiek atšķirti 28 dienu vecumā. Sivēnu svars, uzsākot nobarošanu, ir 8 kg. Intensīvajā audzēšanas variantā nobarošanas periods ir 140 dienas ar vidējo diennakts pieaugumu 664 g.

Citas mainīgās izmaksas ietver mazvērtīgā inventāra iepirkšanas izmaksas u. c.

Saskaņā ar Valsts ieņēmumu dienesta sniegto informāciju vidējā bruto likme par darba stundu 2020. gadā cūkkopjiem bija 10,26 eiro. Konkrētajā bruto seguma aprēķinā noteikta algotā darbaspēka likme, vadoties pēc atsevišķu cūkkopības saimniecību datiem. Likmē iekļauts darba devēja VSAOI.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (barības devas, sastāvs u. c.).

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Lopkopības nodaļas konsultanta–eksperta veterinārmedicīnā Daiņa Arbidāna sniegtie dati.

SIVĒNMĀTES (intensīvi)

Krišana sivēniem līdz 8,0 kg – 10%	Mēr–vienība	Intensīvi Daudz.		Cena, EUR	Periodā Kopā, EUR	Gadā Kopā, EUR
IEŅĒMUMI						
Sivēni (pārdošanai 28 dienu vecumā, 2,2 metieni)	kg/gab.	7,50	10,08	4,34	328,10	721,83
Brāķētās sivēnmātes	kg/gab.	250	0,33	0,99	****	81,68
Remontcūkas	kg/gab.	150	-0,33	0,99	****	-49,01
Kūtsmēsli (t)	t	3		4,76	****	14,28
KOPĀ (1)					328,10	768,78
MAINĪGĀS IZMAKSAS						
IZEJVIELU IZMAKSAS						
Barība sivēnmātēm:						
Kombinētā barība grūsnām sivēnmātēm 4.–26. grūsnības dienai (22 dienas x 1,8 kg)	kg		39,60	0,310	12,28	27,01
Kombinētā barība sivēnmātēm servisa periodā (5 dienas x 5 kg)	kg		25,00	0,344	8,60	18,92
Kombinētā barība grūsnības periodā 26.–90. dienai (64 dienas x 2,3 kg)	kg		147,20	0,344	50,64	111,40
Kombinētā barība grūsnības periodā 90.–115. dienai (25 dienas x 4,0 kg)	kg		100,00	0,310	31,00	68,20
Kombinētā barība zīdīšanas periodā līdz 28. dienai (28 dienas x 8,0 kg)	kg		224,00	0,380	85,12	187,26
Barība sivēniem 18 dienas 2,2 metieniem						
Prestarteris 10.–28. dienai (18 dienas 0,12 kg/dienā)	kg		21,77	0,468	10,19	22,41
Mākslīgās apsēklošanas izmaksas					4,53	9,96
Veterinārās izmaksas gadā					4,94	10,87
Pakaiši (zāģu skaidas)	m^3		0,06	9,25	0,56	1,22
Citas mainīgās izmaksas					9,09	20,00
KOPĀ (2)					216,94	477,26
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS						
Algotais darbs	h		81,82	5,11	418,09	919,80
KOPĀ (3)					418,09	919,80
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)					635,03	1397,06
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)					**111,17**	**291,52**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)					**-306,92**	**-628,28**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Lopkopības nodaļas konsultanta–eksperta veterinārmedicīnā Daiņa Arbidāna sniegtie dati.

Izstrādātais sivēnmāšu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai noteiktos apstākļos un periodā iegūtu konkrēto rezultātu.

Kolonnā ar nosaukumu "Periodā" aprēķins attiecas uz vienu metienu, bet kolonnā "Gadā" visi daudzumi ir reizināti ar metienu skaitu gadā (2,2 metieni).

Remontcūku un brāķēto sivēnmāšu skaits 0,33 nozīmē, ka gadā no 100 sivēnmātēm tiek nomainītas 33. Pēdējo gadu tendence cūkkopības sektorā liecina, ka brāķēto sivēnmāšu dzīvmasa variē nelielā svara diapazonā no 220 līdz 250 kg. Nereti lielajos cūku ganāmpulkos sivēnmāšu un remontcūku brāķēšana var sasniegt 40% (šo rādītāju par labu atzīst vadošie nozares eksperti).

Gadā tiek iegūti 2,2 metieni. Vidēji sivēnu skaits dzimstot ir 10,8 gab., taču skaits vienā metienā mēdz būt dažāds, tas ir atkarīgs no sivēnmātes un vaislinieka ražības, kā arī no lecināšanas laika. Atsevišķām sivēnmātēm mēdz būt 2 līdz 3 sivēni metienā, lielākie metieni 2. līdz 3. laktācijas sivēnmātēm, un to lielums mēdz būt no 18 līdz 21 sivēnam. Metienā krišana sivēniem ir 10%. Sivēnu atšķiršanas dzīvmasa variē no 7 līdz 8 kg, taču industriālajās cūku fermās sivēnu atšķiršanas svars ir variabls 6 līdz 9 kg, tas galvenokārt ir atkarīgs no sivēnu atšķiršanas laika (vecuma), sivēnmātes pienīguma un zīdīšanas periodā apēstā prestartera daudzuma.

Kūtsmēsli novērtēti vērtībā, kas pieņemta, vadoties pēc tajos ietilpstošo augiem pieejamo barības elementu vērtības.

Barības deva sivēnmātei aprēķināta pēc sekojošiem datiem:
* servisa periods – 5 dienas;
* grūsnības periods – 115 dienas; lai gan, ņemot vērā pēdējās tendences, cūkkopībā grūsnības periods mēdz būt variabls, un tas ir robežās no 114 līdz 119 dienām;
* zīdīšanas periods – 28 dienas, taču atkarībā no konkrētās situācijas saimniecībā, infekcijas slimību fona un sivēnmāšu veselības stāvokļa sivēnu zīdīšanas periods variē no 21 līdz 30 dienām.

Citas mainīgās izmaksas ietver mazvērtīgā inventāra iepirkšanas izmaksas u. c.

Saskaņā ar Valsts ieņēmumu dienesta sniegto informāciju vidējā bruto likme par darba stundu 2020. gadā cūkkopjiem bija 10,26 eiro. Konkrētajā bruto seguma aprēķinā noteikta algotā darbaspēka likme, vadoties pēc atsevišķu cūkkopības saimniecību datiem.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (barības devas, sastāvs u. c.).

3.2.4. GAĻAS LOPKOPĪBA ZĪDĪTĀJGOVJU AUDZĒŠANAS APSKATS PAR 2020. GADU

Interese par gaļas liellopu audzēšanu Latvijā pēdējos gados ir krietni augusi gan zemnieku saimniecībās, gan patērētāju vidū. Kā atzīst šķirnes liellopu audzētāji, arī pircējs kļūst arvien zinošāks un prasīgāks. Latvijas lielākā priekšrocība, salīdzinot ar citām Eiropas valstīm, ir iespēja ap 95% ganāmpulku ganīt dabiskās pļavās, savukārt 70% audzētāju ir saņēmuši starptautiski atzītu bioloģisko sertifikātu, kas pircējam un patērētājam garantē, ka dzīvnieki audzēti atbilstoši Eiropas Savienībā noteiktajām bioloģiskajām prasībām.

Lai ierobežotu vīrusa izplatību, šajā laikā tika īstenoti vairāki piesardzības pasākumi, tostarp atcelti visi organizētie pasākumi Latvijas Gaļas liellopu audzētāju asociācijā, Gaļas liellopu audzētāju biedrībā un Liellopu izsoļu namā. Uz 2020. gada maija otro pusi pārceltā vaislas jaunbuļļu izstāde – izsole tika atcelta. Tās vietā bija izveidots izstādei paredzēto vaislas jaunbuļļu katalogs ar dzīvnieku izcelsmes un produktivitātes rādītājiem, kā arī ar īpašnieku kontaktinformāciju gadījumam, ja kāds vēlēsies iegādāties minētos jaunbuļļus vaislai savā ganāmpulkā. Taču svārstības nozarē sakarā ar vīrusa izplatību pagājuša gada pavasarī bija būtiskākas nekā citus gadus. Tika novērots cenu kritums vidēji par 20–40 centiem par kilogramu šķirnes buļļiem ar augstu novērtējumu. Vidējas kvalitātes dzīvniekiem cena būtiski nemainījās.

Neskatoties uz pagājušā gada pavasari, kas bija sauss un vēss, ganību sezona sākās par 2–3 nedēļām vēlāk nekā ierasts. Pavasara ietekmē pirmais pļāvums bija ar mazāku zaļmasu, un attiecīgi rupjās lopbarības kvalitāte vidēja vai zema. Vasara deva labu zelmeni, un saimniekiem izdevās savākt pietiekami daudz rupjās lopbarības.

Gaļas liellopu nozares galvenais mērķis ir augstvērtīgas un kvalitatīvas liellopu gaļas ražošana, patērētāju nodrošināšana ar Latvijā audzētu gaļas liellopu gaļu, kā arī konkurētspējas un eksporta iespēju palielināšana.

Pēc LDC datiem, dzīvnieku reģistrā uz 2021. gada 1. janvāri bija 59 995 zīdītājgovis, kas ir par 3635 zīdītājgovīm vairāk nekā 2020. gada sākumā. Pārraudzībā esošo ganāmpulku skaits ir nedaudz samazinājies. Vēl arvien vērojams, ka 2020. gadā ar vislielāko populāciju ir Šarolē šķirnes liellopi, tad dažādu krustojumu dzīvnieki (skatīt 1. attēlu).

I. attēls
Gaļas šķirņu liellopu skaita izmaiņas pa gadiem

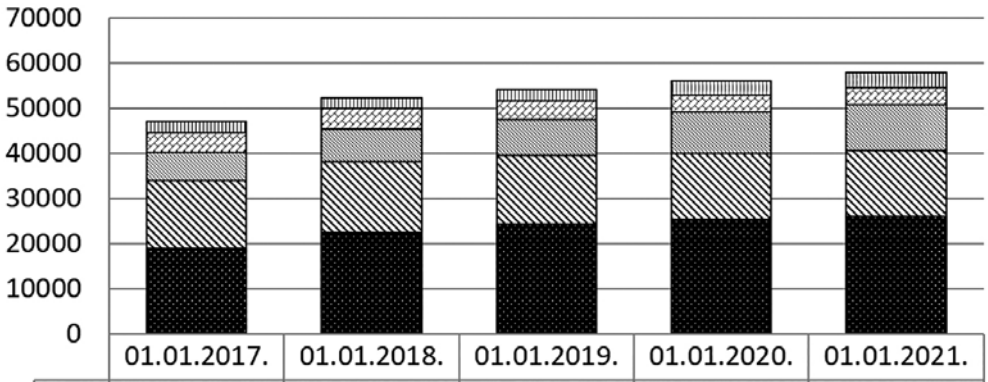

	01.01.2017.	01.01.2018.	01.01.2019.	01.01.2020.	01.01.2021.
AB	2510	2408	2376	3064	3309
HE	4434	4418	4310	3942	3791
LI	6087	7329	7855	9025	10127
XG	15039	15611	15230	14625	14526
SA	18962	22521	24295	25397	26069

Avots: LDC, 2021

2. attēls
Pārraudzībā esošo ganāmpulku skaita izmaiņas pa gadiem

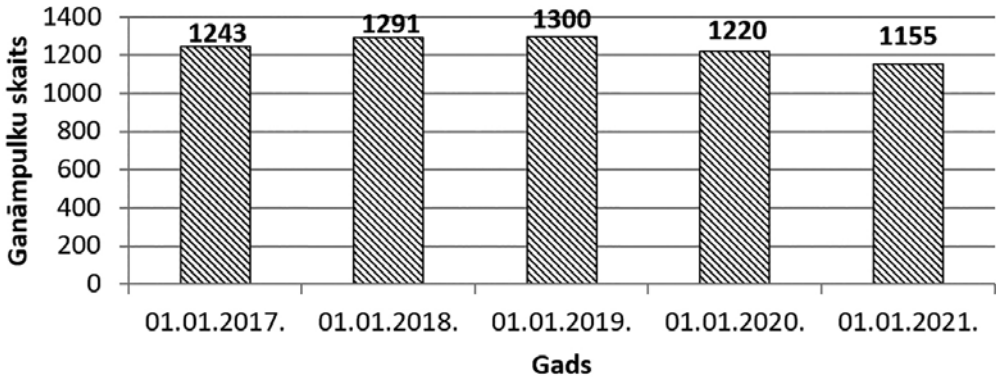

Avots: LDC, 2021

Zīdītājgovju saimniecībās iegūtos teļus, kas netiek audzēti vaislai, gaļas liellopu audzētāji lielākoties realizē 6 līdz 7 mēnešu vecumā ap 300 kg dzīvmasā tālākai nobarošanai uz ārzemēm ar liellopu izsoļu nama starpniecību. Eiropas tirgū pieprasītākie ir teicamas kvalitātes ŠA un LI šķirņu dzīvnieki un to krustojumi. Latvijā vairākas saimniecības nobaro teles gaļas ražošanai, tādējādi gūstot ienākumus par kvalitatīvu kautķermeni. Gaļas patēriņš pasaulē turpina pieaugt. Iespējams, to var skaidrot ar cilvēku populācijas pieaugumu, bet šobrīd prognozes liecina, ka nākamajos piecos gados šis tirgus teju divkāršosies. Pēdējos gados interese par liellopu gaļu aug, līdz ar to aug arī liellopu gaļas patēriņš, jo mainās paaudzes un mainās cilvēku ēšanas paradumi.

Gadu no gada palielinās saimniecību skaits, kurās piena šķirņu govis tiek krustotas ar gaļas šķirņu vaisliniekiem, tā veicot pakāpenisku pāreju no piena lopkopības uz zīdītājgovju ganāmpulka izveidošanu. Piena lopkopības ganāmpulkos vēl joprojām pārreģistrē piena govis par zīdītājām, ja saimnieki neredz perspektīvu veikt investīcijas piena lopkopībā vai arī saimniecībās notiek paaudžu maiņa.

Lai gan Latvijā vidējie zīdītājgovju ganāmpulki nav pārāk lieli, svarīgi, lai no katras zīdītājgovs iegūtu pēc iespējas vairāk teļu, tos saglabātu, un izaudzētie dzīvnieki būtu tikai labas un teicamas kvalitātes.

DAIGA BALTIŅA,
LLKC Lopkopības nodaļas speciāliste lopkopībā

NOBAROJAMIE JAUNLOPI 16 MĒNEŠU VECUMĀ (no atšķiršanas 7 mēnešu vecumā līdz realizācijai 16 mēnešu vecumā)

	Mēr–vienība	Ekstensīvi			Intensīvi		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI							
Jaunlops	kg	600 1	1,20	720,00	650 1	1,35	877,50
Teļš	gab.	-1	420,00	-420,00	-1	504,00	-504,00
Kūtsmēsli	t	6,0	2,89	17,34	7,0	2,89	20,23
KOPĀ (1)				317,34			393,73
MAINĪGĀS IZMAKSAS							
IZEJVIELU IZMAKSAS							
Lopbarības graudi	kg	230	0,137	31,51	360	0,137	49,32
Siens	kg	950	0,044	41,80	1200	0,044	52,80
Skābbarība	kg	6500	0,011	71,50	8500	0,011	93,50
Ganību zāle	kg	1900	0,005	9,50	2500	0,005	12,50
Sāls	kg	15	0,24	3,60	25	0,24	6,00
Minerālbarība	kg	10	1,50	15,00	20	1,50	30,00
Pakaiši	kg	2100	0,04	84,00	2400	0,04	96,00
Veterinārie pakalpojumi				20,00			20,00
Citas mainīgās izmaksas				30,00			30,00
KOPĀ (2)				306,91			390,12
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							
Algotais darbs	h	8	6,56	52,48	8	6,56	52,48
KOPĀ (3)				52,48			52,48
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				359,39			442,60
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**10,43**			**3,61**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**-42,05**			**-48,87**
ATBALSTS							
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par liellopiem (SLM)				109,01			109,01
KOPĀ (7)				109,01			109,01
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**66,96**			**60,14**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Lopkopības nodaļas konsultantes Daigas Baltiņas sniegtie dati.

Izstrādātais nobarojamo jaunlopu bruto segums parāda konkrētas audzēšanas tehnoloģijas, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai noteiktos apstākļos un periodā iegūtu konkrēto rezultātu.

Dzīvnieku realizācijas cena noteikta, balstoties uz iepirkuma cenām Latvijas tirgū (bez PVN). Ja dzīvnieku pārdod uz kautuvi, tad iepirkuma cena atkarīga no barojuma (bruto segumā vidējā). Ja par liellopu maksā pēc kautķermeņa kvalitātes un SEUROP klasifikācijas, tad cena ir no 2,8 līdz 3,2 eiro par kilogramu.

Ekstensīvajā audzēšanas variantā ziemošanas periodā vidējais diennakts dzīvmasas pieaugums ir 0 ,5 kg, bet ganību periodā – 0,6 kg.
Intensīvajā audzēšanas variantā ziemošanas periodā vidējais diennakts dzīvmasas pieaugums ir 0 ,7 kg, bet ganību periodā, ja jaunlopi tiek ganīti labi kultivētās ganībās, 0,9 kg.

Ekstensīvajā audzēšanas variantā skābbarība tiek izēdināta 5 ziemošanas mēnešus pa 10 kg dienā. Ganību zāle tiek rēķināta 6 ganīšanas mēnešus pa 50 kg dienā. Intensīvajā audzēšanas variantā skābbarība tiek izēdināta 5 ziemošanas mēnešus un 3 nobarošanas mēnešus pirms realizācijas pa 10 kg dienā. Ganību zāle tiek rēķināta 3 ganīšanas mēnešus pa 70 kg dienā. Siens tiek izbarots ziemošanas periodā pa 2 kg dienā.

Siena, skābbarības, ganību zāles cenas tiek ņemtas no attiecīgo lopbarības kultūraugu bruto segumu mainīgo izmaksu aprēķiniem.

SLM var saņemt par bulli vai vērsi, kas kārtējā gada laikā saimniecībā sasniedzis 16 mēnešu vecumu un turēts vairāk nekā sešus mēnešus ilgu turēšanas periodu, kas noslēdzas 16 mēnešu vecuma sasniegšanas dienā. Saņemtais atbalsta apjoms par nobarojamiem jaunlopiem katrā saimniecībā var būt atšķirīgs. Atbalsts ir uzrādīts atbilstoši 2020. gadā spēkā esošajām likmēm. Atbalsta saņemšanas prasības un likmes mainās katru gadu, tāpēc plānojot ir jāseko līdzi informācijai par izmaiņām.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ieņēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme liellopu lopkopjiem 2020. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAOI.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (barības devas, sastāvs u. c.).

VAISLAS BUĻĻI (ganāmpulkā bulli izmanto 2 gadus)

	Mēr–vienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI				
Vaislas bullis	kg/gab.	1100 0,5	2,20	1210,00
Nopirkts vaislinieks	gab.	-0,5	2500	-1250,00
Aplecinātas govis	EUR/gab.	25	30,00	750,00
Kūtsmēsli	t	7	3,06	21,42
KOPĀ (1)				731,42
MAINĪGĀS IZMAKSAS				
IZEJVIELU IZMAKSAS				
Lopbarības graudi	kg	540	0,137	73,98
Siens	kg	2500	0,044	110,00
Skābbarība	kg	6500	0,011	71,50
Ganību zāle	kg	11 000	0,005	55,00
Sāls	kg	20	0,24	4,80
Minerālbarība	kg	25	1,50	37,50
Pakaiši	kg	2100	0,04	84,00
Veterinārie pakalpojumi				25,00
Citas mainīgās izmaksas				50,00
KOPĀ (2)				511,78
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS				
Algotais darbs	h	7	6,56	45,92
KOPĀ (3)				45,92
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				557,70
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**219,64**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**173,72**
ATBALSTS				
Valsts subsīdijas				284,60
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par liellopiem (SLM)				109,01
KOPĀ (7)				393,61
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**567,33**

Izstrādātais vaislas buļļa bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai noteiktos apstākļos un periodā iegūtu konkrēto rezultātu.

Dzīvnieku realizācijas cena noteikta, balstoties uz iepirkuma cenām Latvijas tirgū (bez PVN).

Vaislas bullis tiek iegādāts ar mērķi aplecināt ganāmpulkā esošās govis un teles. Pēc divu gadu darbības to realizē, visbiežāk – pārdodot citām saimniecībām.

Tiek pieņemts, ka vidēji ganāmpulkā ir 25 lecināmas govis un teles. Kā ieņēmumi ir ņemta vērā samaksa par katru sēklojumu (30,00 eiro). Jo lielāks govju skaits, jo lielāks vaislas buļļu bruto segums.

Aprēķinā paredzēta pakaišu kūtsmēslu ieguve. Kūtsmēsli novērtēti vērtībā, kas pieņemta, vadoties pēc tajos ietilpstošo augiem pieejamo barības elementu vērtības.

Vaislinieka vidējais dzīvmasas pieaugums ir 400 g diennaktī.

Siena, skābbarības, ganību zāles cenas tiek ņemtas no attiecīgo lopbarības kultūraugu bruto segumu mainīgo izmaksu aprēķiniem.

Saņemtais atbalsta apjoms par vaislas bulli katrā saimniecībā var būt atšķirīgs. Valsts subsīdijas piešķīra sertificētam tīršķirnes vaislas bullim, kas novērtēts pēc pēcnācējiem. SLM var saņemt par bulli vai vērsi, kas kārtējā gada laikā saimniecībā sasniedzis 16 mēnešu vecumu un turēts vairāk nekā sešus mēnešus ilgu turēšanas periodu, kas noslēdzas 16 mēnešu vecuma sasniegšanas dienā. Atbalsti ir uzrādīti atbilstoši 2020. gadā spēkā esošajām likmēm. Atbalsta saņemšanas prasības un likmes mainās katru gadu, tāpēc plānojot ir jāseko līdzi informācijai par izmaiņām.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ieņēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme liellopu lopkopjiem 2020. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAOI.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (barības devas, sastāvs u. c.).

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Lopkopības nodaļas konsultantes Daigas Baltiņas sniegtie dati.

VAISLAI AUDZĒJAMĀS TELES (no atšķiršanas 7 mēnešu vecumā līdz atnešanās brīdim 26–30 mēnešu vecumā)

	Mēr–vienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI				
Jaunlops	kg	600	1,80	1080,00
Teļš	gab.	-1	504,00	-504,00
Kūtsmēsli	t	7	2,52	17,64
KOPĀ (1)				593,64
MAINĪGĀS IZMAKSAS				
IZEJVIELU IZMAKSAS				
Lopbarības graudi	kg	360	0,137	49,32
Siens	kg	1200	0,044	52,80
Skābbarība	kg	8500	0,011	93,50
Ganību zāle	kg	2500	0,005	12,50
Sāls	kg	25	0,24	6,00
Minerālbarība	kg	20	1,50	30,00
Pakaiši	kg	2400	0,04	96,00
Veterinārie pakalpojumi				20,00
Citas mainīgās izmaksas				30,00
KOPĀ (2)				390,12
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS				
Algotais darbs	h	8	6,56	52,48
KOPĀ (3)				52,48
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				442,60
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**203,52**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**151,04**
ATBALSTS				
Valsts subsīdijas				23,72
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par liellopiem (SLM)				109,01
KOPĀ (7)				132,73
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+ atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**283,77**

Izstrādātais vaislas teles bruto segums parāda konkrētas audzēšanas tehnoloģijas, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai noteiktos apstākļos un periodā iegūtu konkrēto rezultātu.

Barības devas atkarīgas no teles atsķiršanas laika, kā arī audzēšanas metodes (intensīvi vai ekstensīvi).

Dzīvnieku realizācijas cena noteikta, balstoties uz iepirkuma cenām Latvijas tirgū (bez PVN).

Aprēķinā paredzēta pakaišu kūtsmēslu ieguve (lopu turēšana uz vienlaidus grīdas).

Siena, skābbarības, ganību zāles cenas tiek ņemtas no attiecīgo lopbarības kultūraugu bruto segumu mainīgo izmaksu aprēķiniem.

Saņemtais atbalsta apjoms katrā saimniecībā var būt atšķirīgs. Valsts subsīdijas piešķir par ģenētiskās kvalitātes un produktivitātes izvērtēšanu vismaz 2. pakāpes krustojuma gaļas šķirņu zīdītājgovij un telei, ja tā ir vecāka par 12 mēnešiem. SLM var saņemt par zīdītājgovīm kas netiek slauktas, bet tiek izmantotas teļu zīdīšanai. Tām jābūt turētām saimniecībā vismaz 6 mēnešus pēc kārtas, sākot ar kārtējā gada 15. maiju. Atbalsta maksājumi ir uzrādīti atbilstoši 2020. gadā spēkā esošajām likmēm. Atbalsta saņemšanas prasības un likmes mainās katru gadu, tāpēc plānojot ir jāseko līdzi informācijai par izmaiņām.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ieņēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme liellopu lopkopjiem 2020. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAOI.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (barības devas, sastāvs u. c.).

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Lopkopības nodaļas konsultantes Daigas Baltiņas sniegtie dati.

GAĻAS ŠĶIRNES ZĪDĪTĀJGOVIS (kopā ar teļiem līdz atšķiršanai 7 mēnešu vecumā)

	Mēr–	Ekstensīvi			Intensīvi		
	vienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI							
Zīdītājgovs	kg/gab.	700 0,11	1,15	88,55	700 0,14	1,25	122,50
Teļš, atšķirot	kg	250 0,8	2,10	420,00	300 0,8	2,10	504,00
Teles	gab.	-0,11	946,60	-104,13	-0,14	946,60	-132,52
Kūtsmēsli	t	8	3,12	24,96	10	3,12	31,24
KOPĀ (1)				429,38			525,21
MAINĪGĀS IZMAKSAS							
IZEJVIELU IZMAKSAS							
Lopbarības graudi	kg	200	0,137	27,40	450	0,137	61,65
Siens	kg	2000	0,044	88,00	2500	0,044	110,00
Skābsiens	kg	7300	0,011	80,30	8500	0,011	93,50
Salmi	kg	200	0,04	8,00	300	0,04	12,00
Ganību zāle	kg	9000	0,005	45,00	11 000	0,005	55,00
Sāls	kg	20	0,24	4,80	20	0,24	4,80
Minerālbarība	kg	30	1,50	45,00	35	1,50	52,50
Pakaiši	kg	2100	0,04	84,00	2100	0,04	84,00
Veterinārie pakalpojumi				30,00			70,00
Citas mainīgās izmaksas				50,00			50,00
KOPĀ (2)				462,50			593,45
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							
Algotais darbs	h	10	6,56	65,60	10	6,56	65,60
KOPĀ (3)				65,60			65,60
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				528,10			659,05
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**-33,12**			**-68,24**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**-98,72**			**-133,84**
ATBALSTS							
Valsts subsīdijas				23,72			23,72
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par liellopiem (SLM)				109,01			109,01
KOPĀ (7)				132,73			132,73
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**34,01**			**-1,11**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Lopkopības nodaļas konsultantes Daigas Baltiņas sniegtie dati.

Izstrādātais gaļas šķirnes zīdītājgovs bruto segums parāda konkrētas audzēšanas tehnoloģijas, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai noteiktos apstākļos un periodā iegūtu konkrēto rezultātu.

Dzīvnieku realizācijas cena noteikta, balstoties uz iepirkuma cenām liellopu izsoļu namos un lopu kautuvēs (bez PVN).

Vaislas govis intensīvajā variantā ganāmpulkā tiek izmantotas vidēji 7 gadus, bet ekstensīvajā – 9 gadus.

Aprēķinā paredzēta pakaišu kūtsmēslu ieguve. Kūtsmēsli novērtēti vērtībā, kas pieņemta, vadoties pēc tajos ietilpstošo augiem pieejamo barības elementu vērtības.

Siena, skābsiena, ganību zāles cenas tiek ņemtas no attiecīgo lopbarības kultūraugu bruto segumu mainīgo izmaksu aprēķiniem.

Citas mainīgās izmaksas ietver sevī dzīvnieku reģistrācijas, pārraudzības un citas ar audzēšanu saistītās izmaksas.

Saņemtais atbalsta apjoms katrā saimniecībā var būt atšķirīgs. Valsts subsīdijas piešķir par ģenētiskās kvalitātes un produktivitātes izvērtēšanu vismaz 2. pakāpes krustojuma gaļas šķirņu zīdītājgovij un telei, ja tā ir vecāka par 12 mēnešiem. SLM var saņemt par zīdītājgovīm kas netiek slauktas, bet tiek izmantotas teļu zīdīšanai. Tām jābūt turētām saimniecībā vismaz 6 mēnešus pēc kārtas, sākot ar kārtējā gada 15. maiju. Atbalsta maksājumi ir uzrādīti atbilstoši 2020. gadā spēkā esošajām likmēm. Atbalsta saņemšanas prasības un likmes mainās katru gadu, tāpēc plānojot ir jāseko līdzi informācijai par izmaiņām.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ieņēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme liellopu lopkopjiem 2020. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAOI.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (barības devas, sastāvs u. c.).

3.2.5. KAZKOPĪBA
KAZU AUDZĒŠANAS NOZARES APSKATS PAR 2020. GADU

Pagājušais gads kazkopības nozarē Latvijā bija kārtējais izaicinājuma gads, ko noteica laika apstākļi. Saimniekiem bija jāizvērtē ganāmpulka lielums un barības nodrošinājums. Pieprasījums pēc kazas piena joprojām ir augsts.

Kazas piena iepirkuma cenas gan piedzīvoja samazinājumu un bija ap 0,50 eiro/litrā. Tas bija par 0,04 eiro/litrā mazāk nekā 2019. gadā. Pieprasījums pēc kazas piena ir lielāks nekā piedāvājums. Šāda situācija ir jau vairākus gadus, un izskatās, ka būs nepieciešams aizvien vairāk kazas piena. Tendence pirkt no kazas piena ražotus produktus ir vērojama gan Latvijā, gan ārvalstu tirgos. Eiropā kazkopības nozare tiek atbalstīta jau kopš 2015. gada, uzsverot aitu un kazu gaļas vērtību holesterīna līmeņa samazināšanai.

Joprojām lielākā daļa jeb aptuveni 80% no visiem Latvijas kazu audzētājiem ir bioloģiskas saimniecības, bet 21 saimniecība ir ekonomiski aktīva jeb tāda, kas nodod pienu. Diemžēl ir ļoti daudz kazu, kuras nav reģistrētas LDC un nav ziņu par tām. Respektīvi – šajā nozarē ir vērojams apslēpts ģenētiskais materiāls, nesakārtota reģistrācija un likumdošanas neievērošana.

Latvijā kazu audzētāju mērķis ir kazu ganāmpulkos paaugstināt piena produktivitāti un jaundzīvnieku kvalitatīvāku izaudzēšanu. Prioritāte ir arī laba vaislas materiāla izveide un eksports uz ārzemēm.

Ir svarīgi kazām veikt izslaukumu kontroli (piena pārraudzību) – noteikt piena tauku un olbaltumvielu procentu.

Kazkopības ekonomiskā efektivitāte ir atkarīga no:

* klimata un vietas apstākļiem piemērotas šķirnes izvēles;
* labas ēdināšanas, turēšanas un kopšanas;
* pareizas un mērķtiecīgas vaislas dzīvnieku izlases un atlases.

Izplatītākie ir dažādu krustojumu dzīvnieki (XX), Latvijas vietējās kazas (LVK) un Zānes kazas (ZK). Latvijā kazas lielākoties tiek audzētas, lai iegūtu pienu.

Kazkopībā 2020. gadā tika veiktas investīcijas jaunu, modernu fermu būvniecībā. Arī mājražotāji, piedaloties *LEADER* projektos, veica investīcijas esošo būvju remontā un renovācijā. Šie ieguldījumi tiek veikti, lai uzlabotu produkcijas pārstrādi un ražošanu.

Turpina pieaugt arī gaļas kazu skaits. 2020. gada sākumā cena par kazas gaļas kilogramu bija ne visai augsta – 1,99 eiro/kg, bet uz gada beigām bija vērojams straujš cenas kāpums, un tā maksāja jau 3,24 eiro/kg.

1. attēls
Kazu skaits Latvijā no 2017. līdz 2020. gadam

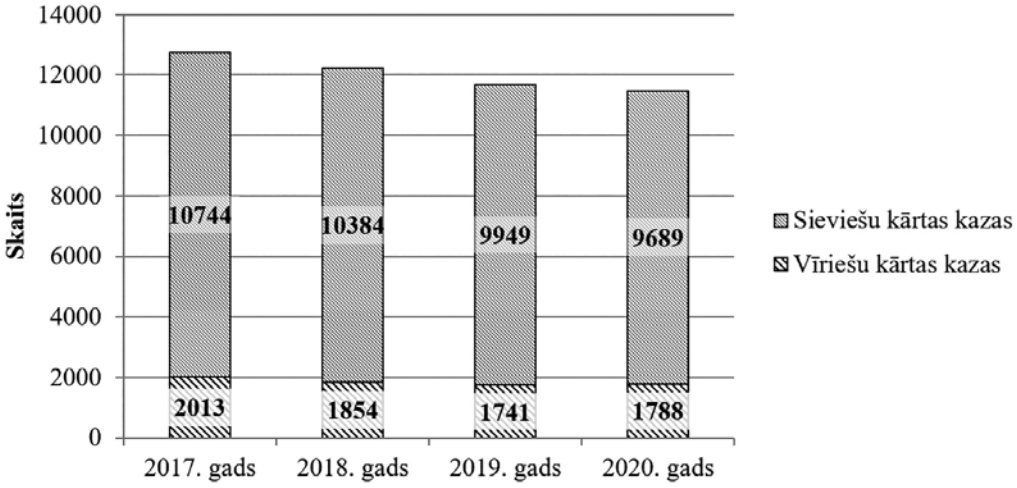

Avots: oficiālie kazu piena pārraudzības rezultāti, 2020

Pēdējo gadu laikā kazu skaits Latvijā joprojām samazinās. Uz 2021. gada 1. janvāri Latvijā kopā bija 11 477 kazas, tai skaitā 1788 vīriešu kārtas un 9689 sieviešu kārtas dzīvnieki. Tai pašā laikā ir vērojams kazu māšu skaita pieaugums. Kazu skaits samazinās mazajās saimniecībās, bet palielinās lielajās.

Latvijā populārākā kazu audzēšanas metode – ekstensīva. Ekonomiski aktīvo saimniecību ganāmpulku vidējais lielums ir 50 līdz 220 vaislas kazu mātes. Kazu audzēšanas nozarē ir izteikta sezonāla piena ieguve (marts līdz novembris). Populārākās audzētās kazu šķirnes ir: LVK – 42%, ZK – 39% un AN – 0,1%.

Perioda ražības rādītāji

Periods	Perioda ražība					
	Izslaukums, kg	Tauki		Olbaltumvielas		SŠS x1000
		%	kg	%	kg	
31.12.2017.	481	3,95	19,0	3,16	15,2	1654
31.12.2018.	506	3,83	19,4	3,12	15,8	1375
31.12.2019.	537	4,06	16,6	3,25	13,3	1404
31.12.2020.	422	4,10	17,3	3,34	14,1	1231

Pēc LDC datiem, 2020. gadā Latvijā no vienas kazas laktācijā ieguva 422 kg piena, kas ir ievērojami mazāk kā iepriekšējos gados. Turpretī ir novērojams piena kvalitātes rādītāju pieaugums. Palielinājies gan tauku saturs pienā, gan olbaltumvielu daudzums. Novērojams arī somatisko šūnu skaita samazinājums. 2020. gadā pārraudzībā bija 24 ganāmpulki. Ražīgākā kaza bija ar izslaukumu 808 kg laktācijā. Bija gan arī divas saimniecības, kurās izslaukums laktācijā bija zem 300 kg.

Neskatoties uz visām problēmām, kazkopības nozares nākotne tiek prognozēta pozitīva. Tikai mūsu saimniekiem ir jāprot vēl efektīvāk izmantot Latvijas dabas apstākļus un visas tās iespējas, ko var iegūt, izmantojot ES struktūrfondus. Spiežot pēc pērnā gada kazu gaļas cenu kāpuma, šī varētu būt ienesīga nozare. Aicinājums visiem kazu turētājiem un audzētājiem – būt aktīviem, reģistrēt savus dzīvniekus, jo par tiem ir iespējas saņemt atbalsta maksājumus!

LAILA PLĪTA,
LLKC Lopkopības nodaļas konsultante

KAZAS

	Mēr–vienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI				
Piens	kg	550	0,50	275,00
Ganāmpulka atjaunošana (25%)	kg/gab.	40 -0,2	100,00	-20,00
Kazlēni (2 mēn. vec.)	gab.	2	70,00	140,00
Brāķētās kazu mātes (kautsvars)	kg/gab.	20 0,25	3,00	15,00
Kūtsmēsli	t	1,5	3,28	4,92
KOPĀ (1)				414,92
MAINĪGĀS IZMAKSAS				
IZEJVIELU IZMAKSAS				
Piens kazlēniem	litri	221	0,30	66,30
Graudi (milti – kvieši, mieži, auzas)	kg	160	0,17	27,20
Granulas kazlēniem	kg	5	0,56	2,80
Skābsiens	kg	525	0,011	5,78
Sulīgā barība	kg	400	0,05	20,00
Zaļbarība (ganību zāle)	kg	1260	0,005	6,30
Laizāmā sāls	kg	2,4	0,65	1,56
Minerālvielas	kg	3,50	0,72	2,52
Salmi (barība + pakaiši)	kg	400	0,04	16,00
Veterinārie pakalpojumi				12,00
Citas mainīgās izmaksas				0,28
KOPĀ (2)				160,46
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS				
Algotais darbs	h	15	4,93	73,95
KOPĀ (3)				73,95
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				234,41
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**254,47**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**180,52**
ATBALSTS				
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par kazām				44,95
Valsts atbalsts				75,00
KOPĀ (7)				**119,95**
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**300,47**

Izstrādātais kazu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai noteiktos apstākļos un periodā iegūtu konkrēto rezultātu.

Kazas tiek brāķētas reizi 4 gados. Brāķētās kazas netiek realizētas.

Kazas ganāmpulka atražošanai tiek izaudzētas saimniecībā, un to vērtība ir 100,00 eiro (tīršķirne vai asinība >75%).
Ganāmpulka atjaunošanas izmaksas tiek sadalītas uz 5 gadiem – vienā gadā atražošanai ir paredzēti 20,00 eiro (1/5 daļa no 100,00 eiro).

Jaundzimušie kazlēni pirmās 60 līdz 75 diienas saņem mātes pienu.

Siena, ganību zāles cenas tiek ņemtas no attiecīgo lopbarības kultūraugu bruto segumu mainīgo izmaksu aprēķiniem. Graudu cena pielīdzināta vidējai iepirkuma cenai.

Pārējās ar piena pārstrādi saistītās izmaksas tiek iekļautas pastāvīgo izmaksu sastāvā.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ieņēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme lauku strādniekiem lopkopībā 2020. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAOI.

Brīvprātīgo saistīto atbalstu par kazām lauksaimnieks var saņemt, ja laika posmā no iepriekšējā gada 1. oktobra līdz kārtējā gada 30. septembrim ir vismaz trīs atbalsttiesīgas kazas. Atbalsta maksājumi ir uzrādīti atbilstoši 2020. gadā spēkā esošajām likmēm. Valsts atbalstu var saņemt par Latvijas vietējās kazu šķirnes dzīvnieku. Atbalsta saņemšanas prasības un likmes mainās katru gadu, tāpēc plānojot ir jāseko līdzi informācijai par izmaiņām.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (barības devas, sastāvs u. c.).

2020. gadā kazas tika ganītas no maija sākuma līdz oktobra beigām/novembra sākumam.

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Lopkopības nodaļas konsultantes Lailas Plītas un Latvijas Kazkopības biedrības vadītājas Kristīnes Pilienas sniegtā informācija.

3.2.6. PIENA LOPKOPĪBA
PIENA LOPKOPĪBAS NOZARES APSKATS PAR 2020. GADU

Jau ilgāku laika periodu piena lopkopības nozarē iezīmējas līdzīgas tendences. Piena iepirkuma vidējā cena Latvijā 2020. gadā, salīdzinot ar 2019. gada vidējo, ir par 1,2 centiem zemāka, kas saistīts ar straujāku piena cenu samazināšanos, sākot no 2020. gada aprīļa, un lēnāku piena cenas atgriešanos iepriekšējā līmenī (1. attēls).

1. attēls
Vidējā svaigpiena iepirkuma cena Latvijā un Eiropas Savienībā pa mēnešiem, eiro/kg

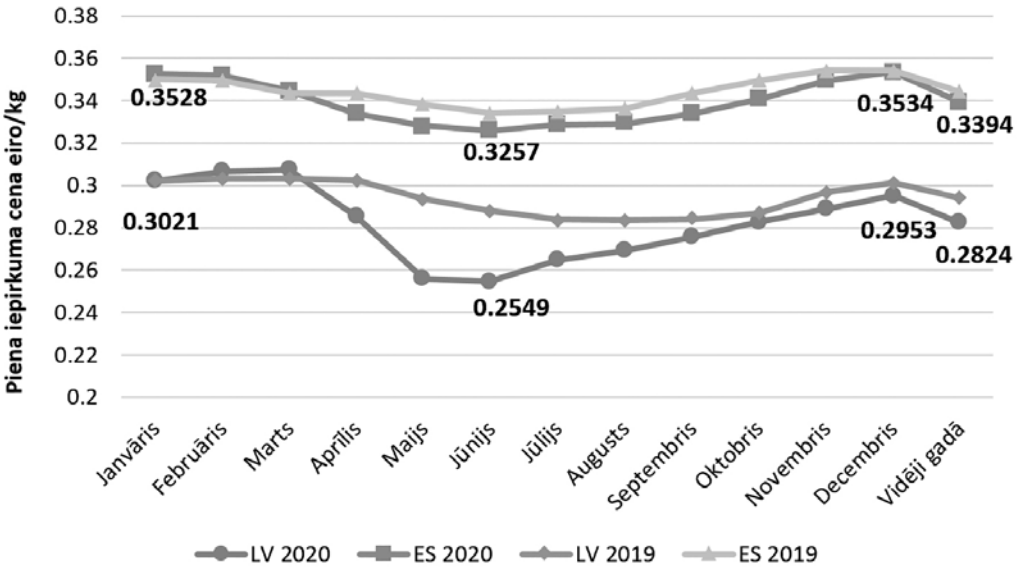

Avots, LDC 2021

Joprojām nemainīgi saglabājas tendence, ka Latvijas piensaimnieki vidēji par pārstrādei realizēto pienu saņem par 5–5,7 centiem mazāk kā Eiropas piensaimnieki, kā rezultātā Latvijas zemniekiem ir grūtāk saimniekot mainīgas ekonomikas apstākļos. Pēc publiski pieejamās informācijas Lauksaimniecības datu centra tīmekļa vietnē www.ldc.gov.lv, 2020. gadā par 9,4% ir samazinājušies ganāmpulki, kuros turēja slaucamās govis. Pēdējos piecos gados slaucamo govju skaits ir samazinājies par 17 989 govīm! Pamatā ar piena lopkopību nodarboties ir beigušas mazās saimniecības, kurās govju skaits nebija lielāks par 10 lopiem.

2. attēls
Slaucamo govju skaita dinamika laika posmā no 2017. līdz 2021. gada 1. janvārim

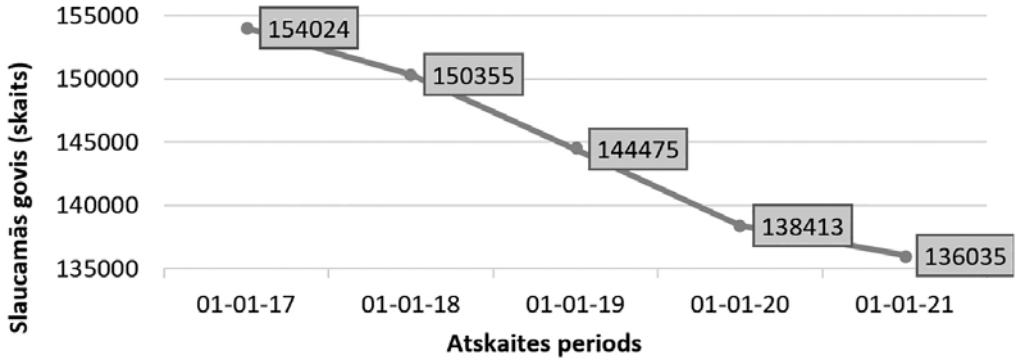

Avots, LDC 2021

Latvijā 2020. gadā piena pārraudzībā esošo ganāmpulku vidējā ražība laktācijā ir 8170 kg no govs, kas ir Latvijas piensaimniecības vēsturē jauns rekords. Par to liecina arī pārstrādei nodotais piena apjoms, kas salīdzinājumā ar 2019. gadu 2020. gadā ir pieaudzis par 0,68%, neskatoties uz to, ka, noslēdzot 2020. gadu, Latvijā bija par 2378 slaucamajām govīm mazāk, kā noslēdzot 2019. gadu.

Vidējie ražības rādītāji 2020. gadā

Vidēji no vienas pirmpienes 2020. gadā tika iegūts 7752 kg piena ar tauku saturu 3,93% un olbaltumvielu saturu 3,30%. Ievērojami ir uzlabojusies piena kvalitāte, par ko liecina zems somatisko šūnu skaits pienā – 107 tūkst./ml. Vecāko laktāciju govīm iegūtā piena daudzums laktācijā ir nedaudz augstāks – 8238 kg, ar tauku saturu 4,05% un olbaltumvielu saturu 3,32%. Taču piensaimniekiem ir ievērojami jāuzlabo piena kvalitāte un higiēnas apstākļi ganāmpulkos, kuros dominē vecāku laktāciju govis, par ko liecina paaugstināts somatisko šūnu skaits pienā (vidēji 402 tūkst./ml). Ievērojams piena apjoms 2020. gadā – 56 064 tonnas – ir saražots un iepirkts no bioloģiskajām saimniecībām, taču šajā segmentā pārstrādāts ir tikai 73,8%. Bioloģisko saimniecību piena iepirkumu cenu izmaiņu dinamika pa mēnešiem laika periodā no 2019. līdz 2020. gadam ir apkopota 3. attēlā.

3. attēls
Vidējā bioloģiski saražotā svaigpiena iepirkuma cena Latvijā pa mēnešiem, eiro/kg

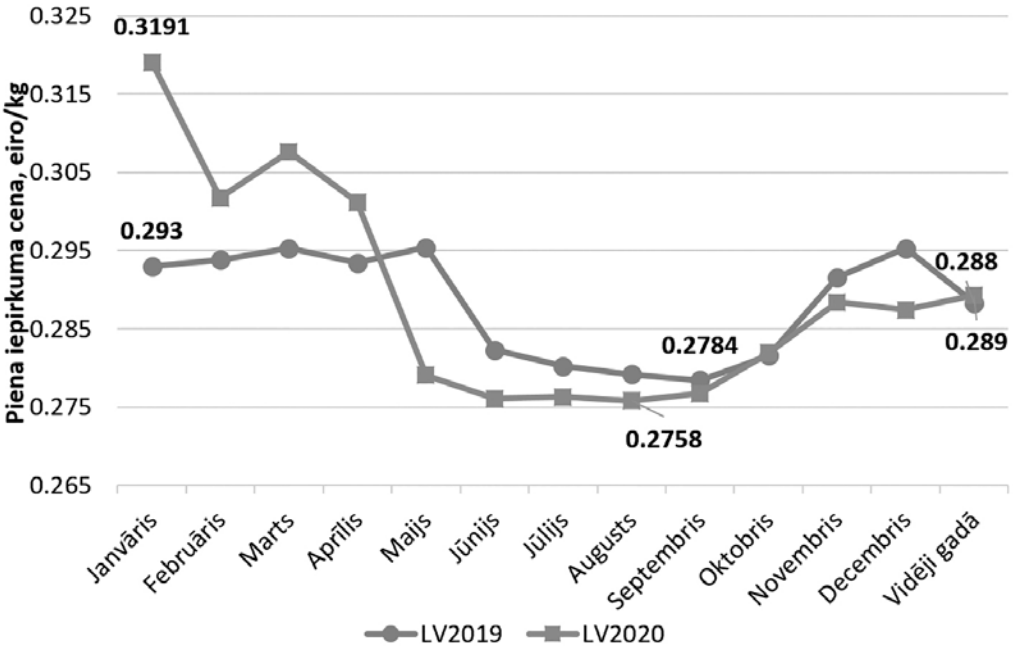

Avots, LDC 2021

Latvija ir ļoti labi piemērota piena lopkopībai un tās attīstībai, jo ir atbilstoši klimatiskie apstākļi rupjās lopbarības ražošanai. Pētot lopkopības nozari Latvijā, ik gadu ar Eiropas Savienības atbalstu tiek modernizētas vairākas piena fermas, arvien straujāk piensaimniecībās roku darbu aizstāj viedās tehnoloģijas: slaukšanas, mēslu izvākšanas un barības izdales roboti. Modernāka kļūst piena ganāmpulku apsaimniekošanas kultūra, kas interesi rada laukos dzīvojošajiem jauniešiem. Tā ir ļoti laba iespēja attīstīt modernu un konkurētspējīgu piena lopkopības nozari Latvijā.

DAINIS ARBIDĀNS,
LLKC Lopkopības nodaļas
konsultants–eksperts veterinārmedicīnā

AUDZĒJAMĀS TELES (no 3 līdz 12 mēnešu vecumam)

	Mēr–vienība	Ekstensīvi			Intensīvi		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI							
Teles	kg/gab.	250 1	1,26	315,00	300 1	1,26	378,00
Teles	gab.	-1	230,94	-230,94	-1	199,07	-199,07
Kūtsmēsli	t	1,5	1,92	2,88	3	1,92	5,76
KOPĀ (1)				86,94			184,69
MAINĪGĀS IZMAKSAS							
IZEJVIELU IZMAKSAS							
Skābbarība	kg	1500	0,011	16,50	4000	0,011	44,00
Siens	kg	350	0,044	15,40	135	0,044	5,94
Ganību zāle	kg	2650	0,005	13,25			
Proteīnbarība	kg	260	0,401	104,26	300	0,401	120,30
Graudi	kg	135	0,137	18,50	215	0,137	29,46
Minerālbarība	kg	18,9	0,805	15,21	19,0	0,805	15,30
Pakaiši (salmi)	kg	550	0,04	22,00	900	0,04	36,00
Veterinārās izmaksas				7,00			7,00
KOPĀ (2)				212,12			257,99
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							
Algotais darbs	h	13	6,56	85,28	13	6,56	85,28
KOPĀ (3)				85,28			85,28
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				297,40			343,27
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**-125,18**			**-73,30**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**-210,46**			**-158,58**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Lopkopības nodaļas sniegtie dati.

Izstrādātais audzējamo teļu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai noteiktos apstākļos un periodā iegūtu konkrēto rezultātu.

Aprēķinā ir paredzēta pakaišu kūtsmēslu ieguve (teles tiek turētas piesietā veidā uz vienlaidus grīdas).

Līdz 6 mēnešu vecumam teļiem devā jānodrošina 20–22% proteīna, 7–12 mēnešu vecuma periodā teļiem barības devā ir jānodrošina 16% proteīna. Atkarībā no proteīna sastāva pamatbarībā nepieciešams papildus izēdināt proteīnbarību.

Intensīvā saimniekošanas sistēmā teles līdz apsēklošanai plānots ēdināt ar skābbarību.

Pēc tam, kad teļus beidz barot ar pienu, paredzēts izēdināt 2 kg starteri dienā. Ekstensīvajā variantā tiek dots proteīnbarības un graudu maisījums.

Siena, skābbarības, ganību zāles cenas tiek ņemtas no attiecīgo lopbarības kultūraugu bruto segumu mainīgo izmaksu aprēķiniem. Graudiem piemērota miežu iepirkuma cena.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ieņēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme liellopu lopkopjiem 2020. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAOI.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (barības devas, sastāvs u. c.).

16 AUDZĒJAMĀS TELES (no 13 līdz 24 mēnešu vecumam, 1. atnešanās)

	Mēr–	Ekstensīvi			Intensīvi		
	vienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI							
Teles	kg/gab.	430 1	1,26	541,80	500 1	1,26	630,00
Teles	gab.	-1	528,34	-528,34	-1	542,34	-542,34
Kūtsmēsli	t	6	2,09	12,54	7	3,14	21,98
KOPĀ (1)				26,00			109,64
MAINĪGĀS IZMAKSAS							
IZEJVIELU IZMAKSAS							
Skābbarība	kg	3600	0,011	39,60	7200	0,011	79,20
Siens	kg	110	0,044	4,84	90	0,044	3,96
Salmi (kā barība)	kg	100	0,04	4,00			
Ganību zāle	kg	3000	0,005	15,00			
Proteīnbarība	kg				180	0,40	72,18
Graudi	kg	100	0,137	13,70	125	0,137	17,13
Minerālbarība	kg	25	0,805	20,13	25,0	0,805	20,13
Sāls	kg	3,6	0,24	0,86	3,6	0,24	0,86
Apsēklošana (reizes)	reizes	1,19	21,34	25,40	1,40	38,40	53,76
Pakaiši (salmi)	kg	720	0,04	28,80	1000	0,04	40,00
Veterinārās izmaksas				7,11			7,11
Citas mainīgās izmaksas				21,34			35,57
KOPĀ (2)				180,78			329,89
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							
Algotais darbs	h	35	6,56	229,60	35	6,56	229,60
KOPĀ (3)				229,60			229,60
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				410,38			559,49
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**-154,77**			**-220,25**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**-384,37**			**-449,85**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Lopkopības nodaļas sniegtie dati.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ieņēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme liellopu lopkopjiem 2020. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAOI.

Izstrādātais audzējamo teļu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai noteiktos apstākļos un periodā iegūtu konkrēto rezultātu.

Ekstensīvajā audzēšanas variantā ir paredzēta pakaišu kūtsmēslu ieguve, bet intensīvajā – šķidrmēsli. Kūtsmēsli novērtēti vērtībā, kas pieņemta, vadoties pēc tajos ietilpstošo augiem pieejamo barības elementu vērtības.

Instensīvi audzētu vaislas teļu izmntošanu vaislai uzsāk 12,5 līdz 14 mēnešu vecumā, bet ekstensīvi audzētu vaislas teļu izmantošanu vaislai 14 līdz 16 mēnešu vecumā. Uzsākot izmantot teles vaislai, to dzīvmasai ir jāsasniedz 60–65% no pieaugušas govs dzīvmasas.

Vaislas telēm dzīvmasas pieaugumu diennaktī pēc mākslīgās apsēklošanas neplāno lielāku par 150–250 g, lai tās neaptaukotos.

Grūsnajām vaislas telēm limitē enerģiju saturošus barības līdzekļus, lai nodrošinātu vieglas dzemdības.

Barības devā atkarībā no pamatbarības kvalitātes mēnesi pirms plānotās sēklošanas palielina proteīnbarības un graudu barības daļu. Pēc apstiprinātas grūsnības devā atstāj rupjo barību un minerālbarību. Divas nedēļas pirms atnešanās devā iekļauj barības līdzekļus, kas tiek izēdināti slaucamajām govīm.

Siena, skābbarības, ganību zāles cenas tiek ņemtas no attiecīgo lopbarības kultūraugu bruto segumu mainīgo izmaksu aprēķiniem. Graudiem piemērota miežu iepirkuma cena.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (barības devas, sastāvs u. c.).

AUDZĒJAMIE TEĻI (līdz 2 mēnešu vecumam)

	Mēr–vienība	Ekstensīvi			Intensīvi		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI							
Teļi	kg/gab.	65 1	1,24	80,60	75 1	1,24	93,00
Teļi	gab.	-1	48,36	-48,36	-1	48,36	-48,36
Kūtsmēsli	t	0,3	2,43	0,73	0,3	2,43	0,73
KOPĀ (1)				32,97			45,37
MAINĪGĀS IZMAKSAS							
IZEJVIELU IZMAKSAS							
Piens	kg	460	0,282	129,72	50	0,32	15,95
Piena aizvietotājs	kg				40	1,89	75,60
Starterbarība	kg	7	0,29	2,02	40	0,29	11,52
Graudi	kg	40	0,137	5,48			
Siens	kg	17	0,044	0,75	17	0,044	0,75
Minerālbarība	kg	0,3	0,805	0,24			
Veterinārās izmaksas				11,00			16,80
Pakaiši (salmi)	kg	250	0,04	10,00	250	0,04	10,00
Reģistrācija				3,25			3,25
Citas mainīgās izmaksas				7,00			7,00
KOPĀ (2)				169,46			140,87
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							
Algotais darbs	h	2	6,56	13,12	1,5	6,56	9,84
KOPĀ (3)				13,12			9,84
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				182,58			150,71
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**-136,49**			**-95,50**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**-149,61**			**-105,34**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Lopkopības nodaļas sniegtie dati.

Izstrādātais audzējamo teļu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai noteiktos apstākļos un periodā iegūtu konkrēto rezultātu.

Teļu audzēšanas periods ir 60 dienas.

Lopu realizācijas cena norādīta atbilstoši vidējām iepirkuma cenām lopu kautuvēs.

Ja teļus baro limitēti, tad vienam teļam dienā izēdina vidēji 7 litrus piena. Intensīvā audzēšanas metodē pienu dod 7 dienas, pēc tam pāriet uz piena aizstājēju. Viena piena litra sagatavošanai ir nepieciešami 125 g aizvietotāja.
Izvēloties teļu audzēšanā nelimitēto piena izēdināšanas metodi, vidējais izēdinātā piena apjoms diennaktī variē no 10 līdz 12 litriem. Piena veida izvēli nosaka piena iepirkuma cena tirgū.

Starteri sāk dot no 3.–4. dienas. Ekstensīvajā variantā tiek dots proteīnbarības un graudu maisījums.

Siena cena tiek ņemta no attiecīgā lopbarības kultūrauga bruto seguma mainīgo izmaksu aprēķiniem. Graudiem piemērota miežu iepirkuma cena.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ieņēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme liellopu lopkopjiem 2020. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAOI.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (barības devas, sastāvs u. c.).

SLAUCAMĀS GOVIS (ganāmpulka atjaunošana ar pašaudzētu teli)

	Mēr–vienība	Ekstensīvi			Intensīvi		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI							
Piens	kg	5500	0,282	1551,00	11 000	0,319	3509,00
Brāķētās govis	kg/gab.	550 0,25	1,23	169,13	680 0,30	1,23	250,92
Tele	gab.	-0,25	938,71	-234,68	-0,30	1101,83	-330,55
Teļi	gab.	0,85	48,36	41,11	0,85	52,08	44,27
Kūtsmēsli	t	12	2,25	27,00	17	3,68	62,56
KOPĀ (1)				1553,55			3536,20
MAINĪGĀS IZMAKSAS							
IZEJVIELU IZMAKSAS							
Skābbarība	kg	7250	0,011	79,75	14 500	0,011	159,50
Siens	kg	435	0,044	19,14	180	0,044	7,92
Ganību zāle	kg	8500	0,005	42,50			
Salmi	kg				150	0,04	6,00
Graudi	kg	1160	0,137	158,92	1740	0,137	238,38
Sojas spraukumi	kg				195	0,578	112,71
Lauka pupas	kg	232	0,22	51,04	300	0,22	66,00
Rapša spraukumi	kg				500	0,36	180,00
Melase	kg	30	0,165	4,95	150	0,165	24,75
Sāls	kg	23,2	0,24	5,57	23,2	0,24	5,57
Krīts	kg	10	0,14	1,40	15	0,14	2,10
Soda	kg				20	0,22	4,40
Minerālbarība	kg	54	0,805	43,47	54	0,805	43,47
Apsēklošana (reizes)	reizes	1,9	21,34	40,55	2,0	38,40	76,80
Pakaiši (skaidas)	kg	500	0,071	35,50	600	0,071	42,60
Veterinārās izmaksas				35,00			80,00
Piena higiēna				43,00			48,00
Citas mainīgās izmaksas				42,69			42,69
KOPĀ (2)				603,48			1140,89
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							
Algotais darbs	h	180	6,90	1242,00	180	6,90	1242,00
KOPĀ (3)				1242,00			1242,00
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				1845,48			2382,89
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**950,07**			**2395,31**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**-291,93**			**1153,31**
ATBALSTS							
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par slaucamām govīm (SSG)				228,57			228,57
KOPĀ (7)				**228,57**			**228,57**
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**-63,36**			**1381,88**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Lopkopības nodaļas sniegtie dati.

Izstrādātais slaucamo govju bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai noteiktos apstākļos un periodā iegūtu konkrēto rezultātu.

Teles vērtība tiek iegūta no audzējamo teļu bruto seguma. Cena par brāķētu govi tiek iegūta no Eiropas Komisijas datiem.

Intensīvajā saimniekošanā govju brāķēšana atbilst 30%, savukārt ekstensīvajā saimniekošanas variantā govis tiek brāķētas retāk, un brāķēšana atbilst 25%, t. i., 4 ražošanas gadiem.

Aprēķina ekstensīvajā variantā ir paredzēta pakaišu kūtsmēslu ieguve, bet intensīvajā – šķidrmēsli. Kūtsmēsli novērtēti vērtībā, kas pieņemta, vadoties pēc tajos ietilpstošo augiem pieejamo barības elementu vērtības.

Piena cena ekstensīvajā saimniekošanas variantā iegūta no Eiropas Komisijas datiem.
Zāles lopbarības cenas tiek iegūtas no attiecīgo lopbarības kultūru mainīgo izmaksu aprēķiniem.

Ņemot vērā skābbarības vidējos analīžu rezultātus un kvalitāti, papildus proteīna nodrošināšanai barībā nepieciešams proteīna avots, konkrētā gadījumā tika izvēlētas lauka pupas. Melasi papildus enerģijas nodrošināšanai ieteicams dot pirms un pēc atnešanās. Saimniecībās, kurās slaucamo govju ražība ir augstāka, enerģijas nodrošināšanai nepieciešams izmantot propilēnglikolu, kuru izbaro 300 līdz 500 ml diennaktī vienam dzīvniekam.

Intensīvajā audzēšanas variantā netiek paredzēta zaļbarības izēdināšana.
Siens iekļauts barības devā 0,5 kg dienā intensīvā ražošanas periodā. Cietstāves periodā barības devā tiek iekļauti salmi atkarībā no barības vielu koncentrācijas skābbarībā, taču tos vajadzības gadījumā var aizstāt ar sienu, ja ir iespēja to sagatavot pietiekamā daudzumā vai ja saimniecībā audzē graudaugus.

Siena, skābbarības, ganību zāles cenas tiek ņemtas no attiecīgo lopbarības kultūraugu bruto segumu mainīgo izmaksu aprēķiniem. Graudiem piemērota miežu iepirkuma cena.

Mazos ganāmpulkos pārraudzības izmaksas vienam lopam ir lielākas.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ieņēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme mehanizētās slaukšanas operatoriem 2020. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAOI.

Veterinārās izmaksas piensaimniecībās parasti variē 1–3% no kopējām saimniecības izmaksām un ir atkarīgas no samaksas par veterinārajiem pakalpojumiem un epizootiskā fona konkrētā piensaimniecībā, kā arī veiktajiem biodrošības pasākumiem.

Saņemtā atbalsta apjoms par slaucamām govīm katrā saimniecībā var būt atšķirīgs. SSG piešķir pārraudzībā esošai govij, kurai izslaukums no iepriekšējā gada 1. oktobra līdz kārtējā gada 30. septembrim ir vismaz 5500 kg (bioloģiskajās saimniecībās – 4500 kg). Atbalsti ir uzrādīti atbilstoši 2020. gadā spēkā esošajām likmēm. Likmes mainās katru gadu, tāpēc plānojot ir jāseko līdzi informācijai par izmaiņām.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (barības devas, sastāvs u. c.).

SLAUCAMĀS GOVIS (ganāmpulka atjaunošana, pērkot grūsnu teli)

	Mēr–	Ekstensīvi			Intensīvi		
	vienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI							
Piens	kg	5500	0,282	1551,00	11 000	0,319	3509,00
Brāķētās govis	kg/gab.	550 0,25	1,23	169,13	680 0,30	1,23	250,92
Tele	gab.	-0,25	996,00	-249,00	-0,30	1400,00	-420,00
Teļi	gab.	0,85	48,36	41,11	0,85	52,08	44,27
Kūtsmēsli	t	20	2,25	45,00	30	3,68	110,40
KOPĀ (1)				1557,23			3494,59
MAINĪGĀS IZMAKSAS							
IZEJVIELU IZMAKSAS							
Skābbarība	kg	7250	0,011	79,75	14500	0,011	159,50
Siens	kg	435	0,044	19,14	180	0,044	7,92
Ganību zāle	kg	8500	0,005	42,50			
Salmi	kg				150	0,040	6,00
Graudi	kg	1160	0,137	158,92	1740	0,137	238,38
Sojas spraukumi	kg				195	0,578	112,71
Lauka pupas	kg	232	0,220	51,04	300	0,220	66,00
Rapša spraukumi	kg				1000	0,360	360,00
Melase	kg	30	0,165	4,95	150	0,165	24,75
Sāls	kg	23,2	0,240	5,57	23,2	0,240	5,57
Krīts	kg	10	0,140	1,40	15	0,140	2,10
Soda	kg				20	0,220	4,40
Minerālbarība	kg	36	0,805	28,98	50	0,805	40,25
Apsēklošana (reizes)	reizes	1,9	21,34	40,55	2,0	38,40	76,80
Pakaiši (skaidas)	kg	500	0,071	35,50	600	0,071	42,60
Veterinārās izmaksas				35,00			80,00
Piena higiēna				43,00			48,00
Citas mainīgās izmaksas				42,69			42,69
KOPĀ (2)				588,98			1317,67
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							
Algotais darbs	h	180	6,87	1236,89	180	6,87	1236,89
KOPĀ (3)				1236,89			1236,89
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				1825,87			2554,56
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**968,25**			**2176,92**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**-268,64**			**940,03**
ATBALSTS							
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par slaucamām govīm (SSG)				228,57			228,57
KOPĀ (7)				**228,57**			**228,57**
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**-40,07**			**1168,60**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Lopkopības nodaļas sniegtie dati.

Izstrādātais slaucamo govju bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai noteiktos apstākļos un periodā iegūtu konkrēto rezultātu.

Bruto segumā ir iekļauta teles tirgus vērtība. Cena par brāķētu govi tiek iegūta no Eiropas komisijas datiem.

Intensīvajā saimniekošanā govju brāķēšana atbilst 30%, savukārt ekstensīvajā saimniekošanas variantā govis tiek brāķētas retāk, un brāķēšana atbilst 25%, t. i., 4 ražošanas gadiem.

Aprēķina ekstensīvajā variantā ir paredzēta pakaišu kūtsmēslu ieguve, bet intensīvajā – šķidrmēsli. Kūtsmēsli novērtēti vērtībā, kas pieņemta, vadoties pēc tajos ietilpstošo augiem pieejamo barības elementu vērtības.

Piena cena ekstensīvajā saimniekošanas variantā iegūta no Eiropas Komisijas datiem.
Zāles lopbarības cenas tiek iegūtas no attiecīgo lopbarības kultūru mainīgo izmaksu aprēķiniem.

Ņemot vērā skābbarības vidējos analīžu rezultātus un kvalitāti, papildus proteīna nodrošināšanai barībā nepieciešams proteīna avots, konkrētā gadījumā tika izvēlētas lauka pupas. Melasi papildus enerģijas nodrošināšanai ieteicams dot pirms un pēc atnešanās. Saimniecībās, kurās slaucamo govju ražība ir augstāka, enerģijas nodrošināšanai nepieciešams izmantot propilēnglikolu, kuru izbaro 300 līdz 500 ml diennaktī vienam dzīvniekam.

Intensīvajā audzēšanas variantā netiek paredzēta zaļbarības izēdināšana.
Siens iekļauts barības devā 0,5 kg dienā intensīvā ražošanas periodā. Cietstāves periodā barības devā tiek iekļauti salmi atkarībā no barības vielu koncentrācijas skābbarībā, taču tos vajadzības gadījumā var aizstāt ar sienu, ja ir iespēja to sagatavot pietiekamā daudzumā vai ja saimniecībā audzē graudaugus.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ieņēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme mehanizētās slaukšanas operatoriem 2020. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAOI.

Mazos ganāmpulkos pārraudzības izmaksas uz vienu dzīvnieku ir lielākas.

Veterinārās izmaksas piensaimniecībās parasti variē 1–3% no kopējām saimniecības izmaksām un ir atkarīgas no samaksas par veterinārajiem pakalpojumiem un epizootiskā fona konkrētā piensaimniecībā, kā arī veiktajiem biodrošības pasākumiem.

Saņemtā atbalsta apjoms par slaucamām govīm katrā saimniecībā var būt atšķirīgs. SSG piešķir pārraudzībā esošai govij, kurai izslaukums no iepriekšējā gada 1. oktobra līdz kārtējā gada 30. septembrim ir vismaz 5500 kg (bioloģiskajās saimniecībās – 4500 kg). Atbalsti ir uzrādīti atbilstoši 2020. gadā spēkā esošajām likmēm. Likmes mainās katru gadu, tāpēc plānojot ir jāseko līdzi informācijai par izmaiņām.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (barības devas, sastāvs u. c.).

3.2.7. TRUŠKOPĪBA

TRUŠI

	Mēr–vienība	Ekstensīvi Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI				
Truši gaļai	gab./kg	12 2,00	7,50	180,00
Truši vaislai	gab./kg	6 4,50	30,00	180,00
Ādas	gab.	12	10,00	120,00
Trušu māte	gab.	-0,5	30,00	-15,00
KOPĀ (1)				465,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS		gab. kg		
IZEJVIELU IZMAKSAS				
Barība trušu mātei:				
Mieži	kg	1 9	0,137	1,23
Spēkbarība	kg	1 45	0,30	13,50
Siens	kg	1 67	0,044	2,95
Sulīgā barība	kg	1 13	0,05	0,65
Veterinārās izmaksas trušu mātei	gab.	1	5,00	5,00
Barība trušiem:				
Mieži	kg	18 10	0,137	24,66
Spēkbarība	kg	18 9	0,30	48,60
Siens	kg	18 20	0,044	15,84
Sulīgā barība	kg	18 5	0,05	4,50
Veterinārās izmaksas trušiem	gab.	18	5,00	90,00
Barība trušu tēvam:				
Mieži	kg	0,2 5	0,137	0,14
Spēkbarība	kg	0,2 9	0,30	0,54
Siens	kg	0,2 13	0,044	0,11
Sulīgā barība	kg	0,2 10	0,05	0,10
Veterinārās izmaksas trušu tēvam	gab.	0,2	5,00	1,00
Citas mainīgās izmaksas:				
Sprosti trušiem (izmanto 10 gadus)	gab.	0,2	35,00	7,00
Sprosti trušu mātei (izmanto 10 gadus)	gab.	0,1	40,00	4,00
Sprosti trušu tēvam (izmanto 10 gadus)	gab.	0,02	35,00	0,70
KOPĀ (2)				220,52
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS				
Algotais darbs	h	30	4,93	147,90
KOPĀ (3)				147,90
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				368,42
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi- izejvielu izmaksas)				**244,48**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi- kopā mainīgās izmaksas)				**96,58**

Aprēķinātais trušu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai noteiktos apstākļos un periodā iegūtu konkrēto rezultātu.

Bruto segums ir rēķināts uz vienu trušu māti gadā. Truši iegūti gan gaļai, gan vaislai. Konkrētajā piemērā izmantoti dati no saimniecības, kas audzē "Vīnes zilais" un "Kalifornija" šķirnes trušus.

Trušus nobaro 5 mēnešus un nokauj, kad tie sasnieguši apmēram 4 kg dzīvmasu (1,9–2,0 kg kautmasa).

Ģērētu trušu ādu var pārdot par 10 eiro, bet ne visas ādas ir pietiekami augstas kvalitātes.

Trušu māti izmanto 2 gadus. Gadā trušu mātei ir 3 metieni, un katrā metienā vidēji 7 trusēni. Trusēni no mātes tiek atšķirti, kad tie sasnieguši 2 mēnešu vecumu. Metienā 5–6 truši paliek uz atšķiršanu.

Trušu mātei grūsnības periods ir 1 mēnesis.

Siena cena tiek ņemta no attiecīgo lopbarības kultūraugu bruto segumu mainīgo izmaksu aprēķina.

Sprosti tiek izmantoti 10 gadus.

Veterinārajās izmaksās ietilpst trušu vakcinācija (divas reizes), vērtēšana, būru dezinfekcijas līdzekļi.

Ziemas periodā sulīgā barība ir bietes, burkāni, kāposti, arī skujas, vasarā – zāle.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ieņēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme lauku strādniekiem lopkopībā 2020. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAOI.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (barības devas, sastāvs u. c.).

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Lopkopības nodaļas konsultantes Lailas Plītas un Dzintras Lezdiņas (Latvijas Šķirnes trušu audzētāju asociācija) sniegtie dati.

3.2.8. VISTKOPĪBA

DĒJĒJVISTAS

Krišana – 10%	Mēr–vienība	Ekstensīvi		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI				
Olas	gab.	260	0,21	54,60
Brāķētie putni	gab./kg	0,67 2,15	3,00	3,60
Jaunputna (cāļa) izaudzēšana	gab.	-0,67	6,05	-4,05
Kūtsmēsli	t	0,05	12,16	0,61
KOPĀ (1)				54,75
MAINĪGĀS IZMAKSAS				
IZEJVIELU IZMAKSAS				
Kvieši	kg	11,00	0,151	1,66
Mieži	kg	5,00	0,137	0,69
Auzas	kg	6,00	0,110	0,66
Kukurūza	kg	1,00	0,280	0,28
Klijas	kg	1,00	0,240	0,24
Zirņi	kg	2,00	0,190	0,38
Rapša spraukumi	kg	2,28	0,360	0,82
Lopbarības raugs	kg	0,91	1,400	1,27
Sojas spraukumi	kg	1,37	0,48	0,66
Saulespuķu spraukumi	kg	3,19	0,30	0,94
Linsēklas	kg	0,23	1,20	0,27
Barības koncentrāts	kg	9,13	0,55	5,02
Gliemežvāki	kg	0,46	0,67	0,31
Lopbarības kaļķis	kg	1,83	0,20	0,37
Elektrība	kWh	0,82	0,12	0,10
Pakaiši (salmi)	kg	8,0	0,04	0,32
Veterinārās izmaksas		1	0,63	0,63
Iepakojamais materiāls olām		26	0,06	1,56
KOPĀ (2)				12,27
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS				
Algotais darbs	h	2,98	8,56	25,51
KOPĀ (3)				25,51
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				37,78
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**42,48**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**16,97**

Izstrādātais vistu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai noteiktos apstākļos un periodā iegūtu konkrēto rezultātu. Aprēķini veikti, pieņemot saimniecību ar 350 vistām.

Saimniecībā iegūtā produkcija tiek realizēta ar tiešās tirdzniecības palīdzību un mazumtirdzniecības vietās.

Kūtsmēsli novērtēti vērtībā, kas pieņemta, vadoties pēc tajos ietilpstošo augiem pieejamo barības elementu vērtības.

Ganāmpulks tiek atjaunots reizi 1,5 gados. Lielākoties izmanto kvalitatīvu olu šķirnes dažādu krosu vistas – *Lohman Brown, Dominante, Bovan* u. c.

Vistas ziemā tiek turētas kūtī uz pakaišu grīdas, bet vasarā – ganībās, aplokā, kur tās neierobežotā daudzumā patērē ganību zāli (t. sk. tauriņziežu zālaugus), kura tiek nopļauta un regulāri pievesta. Var izmantot arī pārvietojamās novietnes, lai pareizi apsaimniekotu ganības un nodrošinātu vistas ar svaigu zāli, kura nav jāpļauj.

Reizi nedēļā veic novietnes tīrīšanu. Pēc tīrīšanas izmanto pulverveida dezinfekcijas līdzekļus Dezosan vai Stalosan F. Novietnei pie durvīm ir dezo paklājs, kas pildīts ar VirconS, kuru reizi nedēļā papildina. Trauku un inventāra dezinfekcijai izmanto Oxon vai Peroksal. Kaļķošanai reizi gadā izmanto kokiem paredzēto kaļķošanas materiālu.

Kviešiem un miežiem piemērotas cenas no Eiropas Komisijas cenu apkopojuma.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ieņēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme putnkopjiem 2020. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAOI.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (barības devas, sastāvs u. c.).

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Lopkopības nodaļas konsultantes Lailas Plītas, Latvijas Putnkopības asociācijas valdes valdes priekšsēdētājas Zanes Rostokinas un z/s Vilciņi sniegtie dati.

3.2.9. ZIRGKOPĪBA

JAUNZIRGS (no atšķiršanas 7 mēnešu vecumā līdz 36 mēnešu vecumam)

	Mēr-vienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI				
Jaunzirgs 36 mēnešu vecumā	gab.	1	4000,00	4000,00
Kumeļš pēc atšķiršanas	gab.	-1	1100,00	-1100,00
Kūtsmēsli (pēc uzglabāšanas)	t	12	2,08	24,96
KOPĀ (1)				2924,96
MAINĪGĀS IZMAKSAS				
IZEJVIELU IZMAKSAS				
Auzas	kg	1000	0,11	110,00
Speciālā barība	kg	800	1,50	1200,00
Siens	kg	2400	0,044	105,60
Ganību zāle	kg	4000	0,005	20,00
Minerālbarība	kg	16	2,50	40,00
Pakaiši (skaidas)	m^3	50	8,00	400,00
Pakaiši (salmi)	kg	1800	0,04	72,00
Veterinārās izmaksas				45,00
Nagu apstrāde, apgriešana, kalšana	reizes	10	20,00	200,00
Citas mainīgās izmaksas				140,00
KOPĀ (2)				2332,60
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS				
Algotais darbs	h	200	7,51	1502,00
KOPĀ (3)				1502,00
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				3834,60
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**592,36**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**-909,64**
ATBALSTS				
Valsts subsīdijas par pārraudzībā esošu un novērtētu jaunzirgu				160,00
KOPĀ (7)				160,00
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				**-749,64**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC lopkopības konsultantes Aijas Luses sniegtie dati.

Izstrādātais jaunzirga izaudzēšanas bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai noteiktos apstākļos un periodā iegūtu konkrēto rezultātu.

Barība aprēķināta pēc jaunzirga diennakts sausnas vajadzības atkarībā no vecuma un dzīvmasas. Sausnas patēriņš tiek rēķināts vidēji 2–2,5% apjomā no dzīvmasas. Jaunzirga augšanas periodā barības sadalījums tiek pieņemts sekojošs: 60% rupjā barība un 40% spēkbarība, kas tiek veidota kā maisījums ar atbilstošu uzturvērtību, vai arī tiek izmantotas speciālās barības. Barības daļu attiecību regulē atkarībā no jaunzirga audzēšanas mērķa.

Izmaksas rēķinātas jaunzirgam, neņemot vērā pastāvīgās izmaksas. Tās būs atšķirīgas, ja zirgs tiks izmantots vaislā, kā arī tad, ja tas tiks intensīvi trenēts izmantošanai sportā.

Siena un ganību zāles cenas tiek ņemtas no attiecīgo lopbarības kultūraugu bruto segumu mainīgo izmaksu aprēķiniem. Auzām piemērota vidējā tirgus cena.

Pie citām mainīgajām izmaksām ir pieskaitīta inventāra iegāde un apkope.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ieņēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme zirgkopjiem 2020. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAOI.

Atbalstu var saņemt par tīršķirnes jaunzirga sagatavošanu vērtēšanai un novērtēšanu, ja tas ir iegūts no sertificēta vaislas ērzeļa atbilstoši ciltsdarba programmai. Bruto segumā piemērota biedrības "Latvijas šķirnes zirgu audzētāju asociācija" likme par novērtētu jaunzirgu.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (barības devas, sastāvs u. c.).

PIEAUDZIS, NODARBINĀTS ZIRGS (gada uzturēšanas izmaksas)

	Mēr–vienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI				
Zirga izmantošana izjādēs	h	250	18,00	4500,00
Kūtsmēsli (pēc uzglabāšanas)	t	8	2,08	16,64
KOPĀ (1)				4516,64
MAINĪGĀS IZMAKSAS				
IZEJVIELU IZMAKSAS				
Auzas	kg	1400	0,11	154,00
Speciālā barība	kg	350	1,20	420,00
Siens	kg	2700	0,044	118,80
Ganību zāle	kg	8530	0,005	42,65
Minerālbarība	kg	25	2,50	62,50
Pakaiši (skaidas)	m^3	14	8,00	112,00
Pakaiši (salmi)	kg	1600	0,04	64,00
Veterinārās izmaksas				64,03
Nagu apstrāde, apgriešana, kalšana	reizes	5	36,00	180,00
Citas mainīgās izmaksas				140,00
KOPĀ (2)				1357,98
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS				
Algotais darbs	h	500	7,51	3755,00
KOPĀ (3)				3755,00
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				5112,98
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**3158,66**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**-596,34**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC lopkopības konsultantes Aijas Luses sniegtie dati.

Izstrādātais pieauguša, nodarbināta zirga bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai noteiktos apstākļos un periodā iegūtu konkrēto rezultātu.

Ieņēmumi, kurus dod pieaudzis zirgs, ir atkarīgi no zirga izmantošanas veida.

Izstrādātajā bruto segumā ir uzrādīti ieņēmumi no zirga izmantošanas izjādēs. Ieņēmumus var dot arī kūtsmēslu pārdošana, zirga izmantošana vaislā, u. c. izklaides pasākumos.

Izmaksas rēķinātas vienam nodarbinātam pieaugušam zirgam gadā, neņemot vērā pastāvīgās izmaksas. Tās būs atšķirīgas, ja zirgs tiks izmantots vaislā, kā arī tad, ja tas tiks intensīvi izmantots sporta sacensībās.

Siena un ganību zāles cenas tiek ņemtas no attiecīgo lopbarības kultūraugu bruto segumu mainīgo izmaksu aprēķiniem. Auzām piemērota vidējā tirgus cena.

Pie citām mainīgajām izmaksām ir pieskaitīta inventāra iegāde un apkope.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ieņēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme zirgkopjiem 2020. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAOI.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (barības devas, sastāvs u. c.).

3.3. AKVAKULTŪRA

DĪĶA IERĪKOŠANAS IZMAKSAS (1 ha)

	Mēr–vienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
Izmaksas pirms dīķa izbūves				
Būvprojekts	gab.	1	2000,00	2000,00
Būvatļauja	gab.	1	6,00	6,00
Ūdens analīzes	reize	1	16,51	16,51
KOPĀ (1)				2022,51
Dīķa izbūves izmaksas				
Rakšana ar ekskavatoru (pakalpojums)	m^3	1500	1,50	2250,00
Stumšana ar buldozeru (pakalpojums)	m^3	2500	1,50	3750,00
Meniķis (betona grodi)	gab.	1	500,00	500,00
KOPĀ (2)				6500,00
Dīķa sagatavošanas izmaksas				
Kaļķis	kg	200	0,22	44,00
KOPĀ (3)				44,00
Aprīkojuma izmaksas				
Svari	gab.	1	413,00	413,00
Aerators	gab.	1	150,00	150,00
Oksimetrs	gab.	1	410,00	410,00
Ūdens sūknis (110 W)	gab.	1	209,00	209,00
Uztveršanas tīkli	gab.	2	95,00	190,00
Laiva	gab.	1	450,00	450,00
Zivju pārvadāšanas konteiners	gab.	1	1200,00	1200,00
KOPĀ (4)				3022,00
KOPĀ IZMAKSAS (5) (5=1+2+3+4)				**11 588,51**

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Zivsaimniecības nodaļas eksperta Raivja Apsīša dati.

Būvniecības projekta izstrādes cena ir no 1000 eiro līdz 2500 eiro (topogrāfija, grunts izpēte).

Ūdens analīzēs nosaka sekojošus rādītājus: pH, sārmainību, izšķīdušo skābekli, cietību, fosfora un dzelzs daudzumu.

Intensīvai audzēšanai optimālie rādītāji: pH 6,5–8,2, sārmainības minimums 20 mg/l, izšķīdušais skābeklis 6 mg/l, cietība optimāli 100 mg/l, fosfors nedrīkst pārsniegt 0,5–1 mg/l, dzelzs nedrīkst pārsniegt 1–2 mg/l.

Dīķis paredzēts vidēji 1,5 m dziļš (lielākā dīķa platība 70–100 cm, dīķa malas 25 cm, zivju savākšanas bedre pie meniķa – 3 m). Šajā paraugā tiek apskatīts viens dīķis, kurā notiek zivju audzēšana, uz ziemošanu zivis ir jāpārvieto uz speciāli tam paredzētu dīķi vai jārealizē. Ja zivis tiek audzētas saimniecībā, kurā ziemošanai nav paredzēts atsevišķs dīķis, tad dīķa parametri būs citādāki.

Rakšanas ar ekskavatoru un stumšanas ar buldozeru izmaksas tirgū vidēji ir 1,00 eiro līdz 2,00 eiro par m^3.

Meniķi plānots izveidot no betona grodiem. Plastamasas meniķa izmaksas varētu būt 1500–2500 eiro. Vasarā meniķa ūdens caurplūde jānodrošina 0,8–1,5 litri/sekundē.

Ūdens temperatūra nosaka visu ūdens organismu augšanu, ražīgumu un reproduktīvo aktivitāti. Katrai zivju sugai ir savs augšanai optimālais ūdens temperatūras diapazons. Ziemā, kad ūdens temperatūra ir zema, zivis (šajā piemērā – karpas) pārtrauc baroties, uzsāk ziemošanu un šajā stāvoklī uzturas pie dīķa grunts.

KARPAS (uz 1 ha)

	Mēr–vienība	Vienvasaras			Divvasaru			Trīsvasaru		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI										
Karpas	kg	500	4,00	2000,00	440	2,50	1100,00	600	2,50	1500,00
KOPĀ (1)				2000,00			1100,00			1500,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS										
IZEJVIELU IZMAKSAS										
Karpu kāpuri	gab.	60 000	0,002	120,00						
Karpas	kg				110	4,00	440,00	180	2,50	450,00
Kombinētā barība	kg	1215	0,40	486,00						
Graudi (lopbarības kvieši)	kg				1650	0,15	249,15	1730	0,15	261,23
Degviela	litri	82	1,05	86,10	72	1,05	75,60	100	1,05	105,00
Kūtsmēsli, salmi	eiro			15,00						
Kaļķis	kg	115	0,22	25,30	115	0,22	25,30	250	0,22	55,00
Dīķa diskošana	eiro			15,00			15,00			50,00
Ūdens augu pļaušana	reizes	1	20,00	20,00	1	15,00	15,00	1	30,00	30,00
Mazvērtīgais inventārs	eiro			47,50			35,00			50,00
KOPĀ (2)				814,90			855,05			1001,23
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS										
Algotais darbs	eiro			198,50			167,00			280,00
KOPĀ (3)				198,50			167,00			280,00
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				1013,40			1022,05			1281,23
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				**1185,10**			**244,95**			**498,77**
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				**986,60**			**77,95**			**218,77**

Izstrādātais karpu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai noteiktos apstākļos un periodā iegūtu konkrēto rezultātu.

Lai sasniegtu 1. gadā aprēķinos redzamo rezultātu, nepieciešams ielaist karpu kāpurus 60 000–80 000 gab. (izdzīvošana 25–75%). Rudenī vienvasaras karpu svars sasniegs 25–50 gramus. Ļoti labos augšanas apstākļos vienvasaras mazuļu svars var sasniegt 150–200 gramus.

Karpu barības koeficients, izmantojot speciālo kombinēto karpu barību ir 2–2,5, izmantojot profesionālo estrudēto barību 1–1,5 un ar kviešu graudiem 4–8. Barošana šajā piemērā tiek veikta pirmajā vasarā, izmantojot speciālo kombinēto karpu barību, bet otrajā vasarā un trešajā vasarā – kviešu graudus (izmērcēti). Par papildu barību tiek izmantota dabiskā dīķa barības bāze. Lai paaugstinātu dīķa dabiskās barības bāzes līmeni, tiek izmantoti kūtsmēli dīķa mēslošanai. Pie +20°C karpu barības deva ir vidēji 2% no tās ķermeņa svara, bet, temperatūrai pazeminoties līdz +16°C, tikai 1%.

Būtiskākās pastāvīgās izmaksas karpu audzēšanā ir dīķu, inventāra (svari, ūdens sūknis, oksimetrs u. c.) nolietojums, tehnikas remontizdevumi un administratīvās izmaksas.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Latvijas Zivju audzētāju asociācijas apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme akvakultūras zivkopjiem 2020. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAOI.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (barības devas, sastāvs u. c.).

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Zivsaimniecības nodaļas eksperta Raivja Apsīša, Latvijas Zivju audzētāju asociācijas un Latvijas Vēžu un zivju audzētāju asociācijas sniegtie dati.

LAP 2014.-2020. apakšpasākums "Atbalsts konsultāciju pakalpojumu izmantošanas veicināšanai" LAD līguma nr. LAD 070120/P1

APMAKSĀTAS INDIVIDUĀLAS **KONSULTĀCIJAS LAUKSAIMNIEKIEM** UN **MEŽSAIMNIEKIEM**

Piesakies konsultācijām tiešsaistē: ej.uz/d54z

Konsultācijas tiek sniegtas:
- ✓ birojā
- ✓ saimniecībā

Katrai saimniecībai pieejams atbalsts 3000 EUR apmērā

AUGKOPĪBA

- ✓ Augu maiņas plāns
- ✓ Sējuma struktūra
- ✓ Lauku vēsture
- ✓ Kultūraugu mēslošanas un aizsardzības plāns
- ✓ Kultūraugu kaitīgo organismu uzskaite
- ✓ AAL un mēslošanas līdzekļu uzskaite

LOPKOPĪBA

- ✓ Piena kvalitāte un uzskaite
- ✓ Pārraudzības datu analīze
- ✓ Barības devas
- ✓ Dezinfekcijas un deratizācijas plāns
- ✓ Dzīvnieku slimību un ārstēšanas uzskaite

MEŽSAIMNIECĪBA

- ✓ Meža īpašuma apsekošana
- ✓ Augošu koku novērtēšana galvenajā cirtē
- ✓ Cirsmu stigošana ūdens objektu aizsargjoslās
- ✓ Apsaimniekošanas ieteikumi
- ✓ Atzinumi par aizsargājamiem meža biotopiem un putniem

EKONOMIKA

- ✓ Saimniecības ekonomisko resursu izvērtēšana
- ✓ Biznesa plānu sagatavošana
- ✓ Finanšu ekspertīzes pakalpojumi
- ✓ Altum finanšu aizdevumu pieteikumu sagatavošana

Lai uzzinātu sīkāk, sazinies ar sev tuvāko LLKC biroju: ej.uz/wvy7

LATVIJAS LAUKU KONSULTĀCIJU UN IZGLĪTĪBAS CENTRS

NACIONĀLAIS ATTĪSTĪBAS PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS
Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai

ABONĒJIET LLKC IZDEVUMUS!

ŽURNĀLS "LATVIJAS LOPKOPIS"

LLKC izdotais žurnāls "Latvijas Lopkopis" ir vienīgais specializētais izdevums Latvijā, kas informē par aktualitātēm piena un gaļas lopkopībā, kā arī zirgkopībā un putnkopībā. "Latvijas Lopkopī" varat lasīt intervijas ar nozares līderiem, tajā atradīsiet saimnieku pieredzes stāstus, praktiskus padomus piena un gaļas lopu audzētajiem, kā arī rakstus par nozarei saistošām likumdošanas izmaiņām un tirgus tendencēm.

Žurnāls "Latvijas Lopkopis" iznāk reizi mēnesī, un tā tirāža ir vairāk nekā 2000 eksemplāru. Mēs varam lepoties ar abonentiem visos Latvijas novados. Mūs atbalsta Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padome, žurnālu lasa LLKC, Lauksaimniecības datu centra, Lauku atbalsta dienesta un PVD birojos. To saņem Latvijas lielāko banku ekonomikas analītiķi, kā arī nacionālo un reģionālo mediju pārstāvji un ar nozari saistīto iestāžu profesionāļi.

"Latvijas Lopkopis" ir vienīgais specializētais lopkopības izdevums, kas nonāk tieši mērķauditorijas rokās, uzrunājot zemniekus visos Latvijas novados.

"Latvijas Lopkopi" iespējams pasūtināt visās "Latvijas Pasta" nodaļās, kā arī "Latvijas Pasta" mājaslapā elektroniskās abonēšanas sadaļā. Cena mēnesī 3,30 eiro.

Abonēšana: https://abone.lv/lv/latvijas_preses_izdevumi/zurnali/2044/2021_gads/

INFORMATĪVAIS IZDEVUMS "LAUKU LAPA"

"Lauku Lapa" informē par aktualitātēm lauku attīstībā, uzņēmējdarbībā un lauksaimniecībā. Jaunumi likumdošanā, labas un pārņemamas prakses piemēri dažādās lauku uzņēmējdarbības jomās un speciālistu ieteikumi efektīvākas saimniekošanas nodrošināšanai. Ik mēnesi – kalendārs par svarīgākajiem datumiem, kurus katrs lauksaimnieks nedrīkst aizmirst.

Vienlaikus abonenti saņem arī izdevumu "Zivju Lapa", kas iznāk reizi ceturksnī un stāsta par aktualitātēm un pieredzi zivsaimniecības dažādās nozarēs, kā arī pārstrādē un makšķerēšanā.

"Lauku Lapa" iznāk reizi mēnesī. Cena mēnesī 0,40 eiro. Abonēšanas indekss – 1163. Izdevumu iespējams pasūtināt visās "Latvijas Pasta" nodaļās, kā arī "Latvijas Pasta" mājaslapā elektroniskās abonēšanas sadaļā.

Abonēšana: https://abone.lv/lv/latvijas_preses_izdevumi/latviesu_valoda/1163/2021_gads/

LLKC KONSULTĀCIJU BIROJI REĢIONOS

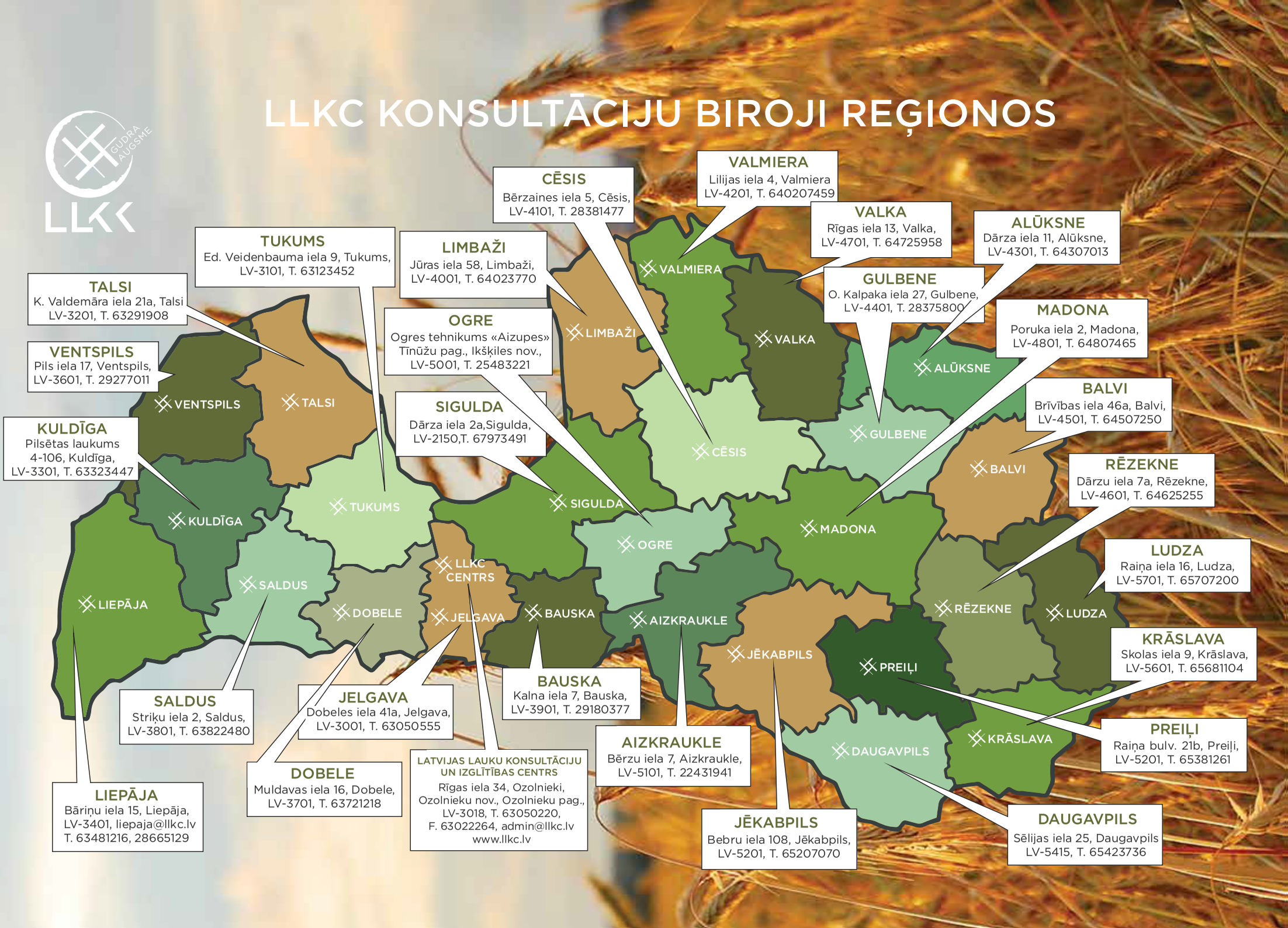

VALMIERA
Lilijas iela 4, Valmiera
LV-4201, T. 640207459

CĒSIS
Bērzaines iela 5, Cēsis,
LV-4101, T. 28381477

VALKA
Rīgas iela 13, Valka,
LV-4701, T. 64725958

ALŪKSNE
Dārza iela 11, Alūksne,
LV-4301, T. 64307013

GULBENE
O. Kalpaka iela 27, Gulbene,
LV-4401, T. 28375800

MADONA
Poruka iela 2, Madona,
LV-4801, T. 64807465

BALVI
Brīvības iela 46a, Balvi,
LV-4501, T. 64507250

RĒZEKNE
Dārzu iela 7a, Rēzekne,
LV-4601, T. 64625255

LUDZA
Raiņa iela 16, Ludza,
LV-5701, T. 65707200

KRĀSLAVA
Skolas iela 9, Krāslava,
LV-5601, T. 65681104

PREIĻI
Raiņa bulv. 21b, Preiļi,
LV-5201, T. 65381261

DAUGAVPILS
Sēlijas iela 25, Daugavpils
LV-5415, T. 65423736

JĒKABPILS
Bebru iela 108, Jēkabpils,
LV-5201, T. 65207070

AIZKRAUKLE
Bērzu iela 7, Aizkraukle,
LV-5101, T. 22431941

BAUSKA
Kalna iela 7, Bauska,
LV-3901, T. 29180377

JELGAVA
Dobeles iela 41a, Jelgava,
LV-3001, T. 63050555

LATVIJAS LAUKU KONSULTĀCIJU UN IZGLĪTĪBAS CENTRS
Rīgas iela 34, Ozolnieki,
Ozolnieku nov., Ozolnieku pag.,
LV-3018, T. 63050220,
F. 63022264, admin@llkc.lv
www.llkc.lv

DOBELE
Muldavas iela 16, Dobele,
LV-3701, T. 63721218

SALDUS
Striķu iela 2, Saldus,
LV-3801, T. 63822480

LIEPĀJA
Bāriņu iela 15, Liepāja,
LV-3401, liepaja@llkc.lv
T. 63481216, 28665129

SIGULDA
Dārza iela 2a,Sigulda,
LV-2150,T. 67973491

OGRE
Ogres tehnikums «Aizupes»
Tīnūžu pag., Ikšķiles nov.,
LV-5001, T. 25483221

LIMBAŽI
Jūras iela 58, Limbaži,
LV-4001, T. 64023770

TUKUMS
Ed. Veidenbauma iela 9, Tukums,
LV-3101, T. 63123452

TALSI
K. Valdemāra iela 21a, Talsi
LV-3201, T. 63291908

VENTSPILS
Pils iela 17, Ventspils,
LV-3601, T. 29277011

KULDĪGA
Pilsētas laukums
4-106, Kuldīga,
LV-3301, T. 63323447